Rodica Ojog-Braşoveanu

BĂRBAŢII SUNT NIŞTE PORCI

-povestiri-

2000

Adei, prinosul unei
prietenii încercate

APRILIA

În amintirea Iuliei V.

Un prieten care o iubea sincer, aşa cum, de altfel, o iubeau toţi cei care o cunoşteau, o caracterizase în câteva cuvinte: „Are mari calităţi, dar uriaşe defecte." Cel mai grav, aş fi adăugat eu, era acela de a se fi născut cu o mână plină de atuuri şi de a nu şti să le folosească. Iar defectele erau dintre acelea care se întorceau împotriva ei înşăşi.

„Special" părea să fi fost semnul sub care se iscase fata asta. Începând cu numele, Aprilia – se născuse în luna lui Prier –, şi continuând cu tot ce ţinea de personalitatea ei, de un original care

Rodica Ojog-Braşoveanu

BĂRBAŢII SUNT NIŞTE PORCI

-povestiri-

2000

Adei, prinosul unei
prietenii încercate

APRILIA

În amintirea Iuliei V.

Un prieten care o iubea sincer, aşa cum, de altfel, o iubeau toţi cei care o cunoşteau, o caracterizase în câteva cuvinte: „Are mari calităţi, dar uriaşe defecte.“ Cel mai grav, aş fi adăugat eu, era acela de a se fi născut cu o mână plină de atuuri şi de a nu şti să le folosească. Iar defectele erau dintre acelea care se întorceau împotriva ei însăşi.

„Special“ părea să fi fost semnul sub care se iscase fata asta. Începând cu numele, Aprilia – se născuse în luna lui Prier –, şi continuând cu tot ce ţinea de personalitatea ei, de un original care de multe ori contraria, dar pe care-l presimţeai absolut autentic. De o frumuseţe răpitoare (şi

ştiu ce vorbesc, întrebaţi contemporanii), Aprilia fascina în primul rând prin unicat, prin ieşitul din comun. Avea o frumuseţe de tip scandinav, cu plete lunare şi o pieliţă diafană, desprinzându-se imediat din peisajul zânelor autohtone; ai fi remarcat-o în primul rând şi imediat, chiar în mijlocul unui miting. La toate se adăuga un extraordinar instinct al vestimentaţiei. N-am întâlnit încă pe nimeni atât de maestră în a-şi scoate în evidenţă însuşirile şi de a-şi camufla totodată defectele, fără a avea aerul că o face. Picioarele, în speţă, constituiau „teroarea“ vieţii ei, pricină pentru care nu frecventa Litoralul. Tocurile de doisprezece centimetri, treacă-meargă şi în costum de baie, dar ce te faci pe plajă cu pantalonii până în pământ şi cu cizmele?

Când Dumnezeu vrea să dea, apoi dă cu amândouă mâinile. Mai era pe deasupra şi inteligentă, îi plăcea să citească şi avea un haz nebun, care se bizuia, aşa cum se întâmplă cu mai toţi umoriştii, pe un ascuţit spirit de observaţie. Ce-ar mai fi de spus? Înjura suculent – era o plăcere s-o asculţi, iar contrastul dintre text şi chipul angelic, de efect garantat, făcea toţi banii; cât priveşte bine cunoscuta ei generozitate, aceasta friza de multe ori iresponsabilul. Chiar când sărăcise şi pigulea cu acul fleacuri pentru Fondul Plastic, cămara şi frigiderul stăteau la dispoziţia prietenilor, nepregetând să împartă cu ei singura cratiţă cu mâncare din casă; o generozitate de „prinţ veneţian“ şi credinţa absolută că Dumnezeu are grijă de ea.

Am avut şansa s-o „cunosc“ pe Aprilia în timpurile ei cele mai bune. Folosesc ghilimelele pentru că, de fapt, aveam s-o cunosc şi să devenim prietene cu mult mai târziu. Pe atunci însă, pe când ea se afla în plină şi exuberantă tinereţe, o ştiam doar aşa cum o ştia un întreg Bucureşti. Apariţia ei fascina, şi nu o dată am văzut-o răsucind o mare de capete, de pe ambele versante ale Căii Victoriei. Nu-i poetic, dar aveai impresia că toţi oamenii aceia primiseră câte un pumn zdravăn în falcă, sucindu-le gâturile în sens unic. A fost una

dintre cele mai tipice făpturi pe care le-am întâlnit, prototipul de persoană „despre care se vorbeşte“. Încă de la lansare, Aprilia devenise o legendă.

Spunând lansare, mă gândesc la căsătoria ei cu Tony Cartianu, o celebritate a scenei româneşti, mit şi legendă şi el a multor generaţii de spectatori; un bărbat superb odinioară, cu un glas considerat inegalabil şi cu o carieră sentimentală care însuma o oştire de inimi răpuse.

Când se căsătoreau, Aprilia abia împlinise şaisprezece ani, iar Cartianu se îndrepta spre şaizeci. Evenimentul stârnise, desigur, senzaţie, şi-mi amintesc că o prietenă de-a familiei mele, colegă de cancelarie cu mama Apriliei, ne-a relatat atunci pe larg reacţia unanimă şi vehementă a celorlalţi profesori. Bineînţeles, totul se raporta la vârstă, la diferenţa scandaloasă – viitorul ginere era prea bătrân chiar şi pentru soacră –, mariajul nu avea nici un fel de viitor, şi alte variaţiuni pe aceeaşi temă. Mama Apriliei retezase scurt potopul de obiecţii:

— Un Cartianu rămâne totdeauna un Cartianu, nu se refuză niciodată.

Au urmat câţiva ani de basm, basm de-adevăratelea, cu zâne şi spiriduşi amabili, ani în care Aprilia putea visa la orice, cu excepţia lunii de pe cer, fiind convinsă că va căpăta. Zvonuri de un exotism nebun pentru noi, amărăştenii trăitori în regimul de democraţie populară, pentru care o simplă excursie la Budapesta reprezenta o utopie, un deziderat poate, poate posibil, zvonuri scăldate în azur şi aur ne incendiau imaginaţia… Voiaj de nuntă în Turcia. A venit cu un braţ îmbrăcat până la cot în brăţări de aur… S-a plimbat cu gondola la Veneţia (unde altundeva?!) … Paştele petrecut în Baleare, la un amic de-al lui Cartianu… În primăvară a fost la Paris, şi-a comandat toalete la Lanvin şi Coco Chanel… Bineînţeles, din relatări nu lipsea nici stropul de venin care dă picant: la Paris, Aprilia avusese o aventură cu un cocoşat, se pare că ăştia sunt extraordinari la pat, dar Cartianu e bărbat versat, a

scos destui chiloţi la viaţa lui, a închis ochii, s-a făcut că nu ştie…

Una peste alta, mariajul constituia un succes, iar mama Apriliei exulta:

— Ce v-am spus? Un Cartianu nu se refuză niciodată!

— Dar cât o să dureze?

— Puţin îmi pasă! Apropo, tu unde ai făcut voiajul de nuntă? Să-ţi spun eu, la Ghijeasa, la socri. Ei bine, fie-mea a fost la Istanbul şi la Paris. Chestiile astea nu i le poate lua nimeni înapoi… Şi am să-ţi mai spun ceva! Când o umbrelă se strică, îţi cumperi alta.

— Aha, şi cu cea veche ce faci? O arunci?

— Nu-i obligatoriu. Dacă te legi de lucruri, aşa cum nu-mi vine mie să arunc râşniţa de cafea de la bunica, o păstrezi. Ce, nu încap două umbrele pe acelaşi cuier?

În ceea ce o privea pe Aprilia, se pare că nu. Împlinise douăzeci şi şase de ani când îl întâlnise pe Lulu. Un arhitect tânăr şi chipeş, care peste toate mai şi semăna până la sosie cu Clint Eastwood. Între cei doi izbucni de la prima vedere o patimă covârşitoare, căreia clandestinitatea nu-i putea ţine piept. Dorinţa sfâşietoare de a fi clipă de clipă împreună ţinea de irezistibil, amândoi, şi cu toată sinceritatea, ar fi ales fără şovăială moartea decât să renunţe la a se mai vedea. După o lună de luptă cu sine însăşi – Aprilia realiza ce-i datorează lui Cartianu şi mai cu seamă ce lovitură va constitui pentru el despărţirea – îl părăsi.

Bătrânul actor se dovedi a fi un gentilom chiar şi în clipele cele mai grele. Insistă ca Aprilia să-şi ia toată garderoba – blănurile şi bijuteriile constituiau o avere – şi primi situaţia cu înţelepciune. Aprilia avea să-şi amintească tot restul vieţii ultimele lor clipe şi ultimele lui cuvinte. Valizele erau gata, în antreu, Lulu claxona din stradă. Tony zâmbise:

— Ar putea avea mai mult tact, dar îi înţeleg nerăbdarea. Eşti o femeie unică, şi singurul meu regret este că te-am întâlnit prea târziu. Îmi pare bine că n-ai fugit ca o golancă, cu un simplu bilet lăsat pe marginea mesei…

— Tony, eu şi astăzi te iubesc…

— Ştiu, ştiu, ca pe un bunic, nu trebuie să mă mângâi pe creştetul capului… Am procedat şi eu la fel cândva, totul se plăteşte, îţi mulţumesc că m-ai făcut fericit. Cu atât mai fericit, cu cât am fost conştient de fericirea mea… Nu plânge, Aprilia. Nu merită să plângi pe ruine.

* * *

O pereche extraordinară, e o plăcere să te uiţi la ei, afirmau cunoştinţele, o căsnicie reuşită. După câţiva ani de fericire delirantă (nimic nu poate dura la intensitate maximă, poate doar ura), Aprilia şi Lulu ancoraseră într-un port de linişte prosperă, zile pastelate, continuând să se accepte şi să se privească unul pe celălalt cu plăcere. Nu se plictiseau împreună chiar dacă petreceau o seară singuri, ceea ce se întâmpla însă arareori, căci amândurora plăcându-le o casă deschisă şi fiind organic mondeni, oaspeţii zilnici deveniseră sistem. Încă o şansă, Lulu câştiga bine. Arhitect la modă – salariul de la institut reprezenta doar „un bacşiş“ – construia, renova, adapta – pentru burghezia roşie care începuse să-şi ridice diferite vile şi vilişoare, *châlet*-uri şi căsuţe de vacanţă în împrejurimile Bucureştiului şi mai departe, la deal sau la munte.

„Asta e! radia mama Apriliei. Am născut-o cu căiţă! Dacă mă gândesc la mine, la surorile mele sau la biata mama, zic că aşa i-a fost scris ei, să confişte norocul întregii familii! Nu-mi pare rău…“

Erau căsătoriţi… stai o clipă! da, cam de doisprezece ani. Aprilia avea la vreo treizeci şi opt, şi arăta tot ca o floare, genul care pare fără vârstă, când… Când, să spunem

lucrurilor pe nume, simţi că a intervenit ceva nou în căsnicia ei. Amănuntele erau atât de tradiţional elocvente, încât nu trebuia să fii clarvăzătoare ca să-ţi dai seama că lui Lulu i s-au aprins călcâiele, undeva prin vecini. Simptomele erau clasice: mulţi, mult prea mulţi timpi petrecuţi sub diferite pretexte în oraş, telefoane dubioase, prea multe greşeli, suspecta insistenţă în a o face să dea curs invitaţiei unor prieteni de a petrece măcar o lună pe Coasta de Azur! Asta când, până mai acum câţiva ani, Lulu se împotrivea hotărât până şi unui week-end la Snagov fără el. Dar ce week-end!? Nu accepta ca Aprilia să participe nici măcar la o simplă serată în absenţa lui, plecat în delegaţie, să zicem, la Suceava ori aiurea!

Aprilia nu era proastă şi, pe deasupra, mai avea experienţa clandestinităţii. Nu exista în epocă instituţia detectivilor particulari, existau, în schimb, amatori. Îl găsi, aşadar, pe Răducu, student, fiul unei foste colege de liceu, care contra a o mie de lei – erau bani pe atunci! – acceptă „să-l pună pe Lulu sub urmărire“.

— Iniţiativa a dat imediat roade, îmi povestea Aprilia peste ani. Imediat şi neîndoielnic… Lulu făcuse o pasiune pentru o puştoaică de optişpe, proaspăt bacalaureată…

— Era ceva de capul ei?

— Proaspătă şi atât, dar suficient pentru un bărbat care a sărit de patruzeci. Cu zece ani în urmă, n-ar fi lăsat-o nici să-i lege şireturile de la ghete. O topică prostuţă, ridicul de îngâmfată pentru că taică-său, un inginer petrolist pe puncte, lucra în Siria. Flecuşteţele de aur şi „porţolanurile“ aduse cu sacrificii din patria lui alde Hassan-Ali-Raşid-Semnilerim-Bâzdâc, şi aşa mai departe, îi confereau în capul ei statut de regină…

— Şi când te gândeşti cât era Lulu de rafinat! Ce selecţioner de femei rasate!

— Cântecul lebedei, surioară, tinereţea care-ţi scapă printre degete argint-viu, şi tu alergi după ea cu plasa de

prins fluturi. Prinzi pe dracu', poate muşte! Dar ce importanţă are, câine-pisică, biftec să fie!

— Încetează, Aprilia, îmi vine să vomit… Şi totuşi, nu-mi revin. Lulu era ultimul bărbat care să se îndrăgostească de o fetişcană comună, fără clasă…

— Înseamnă că n-ai înţeles nimic! Nu s-a îndrăgostit de ea, ci de prospătură!… Să-i miroasă gura a flori şi buzele a micşunele, mânca-le-ar neică pe ele!

Lulu nu era însă doar un bărbat seducător, ci, spre ghinionul Apriliei de astă dată, profund onest. Ea ar fi preferat să închidă ochii, să simuleze o profundă ignoranţă, încredinţată fiind că această pasiune pentru o creatură de duzină se va topi de la sine, iar după un răstimp oarecare, Lulu se va dezmetici şi lucrurile vor reintra în normal. Lulu însă nu suporta structural minciuna – sunt prea comod ca să-mi complic viaţa – prea egoist şi plaisirist ca să accepte frustrările impuse de o stare de ilegalitate şi apoi, se justifica el în faţa propriei conştiinţe, prea fusese frumoasă romanţa dintre el şi Aprilia pentru a accepta un final alterat de minciuni, un „end" ordinar, de mahala.

În consecinţă, spre mărturisire, puse la cale o seară romantică, parfumată cu nostalgie şi amintiri duioase, din care nu lipsi recuzita de serviciu – flori, şampanie, lumânări aprinse – şi nici accentele dramatice: căinţă, recunoştinţă, promisiuni de eternă dragoste, doar că… de alt soi. Prezentă lucrurile de aşa natură încât îţi venea să-i plângi de milă, şi Aprilia se interesă sarcastică:

— Tu ce vrei acum, să-ţi dau o bomboană şi… „hai la mama să pupe buba?"

— Sunt mulţumit că mă înţelegi. Mi-e peste putinţă să mă împotrivesc acestei patimi. Exact aşa cum simţeam amândoi pe vremea când erai cu Tony.

Aprilia se indignă, glasul îi scăpă uşor:

— Este o afirmaţie complet lipsită de tact şi care nu te onorează. Dacă poţi compara…

— Iartă-mă, ai dreptate, dar asta nu schimbă situaţia.

— Ascultă-mă bine, Lulu! Eu nu sunt femeia care să plângă la un mormânt gol, căci asta vei deveni tu pentru mine, şi nici care să se agaţe de o pereche de pantaloni. Dacă îţi mai acord o şansă în momentul acesta, este pentru unicul motiv că te afli pe punctul de a comite o greşeală uriaşă şi de care te vei căi cumplit, în vreme ce noi am fi putut îmbătrâni fericiţi. Gândeşte-te bine!

— M-am gândit.

— Cale de întoarcere să ştii că nu există. O dată plecat, eşti bine şi definitiv plecat.

— Ştiu.

— Deci, divorţ.

— Da.

— Îl vei avea.

Lulu o privi lung. Era ceva ciudat în fiinţa, în glasul şi comportamentul Apriliei, care punea pe gânduri. Dar când fusese ea altfel decât o fiinţă bizară? Oricum, se manifesta ca o doamnă şi, date fiind împrejurările, nimeni nu putea pretinde mai mult.

* * *

Divorţul decurse normal, fără complicaţii. Nu existau copii minori, nu probleme de partaj, nici una din părţi nu se opunea, aşa că, în mai puţin de cinci luni, Lulu şi Aprilia redeveniseră doi oameni liberi.

— *Good luck*! îi ură Aprilia pe scările tribunalului.

— Şi ţie! M-ai iertat?

— Câtă importanţă poţi să-ţi dai, Dumnezeule! Credeai că lumea se sfârşeşte o dată cu tine?

— Sunt fericit dacă iei lucrurile aşa.

— Dar eşti fericit?

Luând-o în direcţie opusă, spre maşina pe care o parcase pe o străduţă din spatele Tribunalului, Lulu îşi puse aceeaşi întrebare. Da, fără îndoială, Monica era un copil adorabil,

mirosea emoţionant, a tinereţe extremă, ceva între lapte şi flori de câmp, luând-o în braţe simţea cum i se topeşte inima de duioşie, dar parcă-parcă, de câtva timp, ceva se schimbase, nu mai putea afirma că trăieşte zile desăvârşite, sub un cer fără pată de nor. Dacă ar fi fost mai dispus să privească adevărul în faţă, Lulu ar fi înţeles, la experienţa lui, că relaţia lor intrase în faza pretextelor. Monica nu se mai afla exclusiv la dispoziţia lui, aşa cum se întâmpla în primele luni de idilă, părinţii ei deveniseră dintr-o dată mai severi şi neînţelegători, ipotecându-i timpul cu meditaţii în vederea intrării la facultate, se iviseră tot felul de mătuşi şi verişoare din provincie a căror vizită reclama obligatoriu prezenţa Monicăi. Alt amănunt semnificativ, frecvenţa cu care i se defecta telefonul, mai ales seara, când apelurile lui Lulu răsunau până noaptea târziu, în gol, fără să-i răspundă nimeni.

„Dar poate că sunt eu prea susceptibil, se liniştea singur Lulu, prea posesiv, am avut totdeauna de-a face cu femei mature, iar eu însumi am uitat cum simţi şi te manifeşti când te mai afli încă sub autoritatea părinţilor. Fie vorba între noi, tata m-a tuns la zero şi m-a „consemnat la domiciliu“ toată vacanţa de vară (fără mare, fără ştrand, meciuri, filme şi bani de buzunar) pentru că dispărusem trei zile de acasă, cu o damă măritată. Aveam şaptesprezece ani, iar Monica are azi optsprezece. De ce să mă mai mir, părinţii rămân aceiaşi… Cred că a sosit momentul s-o cer „oficial“ în căsătorie“.

* * *

Ăsta cu adevărat Făt-Frumos pe cal alb, ferice nimerit în viaţa Monicăi! Îl chema Renato Marcian, român de origine italiană, stabilit de zece ani în Canada, unde conducea o afacere prosperă. Tipul de italian din nord, un blond atletic aducând mai degrabă a wiking, venit să petreacă o vacanţă

de o lună de zile pe meleagurile natale. Locul de cazare – Hotel Intercontinental, mijloc de transport – un Mercedes închiriat, că doar nu era să se trambaleze cu „căruţa“ de la Toronto! Vârsta – puţin peste treizeci de ani, ţoale Paco Rabane, ceas Chopard! Peste toate – necăsătorit, liber şi fără obligaţii, ca pasărea cerului. Mai vreţi ceva?

Monica, nu. Asta e, o fătase mă-sa cu stea în frunte, norocul avea să se ţină după ea toată viaţa. Îl cunoscuse la ştrand, într-o dimineaţă când se simţea cam singură. Lulu era la serviciu, gaşca de prieteni nu apărea înainte de prânz, iar pentru Monica o singură oră fără tovărăşie însemna singurătate.

Monica nu fuma decât de fason sau plictiseală, ceea ce era cazul acum. Scosese ţigara şi scotocea în sacul de plajă după brichetă, când se trezi cu o flacără chiar sub nasul ei.

— Permiteţi?

De la prima privire i se tăie răsuflarea:

„Dumnezeule, ce tip bine! Parcă-i artist de cinema!“

Aşa demară idila lor. Renato se dovedi de la început un iubit diplomat şi plin de bun-simţ, respecta cu oarecare tristeţe, dar fără întrebări incomode, refuzul Monicăi de a se vedea zilnic (nici pe Lulu nu-l putea abandona aşa, dintr-o dată, cât timp despre cioara de pe gard, nu avea siguranţa că va cădea în laţ), neîncetând însă să se căineze că, din păcate, concediul lui nu-i nelimitat, şi uite, nici nu şi-a dat seama când a trecut de jumătate.

Monica îl prezentă părinţilor, care rămaseră încântaţi. Se vedea de la distanţă că-i un bărbat fin şi generos. Şi că o iubeşte. Şi că dispune! Oricât li s-ar părea de mici preţurile din România turiştilor imperialişti, nu-i totuşi la îndemâna oricărui golan din Occident să tragă o lună la Inter, să închirieze un Mercedes, s-o scoată pe Monica la cele mai simandicoase restaurante, s-o răsfeţe cu codri de flori, cutii de bomboane împanglicate şi alte abţibilduri care costă căruţe de bani! Când mai veni Monica acasă şi cu un inel în cutiuţă de catifea, un briliant de-ţi lua ochii, mama izbucni

în plâns de emoţie, iar tatăl, petrolistul din Siria, tuşi, încercând să şi-o ascundă:

— Fată, ţi-a pus Dumnezeu mâna în cap!

— Rugăciunile mele la Măicuţa noastră, Sfânta Fecioară, bunuţa şi drăguţa! suspină mama.

— Acum, i-o reteză bărbatu-său, vorbesc eu! Tu, Monica, ştii ce ai de făcut. N-o mai lălăi cu domnul arhitect şi explică-i desluşit să-şi vadă de drum.

— Uşor de zis, se lamenta Monica, dar cum să i-o spun? Lulu mă iubeşte, tată!

— Dacă ţie ţi-e greu, vorbesc eu cu moşulică. Fii pe pace, că nu-şi pune juvăţul de gât. E crai bătrân, găseşte el mâine altă mioară. Tu însă n-ai voie să-ţi rişti destinul. Inelul ăsta nu-i o simplă podoabă cum îl vedeţi voi, proastelor, e un angajament! Renato se consideră logodit. Iar situaţia trebuie rezolvată urgent, mai socotea petrolistul, căci peste zece zile, Renato se întoarce în Canada şi era normal să petreacă cea mai mare parte din timp cu Monica. Fata trebuia să aibă drum liber şi să nu privească mereu peste umăr dacă nu-i pândeşte „moşul“ cărările.

Ulterior, Lulu avea să-şi spună că nu trăise în viaţa lui momente atât de penibile, dar atunci, pe loc, nu simţea decât perplexitate. Şi, în primul rând, nevoia imperioasă de a bea ceva tare. Abandonă paharul de bere şi ceru un whisky sec. Se întrebă dintr-o dată ce naiba căuta el cu cretinul ăsta – expresia era inconfundabilă – la masă, cu ce drept se amesteca în viaţa lui? Erau, din toate punctele de vedere, atât de departe unul de celălalt!

— Înţeleg, spuse mecanic, mi s-ar fi părut însă firesc ca toate acestea să mi le comunice Monica personal.

— La vârsta ei e la fel de firesc ca în situaţii mai dificile să apeleze la părinţi. Uitaţi mereu că-i doar un copil.

— Un copil care se mărită totuşi. Sau poate calitatea de cetăţean canadian schimbă cumva situaţia.

— În secundar, domnule, dar chiar şi altfel este o şansă care merită epuizată. În principal însă, la dumneavoastră

diferenţa de vârstă constituie cel mai mare impediment. Şi pentru că eu sunt omul căruia nu-i e teamă de cuvântul desluşit, nu ne place, mie şi familiei, faptul că aţi mai fost căsătorit. Chiar dacă aţi divorţat de dragul Monicăi, pentru mine nu mai prezentaţi nici o garanţie. Cine îşi ia cuvântul înapoi o dată poate s-o facă şi a doua oară. Mi-a părut bine, domnule, că v-am cunoscut, regret doar împrejurările. O ultimă rugăminte, nu mai încercaţi să daţi de Monica.

— Şi dacă as face-o totuşi?

— Nu cred că sunteţi în stare să vă interpuneţi între Monica şi fericirea ei. Vedeţi dumneavoastră, nu mai sunteţi tânăr, dar rămâneţi un domn!

* * *

— Ca să fie cu conştiinţa împăcată – se ascundea Lulu după propria sa umbră –, de fapt, mai nutrind doi-trei atomi de nădejde, o mai caută la telefon într-o dimineaţă când o ştia singură.

— Spune-mi doar atât! Te-au silit, sau aşa vrei şi tu?

Monica replică liniştită, cu o necunoscută maturitate în glas:

— Nu m-a silit nimeni, Lulu, tăticu’ mi-a deschis doar ochii. Sunt absolut de acord cu el… Dacă vrei, putem rămâne prieteni…

Au! Jalnicul, ultrademonetizatul clişeu cu prietenia! Măcar de ăsta să-l fi scutit, şi trânti receptorul cu o înjurătură consistentă, destinată auzului personal.

Asta nu-l făcea însă să sufere mai puţin şi, disperat, o căută pe Aprilia. Nu în vederea unei împăcări, era prea devreme să se gândească la aşa ceva, dar simţea nevoia unui umăr pe care să-şi rezeme tâmpla udă de lacrimi sau, cum spunea ea însăşi, de cineva care să-l mângâie pe cap. Aprilia ar fi făcut-o, n-avea nici o îndoială. Era din fire o

generoasă şi pe urmă, nimic nu înduplecă mai sigur, dispunând la bunăvoinţă, decât discursul pocăit: „Tot tu ai avut dreptate, s-a întâmplat exact cum ai prevăzut tu, de ce nu te-am ascultat etc…“

— Din păcate, Aprilia nu era în ţară, îi răspunse fosta soacră, ce-şi închipuia Lulu, „c-o să pişe pernele, oftând după un golan?!“ Unde? În Scoţia, la nişte prieteni, Lulu n-are decât să ia tramvaiul din Piaţa Unirii că-l duce acolo, mintenaş!

Lulu îşi luă concediu şi „se ascunse“ într-un sat de pe lângă Vama Veche să-şi lingă rănile.

— Când ai fost în Scoţia? am întrebat-o pe Aprilia.

— Niciodată, dar aşa îmi convenea mie să creadă Lulu.

Cu o săptămână înainte de a se întoarce în Canada, elegant şi ceremonios, Renato ceru oficial mâna Monicăi. Părinţii aveau ochii aburiţi de emoţie, fata radia de fericire. Apoi, totul fu chibzuit cu creionul în mână şi calendarul alături. O dată ajuns la Toronto, Renato va expedia fără întârziere actele cerute de statul român la încheierea căsătoriilor între cetăţenii săi şi cei străini. Monica, însoţită de avocatul lui Renato, va depune imediat toate documentele la Consiliul de Stat. Tot ce depinde de ei înşişi, se înţelege de la sine, trebuie urgentat. Mai pe urmă… Dumnezeu cu mila! Renato se arăta însă optimist, avea relaţii importante la Ambasada Română din Canada, oameni de linia întâi, care-i erau obligaţi. După calculele lui, în maximum trei luni vor fi căsătoriţi. Cât despre viza canadienilor, să nu-şi bată capul, joacă acasă, pe teren propriu, altfel se rezolvă lucrurile.

— În rest… Sigur, când eşti îndrăgostit, timpul trece greu, dar Renato o va suna în fiecare seară, îi va scrie cât se poate de des şi, în răstimp, se va mai repezi măcar o dată la Bucureşti… Au fost zile minunate, toţi ţeseau cu ochii deschişi vise dulci, nu se mai saturau ridicând până la cer norocul fetei, altfel bine meritat – frumoasă, mintoasă şi

cuminte! – nu le ajungeau cuvintele de laudă pentru Renato, „un băiat de aur!“ Se convinseră definitiv la urmă, când în ajunul plecării vru să-i lase Monicăi o importantă sumă de bani, „numai aşa, ca să se simtă el liniştit“.

Familia căzu pe spate, dar spre părerea de rău a nevestii, petrolistul refuză hotărât:

— Omul e cumsecade, a cheltuit, a plimbat-o, a cadorisit-o, i-a dat un inel de prinţesă, ajunge! Nici noi nu suntem ţigani…

Renato plecă într-o luni dimineaţă, lăsând în urmă o familie fericită.

* * *

Târziu, spre sfârşitul toamnei, Lulu o vizită pe Aprilia. O seară de noiembrie umedă şi rece, o seară numai bună de stat la gura sobei şi la poveşti.

— Lipsesc vinul fiert şi miejii de nucă, observă Lulu vag înfrigurat.

Nu se văzuseră de mult şi se cercetau pe faţă, cu o curiozitate lacomă. Aprilia îşi zise că şi azi, ei constituiau o pereche de vârstă mijlocie la care merita să te uiţi, şi începu să râdă.

— De ce râzi?

— Mă gândeam că, dacă cineva ne-ar surprinde acum, să zicem prin crăpătura perdelei, ar putea crede că asistă la o secvenţă de film. Decorul, noi înşine suntem atât de stas, încât părem neadevăraţi.

— Ce şi-ar putea închipui, de exemplu, despre noi?

— Orice, dar elegant şi estetic. Lordul Michael, să zicem, cerând mâna lui Lady Rose Mary, în salonul personal al acesteia.

Lulu surâse nesigur:

— Ce ne-ar împiedica să o traducem în realitate?

Aprilia îl privi lung:

— Trebuie să înţeleg că idila cu acea fecioară de vis s-a epuizat?

— Niciodată nu a trebuit să-ţi explic un lucru de două ori…

Aprilia aduse un nou rând de cafele, apoi se încolăci în fotoliu, în poziţia ei obişnuită.

— Mi-a spus mama că m-ai căutat astă-vară.

— Da… Monica tocmai mă placase, mă simţeam singur, confuz, dezolat. Cel mai greu am îndurat ruşinea. Ruşinea de mine însumi! Să mă las dus de nas ca un puştan cu coşuri pe obraz! Am plecat la mare…

— De Monica mai ştii ceva?

Lulu începu să râdă:

— Se pare că pentru nici unul din noi n-a fost vara lui cea norocoasă. Ea m-a placat pe mine, iar canadianul a placat-o pe ea.

— Cum aşa?

— Din momentul în care s-au despărţit la aeroport, tipul a pierit ca într-o gaură de metrou, s-a dizolvat pur şi simplu. N-a telefonat, n-a scris, n-a mai dat nici un semn de viaţă.

— Extraordinar! Presupun că s-au interesat de soarta lui.

— Nu dispuneau de nici o dată reală. Adresă, telefon, fax, firmă, toate false, zi-le inexistente. S-au interesat şi prin ambasadă. Un trombonist ciudat!

— Tu de unde cunoşti amănunte?

— Chiar de la Monica. M-a căutat acum vreo două luni. Spera să reluăm de unde s-a rupt. N-a fost vina ei, bătrânii au silit-o… Tot felul de motivaţii jalnice, nu merită să mai discutăm…

— Dacă te gândeşti, râse Aprilia, trebuie să-i fii recunoscător canadianului. Datorită lui, ţi-a căzut broboada de pe ochi, te-a silit să vezi cu ce pramatie ai de-a face.

— Corect… Şi totuşi, ce-o fi fost în capul lui? Care a fost raţiunea acestei farse, că nu pot să-i zic altfel? Escroc, în regulă, sunt de acord, dar ce a obţinut? Asta se tot întreba

nenorocita aia mică şi mă tem că n-am s-o înţeleg nici eu vreodată.

— Probabil, am presupus, i-a promis marea cu sarea ca să se culce cu el.

Aprilia dădu hotărâtă din cap:

— Lulu e ferm convins că nu. Virginitatea făcea parte din strategia Monicăi.

— Atunci?! Tu înţelegi ceva?

Aprilia surâse mefistofelic:

— Există un singur autor care să nu-şi înţeleagă propria sa operă?

Am rămas cu gura căscată, dar nu ca la dentist, pentru că acolo mi-e frică s-o deschid.

— Tu?!!!

— Eu, scumpo, chiar eu sunt autorul, eu semnez scenariul şi regia. Am vrut să-i fac KO pe amândoi, dar mai ales să-i demonstrez lui Lulu cam ce fel de soi e crăiasa lui şi am izbutit…

— Eşti machiavelică!

— Nici măcar, prea a fost simplu totul! Canadianul e Săndel, fratele Mioarei Calotă. Îl ştii…

— Cum să nu, s-a stabilit de mult la Quebec, parcă…

— Ei, ăla e! A fost aici în vară să-şi vadă familia. De cum l-am văzut, mi-a venit ideea şi i-am propus s-o facă pe prinţul fermecat, faţă de o gâscă valahă. La început a încercat să se eschiveze, dar eu i-am rezolvat cândva o mare problemă, şi apoi, eram vizibil distrusă, aşa că în cele din urmă a acceptat. Continuarea, nu trebuie să ţi-o mai desenez. Maşină şi restaurante de lux, atenţii, curte înflăcărată, toată recuzita de luat ochii unei paraşute chiar mai versate decât Monica. Fătuca a căzut în plasă ca o vacă într-o gaură de obuz unde i s-a părut ei că găseşte margarete şi, bineînţeles, l-a parolat pe Lulu; Lulu, cetăţean RSR, plătit în leii lui Ceauşescu şi, pe deasupra, şi puriu…

— Drăguţ din partea lui Săndel! Şi-a sacrificat concediul şi a cheltuit şi o grămadă de bani.

— Cu concediul sunt de acord, dar în rest… Ce contează la el nişte mese la restaurant şi câteva buchete de flori!

— Bine, dar briliantul?! Inelul de prinţesă?

Aprilia izbucni în râs:

— Fals, draga mea, tot atât de fals precum barba lui Moş Crăciun care vinde loz în plic…

Se făcuse noapte, aşa că m-am ridicat. Aprilia m-a însoţit câţiva paşi până la portiţa grădinii.

— Şi Lulu? Chiar n-ai reuşit să-l ierţi?

— Lulu a avut şansa lui. Îmi pare rau pentru el…

— Mă simt pur şi simplu năucă, am râs. O poveste fantastică! Si voi doi, ce roman! Tu l-ai lăsat pe Cartianu, Lulu pe tine, Monica pe Lulu, Lulu pe Monica, iar, în final, tu pe Lulu… Încep să cred în bătul divin…

Aprilia îşi ridică ochii spre cer:

— Şi dacă te gândeşti… Ce importanţă au toate acestea – vorba lui Anatole France – când le contempli de la înălţimea lui Sirius?

REVELION 2000

— Jură-mi! Jură-mi pe sfânta cruce că orice s-ar întâmpla, revelionul anului 2000 îl vom petrece împreună!

— Scumpa mea, mai sunt douăzeci de ani până atunci!

— Jură!

— Dar oricum vom fi împreună. Credeam c-am stabilit, nu ne vom despărţi niciodată.

Îşi trase de sub bluză lanţul cu cruciuliţa de la botez şi o ridică spre buzele lui. Bogdan o sărută.

— Jur.

În familia ei, anul 2000 constituia o fixaţie. Unchi, mătuşi, verişoare bătrâne nemăritate, ca să nu mai vorbim de bunici, visau cu ochii deschişi la îndepărtatul eveniment. Îndeajuns de îndepărtat ca să ştii că nu-l mai apuci, dar nu îndeajuns ca să nu-ţi fie necaz.

— De pildă, spunea bunica, dacă aş fi trăit acum o sută de ani, nu-mi părea rău, cred că nici nu m-aş fi gândit, dar aşa, când te despart de al treilea mileniu doar un zece-cinşpe ani acolo, simţi că turbezi.

Părinţii Mirelei regretau cam în aceiaşi termeni: „Ferice de voi, ăştia tineri, o să prindeţi anul 2000! Îţi închipui ce nebunie va fi, ce delir pe tot mapamondul, ce focuri de artificii! Ei, atunci să poţi privi Pământul de sus, dintr-un satelit din ăştia! Ce imagine grandioasă! Şi ce şansă să poţi trăi un eveniment nu secular, ci mi-le-nar!“

Nu, nici ei nu mai erau îndeajuns de tineri ca să poată spera să asiste la fantasticul spectacol. Se căsătoriseră

după ce împliniseră patruzeci de ani şi însăşi naşterea Mirelei, „operă de bătrâneţe“, fusese considerată ca un fel de minune. Când Mirela şi Bogdan îşi promiteau sub jurământ Revelionul 2000, soţii Dragnea erau deja sexagenari cu oareşce vechime. De altfel, viaţa le confirmă temerile, amândoi prăpădindu-se cu destui ani în urmă, şi cu mulţi după ce Mirela şi Bogdan se despărţiseră.

Dar cum nimeni nu ştie ce-i este scris, cei doi, aflaţi pe atunci în plină şi explozivă tinereţe, trăiau cu toată fiinţa lor o minunată poveste de dragoste. Se şi potriveau. Erau drăguţi, simpatici şi profund oneşti. O pereche banală şi perfect previzibilă. Vor trăi cumsecade şi vor îmbătrâni cuminte, timpul având grijă ca, pe lângă ani, să adauge şi un număr corespunzător de kilograme. Pe atunci însă, în iarna lui ’80, erau agreabili şi, dacă nimereau cumva în câmpul tău vizual, îţi făcea plăcere să-i priveşti. Bogdan avea o faţă deschisă, sinceră, pe care se putea citi bucuria de a trăi şi mai ales nădejdile înaripate legate de viitor. Mirela era pură şi dulce ca o oiţă, avea gene lungi şi gropiţe.

Se cunoscuseră la schi, într-o vacanţă studenţească. Asta se întâmplase în iama precedentă şi, probabil, nu s-ar fi întâmplat dacă nu ar fi fost amândoi la fel de neîndemânatici şi „anti-sport“. După vreo trei zile de buşituri, de beţe mai mult încurcă-lume decât utile şi nişte monştri la picioare care, oricum ai fi sucit-o, tot în X se aranjau, se mulţumiră să facă figuraţie prin jurul cabanei. Al naibii de plictisitor, căci ceilalţi colegi se zbenguiau de nebuni pe pârtie, până ferestrele se albăstreau a înserare. Astfel, fiind singurii care renunţaseră la plăcerile schiului, ocupaţi mai toată ziua să tragă de coadă câinele cabanierului, cunoştinţa veni de la sine. Acceptându-se la început „în lipsă de altceva mai bun“, se treziră la sfârşitul vacanţei îndrăgostiţi până peste cap unul de celălalt.

Când iubeşti, se ivesc aproape simultan două priorităţi: „cum să facem să fim cât mai mult timp împreună?“,

urmând ca o umbră „cum să facem să fim totdeauna împreună?“ În consecinţă, tot de la sine, Mirela şi Bogdan hotărâră să se căsătorească.

Spre surpriza ei şi pentru prima oară în viaţă, Mirela întâmpină o opoziţie dulce, dar fermă din partea părinţilor. O opoziţie nu de fond, ci mai degrabă de circumstanţe. Şi mai exact, cereau un răgaz de să zicem şase luni, maximum un an. Nu, n-aveau nimic împotriva lui Bogdan, era un băiat cuminte şi cinstit, se vedea pe faţa lui şi nimeni nu se îndoia c-o iubeşte sincer. Atunci?!

Soţii Dragnea lucrau în diplomaţie. Erau economişti, cu rezultate excelente pe la diversele ambasade şi consulate pe unde fuseseră vânturaţi şi tocmai de aceea reţinuţi în funcţie, deşi împliniseră de mult anii de pensie. Acum, erau trimişi în calitate de consilieri la consulatul român din Melbourne, şi acesta constituia, desigur, ultimul lor post înainte de a se retrage definitiv.

— Nu văd legătura cu căsătoria mea.

— Scumpa mea, încearcă să fii raţională, o luă domnul Dragnea cu duhul blândeţii. În primul rând, vreau să ne ajuţi să ne instalăm. Eşti fiică de diplomat, ştii bine că nu mă refer la aranjatul mobilei prin încăperi, şi la fel de bine cunoşti volumul lucrărilor de birou la intrarea în funcţie. Aici am nevoie de un om de încredere şi priceput.

— Dar asta nu durează un an şi nici măcar şase luni.

— Nu, dar mai vrem şi eu şi mamă-ta să te specializezi la Harvard, unde ţi-am obţinut o bursă. Gândeşte-te bine, Mirela, e o ocazie unică, nu ai voie să o ratezi.

— Cu ce m-ar împiedica Bogdan să mă specializez?

— Faci pe naiva? Taică-său e popă, fost chiabur, fost deţinut politic. Dacă te măriţi cu el, nu mai capeţi paşaport nici pentru Bulgaria!

— Atâta doar, porumbiţo, sări şi maică-sa, până-ţi iei patalamaua, pe urmă, faci cum te taie capul, dar n-ai voie să te joci cu viaţa ta. Ne-ai omorî şi pe mine şi pe taică-tău…

— Câţi tineri n-ar vrea să fie în locul tău! Să ştii că în viaţă, cel mai greu de suportat sunt reproşurile pe care ţi le faci tu, ţie însăţi. Ideea că trenul cu noroc a trecut prin gara ta, ba a mai şi oprit, dar tu l-ai lăsat să plece fără să te urci, te scoate din minţi!

În ceea ce-i privea pe părinţii lui Bogdan, aceştia ţineau sincer la Mirela şi nu se împotriveau unei căsătorii încheiate cât de repede.

— De vreme ce tot au hotărât să se ia, la ce s-o mai lălăie? spunea coana preoteasă. De ce să nu-şi pună inelele acum, cât e dragostea în floare? Mie, spun drept, nu-mi plac căsătoriile astea în care tinerii s-au „încercat“ înainte. Ce-a fost mai dulce s-a consumat, aşa că ce duc ei la altar e doar obişnuinţa. Când le mai vezi şi-n rochii albe cu lămâiţă, te-apucă sila!

Fiică-sa, Brânduşa, încerca zadarnic să-i explice:

— Azi, rochia albă nu mai reprezintă simbolul castităţii ca pe vremea lu’ bunica, e doar o ţinută tradiţională de nuntă, un soi de uniformă, după cum, la înmormântări, oamenii se îmbracă în negru!

Mai cârtitor se dovedea a fi părintele, dar cu blândeţe, ca de obicei. Descindea dintr-o familie care număra generaţii de ţărănişti înfocaţi, el însuşi număra ani grei de puşcărie comunistă şi, ca omul care suferise, nu se împăca defel cu statutul viitorului cuscru.

— Ca să te accepte „ăştia“ în diplomaţie, trebuie să ai un dosar doar balegă, praf de cărbune şi maldăr de leşuri pe care ai păşit. Başca, toţi sunt securişti!

— Părinţii Mirelei nu sunt activişti, tată, îl contrazicea Bogdan. Nu s-au cocoţat cu politica. Sunt excelenţi tehnicieni, de-aia îi mai şi ţin în post la anii lor.

— Excelenţi tehnicieni! Ia să văz eu pe unul cu dosarul meu, dacă ajungea măcar să le bată covoarele la ambasadă! Chiar dacă l-ar fi chemat Colbert! Nici socotitor la un prăpădit de CAP nu te primeşte.

— Hei, popo, îl dojenea nevastă-sa, vezi că dai în păcatul cârtelii! Băiatul se însoară cu Mirela, nu cu dosarul lui tată-său, fir’ar al ciorilor de dosar!

Pentru ca, totuşi, tinerii să se despartă cu inima mai liniştită, aşa ca un fel de asigurare, un soi de precontract cu soarta, familiile se duseră la biserică şi părintele le făcu o slujbă de logodnă. Mirela primi de la Bogdan un inel cu un rubin roşu-roşu, montat între petalele unei floricele de aur. Avea să-l poarte toată viaţa.

Când se îmbrăţişară ultima oară, la aeroport, Mirela îi şopti cu buzele lipite de ureche:

— Ţine minte că mi-ai jurat! Revelionul 2000 împreună, orice s-ar întâmpla!

— Mă sperii, Mirela! Şi până la 2000? Ce facem, aşteptăm?

— Tocmai asta e! Dacă vom fi la 2000 împreună, înseamnă că am fost şi până atunci, şi de atunci încolo! Toată viaţa. E o superstiţie de-a mea… Deci, anul 2000, la Continental.

Părintele îşi trase pledul până sub bărbie.

— Ascultă la mine, nevastă, copiii ăştia doi nu vor împărţi niciodată aceeaşi perină. Atâtea le-a fost şi dea Domnul să fiu mincinos!

Coana preotească îşi curăţa obrazul cu apă de castraveţi. Scăpă tamponul de vată din mână:

— Puşche-ţi pe limbă, popo, asta ai găsit să-mi spui asupra nopţii! Ce-ai cu copiii?

— De n-ar avea nici Satana mai mult, dar eu atâta ştiu că gârla pe care n-o poţi trece înot desparte şi nimiceşte mai abitir decât paloşul. Lasă loc de prea multe întâmplări. Şi bune, şi rele…

La Restaurantul Continental, pentru că acolo se obişnuiseră să sărbătorească fiecare aniversare lunară a dragostei lor. Numărătoarea începea din seara când se

sărutaseră prima oară, în faţa cabanei, într-o noapte geros diamantină, guvernată de o lună – imens gălbenuş, bulbucat şi portocaliu cum găseşti în ouăle de la ţară. Cum nu se puteau deplasa mensual la munte, deciseră ca ziua de 14 februarie să fie sărbătorită la Continental, care deveni restaurantul lor. Participaseră acolo la o nuntă şi le plăcuse totul. Ambianţă, decor, intimitate, serviciu. Adevărat că era scump, dar Mirela avea bani şi putere de convingere.

„Când doi oameni se iubesc, dă fiecare cât poate. Eu am mai mult şi e normal să dau mai mult. Tu ai proceda la fel, sunt sigură!“

* * *

Când postul de radio *Europa liberă* anunţă la toate buletinele de ştiri că un înalt funcţionar al Consulatului Român din Melborne, Mihai Dragnea, a solicitat împreună cu soţia şi fiica azil politic, Bogdan avu impresia că se prăbuşeşte cerul. În anii '80, actul în sine, raportat la relaţia dintre el şi Mirela, echivala cu un mare adio, o despărţire tot atât de sigură ca şi moartea. Unele familii mai izbuteau să se întregească, dar întreabă-i pe ei cu ce sacrificii, cu ce intervenţii, audienţe, răspunsuri negative, ani întregi persecuţii, retrogradări şi invitaţii periodice la Securitate, care nu semănau deloc a serate dansante.

— Iar la voi, explica popa, situaţia e şi mai afurisită, securiştii şi mai îndârjiţi, pentru că scandalul e uriaş! N-a dat cu tifla socialismului glorios un Cutărescu oarecare, ci unul de-ai lor, tovarăş de nădejde, cu funcţie serioasă. Păi dacă unul ca ăsta dezavuează regimul, ce pretenţii să mai ai de la prizonierii de rând ai lagărului comunist?! Eu zic să-ţi iei gândul de la fată, că nu te cheamă Mahomed, să te pui cu munţii!

La rândul ei, Mirela rămase consternată de decizia părinţilor. Consternată şi în aceeaşi măsură indignată, căci

se simţea victima unei odioase manipulări. Plănuiseră totul încă de la Bucureşti; o ameţiseră pe ea cu tot felul de pretexte ca s-o scoată din ţară. Soţii Dragnea nu contestară, acesta era adevărul, dar totul fusese făcut cu cele mai bune intenţii. Nu puteau privi nepăsători cum Mirela îşi distruge viitorul de dragul unui băieţaş – cumsecade, nimeni nu zice nimic –, dar mediocru din toate punctele de vedere. O să vadă ea, nu trece anul şi o să le mulţumească…

— N-aveaţi dreptul să decideţi în locul meu, urlă Mirela.

— Ştim şi ne pare rău, dar tu nu mai aveai judecata limpede!

— Ei bine, aflaţi că mă întorc singură în România. Chiar mâine mă duc la ambasadă şi le spun că aţi cerut azil politic de capul vostru, fără să mă întrebaţi.

— Eu nu te-aş sfătui! Viza ţi-o dau ei numaidecât, dar n-apuci să pui piciorul în Bucureşti. Te ridică Securitatea încă de la Otopeni şi direct cu tine la beci, să le mărturiseşti că te-ai întors cu o misiune de spionaj! Tu nu ştii cu ce bestii ai de-a face!

— Vreau să mă conving personal.

Nu erau chiar vorbe în vânt, Mirela era o fată încăpăţânată care nu renunţa uşor la ceea ce-şi punea în gând, dar hotărârâră în locul ei evenimentele precipitate ulterioare. Doar la câteva săptămâni după sosirea la Melbourne, timp în care scandalurile din casă se ţineau lanţ, domnul Dragnea făcu un infarct şi în puţine zile se prăpădi. Asaltată de remuşcări, convinsă că a contribuit din plin la acest sfârşit neaşteptat, impresionată de suferinţa maică-sii – era exclus s-o lase singură în aceste momente, iar ea n-ar fi putut să îndure încă o victimă pe conştiinţă – Mirela cedă şi se stabili împreună cu doamna Dragnea în Statele Unite. Îi trimise lui Bogdan o scrisoare sfâşietoare, pe care acesta însă nu o primi niciodată. Poate că mai există şi azi, abandonată în vreun cotlon al arhivelor fostei Securităţi…

Aşa, privind lucrurile din afară şi pe deasupra, se părea că Mirela se integrase perfect în patria de adopţiune. Îşi luase chiar şi doctoratul, avea o slujbă foarte bună şi un câine drăgălaş. Încă din primii cinci ani, izbutise să achiziţioneze o casă cu opt încăperi şi grădină într-un cartier bunicel, îmbrăcămintea şi-o cumpăra la magazinele de pe Madison Avenue, iar concediile şi le petrecea de obicei în Japonia. La patruzeci de ani, arăta ca o doamnă îngrijită, plinuţă, fără grija zilei de mâine. Ca respiraţie financiară, se situa pe planul superior al condiţiei de mijloc. În totul, o persoană plăcută, amabilă şi mulţumită.

Adevărul însă era altul şi doar doamna Dragnea îl cunoştea. Venise rândul ei să aibă îndoieli şi uneori, mai ales la sărbătorile care presupun cămin şi familie, chiar remuşcări. Poate că Mirela ar fi fost mai fericită în România, cu băiatul ăla, împlinită ca femeie. Oricât ar fi vrut să se ascundă după deget, bătrâna ştia că, în intimitatea ei, Mirela era o nerealizată. Mai precis, ratată, dar prea suna înspăimântător termenul!

Pentru că, dacă suntem sinceri, nu-i tocmai vesel ca la patruzeci de ani să fii virgină şi să n-ai amintiri de nici un fel! În primii ani, doamna Dragnea îşi imaginase că fata nu se mărită pentru că nu-l poate uita pe Bogdan, prima dragoste. Pe urmă, privirea i se devoală: Mirela nu refuza, pentru că nici nu avea pe cine să refuze, nimeni n-o solicita. De ce? Destinul, destin, dar parcă şi ăsta mai ţine seama de unele raţiuni. Într-un târziu, bătrâna îşi închipui că a dezlegat enigma. Mirela era drăguţă, totdeauna foarte „soignée“, bine situată, dar nu se încadra cu nici un chip în canoanele de frumuseţe ale meleagului. Asta era situaţia, nu corespundea standardelor puse în circulaţie de mass-media vizuală, iar americanii sunt îndeajuns de nebuni pentru ca fiecare să se viseze la braţ cu o vedetă de cinema. Dar de unde atâtea coame mătăsoase, atâtea danturi de porţelan, atâtea picioare care pornesc de la amigdale? Şi

revenind la Mirela, cât era ea de drăgălaşă şi cu gropiţe, rămânea ca bătută în cuie în spaţiul „mioritic“. Cel puţin, aceasta a fost convingerea doamnei Dragnea până la ultima suflare, pe care şi-o dăduse în urmă cu cinci ani, chiar de Ziua Recunoştinţei.

Întorcându-se de la cimitir, Mirela se întrebă dacă maică-sa găsise în sinea ei motive să fie „recunoscătoare“. În fond, făcuse toată viaţa numai ce poftise, lucru cu care puţini se pot lăuda. Că ce anume rezultase de aici, e cu totul altceva! În ceea ce o privea, Mirela nu simţea înlăuntrul ei nici cea mai vagă urmă de recunoştinţă. Faţă de nimeni.

Si viaţa îşi urmă cursul ei.

* * *

Nici Bogdan nu se căsători. Ani de zile fu urmărit de amintirea Mirelei, iar când aceasta începu să pălească, el devenise deja un personaj posac, cu buzele boţite a nemulţumire cronică, căruia cu greu puteai să-i intri în voie. Propunerile matrimoniale nu lipsiseră, că de, ăsta-i norocul bărbaţilor, parcă totdeauna sunt prea puţini, în vreme ce femeile umplu pământul, dar el nu reuşea să se lipească de nimeni. Între timp, casa părintească fusese demolată şi locuia împreună cu soră-sa; împreună, dar separat, căci cumpăraseră două apartamente, perete-n perete, la Parcul Tineretului.

— Nu ştiu cui s-a izbit, se plângea Brânduşa, dar a devenit imposibil de cusurgiu. Nimeni nu-i place, toate femeile sunt fie viclene şi interesate, fie nişte găini proaste. Chiar Mirela de-ar fi să se întoarcă azi, sunt sigură că n-ar mai plăcea-o! Bărbatu-său se mira mereu:

— Dar şi aia, ce fiinţă!! Să nu mai dai tu nici un semn de viaţă, o felicitare acolo de Anul Nou! Parcă-ar fi fugit de el şi n-a mai vrut să i se ştie de urmă!

— Uiţi mereu împrejurările, ca şi cum n-ai fi trăit sub Ceauşescu! Scrisorile care veneau din Occident se făceau pierdute, mai ales când erai luat la ochi şi pe urmă, în ’81, ne-au demolat. Unde să mai scrie, să mai transmită vreun mesaj biata fată? Bogdan, la rândul lui, unde s-o caute?

— S-au schimbat condiţiile în ultimii zece ani.

— Ei nu, că-mi plăcuşi! Şi cu ăilalţi zece de dinainte, ce faci? Cine mai aşteaptă azi douăzeci de ani suspinând cu ochii holbaţi la lună?! Te crezi pe vremea lui Eminescu? Ce, m-aşteptai tu douăzeci de ani fără să ştii nimic despre mine? Femeia şi-a văzut de rosturile ei, s-o fi măritat, o fi având copii… Că veni vorba de copii! Vezi de cumpără brad din timp, încă săptămâna asta, că de Crăciun precis ajunge la un milion! A-nnebunit lumea cu anul 2000!

La fel gândea şi Bogdan, oamenii sunt nebuni, va fi un Revelion ca toate Revelioanele, doar că mai zgomotos, mai „general“ şi mai costisitor, toţi înghesuindu-se să cheltuiasă căruţe de bani. Forfota din jur – trepidau strada, magazinele, pietonii –, iluminatul feeric, fascinaţia surprizelor promise de posturile TV, serbările populare anunţate în diferite puncte ale oraşului, vitrinele scânteietoare şi oştirea de Moşi Crăciuni care invadase oraşul nu reuşeau să-l mobilizeze. Pregătise desigur câteva cadouri pentru copiii Brânduşei, o sticlă de vin vechi pentru bărbatu-său, convenţii inevitabile, dar în ce-l privea, abia aştepta să vadă „după“, când delirul se va fi consumat, o dată cu tonele de sarmale care fierbeau acum pe toate plitele din lumea ortodoxă, iar viaţa va fi intrat din nou în normal.

Apoi, pe neaşteptate, spre stupefacţia soră-sii, cu două zile-nainte de Anul Nou, Bogdan anunţă răspicat.

— Pe mine să nu contaţi de Revelion.

— Ai aranjat ceva în oraş? Să ştii că dacă-i vorba despre… o „coniţă“, ne-ar face plăcere s-o cunoaştem. În

fond, unde suntem douăzeci de inşi, merg şi douăzeci şi unu.

Bogdan se maturizase în carapacea unui bărbat închis, neîncrezător în semeni, refuzând organic să vorbească despre el sau intenţiile sale. Se mai dezvăluia uneori faţă de Brânduşa – de mici ei doi fuseseră prieteni buni – şi faţă de cumnată-său, pe care-l socotea un bleg, prea prostuţ ca să fie periculos, un soi de mobilă acolo, un necesar în peisajul existenţial al familiei; Brânduşa avea nevoie de aportul unui bărbat, copiii de un tată.

— Mă duc la Continental.

— Continental?! se holbă „blegul“. Vrei să spui restaurantul Continental?! Cred c-ai plătit o avere!

În mintea Brânduşei se aprinse o luminiţă şi, de uimire, scăpă oul pe cimentul bucătăriei.

— Vrei să spui că Mirela e la Bucureşti?

— Nu ştiu, surâse Bogdan, amuzat de uimirea ei. Poate da, sau poate nu. Ne-am jurat şi se pare că ea punea mare preţ pe acest soi de angajament.

— Doamne! Uitasem de jurământul vostru, eram convinsă că ai uitat şi tu şi n-aş paria mult pe faptul că ea însăşi nu l-a uitat.

— Rămâne de văzut.

— Dar e o copilărie, nu-ţi dai seama? Asta s-a întâmplat acum douăzeci de ani şi este exact genul de jurământ care nu se respectă! Câte nu ne promitem la tinereţe pe cea bancă, din cea alee, în nopţi de mai cu lună plină? Nu ne vom despărţi niciodată, toată viaţa împreună, eu te voi iubi mereu… Aţi şi pierdut orice legătură, poate că, Doamne iartă-mă, nici nu mai trăieşte!

— Am ceva de pierdut?

Brânduşa îl privi lung şi dintr-o dată izbucni în râs:

— N-am mai auzit de o asemenea năzbâtie, dar vorba ta, de ce nu?

Când rămase singură cu bărbată-său, comentă amuzată:

— Nu-l credeam pe frate-meu atât de romantic!

— E ţicnit, decretă „blegul“, şi fără grijă pentru ziua de mâine, îi arde de prostii. Are în strachină, aia e!

* * *

Îl recunoscu încă de la cotul scării, în timp ce cobora treptele spre holul hotelului. Simţi cum i se moaie picioarele şi pentru o secundă îi fu teamă că-şi va pierde cunoştinţa. Se prinse de balustradă, respirând adânc, încercând să-şi recapete suflul. De câte ori şi în câte feluri nu-şi imaginase momentele acestea! Acum, era mulţumită că ea apucase să-l vadă prima, având răgazul să-l privească liber câteva clipe şi totodată să-şi stăpânească tulburarea… Tulburare, puţin spus, şi Mirela însăşi nu va putea descrie mai târziu pachetul de emoţii care o copleşiseră: uşurare (va veni?, nu va veni?), imensă bucurie, redescoperirea bătăilor de inimă ce prefaţau întâlnirile de odinioară.

Deşi holul se umpluse de blănuri, papioane, parfumuri scumpe şi fum de ţigări fine, se excludea orice confuzie. Bogdan îşi păstrase silueta băieţească şi modul caracteristic de a-şi ţine capul uşor, culcat pe umărul stâng. Încărunţise, dar nu chelise, vestonul de culoare închisă cădea relaxat peste pântecele plat. Cel puţin de la distanţă, se putea afirma că Bogdan rămăsese între contururile tinereţii.

Privirile li se întâlniră, Mirela întrezărind ca printr-un voal scânteietor că se apropie. Ani de-a-rândul, de câte ori imagina scena revederii, o gândea în aceiaşi termeni, ca pe un final apoteotic: „…şi căzură plângând unul în braţele celuilalt, după care trăiră împreună fericiţi până la adânci bătrâneţe, şi-am încălecat pe o şa…“

Acum însă, stăteau unul în faţa celuilalt, reticenţi, stângaci şi împiedicând „circulaţia“. Mirela reuşi să îngaime:

— Vasăzică, n-ai uitat.

— Nu, n-am uitat. Mi-era teamă că tu… Când mi-au spus ăştia de la Recepţie că figurezi în registru, nu mi-a venit să-mi cred urechilor. Am avut impresia că visez… Ce mai faci tu, Mirela? Arăţi minunat.

„Minunat, gândi în sinea lui, dar ca o străină care semăna cu cineva cunoscut de mult. Ceva mai rotofeie – intuiai imediat că face eforturi substanţiale pentru a păstra dimensiuni decente – aceiaşi ochi jucăuşi cu gene fantastice, aceleaşi gropiţe, dar altă persoană. Da, asta era, Mirela pierduse aerul de mieluţă proaspătă şi nevinovată, cu blăniţă albă, pe care îţi venea s-o mângâi mereu.

— Nu putem sta de vorbă liniştiţi aici…

Bogdan o privi încurcat.

— Am vrut să rezerv o masă, dar m-am trezit prea târziu. Nici prin cap nu mi-a trecut că rezervările au început de acum un an.

— E un Revelion unic, Bogdan. Sfârşitul de mileniu!

— Aşa e, îmi pare rău. Ai vreo propunere? Eu te pot invita la mine, stau cu soră-mea, au şi ei invitaţi…

— Nici gând! N-am aşteptat o viaţă ca să petrec cu nişte necunoscuţi. Am discutat cu şeful de sală. Masă în local, mai ales de două persoane, nu ne poate oferi, dar Room-Service-ul ne asigură acelaşi meniu, în apartamentul meu. Dacă vrem să dansăm sau să participăm la diverse distracţii, nimeni nu ne împiedică.

Salonaşul era plăcut, cu mobila albă stil, iar prin uşa întredeschisă se vedea dormitorul, la fel de cast. Freziile din câteva glastre colorau şi parfumau plăcut interiorul. Mirela aduse cuburi de gheaţă proaspete din frigider şi turnă din nou în pahare. După dezinvoltura gesturilor şi viteza cu care se golea sticla, se simţea că-i o băutoare încercată. Bogdan notă amănuntul fără resentiment, toată lumea bea, şi nici el nu făcea excepţie, încercând să-şi imagineze ce fel de viaţă avusese Mirela în aceşti douăzeci de ani.

— Iartă-mă dacă sunt indiscret… Tu te-ai…

— Nu, surâse Mirela, nu m-am! Ai constatat doar la Recepţie că nu mi-am schimbat numele. Dar tu?

— Nici eu nu m-am însurat. Mi-e teamă că eu unul mi-am cam ratat viaţa.

— Depinde de ce aşteptai de la ea.

Bogdan dădu din umeri:

— Ce aşteptam? Sunt un om mijlociu din toate punctele de vedere, niciodată de linia întâi, nu mi-am făcut iluzii în legătură cu soarta mea…

„Mijlociu, repetă în gând Mirela. Tata spunea mediocru, dar mie îmi plăcea şi aşa. Nici eu nu eram vreo excepţională…“

— …Ce-mi doream? urmă Bogdan. La fel ca alte milioane de tineri şi la fel de modeşti, să mă însor cu fata pe care o iubesc, să avem un copil, doi, o casă şi cu puţin noroc şi multe sacrificii, în jur de patruzeci de ani, o maşină… Uite însă că şi asta a fost prea mult! Dar tu? Tu eşti mulţumită? Aparent, se vede că te-ai descurcat, eşti prosperă…

— Dar la fel de săracă pe dinăuntru. Hai să nu ne văietăm! Am venit să ne povestim, să ne veselim! Vezi, ştiu că v-a fost greu aici, vă este încă, dar faţă de mine, tu ai un mare avantaj. Ai rămas „loco“, pe rădăcinile tale. Nu-ţi dai seama ce greu este când îmbătrâneşti să nu ai prieteni cărora să le poţi spune: „îţi aminteşti?“ După ce s-a prăpădit mama, nu a mai existat nimeni căruia să-i pot adresa întrebarea. Până azi…

— Îmi pare rău, spuse sincer impresionat Bogdan. Într-adevăr, la aspectul ăsta nu m-am gândit niciodată. Şi totuşi, ai plecat atât de tânără…

— Dar cu inima ipotecată… Tu de ce nu guşti nimic?

În ciuda aşteptărilor (greu de imaginat tevatura din bucătăria restaurantului), Room-Service-ul funcţionase prompt şi ireproşabil. Un chelner ajutat de un picolo aranjaseră o masă de două persoane apetisantă şi fastuoasă, aşa cum Bogdan nu văzuse decât în filme.

— Nu-s prea mâncău în general. Acum mi-e imposibil să înghit ceva, sunt prea… copleşit… Ce se aude?

Se repeziră amândoi la fereastră. Consumatorii ieşiseră în stradă, bărbaţii în costume de seară, femeile cu blănurile pe umeri şi apoi, cât cuprindeai cu ochii spre Piaţa Revoluţiei, sau în stânga, spre Hotel Bulevard, Calea Victoriei era plină de lume, sticle de şampanie, baloane colorate, strigăte vesele, obraji vopsiţi de bucurie…

— Repede, Bogdan! Mai sunt două minute. Deschide şampania şi vezi să facă bum!

Dintr-o dată, lumina se stinse şi se aşternu liniştea. O linişte de pădure foşnitoare. Mirela şi Bogdan respirau greu unul lângă celălalt, numărând secundele. Ea se simţea cumplit de emoţionată, nu era în stare să-şi analizeze starea de spirit, ce anume o impresiona mai mult, prezenţa lui Bogdan sau evenimentul milenar, oricum trăia conştient momentul unic din viaţa ei. La rândul lui, Bogdan, confuz, dar receptând clipa, clipea mărunt încercând să-şi limpezească privirea voalată de rouă.

Luminile se aprinseră din nou, la fel de brusc. Un „ura“ general, ţâşnit din mii de piepturi, zgudui Calea Victoriei, însoţit de bubuiturile festive ale artileriei şi ale sticlelor de şampanie, Focurile de artificii deschideau umbrele uriaşe, strălucitoare, asediind cerul cu focurile bengale. Bucureştenii, întreaga lume păşea în anul 2000.

— La mulţi ani, Mirela. Jurământ împlinit.

— Jurământ împlinit…

Se cuprinseră în braţe. Prima îmbrăţişare, după douăzeci de ani. Buzele se căutau cu stângăcie.

* * *

Cafeaua era amară, fierbinte şi aromată. Mirela turnă deasupra câte un deget de coniac şi rămase cu privirea aţintită în covor, încercând senzaţia penibilă că ei doi nu

mai au ce să-şi spună. O dată epuizate faptele de viaţă concrete, în general date calendaristice memorabile – „cât de multe fiinţe scumpe dispărute!“ – sau punctate pe scurt biografiile prietenilor şi cunoscuţilor, se părea că între ei intervenise un soi de scurt-circuit, împiedicând comunicarea.

„Şi câte nu aveam să ne spunem odinioară! reflectă Mirela. Toate prostiile, tot ce ne trecea prin minte, ceasuri întregi de dialog continuu… Biata mama îşi imagina că nu facem decât să ne repetăm aceleaşi fleacuri…“

Îşi ridică genele lungi, îndreptând o privire spre Bogdan. Hotărât, lumina dimineţii nu-l avantaja. Arăta exact a ceea ce şi era: un bărbat matur spre moşuc, ţintuit între tiparele unui băieţandru, cu suflet ponosit şi nădejdile zdrenţuite părăsite într-un pod plin de praf, alături de o umbrelă veche, o canapea desfundată şi o pungă plină de ochelari care aparţinuseră cândva bătrânilor familiei… Amintirea nopţii trecute… Dar nu, la asta vroia să se gândească cel mai puţin! Şopti aproape fără să-şi dea seama:

— Toate lucrurile trebuie făcute la timpul lor…

Bogdan care tocmai se întreba „ce naiba caut eu aici, tot ce se întâmplă nu seamănă cu nimic din viaţa mea, nici n-aş şti unde să le aşez“, tresări:

— La timpul lor, ai dreptate. Continuă într-un acces de confidenţialitate: Poate că ne-am… ne pripim. În realitate, noi ne-am maturizat departe unul de celălalt, abia acum ar trebui să începem să ne cunoaştem.

Mirela surâse cu tristeţe:

— Tu crezi că ar mai putea fi ceva între noi? Că mai există vreo şansă?

— Putem încerca. Eu şi soră-mea avem o căsuţă la Poiana Ţapului. Nu-i cine ştie ce, dar peisajul e superb. De ce n-ai veni, de pildă la vară, aruncă, fără să acorde în sinea lui nici 1% sorţi de izbândă ofertei care chiar în clipa aceea îi trecuse prin minte, de ce n-am petrece o vacanţă împreună?

— Am să mă gândesc, spuse Mirela, pe aceeaşi lungime de undă ca stare de spirit. Să ştii că reciproca e valabilă. Oricând doreşti, îţi trimit o invitaţie.

— Da, ar fi o idee…

Amândoi erau doar politicoşi, convenţionali şi în primul rând sceptici. La fel de conştienţi de propriul lor scepticism ca şi de al celuilalt, şi Mirelei îi veni să ţipe: „Gata! Am înghiţit hapul, timp de douăzeci de ani am visat la un balon de săpun, nici el nu-i mai entuziasmat, de ce ne mai trebuie şi mascaradă? Nu-mi doresc acum decât să rămân singură, să plece odată!“

La prânz, Brânduşa îi aruncă o privire peste lingura de supă:

— Te-ai distrat bine?

Bogdan privi în depărtare, peste umerii ei:

— Fantomele sunt triste… N-ar trebui să se mai întâlnească.

— E adânc, comentă „blegul“, şi mai ceru o porţie de piftie.

Mirela găsi bilete la primul avion… Înainte de a deschide revista, mai aruncă o privire panoramicului bucureştean, luându-şi rămas-bun. Pentru totdeauna.

„Cine-şi închipuie că se mai poate întoarce pe uliţele tinereţii e nebun.“

O rază de soare săgeta hubloul, şi trase perdeaua.

DOUĂ DREPTE PARALELE…

Se purtau „reabilitările în producţie”, iar eu, de când mă ştiu, n-am scăpat nici o modă. Mă reabilitam deci la Galenica, o fabrică de medicamente din Bucureşti, unde, după un stagiu la încărcat-descărcat lăzi, spălat sticle şi făcut „rondele“ – o operaţiune sinistră (stăteai aşezată la un pupitru de lemn unde dădeai din picior opt ore pe zi, ca să obţii năsturaşii de plută din interiorul capacelor de la flacoane), am fost promovată ca muncitoare ambalatoare şi repartizată la brigada de tineret a întreprinderii. Eram opt fete, între şaptesprezece şi douăzeci şi cinci de ani, unele seraliste, altele cu liceul deja terminat în aceleaşi condiţii şi, din întâmplare, toate arătoase. Rar am întâlnit atâtea frumuseţi adunate la un loc, fiecare aparţinând unui gen distinct. De la drăgălăşenia castă, cu privire albastră, îngerească, până la „subreta“ drăcoasă şi zburdalnică; aveam şi o vampă cu trup de manechin, ulterior stewardesă, apoi cei mai minunaţi ochi – verzi smarald, codaţi şi cu incredibile gene – pe care i-am văzut în viaţa mea, în realitate sau la cinematograf… De-a dreptul superbă, însă, uimitoare, era Cati, tip de italiancă reuşită (nu căţele grase din filme, care veşnic întind rufe pe frânghie), înaltă, suplă, cu un imens coc negru ridicat în creştet. Semăna cu Antonella Lualdi, dar, să mă ierte starul italian, Cati o lua degajat la distincţie. Avea o eleganţă de casă regală şi un impecabil al mâinilor dinaintea căruia nu încetam să mă minunez. Cum naiba reuşea să le menajeze perfecţiunea, ţinând seama de faptul că şi acasă, familie

modestă, de muncitori, cu liotă de copii, trudea, nu glumă, n-am înţeles. Personal, după o săptămână de fabrică, aveam mâini de culegătoare de bumbac, numai băşici, bătături, unghii compromise. Privind-o, mi-era imposibil să nu mă gândesc (iarăşi şi iarăşi, de parcă toată viaţa numai asta am făcut!) la alunecosul, veşnic doritul şi capricios ca o curtezană răsfăţată, noroc! Cu un dram de şansă, unde nu ar fi putut ajunge fata asta?! Uluitor de frumoasă, inteligentă, autodidactă, o lua înaintea multor personalităţi feminine, celebrităţi la ordinea zilei pe ziduri şi buzele oamenilor! Iar Cati se pierdea muncitoare anonimă, trăgând la bandă rulantă, într-o fabrică modestă.

Cine-şi închipuie că-i simplu, picnic la iarbă verde, să lucrezi la banda rulantă, nu ştie pe ce lume trăieşte! Operaţiunile, în sine extrem de simple, efectuate în viteză şi cu precizie maximă, aşa cum o pretinde munca „în acord“, îţi pot transforma viaţa în iad. Mâinile nu-ţi zboară niciodată îndeajuns de repede, în stânga se aglomerează produsele, încep să alunece prin faţa ta, fără să le fi aplicat operaţia cuvenită, ajung în dreapta, unde colega nu-şi face treaba pentru că nu ţi-ai făcut-o tu. Obligatoriu, banda trebuie întreruptă, se pierde timp.

Când cineva neavizat pică la o bandă unde se lucrează în acord colectiv, e aprioric primit cu ostilitate. Inerent, nu se poate lucra îndeajuns de repede, productivitatea scade, la salariu se primeşte mai puţin.

În situaţia asta mă aflam eu şi, într-un prim stadiu, până a începe să fac faţă ritmului, nu eram scoasă din vacă încălţată, degete împletite, ce naiba ai făcut cu mâinile alea la mă-ta acasă!

Chestiunea nu m-ar fi afectat, le înţelegeam şi pe fete, care pierdeau zilnic bani din cauza ralendandoului meu, îmi păsa doar de faptul că, dacă lucrurile mergeau tot aşa, la sfârşitul anului nu voi putea căpăta certificatul de fruntaşă în producţie, obligatoriu alături de activităţile obşteşti

(brigadă artistică, echipa de sport şi dansuri) întru obţinerea reabilitării.

Nu mă lasă inima, cu acest prilej, să n-o amintesc pe Veta, cetecista noastră (Controlul Tehnic de Calitate). Era o ţigancă trupeşă, de vreo treizeci de ani, bine aranjată şi sufletistă nespus.

Măritată cu şoferul unui ştab, avea acasă telefon (realizare fabuloasă!) şi privea viaţa cu superioritatea omului care consideră că s-a ajuns şi e mulţumit de unde a ajuns. Cam în acest sens, mă simpatiza şi mă luase sub protecţie, amândouă eram de *familie*, nu ne amestecam cu fitecine. Constatând atmosfera din atelier, care mi-era potrivnică, încerca să mă sfătuiască de bine:

— Fă, asta proastă, de ce le laşi pe dropiile alea să-ţi mănânce ficaţii la bandă? În locul tău m-aş duce învârtindu-mă!

— Unde?

— La un weceu public. Alde cumnată-mea, sora lu’ al meu, lucrează la metrou, la Universitate…

(Fac o paranteză. Metroul avea să se construiască mult mai târziu. Aşa era însă denumit în folclorul bucureştean al timpului WC-ul subteran din faţa Facultăţii de Geografie, ulterior demolat.)

— Ascultă acilea la mine! S-a pricopsit cumnata, de nu-i mai încape un ac în casă! Ce dă macrameuri, ce dă lemnărie scultată, frigider dolofan, Grigorescu cât peretele… Într-un an-doi, îţi faci de zestre, şi să vezi dup-aia ce „bună ziua“ capeţi!

— Sunt salarii chiar atât de mari? am întrebat, gândindu-mă că, probabil din cauza muncii ingrate, nu prea există amatori, şi atunci statul oferă lefuri stimulatorii.

Veta s-a holbat la mine. N-ar fi fost mai mirată nici dacă ar fi văzut că Statuia Aviatorilor începe să zboare.

— Hai că nu te taie capul, d-aia ai ajuns la şaibă! Ce salarii! Din bacşişuri, fă! Să facem o socoteală, propuse închizând pe jumătate ochiul stâng. E cincizeci de bani

pişatul de persoană. Omul vine grăbit la „public“, îi dă brânci nevoile, n-are bani potriviţi, întinde leul şi nu mai aşteaptă restul, uneori nici să-i rupă belet, alde cumnata. Păi numa’ o sută de inşi să ai într-o zi, dar se adună la câteva sute, şi pleci acasă cu cincizeci de lei, agonisiţi stând la umbră. Dar scoţi patru poli ca nimic.

— Tu de ce nu te duci?

Veta oftă până în adâncul sufletului:

— Din cauza lu’ al meu. E gelos, mă teme şi cu Tata Noe… Tu însă eşti domnişoară, de capul tău, cui ce-i pasă!

Am ratat ocazia. Condiţia pusă de Ministerul învăţământului era fermă: „reabilitarea se poate obţine lucrând timp de un an, efectiv şi exclusiv în producţie“, ori angajaţii de la WC-uri erau consideraţi funcţionari publici!

Dar timpul trecea, eu am devenit mai îndemânatică şi, în cele din urmă, fetele m-au acceptat. Se discuta liber în faţa mea, limbile se dezlegaseră, eram şi eu una de-a lor. Când capeţi dexteritate, munca devine mecanică. Mâinile lucrează singure, iar ritmicitatea şi simultaneitatea mişcărilor dau impresia unui spectacol de jonglerie, în acelaşi timp însă, se instalează şi plictiseala. în consecinţă, se vorbeşte non stop, se comentează, se bârfeşte, fiecare are ceva de povestit… Şi cum toate eram extrem de tinere, bineînţeles că dragostea constituia subiectul predilect. Cine n-are probleme când iubeşte? Ale lui Cati însă ieşeau cu totul din comun.

(Încă o paranteză: am mai punctat povestea lui Cati în romanul *Plan diabolic*. De atunci, am simţit mereu nevoia s-o termin.)

De fapt, şi mai bizare erau problemele cu care se confrunta Doru, iubitul ei…

Cu cinci ani în urmă, plimbându-se într-o dimineaţă de iunie pe actualul Bulevard Ferdinand, a observat o limuzină Zil, neagră, cu număr de Suceava, oprindu-se în faţa unui

magazin. Era condusă de o femeie şi, când a coborât, Doru a rămas ţintuit locului! O apariţie absolut senzaţională, mai ales în peisajul oraşelor noastre, voit tern de către autorităţile acelor timpuri. Se întrebă pentru o clipă dacă nu cumva se filmează, dar nu se zărea nimic prin jur care să-i confirme ipoteza. De altfel, nu încremenise doar el, iar pe chipurile „pietrificaţilor“ se citea aceeaşi expresie de admiraţie perplexă, vecină cu neîncrederea: „Nu-mi venea să cred ochilor, domnule!“

Femeia era foarte tânără, graţioasă ca o gazelă, frumoasă ca o cadră; frumuseţe amplificată la maximum de mister, de tot ce imaginară reflex şi mai romantic privitorii în clipele acelea, căci, iute ca un gând, trecuse prin faţa lor o… călugăriţă.

Când, peste câteva momente, aceasta ieşi din magazin, Doru era deja îndrăgostit. Ireversibil, cu toată fiinţa lui, pe toată viaţa. N-o putuse urmări – exact în dimineaţa aceea nu scosese motocicleta –, cât despre taxiuri, existau tot atât de puţine pe piaţă cât iepuri în biserică! Doru era însă un bărbat tenace, iar ideilor fixe nu li se putea împotrivi. Găsirea misterioasei monahe deveni principala sa preocupare şi nimic altceva nu-l mai interesa. Cum căutatul la întâmplare nu constituia o soluţie, îşi construi o strategie care-i permitea să investigheze temeinic şi organizat. Fireşte, începu cu mănăstirile din nordul Moldovei, trecu apoi la cele din Oltenia, îşi extinse cercetările, străbătând pe motocicletă toate ţinuturile cu aşezăminte monahale. La sfârşitul vacanţei de vară – era student la Politehnică – nu avansase nici măcar cu un singur pas care să-l apropie de fascinanta necunoscută. Doru nu abandonă partida şi nici nu disperă. Se ştie că, de fapt, ceea ce merită cu adevărat să fie obţinut se obţine greu, iar el era dispus să se zbată, de ar fi fost să facă numai asta până la capătul zilelor!

— Admitem că o găseşti, îi spuneau prietenii. După aia ce faci? Încaleci pe un armăsar şi o furi de la Maica stareţă? Te crezi în Mănăstirea din Parma?

— Lasă mişţoul, mormăi Doru, nici măcar n-am văzut filmul.

Atunci, dezmeticeşte-te! Fata a făcut o opţiune, s-a călugărit pentru că aşa a vrut ea, n-a silit-o nimeni! Ce mama dracului, nu mai suntem în Evul Mediu.

— Măcar s-o cunosc şi să stau de vorbă cu ea. Restul, vom vedea!

Şi în cele din urmă a cunoscut-o. Când se aştepta mai puţin şi acolo unde nu i-ar fi trecut niciodată prin minte s-o caute: la benzinăria de lângă Expresul Lido. De astă dată, se afla la volanul unei Skode şi aştepta să-i vină rândul…

Ce-o fi simţit Doru în clipele acelea îmi pot uşor imagina: „însuşi mâna bunului Dumnezeu pe creştet“, se exprima el faţă de Cati, şi „scăldat în fericire“. A recunoscut-o imediat şi a dat năvală, adresându-i primele cuvinte care i-au venit în minte:

— Vă caut de trei luni, domnişoară… ă… ă… Eraţi călugăriţă! Vă iubesc!

Fata nu-şi pierdu cumpătul, măsurându-l cu un surâs vag. Îl ştiam pe Doru, venea uneori s-o ia pe Cati de la fabrică. Era un tip de oltean frumuşel, totdeauna pus la punct, avea un surâs strălucitor şi o vioiciune care-i caracteriza înainte de toate întreaga făptură. În momentele acelea, emoţionat şi radiind de fericire, trebuie să fi fost irezistibil.

Fata deschise portiera şi spuse scurt:

— Urcă.

Cel puţin pentru Doru, începu un minunat roman de dragoste. Nu păşea – plutea, nu visa – trăia un vis mirific, într-o neîntreruptă stare de extaz. O fericire paradisiacă, peste ceea ce le e acordat oamenilor de zei, caracteriza în două cuvinte starea lui de spirit, vreme de opt luni de zile. Tana, mai mult interesantă decât frumoasă (ne-a arătat Cati fotografia; o figură exotică, îndrăzneaţă, cu o gură feroce şi senzuală), inteligentă, elegantă şi cu deosebire independentă, îl subjugase total.

Din clipa în care se cunoscuseră la Lido, nu s-au mai despărţit. Trăiau într-o garsonieră comodă, despre care Doru nu ştia cui aparţine, după cum nu ştia nimic despre Tana. Fusese condiţia formulată de ea, chiar din prima zi: „Sunt Tana şi asta trebuie să-ţi fie de ajuns. Ţine minte! Să nu mă întrebi niciodată de unde vin, încotro plec, ce fac, de unde am bani – şi avea cu ghiotura, Doru încercând complexe de întreţinut –, de ce am lipsit de acasă o noapte sau o săptămână întreagă! Îmi spui pe loc dacă eşti de acord sau nu…“

Bineînţeles că Doru acceptă, ar fi acceptat orice condiţii, dar Tana ţinu să sublinieze: „Fii atent că nu glumesc! În ziua în care ai încălcat convenţia, am disparat din viaţa ta! Ai să constaţi că mă ţin de cuvânt…“

Doru pierdu anul universitar. Nu-i ardea de nimic, prezenţa obligatorie la cursuri şi seminarii se „incompatibiliza“ cu dragostea lui şi, anesteziat cum era, n-ar fi putut susţine examene nici la grădiniţă. Nu făcea nimic altceva toată ziua decât s-o aştepte, făcând un minimum de gospodărie, punându-şi întrebări chinuitoare: De ce? Ce face acum? De ce nu-mi poate spune deschis cu ce se ocupă? Mă înşeală chiar în clipa asta? Se gândeşte la mine? Mă iubeşte? Dacă nu, de ce nu mă goneşte? Dacă da, de ce se ascunde?

Răspunsul veni singur, într-o noapte de iarnă, când la uşa garsonierei sună Miliţia. Tana făcea parte dintr-o bandă de escroci internaţionali.

Doru mai apucă s-o îmbrăţişeze:

— Am să fac totul pentru tine, doar să-mi spui ce… Te aştept oricât. Te iubesc.

Nu interesează amănuntele legate de proces, de palmaresul infracţional al Tanei, de hoţiile şi escrocheriile ei, care opera sub cele mai neaşteptate travestiuri. Important pentru povestirea de faţă este faptul că a fost condamnată la cinci ani privaţiune de libertate. Doru o

vizita lunar – mă întrebam cum de i se acordase vorbitor şi dreptul de a aduce pachete, nefiindu-i nici soţ, nici rudă apropiată, aşa cum prevedea regulamentul penitenciarelor –, o asigura de fiecare dată de fidelitatea lui, o părăsea abia stăpânindu-şi lacrimile şi din ce în ce mai îndrăgostit.

Cam după un an de la întemniţarea Tanei, de un „1 Mai muncitoresc“, la defilare, a cunoscut-o pe Cati. Stăteau la aceeaşi coadă în faţa unei tonete de crenvurşti şi, aşa cum se întâmplă în asemenea ocazii, conversaţia s-a legat de la sine.

După cum Doru fusese răpus la prima vedere de Tana, tot astfel se întâmplă cu Cati. Se prăbuşi cosită la picioarele lui şi aşa avea să rămână, în genunchi, până la urmă.

De la bun început, a ştiut că se angajează într-o dragoste lipsită de orice speranţă, Doru avertizând-o că iubeşte şi aşteaptă pe altcineva. Iar când acel altcineva se va întoarce, Cati va trebui să dispară; o declaraţie limpede şi categorică, înainte ca ea să apuce să se dezbrace prima oară…

— Corect, am apreciat, n-a încercat să te mintă, iar tu ai avut drept de opţiune.

Cati a surâs cu tristeţe:

— Niciodată n-am avut drept de opţiune. Din prima secundă am ştiut că voi fi de acord cu orice mi-ar cere.

Au început să convieţuiască maritalmente şi îmi închipui că lui Cati nu-i era uşor să accepte situaţia. Trăia o legătură tristă, lipsită de siguranţă şi de bucuriile anticipaţiei. Mai ales femeilor, când iubesc, le place să facă planuri de perspectivă, sub pălăria lui „totdeauna împreună, nu ne vom despărţi niciodată“, se ţes vise, se discută ceasuri întregi despre viitoarea casă, numărul copiilor, ce marcă va avea prima lor maşină!… Dar stai puţin, că până atunci mai erau nunta cu emoţiile şi bucuriile ei, ceasurile nenumărate în care familia „sfătuieşte“ fiece amănunt, de la parură până la numărul invitaţilor, localul şi meniul, naşii… Unde facem pozele, vreau escarpeni de satin şi obligatoriu frac alb pentru Gigi! Nici nu concep să mă mărit altfel…

Relaţia lor era ternă, fără mâine. Adică, mâine va fi, totdeauna există un mâine, dar pentru Cati acela va fi „ieri“. Dacă n-ar fost ieşirile săptămânale cu motocicleta la Snagov sau Băneasa, iarna la câte un restaurant modest, „pentru că, dacă vrei mititei buni, nu acasă ai să-i găseşti“, i-ai fi putut lua drept subiecţii unei căsnicii consumate. Cati îi făcea tot menajul, întâi pentru că aceasta era mentalitatea clasei din care provenea („dacă împărţi patul cu o pereche de izmene, trebuie musai să le şi speli“), apoi era îndeajuns de naivă încât să confunde utilul cu indispensabilul, şi închipuia că, făcându-se necesară, nu va mai putea fi abandonată. În vreme ce ea era servitoarea, Doru citea *Sportul* sau se ducea în vizită la părinţi. Desigur, Cati nu-i cunoştea, şi amănuntul în sine o umilea până în adâncul sufletului.

— Ce sens are să te prezint, argumenta Doru, sau să mă duc eu la ai tăi, de vreme ce peste maximum patru ani, poate mai devreme (spera într-o reducere de pedeapsă), noi tot ne vom despărţi. Pe urmă, iartă-ma dacă te jignesc, dar oricum ai mei nu ar fi de acord să te iau de nevastă.

— De ce?

Doru ridică din umeri:

— Asta-i situaţia, bătrânii mei sunt de modă veche, au prejudăţile lor, ţin la tot felul de fixuri.

— Adică?

— De ce mă obligi să-ţi spun lucruri neplăcute? Vor o fată de familie, titrată, să aibă cu cine se mândri. Ai tăi sunt muncitori, tu muncitoare în fabrică, cu un liceu la seral…

Comicul devenea irezistibil dacă te gândeai că nobilii părinţi ai lui Doru ţinuseră cândva o cârciumioară la Bariera Vergului, dar erau – vezi Doamne – negustori, nu uvrieri! Din păcate, aşa s-au fost aşezat lucrurile de când lumea, ca să fie ei mai presus, oamenii simt nevoia să-i dispreţuiască pe alţii.

Timpul trecea – niciodată atât de repede, i se părea lui Cati – apropiind-o de data fatidică. Lunar, îl însoţea pe Doru

la vorbitor. Nu-mi amintesc numele penitenciarului, presupun doar că nu era foarte departe de Bucureşti, căci se duceau cu motocicleta. Cati, în spatele lui, ţinea în braţe pachetul pentru Tana, cinci kilograme de alimente, pe care tot ea îl pregătise. Multă şocolată şi ţigări Mărăşeşti, valuta forte a puşcăriaşilor de drept comun a acelor ani, şi cantităţi de ceapă, Tana reclamând lipsa de vitamine. Trebuie să fi constituit o plăcere subtilă pentru Cati să pigulească la pachetele rivalei şi, dacă i-aş fi reproşat ceva lui Doru, era cinismul frizând sadicul serviciilor pe care le pretindea de la ea.

În vara anului petrecut de mine în fabrică, o dată cu executarea integrală a pedepsei, Tana urma să fie eliberată. Ce povestea Cati, şiroind de lacrimi, ne ţinea cu răsuflarea tăiată şi ne umplea sufletele de indignare şi mânie. În aşteptarea fericitului eveniment, Doru se pregătea fericit şi asiduu. Nu mai e cazul să amintesc lipsa bunurilor de larg consum din Socialism, totuşi vreme de şase luni de zile să nu faci altceva decât să aduni, să îngrămădeşti, să adaugi, să completezi înseamnă mult! Vânduse ce avea mai de preţ, ceasul de aur de la bunică-său, cedase fraţilor partea de casă care i se cuvenea de la acelaşi şi făcuse rost de bani.

Cu inima sfârtecată de durere, Cati îl descoperea, constata *de visu* ce înseamnă un bărbat care iubeşte. Recte, un Doru care iubeşte. Maldăre de haine – „biata fetiţă vine dezbrăcată, nu-i obişnuită să umble în zdrenţe“ –, kilograme de cosmetice de la Consignaţia, un urs superb de catifea, dracu’ ştie de unde-l rostuise, cât priveşte masa care cinstea evenimentul – adevărat festin!

Cati bucătărise în draci vreme de trei zile, iar dulciurile, neapărat şi un tort festiv, fuseseră comandate la Capşa.

Şi veni şi ziua aceea… O duminică de sfârşit de august. Tana urma să fie eliberată la prânz. Cati înnoptase în garsonieră, pentru putea efectua ultimele retuşuri. Respectiv, aşternu pat proaspăt cu „damascuri“, pregăti baia ca pentru o mireasă, aranja o masă festivă şi căruţa de

flori adusă de Doru în glastre. Tana avea să găsească un buchet de gladiole până şi pe capacul WC-ului.

În mod normal, când se duceau la Tana, nu plecau înainte de unsprezece dimineaţa. De data asta, ars de nerăbdarea şi de sentimentul de frică superstiţioasă pe care oamenii îl încearcă în mod obişnuit când se află la un pas de realizarea unui vis fierbinte, ţinu neapărat ca la nouă şi jumătate, cel mai târziu, să încalece pe motocicletă. Cati, cu ochi de gospodină versată, umbla prin casă, vânând eventuale scăpări. Se simţea ca în transă şi mai avu puterea să-i aşeze pe pernă cămaşa de noapte, mostră reuşită a nylonului acelor ani, să îndoaie a invitaţie ispititoare colţul pledului înfăţat.

Momentul despărţirii concrete îl percepu tot aşa, ca anesteziată. Lucrurile mari şi le luase cu o zi înainte, iar acum, ultimele fleacuri care i-ar fi putut trăda trecerea prin zonă: periuţa de dinţi, un pieptene des, o agrafă cu uriaş potenţial semnificativ, uitată pe etajera din baie, capotul şi papucii în care făcea treabă la Doru. I-o înfipse în cocul bogat, anunţând scurt:

— Eu sunt gata.

Doru întinse palma:

— Cheile.

Confuză, parcă în culpă, Cati se grăbi să le scoată din poşetă.

— Iartă-mă, îţi dai seama că…

— Ştiu, admise generos Doru.

Îi cuprinse umerii în palme, privind-o drept în ochi:

— Eşti o femeie frumoasă, Cati, şi, dacă stau să mă gândesc, nu-ţi cunosc nici un defect.

— Se pare că n-a fost de-ajuns.

— Poate că eşti prea bună. Poate că noi nu ne-am întâlnit când trebuia, dar sunt convins că vei fi fericită. Omul bun pe care-l meriţi te va găsi. Îţi mulţumesc pentru tot! Îmi pare rău că te fac să suferi, dar sincer, nu mă simt vinovat.

— Bineînţeles, m-ai avertizat de la bun început… Probabil vă veţi căsători…

— Mâine, dacă Tana e de acord.

Pentru prima oară în aproape cinci ani, cât durase legătura lor, Cati îşi permise să fie sarcastică:

— Ce o să spună familia ta? S-ar fi ruşinat cu o noră muncitoare, e o chestiune de mentalitate, am înţeles. Ce părere vor avea însă despre o hoaţă?

Doru surâse, mângâindu-i fugitiv obrazul:

— Nu-i în firea ta să fii răutăcioasă, Cati… Cred că trebuie să-ţi mai spun ceva. E bine ca noi să nu ne mai întâlnim niciodată.

Cati declară sec:

— Fii liniştit, n-am s-o deranjez pe Tana. Te iubesc îndeajuns de mult ca să-ţi doresc să fii fericit.

Se despărţiră la ieşirea din bloc, luând-o în direcţii diferite. Cati întoarse capul peste umăr. Doru se depărta într-un nor de pulbere. Şi cu el, i se părea, însăşi viaţa ei.

* * *

După despărţirea de Doru, Cati intră în concediu, iar eu părăseam fabrica. Se împlinise anul de când mă reabilitam, obţinusem adeverinţa de fruntaşă în producţie, mă îndreptam spre alte zări.

Mi-am amintit mereu cu plăcere de acest episod din viaţa mea. A constituit o experienţă insolită, instructivă şi în cele din urmă chiar amuzantă. Şi colegele de la „tineret“ îmi stăruie până azi în minte. Fiecare în felul ei era un număr, Cati fiind cea mai interesantă. Contribuiau desigur la această impresie frumuseţea ei neobişnuită şi dramatismul „romanţei“ pe care o trăise, dar ceea ce surprindea în primul rând era capacitatea ei de jertfă, vocaţia pentru sacrificiu. Că eu îi spuneam pe atunci lipsă de demnitate nu schimbă esenţa fenomenului şi nu-l face mai puţin

impresionant. De fapt, mai presus de toate se afla forţa sentimentelor lui Cati, dragostea pătimaşă şi necondiţionată de care era capabilă, conferindu-i locul firesc în familia marilor îndrăgostiţi. Cum spuneam, m-am gândit adeseori la ea, întrebându-mă cum s-o fi desfăşurat viaţa ei, ce va fi devenit şi, nu cu mai puţină curiozitate, ce se mai întâmplase cu Doru şi Tana. În general, pe oameni îi apropie sau cel puţin îi ajută să nu se despartă definitiv vecinătatea domiciliilor, domeniul de activitate ori cunoştinţele comune, itinerarii concrete care se încrucişează. În funcţie de acestea, fiecare avem o hartă personală a oraşului, care nu seamănă cu a celorlalţi trăitori în acelaşi oraş, dar pe felii diferite, făcând aproape imposibilă tangentarea. Astfel, părăsind fabrica, am pierdut orice legătură cu fostele colege din brigada de tineret.

Prin ’95, am primit un telefon neaşteptat. Mă căuta Lenuş, frumuseţea angelică de care pomeneam la începutul povestirii. Ne-am întâlnit şi am povestit…

Despre fiecare. Era bine informată, ani de zile fetele păstrând obiceiul – îl apucasem şi eu – ca de două ori pe lună, la chenzină să se întâlnească la Feldioara, o cârciumă mică din apropierea fabricii, chiar dacă unele din ele îşi schimbaseră locul de muncă, În principiu, toate se aranjaseră bine, însăşi Lenuş era patroana unui magazin de porţelanuri, dar acestea se abat de la obiectivul povestirii. Evident şi în primul rând, m-am interesat de Cati.

— Ştii, până la urmă, s-a măritat cu Doru.

— Ei, lasă-mă! am exclamat, căzând literalmente pe spatele canapelei. Uite o chestie la care nu mă aşteptam! Cum de a renunţat Doru la Tana?

Lenuş a început să râdă:

— Ea l-a părăsit, după un an. A fugit de acasă, în timp ce Doru era la serviciu. I-a lăsat o scrisoare, cum că nu se poate obişnui cu statutul de gospodină, spălat, călcat, cuptor, televizor, se simte ca o pasăre cu aripile tăiate, o cheamă lumea largă… O aventurieră!

— Şi Doru?

Lenuş a ridicat din umeri:

— Ce putea să mai facă Doru? Tana se cărăbănise din ţară, unde s-o caute? Şi de unde paşaport? A zăcut şi a gemut vreo doi ani după ea şi pe urmă s-a întors la Cati. Proastă cum o ştii, l-a întâmpinat cu un lighean de sarmale şi aşternut presărat cu flori…

— Extraordinar! Cel puţin a mers treaba? Au fost fericiţi? Lenuş s-a uitat la mine dintr-o parte:

— Nu te fă mai proastă decât eşti! Ce putea să meargă? Fiecare iubea pe cont propriu, iar adresantul nu răspundea. Chestia cu două drepte paralele, cum ne învăţau ăia la seral. Aşa s-a întâmplat şi cu ei. Nu s-au putut întâlni niciodată. Asta i-a băgat în mormânt pe amândoi. Mă rog, părerea mea.

— Cum, Cati a murit? Nu se poate, când?

— Ei, a trecut ceva timp, în orice caz, nu împlinise patruzeci de ani. Cică ar fi făcut o infecţie la rinichi…

— Şi el? Ce s-a întâmplat cu Doru?

— S-a prăpădit înaintea ei. De inimă rea, a fost limpede chiar şi pentru Cati. Cum zicea chiar ea, „hoaţa i-a furat şi inima şi zilele“. S-a stins într-o săptămână, fără diagnostic. A rămas o enigmă şi pentru medici…

M-am înfiorat, ca totdeauna, în faţa inexorabilului, asaltată de aceleaşi întrebări, pe cât de banale, pe atât de fără de răspuns. Cum se poate? Atâta trăire, sentimente atât de pătimaşe, atâtea lacrimi şi dureroasă aşteptare, atâta încărcătură emoţională – irosite, topite, plecate o dată cu ei. Unde? La ce s-a mai întâmplat tot ce s-a mai întâmplat?

M-am despărţit de Lenuş cu promisiunile de rigoare. Vom ţine legătura telefonic, ne vom revedea, poate reuşim să contactăm şi celelalte fete etc. Nici una din noi nu credea un singur cuvânt şi nu ne făceam iluzii de relaţii în perspectivă. O dată consumat inventarul de evenimente acumulat de-a lungul anilor, nu mai aveam ce să ne spunem.

O legătură epuizată; şi nu trebuie neapărat să mori ca să ajungi aici. Nu încercam aceleaşi sentimente faţă de Cati. Gândindu-mă la ea, la dragostea ei, simt uneori, vag, aroma nemuririi.

Dactilografa mea a rămas cu degetele suspendate deasupra claviaturii, pregătită să bată în continuare.

— Gata, exclam, ce mai aştepţi?

— Cum gata?! Şi finalul? Care-i „poanta de final“, cum îi spuneţi dumneavoastră?

— Păi asta-i poanta. Că n-are poantă. Nu tot ce se întâmplă viaţă are obligatoriu o poantă. Ba aş zice că, în cele mai multe cazuri, lipseşte cu desăvârşire.

O simt dezamăgită. îmi pare rău, dar ce pot să fac dacă lucrurile s-au întâmplat aşa, şi nu altfel?

UN REVELION À LA LIZ TAYLOR

Anunţul, apărut la începutul lunii decembrie în doua ziare de mare tiraj, suna astfel: „Doamnă de vârstă mijlocie, elegantă, posibilităţi materiale, ofer unui domn (30-35 de ani), fizic deosebit, amuzant şi cu spirit de aventură, ocazia de a petrece Revelionul pe Litoral. Obligatoriu fotografie. Răspundeţi urgent la Căsuţa Poştală…“ Mişcarea imediat următoare constase în achitarea costului unui sejur de cinci zile la hotelul King din Mamaia, în preţ fiind inclusă şi petrecerea din noaptea de Anul Nou. Desigur, pentru două persoane.

Fusese convinsă că ofertele nu vor lipsi şi nu se înşelase. Se întorsese acasă cu un sac de scrisori şi, studiind fotografiile înşirate pe pat, trase concluzii personale despre felul bizar în care oamenii obişnuiesc să se privească în oglindă, despre imaginile „acrobatice“ pe care şi le fac în legătură cu propria lor persoană. Deşi oferta se adresa clar unui bărbat tânăr şi arătos, îşi încercaseră norocul tot felul de caricaturi: fălci şi cefe porcine, chelii, nasuri opintind să iasă din poză, urechi dezlipite. Nu lipseau fotografiile făcute cu peste douăzeci de ani în urmă; săreau în ochi aerul, expresiile demodate, cravata şi reverele de pe vremea războiului din Vietnam sau edificii care nu mai există de mult. De pildă, unul dintre candidaţi trimisese un instantaneu luat în faţa fostului Muzeu Simu – inconfundabilă statuia celor trei atleţi despuiaţi –, demolat prin anii 60 şi ceva.

Existau însă şi frumoşi, cu adevărat frumoşi, despre care Manuela îşi închipuia că trebuie să fie meseriaşi – manechine, actori necunoscuţi, amanţi profesionişti de închiriat cu ziua sau cu ora agenţiile de specialitate. Se decise fără a sta o clipă pe gânduri. Un bărbat de treizeci şi doi sau poate treizeci şi cinci de ani, cu figură marcată, de blond trăit mult în aer liber. De exemplu, ar fi putut fi marinar sau geolog. Emana energie şi virilitate, dar cel mai mult îi plăcea faptul că profesia nu-şi pusese încă amprenta pe chipul lui. N-avea nimic murdar, nici urmă de şmecherie libidinoasă, nu simţeai after-shave-ul de gigolo. În plic mai găsi un bilet cu urnele şi un număr de telefon. Erau singurele informaţii pe care e deţinea în momentul când, nu fără emoţii, ridică receptorul. Presimţea că aventura începuse.

Glasul bine pozat (avea o slăbiciune particulară pentru timbrul şi mâinile bărbaţilor) şi fraza o impresionară plăcut. Se temuse de limbajul diabetic presărat cu domniţisme, dublul sens ieftin. Fusese succint, la obiect, interlocutor serios care tratează o afacere serioasă. Considerând necesară o cât de sumară cunoaştere prealabilă, propuse o întâlnire în aceeaşi seară. Manuela îl amână pe a doua zi. Coaforul şi o şedinţă cosmetică prealabile erau la fel de necesare.

Se descoperiră de la prima vedere. El era inconfundabil, pelerina ei Karl Lagerfeld, unică pe Calea Victoriei. Urmă convenţionala cafea. La Hilton. Sala era animată, animaţie de casă bună, fără ridicări de glas sau râsete stridente, fără dâre de parfum categoria a II-a.

Mario surâse şi Manuela intui înfiorată întreg farmecul acestui bărbat; te făcea să te simţi imediat la îndemână.

— Pot să-ţi spun, simplu, Manuela?

— Da, prefer chiar.

O privea deschis, în faţă, dar nu cântărind marfa, ca un geambaş, ci ca pe o persoană la care merită să te uiţi. Se

ştia impecabilă, de la machiaj până la bricheta de aur Subaru, dar la fel de bine ştia că nu-i frumoasă. Arăta doar cu vreo cinci-şase ani mai tânără şi amănuntul o făcea să se simtă relaxată. Cel puţin în privinţa vârstei, ei doi nu alcătuiau o pereche deplasată. În rest, atât de incoloră, încât prietenii nu-şi aminteau să fi auzit vreodată un singur comentariu referitor la fizicul Manuelei.

O picoliţă drăgălaşă le aduse comanda. Mario nu-i dădu nici o atenţie, după cum nu trecu în revistă nici drăgălăşeniile de la alte mese. Manuela aprecie eleganţa comportării, calificând-o drept şcoală bună. În privinţa individului însă, îşi păstra rezervele. Statutul de gigolo excludea orice confuzie. Dar ea făcea, probabil, parte dintr-o generaţie *old fashion*.

Mario lăsă ţigara să ardă pe marginea scrumierei şi, împletindu-şi degetele, i se adresă direct:

— Aş vrea să ştiu ce plan ţi-ai făcut.

— Asta înseamnă că mi-ai accepta oferta?

— Asta înseamnă.

— Îmi pare bine. Vom petrece cinci zile pe Litoral. Am rezervat două camere la King, unde vom face şi Revelionul. Totul e achitat.

— Eşti foarte sigură pe tine, zâmbi Mario.

— Am făcut o ofertă care nu se refuză. Nu ai fi fost dumneata, ar fi fost altcineva… Nu-ţi ascund însă că sunt foarte mulţumită că lucrurile s-au întâmplat aşa şi nu altfel… Să nu uit! Vreau să închiriez o maşină. Dacă ai vreo preferinţă…

Bărbatul o privi lung, încercând s-o descifreze. Simţea ceva alunecos în toată povestea asta, ceva care-i scăpa…

— Putem s-o alegem împreună.

— Mă descurc şi singură, şi începu să se joace cu smaraldul de pe deget. Ce ar mai fi?… A, desigur, nu-ţi vei uita smochingul.

— Mi s-a mai întâmplat să intru într-un local bun.

— N-am nici cea mai mică îndoială, şi începu acel recital specific de gesturi care preced la femei plecarea: aranjatul fularului, forfoteala prin poşetă, privirile aruncate în jur: „Cred că n-am uitat nimic.“

— Când ne prezentăm la start?

— Peste exact două săptămâni, adică pe 28. La nouă dimineaţa, maşina te va aştepta în faţa casei. La zece, mă vei lua pe mine din faţa Hotelului Bucureşti.

Mario se interesă ironic:

— Acolo ai reşedinţa?

— Nu, acolo ne întâlnim.

— Până atunci nu mai luăm legătura?

— Îţi voi telefona ca să-ţi comunic marca şi numărul maşinii. Cheile le vei găsi în cutia de scrisori.

— Constat că acţionezi conform unei scheme gândite cu meticulozitate. Nu laşi nimic la voia întâmplării? Niciodată?

Manuela râse. Avea o dantură îngrijită, care-i lumina întreg obrazul:

— Nimic? Dar au rămas atâtea la voia întâmplării!

— Am un amic… spuse Mario, ştii, unul din tipii ăia ale căror expresii circulă. Încerc să-l citez: „Pe bărbaţi îi impresionează ceea ce nu înţeleg, iar pe femei, frica.“

Manuela îl privi în adâncul ochilor:

— Mie nu mi-e frică.

După cum stabiliseră, Manuela sună în ajunul plecării, pe 27. Constată încântată că în programul nici unuia dintre ei nu intervenise vreo schimbare şi preciza detaliile legate de maşina închiriată: un Volvo roşu, model 1996.

Mario tocmai îşi făcea valiza, stând la un whisky cu Doru, prieten „de multe şi de demult“.

— Ea a fost, nu?… Foarte lapidară. Interesant! Femeile sunt îndeobşte cuvântăreţe.

— Toată chestia e interesantă, observă Mario, aruncând o privire pe fereastră. Nu-i „românească“, în primul rând. Procedeu importat.

— Poate că-i din diaspora, venită doar în vâjâială.

— Ţţ! făcu Mario. N-are aerul… Pocni din degete, înciudat: Simt ceva *louche*, artificial, dar nu pot concretiza… De ce misterul asta? De cine se ascunde? De ce?… Şi, dacă te ascunzi, pleci cu primul derbedeu să faci Revelionul la Mamaia?!

— Ai grijă, râse Doru, să nu fie vreo psihopată, una din disperatele alea care îşi inventează un rămas-bun *shocking* înainte de a înghiţi un pumn de pastile. Oricum, fii prudent, nimic fără prezervativ.

Mario ridică din umeri:

— Cred că n-o interesează chestiunea. Nu-i în fierbinţeli. Nici ca gen, nici ca moment.

— Atunci ce mă-sa vrea?

— Aş vrea să ştiu şi eu.

O sculă bună, şoseaua liberă, era o plăcere să conduci, şi Mario o savura din plin. Aglomeraţia avea să înceapă abia mâine şi îi fu recunoscător Manuelei că se gândise să facă rezervarea la hotel cu douăzeci şi patru de ore înainte de clasicul sejur al revelioanelor în deplasare. Întoarse capul să i-o spună, dar femeia părea adâncită în gânduri, răsucită cumva înlăuntrul ei, neaşteptat de tăcută.

Mario dădu din umeri. Dacă n-avea chef de conversaţie, cel mai bine era s-o lase în pace. Ea plătea şi, pe banii ei, avea tot dreptul să-şi aleagă distracţia. O cercetă cu coada ochiului, dar gulerul bogat al hainei de blană îi ascundea în întregime obrazul.

„Totuşi, cum arată?“ insistase Doru, dezamăgit de un portret prea sumar.

„Ţi-am zis. Cam patruzeci de ani, foarte elegantă. Dacă-i scoţi ambalajul, rămâne pe geantă. Ceva îmi spune că n-a fost prea fericită niciodată…“

— Ne oprim pentru o clipă, avertiză Mario şi trase pe dreapta. Smulsă din visare, Manuela tresări:

— Ce s-a întâmplat?

— Am uitat ţigările în portbagaj.

— Avem ţigări în torpedou. Lucky Strike fără filtru, nu? Mario râse, plăcut impresionat:

— Mulţumesc, eşti foarte atentă. Dacă te porţi la fel de prevenitor cu soţul tău, înseamnă că sunteţi un cuplu fericit.

— Ce te determină să crezi că sunt căsătorită?

De fapt, nu credea deloc. Simţea că-i singură. De o singurătate care îngheţa. Zâmbi:

— Aşa se obişnuieşte. Ca vaccinul şi armata.

Începuse să burniţeze. Manuelei i se păru că peisajul e populat exclusiv de ciori. Şoseaua pustie, satele pustii.

— Când crezi că ajungem?

— Te-ai plictisit?

— Sunt împotriva complimentelor, spuse Manuela şi zâmbetul îi lumină într-un mod caracteristic întreaga înfăţişare, dar sunt convinsă că nu eşti bărbatul cu care o femeie s-ar putea plictisi…

— *Thank you*, făcu Mario, înclinându-se peste volan.

— …Nu i-ai lăsa timpul necesar.

Camerele nu fuseseră rezervate pe acelaşi palier. Fireşte, la indicaţiile exprese ale Manuelei. Faptul în sine impunea o concluzie de comportament, ceea ce nu-l împiedica să se amuze, iar situaţia să-l intrige. Oricum, era convins că nu se va plictisi în aceste câteva zile şi nu avea altceva de făcut decât să stea în expectativă. Tot la Recepţie, Manuela prezentă cartea de identitate, şi nu un paşaport, ceea ce elimina ipoteza emisă de Doru.

— Vreau să fac o baie şi să mă odihnesc puţin, spuse Manuela în timp ce aşteptau liftul.

— Asta am să fac şi eu. Mă găseşti în cameră sau la bar.

Manuela zâmbi în sinea ei: „Încearcă să scoată ceva de la Recepţie. Maimuţa aia mică îl sorbea din ochi. Numai că orice indiscreţie o costă serviciul. Sunt sigură că directorul i-a explicat-o pe înţelesul ei.“

Îşi plimbă ochii prin întreaga încăpere şi se simţi mulţumită. Mobila stinsă, de culoarea răşinei, părea mai scumpă decât era în realitate, fotoliile adânci din faţa televizorului îmbiau, iar risipa de crizanteme încânta. Din dormitor se auzeau zgomotele discrete ale cameristei care-i desfăcea valizele.

— Capotul alb, te rog.

— Da, doamnă.

Manuela respiră adânc. Totul mergea perfect. Exact aşa cum preconizase. „Se pare că am avut noroc“, şi bătu superstiţioasă în lemn.

Mario nu trecu pe la Recepţie, ci intră direct în bar. Localul era gol, cu excepţia unui suedez care-şi turna singur dintr-o sticlă de gin, neglijând serviciile barmanului.

— Hm, surâse Mario, nu pare să se plictisească.

Barmanul îi făcu complice cu ochiul:

— Aştia-s profesionişti, domnule! În materie de troscăială, suedezii nu discută cu nimeni.

— Mda… Merită să vii de la Stockholm… Inventarie oştirea de sticle şi indică vag cu mâna: Să fie un Bloody Mary… Nu, căpitane, fără…

Omul puse la loc cuburile de gheaţă. „Nici ăsta nu-i înţărcat cu aghiazmă!“ şi şterse maşinal blatul de marmură.

— Aveţi ceva lume? întrebă Mario.

— Full o să fie pe 30. Deocamdată au sosit doar câţiva nemţi, suedezii şi un grup de italieni veniţi la agaţament.

— De ce crezi asta? râse Mario.

— Opt inşi şi nici o prinţesă. Clar, nu?

— Poate-s „veseli“.

— Aşi! S-au şi interesat de paraşute… Papacioci am avut de Crăciun. Circul de pe lume!…

Brusc, Mario avu certitudinea că individul îi cunoaşte situaţia. Nu era vorba de flerul profesionistului, ci de informaţie precisă. Discuta prea degajat, prea „între noi, canaliile“, nu păstra ţinuta şi sobrietatea obligatorii unei

case mari, aşa cum ambiţiona şi se pretindea King-ul. Dădu paharul peste cap şi ceru nota. Un zâmbet Colgate despică obrazul barmanului:

— Nu aveţi nimic de achitat, domnule Deleanu. Trecem totul în cont la 31. Adică, apartamentul 31.

— Şi de unde ştii că eu sunt tipul cu pricina?

Zâmbetul celuilalt ajunse până la urechi, reclamă excelentă de astă dată pentru dentist:

— Am fost avertizat acum… îşi consultă Rollex-ul (cumpărat probabil din ajutorul de şomaj, gândi Mario): Acum o oră şi unsprezece minute, imediat după ce aţi ajuns la hotel. Dispoziţiile le-am primit de la Recepţie.

Manuela arăta bine. Împrospătată, dar mai ales destinsă:

— Mă gândeam să cinăm la Constanţa… Cum te-ai aranjat? Îţi place camera?

Mario, cu capul peste umăr, atent să iasă din parcare, mârâi ceva în sens pozitiv.

— Eşti o excelentă organizatoare… Mergem deci la Constanţa… Da', uite ce voiam să-ţi spun… Cred că n-ar fi rău să dispun de un minimum de informaţii. De exemplu, acum, la bar, am fost luat prin surprindere. Ala n-a vrut să-mi ia banii. Trebuia să mă avertizezi.

— Susceptibil? surâse Manuela şi îi puse mâna pe braţ. Mario, fără a-şi lua ochii de pe firul şoselei, îi întinse pachetul de ţigări:

— Aprinde-mi şi mie una, te rog… Susceptibil? Nici gând. Dacă te căznesc orgolii din astea, lesne inflamabile, te faci cruciat sau toreador, nu peşte. La tine mă gândeam. Unele situaţii se pot evita.

— Gândeşti că ceea ce fac e ruşinos?

Surâsul Manuelei tremura. Mario întoarse doar o clipă capul, apoi se concentra din nou asupra volanului:

— Eu nu gândesc nimic, dar ştiu ce gândesc alţii. Câţi români îţi închipui că privesc sexul ca pe o simplă afacere, la fel ca oricare alta?

— Nu mă interesează câtuşi de puţin. De altfel, contractul nostru nu are nimic de-a face cu sexul.

Mario ridică o clipă mâinile de pe volan, ca şi cum s-ar fi predat:

— Discuţia e încheiată.

— Dacă mai ai vreo problemă care te frământă, vreo întrebare…

Mario surâse:

— Nici una dintre acelea la care ai fi dispusă să răspunzi.

În cele din urmă, o seară plăcută. După o plimbare prin Constanţa, cinaseră la Continental. Mario notă pentru sine comenzile absurd de costisitoare – caviar, *foie gras*, castane şi trufe –, simboluri, în gândirea proletară, ale abundenţei, alături de vizon, briliantul doldora de carate şi obsesiva piscină. Nu… nu i-ar fi zis ostentaţie, ci un fel de frenezie, de fixaţie, de itinerar prestabilit care trebuia respectat întocmai. Încercase aceeaşi senzaţie la hotel, când constatase că îşi rezervase un apartament pentru ea singură. Iar când, după un ultim *drink* în barul hotelului, Manuela îl concedie cu un surâs fermecător, urându-i noapte bună, Mario aşteptă să închidă uşa, apoi se rezemă de perete şi începu să râdă. Aşa rămânea el perplex.

Se simţeau admirabil împreună, orele zburau fără ca ei să bage de seamă. Vorbeau despre tot ce le trecea prin minte. Manuela, fără să fie strălucitoare, avea observaţii de bun-simţ, asculta simpatic şi inteligent. La rândul lui, Mario povestea vioi şi captivant. Printr-o înţelegere tacită, ocoleau tot ce tangenta statutul real al fiecăruia dintre ei, nu încercau investigaţii privind motivaţia situaţiei speciale în care se angajaseră amândoi: o femeie nevoită să-şi remunereze compania masculină şi respectivul peştişor.

Mario, mereu cu urechile ciulite şi sensibil la nuanţe, nu surprinse nici cea mai vagă intenţie de flirt, nici cea mai voalată dorinţă. Chiar când dansaseră, Manuela rămăsese indiferentă, de o afabilitate senină şi nevinovată, aceeaşi pe

care ar fi manifestat-o dansând cu o rudă, la o petrecere oarecare. Neîndoielnic şi năucitor era faptul că Manuela se simţea pe deplin fericită.

— Nu te-ar tenta o vâjâială la Istanbul?

Se aflau la piscina hotelului. Lume puţină: prin pereţii înalţi de sticlă se vedeau suedezii, care făceau pe nebunii scăldându-se în mare.

— Fireşte, continuă Mario, voi contribui financiar. Manuela îl privi iute, apoi îşi plecă ochii:

— Apreciez propunerea, dar în realitate eu nu fac pasiune pentru Orient… Trec pe la coafor. În jumătate de oră sunt gata.

Se îndepărtă, ştergându-se din mers cu cearşaful de baie. Mario observă că nu încerca câtuşi de puţin să se camufleze îndărătul lui. Se ţinea bine, dar asta nu însemna că si arăta bine. Un trup lipsit de rasă, cu – oroare! – gaură între picioarele prea scurte. Păşi gânditor spre trambulină. Mai avea timp pentru câteva sărituri. Două frumuseţi din zonă îşi întoarseră privirile aţâţate:

„Uite unul despre care merită să ai amintiri!“

Încă o zi reuşită. După piscină, Mario se oferise s-o înveţe biliard, dar Manuela considera că timpul era prea scurt ca să-l piardă ucenicind. Pe urmă, auzind că s-a deschis un bâlci la Medgidia, săriră în maşină cu sentimentul că se îndreptau spre o aventură extraordinară.

…Câteva ore petrecute într-o lume regăsită cu o plăcere neaşteptată. Larmă, vopsea stridentă, vechile trucuri ale pehlivanilor, coafate cu opulenţa şi tehnica deceniului nouă, abundenţă de fleacuri strălucitoare, jucării, alba-neagra şi gogoşi fierbinţi, copii cu ionatanele bucuriei în obraji, mormane de acadele, aparate foto, Moş Crăciuni şi manglitori, roata lumii, cărturărese, hărmălaie…

Se lăsară ameţiţi, luaţi de vârtej, se topiră printre sutele de anonimi care animau o imensă frescă de pictură naivă. Nu ocoliră nici o tejghea, se dădură în toate minunile,

Manuela îşi umplu braţele cu *kitsch*-uri, vru neapărat să mănânce vată de zahăr şi halviţă, bău cele mai colorate siropuri şi bragă, trecu la floricele…

Mario îi cuprinse umerii într-un gest de tandreţe spontană:

— Să nu plângi când o să te doară burta! Parcă ai fi un copil de la orfelinat scăpat la bâlci.

— Poate chiar asta sunt, râse Manuela, întorcând un obraz radiind de fericire. Lasă-mă să mă simt bine.

— Al naibii să fiu dacă nu mă simt şi eu la fel de bine! Ne mai dăm o dată în căluşei? Eu iau elefantul, tu ia barza!

O pălărie demodată, bunică probabil, care-şi supraveghea nepoţelul, le zâmbi cald, cu duioşia nostalgică, specifică vârstnicilor când surprind trăiri încercate şi de ei cândva:

— Luna de miere?

Caruselul plutea sinuos pe valuri de muzică divină. Elvis invita la dans seara albastră de Ningău.

Mario rămase cu mâinile pe volan. În maşină pătrundeau luminile incandescente ale bradului din faţa hotelului.

— Hai să mergem să bem şampania la mine, la 207.

Îi ridică, atingere uşoară, părul din ochi. Ochii Manuelei sclipiră:

— E o idee! Ţinută obligatorie?

— Cred că obligatoriu e să mă interesez eu de bicarbonat.

Dincolo de draperii, departe, luminile Constanţei unduiau un curcubeu împletit din beteală multicoloră. Priveliştea aducea cu cea a New-York-ului văzut noaptea din avion. Mario îşi păstră impresia pentru el. Nu voia să pară că face pe nebunul, răsfirând amintiri somptuoase.

— Îmi place să aud marea, declară Manuela visătoare, zgomotul valurilor spărgându-se de ţărm.

Se simţea vag ameţită, nu se odihnise îndeajuns, dar nu ca să doarmă venise aici. Mario arătă spre fereastră:

— Doamna e servită. Pe unii îi enervează.

— Mie îmi place… ca şi zgomotul ploii. Aş vrea să prindem o furtună. Tu nu?

— Hm, depinde de ce parte a zidului m-aş afla… Ce zici, mergem mâine la Acvariu?

— Sau ruinele cetăţii Tomis, omul din paleolitic şi aşa mai departe! N-am venit aici ca turistă, cu Kodak-ul de gât…

„Dar ca ce?“ întrebă Mario în gând.

— …Nu mă interesează nimic din itinerarul excursiilor organizate. Mi-a plăcut – se simţea uşor ameţită, oboseală stropită cu şampanie, aproape de euforie – că n-ai deschis televizorul. În special pe ăsta îl urăsc! Parazitul micilor existenţe!

Mario, impresionat, întrebă şoptit:

— Eşti chiar atât de singură?

Manuela tresări. Îşi netezi cu un gest maşinal costumul pijama de *triple voile* negru. În clipele acelea părea de o extremă eleganţă, Mario intuind-o la fel de desăvârşită până la ultimul amănunt de lenjerie sau igienă intimă.

— Iartă-mă, şi îşi duse mâna la fruntea fierbinte, mi-e teamă că te plictisesc.

— În nici un caz, surâse Mario.

— Mi-ai fi spus-o?

— Nu.

— Atunci, cum să te cred?

— Nu fi proastă, îi spuse cu tandreţe, lucrurile astea se simt… Dar, apropo, amănuntul ar fi avut importanţă pentru tine?

Manuela îşi ridică privirea aburită:

— Pentru ieri, azi, mâine, poimâine, da.

Mario o privi ca din depărtare:

— Ştii… ţi-o spun cu toată sinceritatea. Regret că nu ne-am cunoscut în alte circumstanţe.

Manuela râse, încercând să-şi ascundă tulburarea:

— E rândul meu să-ţi spun „nu fi prost“.

Hotelul se umpluse. Mulţi străini, multe figuri proeminente ale vieţii publice şi artistice, policromul *high-life* bucureştean al unei epoci tulburi. Miliardari de ultimă oră, vedete, ziarişti gălăgioşi, oameni politici, prostituate cu cotă mişunau într-o zarvă de ţigări bune, maniere deprinse alaltăieri şi creaţii costisitoare ale caselor de modă băştinaşe: trăsnite, fără şic, lipsite de subtilitate, prea complicate pentru a avea şi linie.

Mario realiză imediat că Manuela nu făcea parte din această lume. În general, celebrităţile se cunosc între ele, se învârtesc într-un cerc închis, cu circumferinţe limitate. Pe Manuela n-o saluta nimeni, n-o ştia nimeni. Atrăgea atenţia datorită toaletelor – inconfundabilă semnătura marilor stilişti occidentali! – dar totul se limita la priviri invidioase, care încercau să evalueze.

Un post de radio vienez, prins întâmplător, difuza muzică de dans retro.

— Dansezi?

— Sunt prea obosită.

Ştia că minte. În general, dansa cu plăcere, dar acum refuza, temându-se de atmosfera prea intimă. Una era îmbrăţişarea pe ring, cu asistenţă, şi cu siguranţă altfel ar fi evoluat lucrurile în ambianţa intimă a serii petrecute în doi.

— Ce cauţi?

Mario scotocea în valiză cu gesturile nervoase, caracteristice bărbaţilor în situaţii asemănătoare:

— Ţigări…

— Ţi-era teamă că n-ai să găseşti aici? râse Manuela. Chiar şi pe vremea lui Ceauşescu, cumpărai de la vaporeni tot ce pofteai!

— De obicei mă asigur şi nu-mi place să schimb ţigările.

Trase cartuşul de la fundul sacului şi, o dată cu el, un set de prezervative care se risipi pe covor.

— Scuză-mă, spuse Mario, adunându-le jenat.

Manuela roşi, dar izbuti, totuşi, să surâdă cu naturaleţe:

— De ce? Îţi place să fii asigurat… Mi se pare normal.

Mario o privi în ochi, adresându-i prima întrebare directă:

— Te-ai asigurat şi tu?

Manuela îi susţinu privirea:

— Nu în sensul acesta. Am ştiut că nu am motive.

— Te-am mai întrebat, excluzi totdeauna elementul surpriză?

Manuela abandonă paharul pe blatul de cristal al măsuţei şi respiră adânc:

— Vreau să înţelegi că, de la bun început, am preconizat raporturi absolut camaraderești. Mai pe şleau, nici nu mi-a trecut prin cap să mă culc cu partenerul de… escapadă. Şi acum, cheamă, te rog, *room-service*-ul, mi s-a făcut foame.

— Sluga dumneavoastră.

Pustietatea absolută a falezei sugera un peisaj lunar. Nici ţipenie de om – cui dracu’ îi arde să înfrunte nămeţi şi vijelie pe întâi, după o noapte de petrecere?! – nici măcar vreun câine de pripas, nici o singură pijama somnoroasă consultând „starea timpului“ din spatele perdelelor. Aşteptând-o pe Manuela să coboare, Mario intră în bar. Acelaşi vid saharian, domnind peste o ordine desăvârşită şi un fond muzical discret. Barmanul, care moţăia cu nişte integrame în faţă, sări în picioare. Mario îi zâmbi.

— La mulţi ani, căpitane! Pot să beau o cafea?

Barmanul i-o puse prompt dinainte:

— O picătură de Armagnac?

— Mă confunzi cu suedezii dumitale? râse Mario. Chiar, unde au dispărut? Mă aşteptam să-i găsesc aici, să combată!

— Combat la odaie, nu le duceţi grija! Domnule, eu pe ăştia îi trec în Memorii! Făceţi-vă şi dumneavoastră o idee! Opt inşi au ras patru bax-uri de *scotch*! Nu mai zic de cocteiluri şi şampanie, alea cică-s rouă.

— Serios?!

Barmanul dădu din cap, consternat de admiraţie.

— Păi te pui cu oamenii de zăpadă? Ăilalţi, de ciocolată, cum ar veni lumea a treia, cad sub masă dintr-o spumă la varice!

— Cum de vine chestia asta?! râse Mario.

— Adică dintr-o berică băută în picioare, la Expres, traduse barmanul, cutremurat de dispreţ, conchizând: Alt nivel de trai, nene! Ce mai! Compari eschimoşii cu bananiştii? Cimpanzeul cu ditai ursul polar?!… Sărut mâinile, doamnă, la mulţi ani!

Mario îi ieşi în întâmpinare:

— Vrei o cafea?

— Când ne întoarcem. Abia aştept să ies la aer.

Încă de pe treptele hotelului, se simţi cuprinsă într-o îmbrăţişare de gheaţă. Vântul dezlănţuit se strecura şerpeşte printre clădiri, opintind bezmetic spre spaţiile deschise. Se lipi instinctiv de Mario şi-l luă de braţ.

— Ţin’te bine, c-ăsta ne face KO! Ce-o fi acum în Siberia?! Se opri brusc şi începu să râdă: Fii atent ce-au făcut nebunii!

Uriaşul om de zăpadă din faţa hotelului era înconjurat de sticle goale: una de şampanie, înfiptă în trupul gros, fusese uitată „la rece“, iar pe mătură înflorea un trandafir roşu de plastic.

— Adică, pricepu Mario, tipul ţine cu Roman. Când naiba l-or fi pavoazat?

— Nu ţii minte? După tombolă, i-a apucat conga. Tot cârnatul a ieşit afară, spuse Manuela în gulerul blănii.

— Si noi ce făceam?

— Noi dansam…

Asta se petrecuse cam pe la două. Orchestra o dăduse pe „sentimentale“, Manuela i se lăsase moale în braţe. O strânsese reflex la piept:

„Mulţumită?“

„Fericită. Nici nu îndrăzneam să sper că totul va ieşi atât de bine.“ Râse încetişor: „Mai că-mi vine să repet figura la anul.“

„În aceeaşi companie?“

Căută ochii lui Mario. Privirea avea o încărcătură aparte, dar nu încercă s-o descifreze. Important era ce simţea ea acum.

„Nu mi-ai răspuns“, insistă Mario. „Programările se fac din timp.“

Manuela se crispase:

„Te implor, nu fi cinic! Lasă-mi bucuria întreagă. Visul… Tu nu vezi că eu visez?“

„Te-ai supărat?“ şi o sărută delicat la rădăcina părului.

„Nu, dar te rog să fii atent. Mai avem puţin şi gata! Scapi!“

O apucă de umeri şi începu s-o zgâlţâie:

„Începi să mă enervezi! Am hotărât să ne simţim bine, iar eu, unul, am izbutit peste toate aşteptările. De ce te-aş minţi? Declaraţiile nu intră în obligaţiile contractuale.“

Bubuitul bateriei îi înghiţi ultimele cuvinte. O duzină de tinerele năvăli pe estradă.

„Hai să vedem cine iese Miss Revelion!“

„Hai!“ spuse Mario fără chef, urmărind manevrele unui tip gras, cu impulsuri piromane, care încerca să dea foc hotelului, aprinzând buchete de artificii. Veselia generală se îndrepta vertiginos spre apogeu. Brusc, prinse mâinile Manuelei peste masă şi o privi în ochi:

— Să lăsăm copilăriile! Nu crezi că a sosit momentul să ne scoatem… măştile? Eu, unul, sunt dispus…

Manuela îşi astupă obrazul în palme şi-l întrerupse speriată:

„Nu! Te rog! Nu vreau să ştiu nimic!“

Reacţia violentă îl descumpăni:
„Pot să te întreb măcar DE CE?“
Manuela îsi înăbuşi oftatul. Declară uscat:
„Pentru că asta a fost convenţia.“

Totul dispăruse de pe faţa pământului. Rămăseseră doar ei, pe o bancă a falezei, suspendaţi între masa bolovănoasă a norilor grei de furtună, cerul ascuns în ceaţa opalescentă şi valurile sălbatice. Manuela, strâns înfăşurată în blană, se lăsa ţinută pe după umeri. Viscolul le da târcoale, învăluindu-i în fuioare de zăpadă sticloasă. Ici-colo, câte un pescăruş desprins dintre nori se năpustea în picaj, pierea înghiţit de talazurile înalte.

— Ai impresia că vor să se sinucidă, observă Manuela.

— Îhî! Chiar acum mă gândeam la fanaticii ăia, kamikaze, când năvăleau peste obiectiv…

„Mai am două zile, gândi înfiorată. Poimâine, pe vremea asta… Nu, nu trebuie să mă gândesc… Mai am două zile. Două zile întregi!“

— Ai început să tremuri, observă Mario. Dacă vrei, ne întoarcem.

— Mai stăm puţin.

Avea impresia că, prelungind fiecare staţionare, în bar, la bowling sau aici, pe faleză, timpul se dilată. Trecuse incredibil de repede, într-o succesiune ameţitoare de clişee convenţional frumoase, cartoline festive de Crăciun pe care, semnate chiar de un expeditor indiferent, nu te înduri să le arunci. Aveau să se decanteze acasă, cu vremea înstrăinându-se, ca aparţinând unei alte existenţe, unui film văzut demult…

Mângâie fularul roşu, cu motive lapone – premiul juriului pentru cea mai frumoasă toaletă a Revelionului. Nu dorise să concureze, nu era obişnuită să se afle în centrul atenţiei. Cedase la insistenţele lui Mario şi presiunii unui grup de consumatori energici. Toaleta – Valentino – era într-adevăr excepţională. Ea însăşi se privise mulţumită în oglindă, iar

licărul de admiraţie din ochii lui Mario alunga orice urmă de îndoială.

Încrederea în sine şi starea de spirit euforică o umpleau de lumină, se simţea, pentru prima oară în viaţa ei, seducătoare.

„Strălucitoare“, decretase Mario şi, dacă stătea să se gândească, întreaga noapte fusese strălucitoare, beţie neîntreruptă de focuri bengale. Nu mai trăise ceva asemănător, fusese ziua ei de mare triumf, iar când, cu braţele pline de flori şi alte trofee ale Nopţii de Anul Nou, urcase în apartamentul ei, se simţea ameţită de fericire.

Adormi târziu. Pe perna de alături vegheau Tom şi Jerry traşi în pluş şi câştigaţi la tombolă.

O scurtă escală la bar, „cât să ne încălzim“. Manuela îşi azvârli blana cu o dezinvoltură de casă bogată, sub privirile (admiraţie muşcată de galbena invidie) unui grup de tinere. Să nu-ţi pese – cel puţin aşa avea aerul – de un morman de vulpi argintii era ceva! Peste toate, „un gagiu asortat, à la Robert Redford… Asta-i viaţa! Babele cu safteaua şi noi cu salteaua…“

Obrajii încinşi de ger ai Manuelei dogoreau, nu trebuia să-i atingi ca să le simţi arşiţa.

— Semeni cu Winettou, râse Mario.

— Fă-mi rost de o pană şi un stilet între dinţi.

— Eşti roşie ca un gogoşar. Să nu-mi spui că ai răcit!

— Nu spun nimic până la Bucureşti, chiar dacă aş avea pneumonie.

Barmanul aduse comanda şi o scrumieră curată. Zâmbi cu tâlc, arătând spre peretele de sticlă, un glasvand uriaş, dincolo de care se vedea marea. Curios, Mario se apropie:

— Fan-tas-tic! Manuela, vino puţin! E păcat să pierzi spectacolul!

Suedezii, toţi cu sticle în mână, se zbenguiau printre valurile înalte cât casa şi nu încăpea nici o îndoială că se

distrau straşnic. Bineînţeles, nu lipsea grupul de ţuţări de pe mal, ovaţionând generos, dintre şube şi blănuri.

— De necrezut! se înfiora Manuela.

— Ascultaţi-mă pe mine, observă expert barmanul. Băiţa asta la minus cinşpe i-a trezit la modul absolut. Să vezi ce bagă acrobaţii în ei la noapte! Cum e şi bal mascat, n-o să se mai cunoască om cu persoană!

Ca un vis trecuse şi balul. Un vârtej de muzică şi veselie nebună, confetti şi serpentine, fluvii de şampanie, măşti, travestiuri, farse, răvaşe, sărutări anonime, un cocker cu epoleţi de general... Manuela, dezlănţuită, se bucura din plin, participa entuziastă la toate iniţiativele, se dăruia fără rezerve, de parcă, avea impresia Mario, ar fi fost ultima noapte din viaţa ei.

„Niciodată nu voi mai fi atât de fericită“ gândi Manuela. Cu un zvâcnet sălbatic, îşi azvârli capul pe spate, alungând lacrima încolţită.

Ultima seară. Hotelul începuse să se golească încă din cursul dimineţii, iar când îl auzi pe directorul hotelului dând dispoziţie ca a doua zi să fie strâns bradul din hol, Manuela simţi o dureroasă strângere de inimă:

— Parcă ar fi duminică seara... Poate că ar fi trebuit să plecăm şi noi azi.

Mario îi strânse braţul cu căldură:

— Duminică seara, înţeleg... Sau sfârşitul vacanţei. E totdeauna puţin trist...

— Încă nu! îl întrerupse Manuela, scuturându-şi buclele. Suntem încă aici, e ultima seară, vreau petrecere, nu parastas!

Se duse la fereastră. Sirena unui vapor străpunse ca un burghiu întunericul. Îşi duse mâinile la ceafă şi mânecile kimonoului de mătase grea, sângerie, se deschiseră aripi imense.

— Semeni cu un fluture cabernet, surâse Mario, cuprinzându-i talia. De ce fugi?... De ce nu laşi lucrurile să se desfăşoare de la sine?

Manuela îşi umezi buzele uscate. Privirile dilatate încercau să înghită, să depoziteze priveliştea unui Litoral feeric. Rosti calm, ca pe o sentinţă:

— Tânjesc după fericire, dar teama de nefericire e mult mai mare. Infinit mai puternică.

— Proasto!!!

Încearcă s-o răsucească spre el. Manuela i se smulse din braţe:

— Lasă-mă!

— Ascultă-mă, cel puţin! Lasă-mă să vorbesc!

Manuela îşi astupă ostentativ urechile:

— Nu vreau să aud nimic!

— Ba ai să auzi! şi, enervat, îi desprinse mâinile cu forţa. Te oblig să mă asculţi!... Urlă: Măi, zăpăcito! Nu sunt peşte! Nu sunt gigolo!! Am făcut un experiment! Sunt gazetar... Iartă-mă!

— Minţi! Mi-ai stricat ultima seară!... Vrei să spui că mă iubeşti?!

— N-am spus asta, dar...

— Nu mă interesează nici un dar! Mâine dimineaţă plecăm la Bucureşti. Acum sunt obosită, vreau să mă culc.

Mario azvârli paharul de perete:

— Nu eşti obosită! Eşti nebună!

Petrecură, totuşi, seara împreună. „Oricum“, îşi spuse Manuela după ce se calmă, „e stupid să ne îmbătăm separat, eu în odaie şi el la bar.“

...Un *tête-à-tête* fără aparat, în canadiene şi blugi, la o faţă de masă cadrilată, cu scobitori şi peşte, într-o cârciumă din Constanţa. O descoperiseră întâmplător, făcând un raid de adio al Litoralului. Mâncară admirabil, iar vinul casei izbuti, la un moment dat, ca veselia forţată a Manuelei să devină autentică.

La zece seara, se aflau în barul hotelului. O ultimă haltă aici li se părea obligatorie. „Căpitanul“, abţiguit şi nostalgic, le oferi la despărţire un *cocteil* cu semnătură proprie:

— Îi zice *Good Bye*.

— Noi o să-i spunem… *Adio*.

— De, aprecie barmanul, nu-i prea vesel, dar fiecare le ştie pe-ale lui…

Manuela ridică paharul:

— Pentru final de cursă fericită!… Plecăm cu un bagaj superb. Eu, în orice caz.

— Hm, făcu Mario, amănuntul în sine ar putea să-ţi dea de gândit. Chiar nu vrei deloc să te abaţi de la un itinerar absurd? Să mă laşi măcar pe mine să vorbesc?

— Te rog, spuse Manuela pe un ton ferm, nu insista.

— Realizezi că, dacă mă încăpăţânez, te pot „descoperi“ în doar câteva zile? Dispun totuşi de unele date…

Manuela clătină din cap:

— Mi-am luat toate măsurile ca să n-o poţi face. În primul rând însă, nu te cred atât de nedelicat, încât să forţezi o uşă închisă.

— Mde, eu nu sunt la fel de sigur.

Ferfeniţit si sentimental, Căpitanul îi conduse până aproape de lift:

— …dea Dumnezeu să ne vedem sănătoşi! Sărut mâinile, coniţă, să trăiţi domn’ şef, vă aşteptăm şi la anul!

Ca să nu plângă, Manuela respiră adânc. „La anul… Prostul nu ştie că doar coşmarurile se repetă…“

Un drum liniştit, lipsit de peripeţii. Amândoi păreau veseli şi mulţumiţi, iar timpul trecuse pe nesimţite, într-o şuetă agreabilă, despre fleacuri cotidiene. Manuela pleca în provincie, să-şi vadă o mătuşă bătrână, vizită anuală obligatorie, Mario la sky, pentru vreo zece zile. În ce priveşte concretul imediat, mâine dimineaţă trebuia să parcheze maşina în faţa casei. Va veni cineva s-o ridice…

— Pe mine mă laşi acum la Hotel Bucureşti.

Mario se interesă sarcastic:

— Ţii la simetrie?

— Aşa îmi e cel mai comod.

— E devreme, nici şase. Hai să luăm ceva la braserie. De adio!

Manuela îşi încleşta degetele pe fermoarul poşetei şi-i întinse obrazul:

— Nu-mi plac agoniile conştiente… Îţi mulţumesc, Mario. A fost cu adevărat frumos… Uite, un taxi liber!

Îi prinse braţul, răstindu-se enervat:

— Mai sunt încă o sută libere! Dă-o'n mă-sa de treabă, poţi să mai stai un sfert de oră, că nu ţi-a luat casa foc!

— Ce avem să ne mai spunem?

Mario scrâşni din dinţi, privind-o ţintă. Respiră adânc şi reuşi să zâmbească:

— În regulă, cum vrei tu… Să te ajut la bagaje.

Taxiul se topi printre luminile scânteietoare ale amurgului bucureştean. Mario îşi notă numărul şi apăsă pe accelerator.

Contrar obiceiului, Doru nu întârzie, ba sosi chiar cu câteva minute înainte de ora fixată. În general, nu avea noţiunea timpului, „altă superstiţie inventată de oameni ca să-şi complice viaţa".

— Punctual ca un rege, râse Mario.

— Aşi! Zi-i curios ca o foliculinistă cu mască de *cold cream*, care le gâfâie la „Cinematograful de noapte"… Îl măsură ostentativ: Hm, după aer, se pare că n-a fost prea rău.

— Neaşteptat de bine.

— I-auzi! Pân' la urmă, ce voia dama?

— Nu-i damă, spuse liniştit Mario, şi n-a vrut nimic în plus faţă de ceea ce a declarat din prima clipă.

— Adică? Vorbeşte, dom'le, odată!

— Adică un tip care să-i ţină mantoul şi de urât, la circa un litru de whisky pe zi.

Doru se lăsă pe spatele fotoliului. Râdea cu pântecele, ca toţi oamenii graşi:

— Ei, lasă-mă! Bicepşii tăi de cretin superb nu i-au spus nimic?

— Ţţ!

— Ilustra ta carte de vizită n-a impresionat-o?!

— Ţţ!

— Presupun că, până la urmă, i-ai spus figura cu reportajul senzaţional.

Mario aprinse o ţigară şi mototoli pachetul gol, aruncându-l expert în coşul cu hârtii:

— A refuzat să mă asculte. În principiu, nu intenţionam să mă deconspir, dar m-am răzgândit pe parcurs. Femeia e de calitate şi postura de peşte ordinar începuse să mă deranjeze.

— Chiar, *mon cher*, cum e când te plătesc damele? Trebuie să încerc şi eu experienţa asta… Anyway, personaju-i interesant. Ce mama mă-sii o fi având de ascuns?

— Orice ar fi, ştie s-o facă foarte bine. Aseară, când ne-am despărţit, am luat numărul taxiului.

— Aha! Ai găsit şoferul?

— Ce folos? L-a abandonat în faţa Facultăţii de Drept şi, bineînţeles, a agăţat altul. Era sigură că i-am luat urma…

Doru puse paharul gol pe masă:

— De ce ai lăsat-o să dispară? Ţineai mâinile pe volan, ce mama dracului!

— S-ar fi prins c-o urmăresc, ştia maşina.

— Ei şi?! Femeilor le place să-ţi pierzi energia, banii şi timpul pentru ele… Dar, apropo, de ce ţii atât de mult s-o găseşti?

Mario îşi ciupi bărbia şi rămase câteva clipe visător:

— În afară de interesul pur tehnic, profesional, recunosc că femeia mă intrigă al naibii!

— O doreşti?

— N… nu neapărat, deşi acolo, la mare, au fost nişte momente… Ambianţa, alcoolul, aventura ieşită din comun…

Doru stinse ţigara, marcând:

— Deci, nu-i cu amor.

Mario dădu hotărât din cap:

— În nici un caz.

— Fii sigur că o ştie şi ea. În concluzie, când pleci la munte?

— Mâine, probabil, spuse Mario, înăbuşindu-şi un căscat. Aş fi cărat-o de azi, dar Andreea nu-i gata cu bagajul…

O mutrişoară insolentă, ghiocel stropit cu pistrui, se suprapuse figurii păstoase, deja incertă, a Manuelei.

— S-a închis! se răsti sec funcţionarul şi trânti cu ostentaţie registrul din faţa lui. Ţinea creionul după ureche, aşa cum se mai vede în filmele vechi. Mâine dimineaţă!

Femeia se agăţă disperată de masă:

— Vă rog, domnule… Mesageriile de la oficiul 4 închid la 8.

Celălalt constată spiritual:

— Vă cred pe cuvânt, dar pachetul l-aţi primit la noi, carele suntem oficiul 1. Scrie pe uşă, la intrare.

— Din suflet vă rog, şi începu să plângă. E un pachet cu alimente de la Galaţi. Mi-e teamă să nu se strice.

Amploaiatul oftă cu aer de martir şi luă avizul boţit din mâna femeii. Îşi supse un dinte găunos, strigând peste umăr:

— Manuela, vezi ce-i cu coletul ăsta!

Manuela, cu halatul încă pe mâneci, dispăru în depozit. Se întoarse după câteva minute, cu pachetul:

— Aveţi grijă, curge…

Femeia plecă plângând, uitând să mai mulţumească.

— Amărăşteancă, vai de capul ei! comentă şeful, înfundându-şi căciula peste urechi. Se uită maşinal în jur,

asigurându-se că totul e în ordine şi se îndreptă spre uşă. Mda… Atunci încui dumneata… Noapte bună.

Rămânea întotdeauna ultima. Dintre toţi funcţionarii, ea se grăbea cel mai puţin. Locuia în apropiere, la distanţă de câteva străzi. Un apartament pitic, suficient pentru ea. Mobilă modestă, pereţii nu prea curaţi – un zugrăvit, azi, o avere! —, poalele abajurului lămpii de colţ arse de bec, ponoseală cafenie. Sărăcia are culoarea maro, Manuela o ştia încă din copilărie… Pe canapeaua din salonaş, ca o felie de paradis tropical, ca un pom de Crăciun fastuos într-o piaţă de vechituri, „recuzita“ de la Mamaia înălţa un maldăr strălucitor de amintiri: toaleta de la Revelion, kimonoul „cabernet“, balul mascat, fularul lapon, blănuri, accesorii…

Înainte de a trece în bucătărie, Manuela îşi puse capotul – eternul barchet înflorat încheiat pe nasturi, cu buzunare şi cordon, capot de azil. Ochii îi căzură pe calendarul agăţat lângă blidar. 4 ianuarie. Îşi tăie o felie de brânză şi puse un ou la fiert. Pe chip îi stăruia un zâmbet imprecis: doar cu două zile în urmă… Unde mâncaseră ultima oară? Renunţând la cină, se opriseră la bar. Căpitanul – obiceiul lui Mario de a-i „căpitani“ pe toţi pălmaşii – le pregătise o gustare rece cu icre de Manciuria şi piept de curcan…

Manuela stinse focul, chicotind de una singură. Nimeni nu-şi putea închipui cât se simţea de fericită!

…Un vis vechi, plămădit ani de zile, încă de pe vremea când era o adolescentă cu mătreaţă şi coşuri în subsolul obrajilor. O vacanţă, o săptămână, câteva zile măcar trăite à la Liz Taylor, à la Sue Ellen, à la Hollywood! Aşa cum şi le imagina ea, decupând clişee din filme şi magazine ilustrate. Măcar o dată în viaţă să se simtă regină, să-şi trăiască visul şi să viseze trăind, să se mintă conştient, dar în decor real, să uite total de Manuela, funcţionară la Mesagerii… Să respire măcar câteva zile în peisajul privilegiat al marilor privilegiaţi!

Două şanse concomitente i-au completat, după mulţi ani de economii şi privaţiuni grele, cecul pentru ceea ce Manuela va numi până la sfârşitul zilelor, „aventura vieţii mele“. Moştenirea unei mătuşi şi vizita în România a Iuliei, fostă colegă de clasă, strălucit căsătorită în Italia. Iulia făcuse pasiune pentru un student din Bucureşti şi, de sărbători, „îşi refugiase dragostea şi băieţelul“ la o cabană din subsuoara Făgăraşului. Un incognito (altul!) pasionat, cu o pereche de schiuri şi un rucsac. Întreaga garderobă rămăsese la dispoziţia Manuelei.

Puse restul de brânză în frigider, spălă cu apă rece linguriţa năclăită, rupse foaia calendarului. înainte de a stinge lumina, mai aruncă o privire pe fereastră. Viscolul pătrunsese în oraş, plesnind de pământ cozi şfichiuitoare, ca bicele colindătorilor…

Vijelia de la Mamaia… Digul… Valurile, pescăruşii sinucigaşi şi Mario, tandru ca un iubit adevărat… *Visele se împlinesc uneori*. Nu trebuie să uiţi asta! Şi din nou, Mario… Ochii i se umeziră: poate că… dacă…

Dar, spunea cineva, „dacă“ nu există. Dacă ceva nu s-a întâmplat, înseamnă că nu s-ar fi întâmplat niciodată.

Intră în camera de zi şi deschise televizorul.

ŞEDINŢĂ DE SPIRITISM

În interiorul cu puzderie de fotografii sepia încadrate în rame ovale şi un pian acoperit cu un vechi şal indian, la care nu mai cânta nimeni de peste treizeci de ani, telefonul şi televizorul Samsung făceau o notă discordantă aparte. În lipsa lor, te-ai fi putut lesne închipui într-un decor 1900, conservat ca atare. Înclinaţia Matildei, considerată de unii direct patologică, pentru vechi şi de demult, un altădată situat departe în trecut şi, bineînţeles, locatarii epocii respective, „repauzaţi“ cu antice state în cimitirele oraşului, se manifestase de pe vremea când era o copiliţă; mai purta mănuşi cu un singur deget, ţinute pereche de un şnur trecut pe după gât, îi plăcea să se joace cu cretă colorată şi colecţiona bile roz de sticlă. Încă de pe-atunci, asculta cu emoţie amintirile bunicilor şi evocările despre cei de dinaintea lor, simţea în pumnii mici răceala „zăpezilor de altădată“, o ameţea aroma salcâmilor de odinioară, aştepta cu nerăbdare sosirea bătrânei diligenţe, o extaziau defuncte, irepetabile apusuri de soare…

„Sunt o făptură“, diagnostica ea însăşi, „care şi-a ratat secolul. Nimic extraordinar, şi dacă oamenii ar privi cu atenţie în jur sau chiar înlăuntrul lor, ar băga de seamă că fenomenul e departe de a fi singular.“

Printre altele, era încredinţată că imediat-anterioara ei existenţă se situase cam prin epoca lui Al. I. Cuza, urcând la deal către primul război mondial. Complet străină de promoţia anului 1960 a Liceului Gh. Lazăr unde-şi isprăvise studiile medii, simţea cu toată fiinţa ei că şcolăriţă fusese în

celălalt secol, colegă de clasă cu Ana Ipătescu. Ulterior, când avea să-şi descopere vocaţia de medium, va solicita adesea serviciile paşoptistei cu nume de stradă.

După 1989, când, alături de multe altele, dispăru şi interdicţia de a sta la şuetă cu persoane decedate, Matilda se putu desfăşura la adevărata ei valoare. Cooptată într-un cerc serios de spiritişti, fu iniţiată, iar calităţile ei de medium îi conferiră un statut special de persoană specială. Putea afirma pe drept cuvânt că, în contact susţinut cu cei de dincolo, personalitatea ei evoluase şi că niciodată nu se simţise atât de mulţumită. Lucrase ca economistă timp de treizeci de ani, practicase binele în măsura în care îl practică cei mai mulţi dintre noi (nu-şi trimisese la azil bunica şi părinţii bătrâni, dăduse de pomană la uşă de biserică şi îşi îngropase cu fast şi cheltuială bărbatul), dar cu adevărat folositoare se simţea abia acum.

Ca de obicei, la nouă dimineaţa sună telefonul şi, tot ca de obicei, ridică receptorul înainte de a se fi consumat primul tril. Era o fiinţă iutacă, mititică – „intră într-o cutie de chibrituri“ – cu un chip clorotic, lipsit de expresie. Părea grozav de efemeră, mai efemeră decât cei din jurul ei, şi la fel de neînsemnată ca un puf de păpădie.

— Da, Coralia, bună dimineaţa.

Glasul pâlpâia stins, flăcăruia istovită în interiorul unui opaiţ cu sticla murdară. Al Coraliei, în schimb, bubui soldăţeşte şi la obiect:

— Ce făceai?

— Puţină ordine prin casă.

— Fleacuri! decretă Coralia. Pe mine m-a apucat sărăcia aia de spondiloză, mă ţine de la umăr, nici nu mă pot pieptăna.

— Si eu cred că am răcit, mieună Matilda, mă cam doare gâtul.

— Nici nu-i de mirare. Când cineva trăieşte doar cu îngheţată chiar şi în miezul iernii, mă miră că mai are glas… Sper că nu-i serios, diseară avem şedinţă.

— N-am uitat, poate până atunci îmi trece.

— Nu poate, sigur! se răsti Coralia, important este să-ţi dai silinţa!… Ştii, am avut un vis absolut extraordinar! Ţin’te bine, Matildo, l-am visat pe Mussolini! Chestiunea are precis o semnificaţie adâncă. Nu vine… Sulito ăsta în vizită la fitecine.

— Benito, vrei să spui, o corectă blajin Matilda.

— Benito, Sulito, acelaşi crac de izmana! Acum, totul depinde de tine.

— Personajul e foarte interesant Să vedem dacă se lasă abordat.

— Se lasă dacă ştii cum să-l iei. Cum eşti tu diplomată, nu-mi fac griji… Până una-alta, prepară-ţi un şodou zdravăn, scapă şi tu colo mai mult rom şi bea-l cât poţi de fierbinte… Pa, pa, pa, că au venit fetele la canastă!

Puse receptorul în furcă – „Doamne, că nepătrunse-ţi sunt căile, cum dai Tu har la neghiobi!“ – şi se repezi la uşă.

* * *

Li se spunea „Cei trei muşchetari“, pentru că erau nedespărţiţi. În rest, nici o legătură cu graţioşii magnifici în dantele ai lui Dumas. Ştefan era uscat şi oacheş, aspru ca o rindea, Mişu, frate-său, bălăior şi rotund ca o portocală, iar Nae, clownul trioului, un deşirat cu mărul lui Adam proeminent şi neliniştit.

…O după-amiază de primăvară antipatică, încărcată de ploaie şi plictis. La fereastră, Nae fluiera a pagubă, în vreme ce Ştefan şi Mişu croşetau fără interes un interminabil 66.

— Pe mine, zilele de sărbătoare mă indispun, conchise Nae într-un târziu.

Ştefan observă pe un ton fără nuanţe:

— Nimeni nu te împiedică să munceşti.

— …oraşul e mort, enumera Nae fără să-i dea atenţie, străzi pustii, trafic inexistent, tot sindicalistul stă cu capul în televizor şi frigider, paraşutele interesante – cărate cu parlamentari borţoşi „în teritoriu“, liotă de câini maidanezi care adulmecă gunoaiele şi fac pipi la picioare de statui… Am uitat munţii de sticle de plastic goale.

Mişu se întrerupse din joc, încântat de imagine:

— Da, domnule, aşa e! Ai rezumat totul extraordinar, parcă ar fi o frescă.

Nae întoarse spatele ferestrei, rezemându-se de pervaz:

— Rahat! Ce-aţi zice să organizăm o foiţă diseară?

Ştefan îşi ridică ochii peste cărţi:

— Ai uitat că-i sâmbătă? O conducem pe Matilda la şedinţa de spiritism.

Nae îşi reprimă un căscat:

— Altă aiureală! Lăsaţi, dom’le, morţii în pace!

Mişu abandonă cărţile şi se ridică, încercând să se dezmorţească. Era un tânăr foarte scund – lasă-l pe lunganul de Nae, dar chiar şi frate-său, Ştefan, îl depăşea cu un cap –, îndesat şi, ca toţi piticii, încerca să-şi completeze numărul de centimetri printr-o ţinută vertical rigidă.

— Vorbeşti în necunoştinţă de cauză, declară făcând câţiva paşi prin încăpere. Se petrec acolo nişte chestii care te pun pe gânduri. De exemplu, poate să-ţi confirme şi Ştefan, la ultima şedinţă au reuşit să-l contacteze pe Take Ionescu.

— Cine-i ăla? se hlizi Nae.

Ştefan interveni:

— Degeaba faci garagaţă, am asistat la nişte fenomene cel puţin bizare. Bineînţeles, n-am nici o explicaţie ştiinţifică, dar nici nu pot nega evidenţa.

Vocea profund cavernoasă îi adusese în ultimii ani porecla de Ciumara-Ţepeş Vodă… Nae ridică din umeri:

— Aşa o fi… De ce l-au solicitat tocmai pe Take Ionescu?

— Printre asistenţi, explică Mişu, se afla şi un parlamentar. Vroia să ştie dacă se lasă cu alegeri anticipate.

Un rânjet larg sparse obrazul de paiaţă al lui Nae, iar mărul lui Adam, extrem de mobil, ţâşni cu o detentă de câţiva centimetri, ascunzându-se sub mandibulă.

— Dacă mă întreba pe mine, i-o spuneam la fix, fără faxuri în lumea de apoi. Îşi întinse trupul deşirat căscând cu poftă: Oamenii sunt neserioşi. Voi barem ştiţi de ce mergeţi la circ.

— De ce?! pică Mişu din cer.

Nae râse:

— Îţi dau voie să ghiceşti de trei ori. Mă luaţi de tolomac?! Adică fondul de nabab al bătrânei verişoare Matilda, din Elveţia, plus dobânzile care s-au adunat în pa’ş’cinci de ani de materialism dialectic aplicat, sunt de colea? Başca, în afară de voi n-are sămânţă de neam, proşti aţi fi să nu-i cântaţi la piculină.

Ştefan se lăsă pe spătarul canapelei, scandând ironic:

— Şarpele invidiei dă târcoale celor mai oneste inimi.

Nae se holbă, sincer mirat:

— Normal că sunt invidios, om mi-s, nu statuie în Piaţa Mare. Voi aveţi o mizădă pentru care merită să te zbaţi, visaţi color la meleaguri blonde şi blondele dame de pe plajele Californiei…

Ştefan îl întrerupse, mereu sarcastic:

— Fii liniştit, te luăm cu noi.

— Nu mă îndoiesc, răspunse Nae pe acelaşi ton, baiul ăl mare e că scumpa de Matilduţa poate s-o mai ducă uşor cinşpe, douăzeci de ani. Plouă cu octogenari în Vlahia de tranzit.

— Cu gripele astea, surâse Ştefan, nu se ştie niciodată.

Nae râse cu poftă:

— Tu şi pompele funebre ce vă mai rugaţi la Dumnezeu de o gripă!

Pe obrazul de portocală al lui Mişu urcară două mere roşii. Bărbia îi tremura, părea sincer necăjit:

— Vă place să faceţi pe cinicii. Toată lumea o iubeşte pe Matilda care, orice aţi spune voi, e un fenomen. Nimeni nu-i contestă însuşirile paranormale.

Nae, fără să se ridice din fotoliu, ciufuli creştetul lui Mişu, care se plimba prin odaie.

— Delirează cu talent, Mişulică tată, iar peste ea există altul şi mai talentat care o manipulează.

Ştefan strânse cărţile şi le puse la loc în cutia lor:

— În fond, n-ai nici o treabă. De ce nu vii cu noi diseară? O simplă experienţă, nu pierzi nimic.

* * *

Şedinţele se ţineau în locuinţa maestrului Paulian, unde arhitectura apartamentului îngăduia „aglomerarea fără aglomeraţie“ a unei asistenţe relativ numeroase. În holul spaţios, eliberat de orice mobilă inutilă, încăpeau degajat circa zece persoane, aşezate pe două rânduri. Paulian prefera însă grupurile mai mici, cine dorea miting ştia unde să-l caute. În faţa scaunelor, la o distanţă de circa patru metri, se afla o somieră orientată perpendicular spre participanţi, în rest, atmosfera clasică generată de draperiile grele de pluş, două aplice şi un lampadar de colţ asigurând clarobscurul obligatoriu în asemenea întreprinderi; dominau încăperea, subliniind ambianţa, patru tablouri în ulei, portrete impozante tratate în culori sumbre, rembrantiene. Contemplându-le cu mâinile la spate, ca într-un muzeu, Nae îşi zise că aparţineau, probabil, unor ştabi din lumea spiritismului, un soi de dascăli doctrinari à la Marx, Engels, Lenin şi Stalin.

Trecând în revistă „musafirii“ împrăştiaţi deocamdată în grupuri cu firave ceşti de cafea în mâini, le consideră cu surpriză statutul social. Îşi închipuise că va da peste o adunătură jalnică de exponate senile (un vestibul plin de bastoane şi pălării contemporane Pactului Ribbentrop-

Molotov), toţi pe jumătate nebuni. Dimpotrivă, şi, reducând proporţiile, te puteai crede în *foyerul* unui teatru; vârste amestecate, şic în vestimentaţie, păr şi unghii îngrijite, ţigări scumpe; în curte, maşini pricopsite.

Cineva îl apostrofă din senin:

— Ei, tinere, te crezi statuie? Lasă-mă să trec!

Nae, fâstâcit, se dădu la o parte, eliberând accesul spre scaune:

— Mă scuzaţi…

— Înţepeniseşi acolo, desluşi Coralia, o dorobanţă zdravănă ca un zid de cetate şi voce de căpitan de piraţi. Nu mă mai ţin picioarele… Hei, Matildo, nu începeţi odată?

Matilda ridică palma – imediat –, continuându-şi discuţia cu Paulian. Era un bărbat de statură potrivită, cu păr des, grizonat, genul după care se dau în vânt puştoaicele sub douăzeci de ani. Se mişca frumos şi sigur, ca un actor, practicând faţă de Matilda o condescendenţă tandră, plină de atenţii. Ai fi zis că-i gata, gata să se prăpădească, copleşit de privilegiul unei conversaţii cu şubreda bătrânică. În realitate, sesiză Nae, tipul desfăşura o amabilitate maşinală; ochii îi zburau libelulă prospectând ungherele, urechea încordată nu pierdea nici un sunet, alifiile cu care era uns la toate încheieturile n-ar fi încăput într-un singur magazin.

Volubilitate desfăşura şi Matilda, vorbind cu risipă de gestică, într-un ritm isteric, care-i tăia respiraţia; nu debitul precipitat propriu-zis, ci zorul de a emite cât mai multe silabe pe „secundă pătrat“.

— …nu m-am simţit prea bine, dar gândul că vă voi dezamăgi mi-era insuportabil.

Paulian surâse blând ca un Moş Crăciun:

— Nu sunteţi deloc cuminte, şi-i atinse obrazul într-o dezmierdare fugară.

Matilda chiţăi topită sub dulcea mustrare. Se simţea în *spiel-hosen*, nu s-ar fi mirat să se trezească cu o păpuşă în braţe.

— Apreciez devotamentul dumneavoastră, dar sunt foarte supărat. Nimeni şi nimic nu vă dă dreptul să vă riscaţi sănătatea. Sunteţi cea mai preţioasă persoană din câte cunosc…

„Dumnezeule! se minună Nae, ce de adjective unsuroase şi uite că chestia ţine, gagica face în chiloţi de fericire. Al naibii să fiu dacă aş avea curajul să fiu atât de penibil!“

— Vă rog să nu mă certaţi, gânguri Matilda, de când vă cunosc, simt că am devenit utilă… Fac ceva ce este numai al meu, pe care nu-l poate face şi altcineva. Şi asta doar graţie dumneavoastră. Sunt fericită…

Paulian se înclină ca un marchiz, pregătindu-se să se îndepărteze. Matilda îl opri:

— Nu v-am spus ce era mai important. Am vorbit ieri cu avocatul meu. în mai puţin de zece zile – glasul îi palpită de emoţie – visul nostru, Fundaţia Spiritismului Românesc Barbu Petriceicu-Hajdeu, va deveni o realitate în carne şi oase!

— O! exclamă Paulian sărutându-i mâna, îngăduiţi-mi să vă felicit.

Pe obrajii scurşi ai Matildei, de găină, emoţia înfipsese pete vineţii; un chip care părea mâncat de igrasie. Beată de fericire, urmă trepidând cu toată fiinţa ei:

— Încă n-am terminat. Am efectuat un transfer din Elveţia şi am descoperit un cont la banca lui Ţiriac. Şi… dar promiteţi-mi mai întâi că nu vă supăraţi pe mine!

— Niciodată, scumpă doamnă.

— Fără să vă cer permisiunea, mi-am îngăduit să vă încarc cu unele responsabilităţi. În calitate de preşedinte al Fundaţiei, veţi avea drept nelimitat de dispoziţie asupra contului după… trecerea mea în nefiinţă.

Uluit, dar imediat redresat, Paulian o luă protector pe după umeri:

— De astă dată, chiar mă supăr. Vă interzic categoric să vă gândiţi la asemenea eventualitate… Dar cred că e timpul să începem şedinţa. Cum vă simţiţi?

Matilda chiţăi:

— Niciodată n-am fost într-o formă mai bună.

Nae simţi o răsuflare fierbinte în ceafă şi întoarse capul:

— Aha! Tu erai… Ai auzit?

— Ce cretină! mârâi Ştefan. S-a dat legată pe mâinile ăstuia. Cretină la cub.

Nae râse:

— Ce bine că n-am neamuri cu care să semăn! Matilda se întinse pe canapea, cu tălpile spre asistenţă.

— Relaxează-te! porunci scurt Paulian.

Stinsese aplicele, doar lampadarul împrăştia o lumină fără vlagă. Un curent de aer rece – fantomele! – traversă sala şi, înfioraţi, cei de faţă căutară instinctiv mâinile vecinilor. Nae bănui un ventilator fixat şi manevrat la şmecherie. În spatele lui, Mişu gâfâia de emoţie; alături, în dreapta, Ştefan scrâşnea din dinţi.

— Sssttt! făcu cineva inutil.

Paulian interveni autoritar:

— Linişte, vă rog, să ne concentrăm!

Veghea căpătâiul Matildei, care îşi ridica braţele cu o încetineală plină de suspens. Ajunse la înălţimea dorită, Paulian i le prinse, împletindu-şi degetele cu cele ale bătrânei. Rămaseră aşa clipe lungi, pe care Nae le traduse ştiinţific: „Asta ar fi luarea de contact, cureaua de transmisie cu lumea de apoi, cam cum stătea chestia cu sindicatele – legătura dintre partid şi mase.“

Dintr-o dată, avu impresia că nimeni nu mai respiră. Cu gâturile lungite, toţi urmăreau încordaţi la maximum manevrele lui Paulian. Insinuant, delicat ca un amant, infinit prudent, de parcă ar fi dezamorsat un obuz, se desprinse de Matilda şi încremeni cu braţele ridicate în unghi drept, crăcănat à la Manitou. Glasul bine pozat izbucni pe neaşteptate, electrocutând asistenţa:

— *Oka, tembho bhi* – scanda – *beha, calekha marathana vasha Wanatha*!

Nae suflă la urechea lui Nae:

— Ce face ăsta, ne înjură?

Paulian reluă de mai multe ori imprecaţia, din ce în ce mai lăbărţat, pornind pase de la capul Matildei spre picioare şi retur. O respiraţie uşoară, regulată, avertiză că intrase în transă.

Nae observă stupefiat.

— Nu-mi vine să cred că există atâţia sonaţi pe lume.

— Abţine-te, mârâi Ştefan, tipul e foarte periculos. Cineva din asistenţă emise un sunet nedesluşit. Plâns, poate un chicotit nervos. Nae ridică plictisit din umeri. În ce-l priveşte, putea jura pe Biblie, cărţile de pocher sau fotografia zânei de ultimă oră din portvizit, că pe el unul nu mai pun mâna în veci spiritiştii.

Îşi îndreptă din nou privirea spre Paulian, care continua pasele alternând mişcarea duioasă, vals alunecos, cu cea bruscă şi sacadată. Doar vocea rămăsese răspicat poruncitoare, casantă ca o sentinţă:

— Du-te! Nu şovăi, du-te! Îndreaptă-te spre lumea duhurilor! Acum. Caută spiritele care se mai află încă în zona noastră de eter. Du-te. Găseşte-le!

Coralia mugi ca un plutonier major, gândind că şopteşte:

— Zi-i să întrebe de Mussolini!

O voce satinată din rândul al doilea, închipuindu-şi că spiritul Ducelui trebuie stimulat, improviza atmosferă, intonând cu talent:

— *Giovinezza, giovinezza, primavera di belezza…*

— Cine o fi tenorul? se întrebă Nae, rotindu-şi privirea.

Ştefan îl repezi:

— Termină! Dacă ai chef de băşcălie, car-o!

— Puţină decenţă, sâsâi Mişu din spate, am intrat în lumea umbrelor.

— De unde ştii?

Coralia insistă:

— Caută-l, dragă, pe Mussolini! Din partea Coraliei Vasilescu din Dristor, aşa să-i zici! Sectorul 4!

Paulian interveni autoritar:

— Linişte, Mussolini rătăceşte în Empireu…

— Cam pe unde vine ăsta? întrebă în jur Coralia pe un ton cotidian de parcă ar fi cerut adresa PRO TV-ului.

— E departe, mult prea departe de sfera noastră, completă Paulian.

Nae suflă:

— Cu metroul se descurcă.

Coralia o ţinea pe a ei:

— Aş, departe! Nu poate fi prea departe, l-am visat azi-noapte. N-am nici o pretenţie, dar să-mi zică de-a dreptul ce vrea de la mine! De ce mi s-a arătat?!

Nu-i răspunse nimeni, Matilda începuse să se zbuciume dând semne că a intrat în transă.

— …o scară imensă… o femeie în văluri negre coboară treptele. Se apropie, încep să-i desluşesc chipul… Are mustaţă…

— E Golda Meyer, ghici Nae.

— …face semne ciudate, continuă bătrâna, vrea să-mi spună ceva… începu să plângă: Nu înţeleg, nu-i aud glasul.

— Con-cen-trea-ză-te! – şopti cu patimă Paulian.

Glasul Matildei răzbătu din altă lume, ca dintr-o ceaţă sonoră:

— Acum parcă e mai clar…

Asistenţa încremenise, nimeni nu înregistra tusea de afară a unei maşini cu bateria obosită care chema în realul imediat.

— Ce spune?!

— „Fugiţi!!!“

Participanţii tresăriră electrocutaţi, unii se ridicară gata s-o ia la goană. Matilda vorbea acum cu alt glas, o voce puternică de stentor, complet străină de ciripitul ei cotidian, purtătoare de cuvânt pe moment a vreunui defunct celebru:

— …îndepărtaţi-vă de împărăţia lui Mamon! Întunericimea se năpusteşte asupra voastră, vă prinde în cleşte, vă aud vaietele – „Sculaţi, voi, morţi din morminte, ca să intrăm noi!“

Glasurile din sală se învălmăşiră:

— Fantastic!

— Înfiorător!

— Apocalipsul…

Coralia bubui, acoperindu-i pe toţi:

— Întreabă naibii, odată, unde stă Mussolini! Să spuie ce daravele are cu mine! Nici aşa, să mă fiarbă ca pe un borş din cap de miel. Unde-l poţi găsi?

— În cartea de imobil, sugeră Nae.

Mişu îl zgâlţâi din umeri:

— Potoleşte-te, ce spune e cutremurător!

— Linişte! răcni Paulian. Mergi mai departe, Matildo, pătrunde cât mai adânc! Ce vezi?

Matilda răspunse docilă, întoarsă la vocea cotidiană:

— Siluete… Multe, puzderie de siluete verzi.

— A dat peste marţieni, sugeră cineva.

Ştefan se răsuci furios spre Nae:

— Dacă nu taci, te strâng de gât!

— Eşti nebun, tăticu'?! N-am zis nimic acum, dar tipul are dreptate. Vară-ta a ajuns în patria SF.

Matilda continuă să bolborosească cu degetele înfipte ca nişte cângi în stofa canapelei. Căznită de convulsii şi vedenii, dădea impresia că vrea să se ridice:

— …O lume verde… oameni, pălării, copii verzi…

Un grăsan din primul rând se miră:

— Ţî-ţî-ţî! N-aş fi zis că legionarii mai au vreo şansă.

— …Se strâng, urmă Matilda, se adună în jurul unui cazan. Nu, nu-i cazan, e o urnă uriaşă.

— Aha! exclamă Mişu.

Grăsanul se întoarse spre el şi scaunul pârâi. Constată încântat:

— Ai prins mişcarea, nu-i aşa? Se lasă cu alegeri anticipate. Previzibil, de altfel.

Nae se ridică brusc şi, făcându-şi loc pe lângă picioarele oamenilor, se îndreptă spre uşă.

— Gentlemeni, pentru mine e deja prea mult… O spirite, o duhuri, tovarăşul Nae vă salută din mers!

În aceeaşi clipă, se stinse lumina.

O singură secundă de stupefacţie, apoi spaima se dezlănţui. Ţipete, exclamaţii, bufnituri, iar întunericul sporea, ca de obicei, haosul.

— Nu aveţi nici un motiv de panică, interveni autoritar Paulian, vă rog imperios să rămâneţi la locurile dumneavoastră.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Mişu.

— Duhurile sunt mânioase, îşi dădu cu părerea tenorul de adineauri.

Nae ricana:

— Aşa-i zice acum IDEB-ului?

— Aiureli! mugi Coralia. Chiar acum a trecut Mussolini pe lângă mine. M-a atins şi am pus mâna pe el… Continuă pe ton diurn: Ca să vezi, n-aş fi zis că acolo au hoţi! Dacă e să umbli cu cheile după tine, nu se mai merită nici să mori!

— E fioros! strigă un glas de femeie. Nu mai suport.

— Chiar, de ce mai stăm? se miră grăsanul care diagnosticase alegeri anticipate. Să plecăm!

Paulian găsi în sfârşit cutia de chibrituri şi aprinse lumânările unui sfeşnic.

— Staţi pe loc. Nu-i prima oară când spiritele îşi manifestă în felul acesta nemulţumirea.

Oamenii se priviră speriaţi, îşi cercetau înfiguraţi chipurile, neştiind de fapt ce caută. Coralia, intrigată la culme, scotocea cu ochii toate ungherele:

— Simt că încă n-a plecat, e aici, printre noi.

— Cine?

— Mussolini, vezi bine.

— Ai o fixaţie, decretă Ştefan, dur.

— Ei, bravo! Am pus mâna pe un bărbat şi Ducele, Sulito ăsta…

— Aha! pricepu Nae, punând volume în exclamaţie.

— Nu fi măgar, îl repezi Coralia, zic că am pus mâna pe un bărbat, nu unde crezi dumneatale, şi Mussolini e singurul asupra căruia m-am concentrat.

— Linişte! ceru Paulian aplecându-se peste bătrâna care rămăsese în transă: Matilda, părăseşte planeta galbenă şi întoarce-te printre noi... M-auzi? Întoarce-te imediat!... Trezeşte-te!

Începu să-i bată palmele, apoi obrajii, din ce în ce mai impacientat.

— Trezeşte-te, răcni.

— Ce se întâmplă?!

— A murit.

Sângele începuse să picure pe parchet. În pieptul Matildei, un stilet extrem de fin, purtând gândul spre cele meleaguri cu cămile, şalvari şi focoase cadâne, părea încă să vibreze de violenţa cu care fusese implântat până la plasele. După o clipă de linişte încremenită, se dezlănţui vacarmul.

Paulian îşi astupă obrazul cu un gest instinctiv:

— Nu se poate!

— Uite că se poate, constată Ştefan cu un zâmbet rău.

— Nu înţeleg! Cine...

— Dumneata.

— Eşti nebun, omule? strigă Paulian peste consternarea generală. De ce s-o fi omorât? Mă crezi atât de redus, de imbecil încât să-mi ucid cel mai dotat medium pe care l-am avut în treizeci de ani?!

— Logic, îngână Mişu roşu de confuzie.

— Nu fi tâmpit, îl repezi frate-său, Matilda l-a desemnat executor testamentar cu drept de dispoziţie... Dar ce mai stau eu să-ţi explic acuma! Nu fac o sută de mediumuri cât averea Matildei!

Paulian îşi şterse obrazul transpirat cu o batistă fină:

— Vă rog, să nu ne pierdem cumpătul!

Grăsanul propuse:

— Lăsaţi şueta şi chemaţi Poliţia!

— Chemaţi-o! fu de acord Paulian, telefonul e în vestibul… Domnule Ştefan, spre deosebire de dumneavoastră, eu nu acuz, ci doar mă apăr. Dacă vorbim însă de interes, sunteţi mai implicat decât mine, fiind unic moştenitor. Împreună cu fratele dumneavoastră, desigur…

— Logic, aprecie Mişu, dacă ar fi s-o luăm după interes, beneficiară e şi doamna Coralia, mi-a spus Matilda că a trecut-o în testament.

— Prostii, respinse bătrâna, îndrugaţi numai prostii! Mussolini e ucigaşul. Citiţi istoria, cămăşile negre! Păi ăştia erau criminali de profesie şi năravul nu-ţi trece niciodată, e chestie de glande. Ce mai stăm la palavre, a trecut pe lângă mine şi l-am atins. El era!

Nae se scarpină maşinal deasupra urechii:

— Mă îndoiesc că pe killer îl cheamă Mussolini, sigur mi se pare însă că persoana care a trecut pe lângă doamna Coralia e şi asasinul. Aşa cum sunt aşezate scaunele, era singura şi cea mai scurtă potecă liberă spre Matilda. Pornind din oricare altă parte a camerei, obligatoriu trebuia să-i deranjeze pe alţii.

— Am chemat Poliţia, anunţă grăsanul care se pregătea pentru alegeri.

— Perfect, sublinie Ştefan. Pariez oricât că maestrul Paulian i-a venit de hac Matildei. Ce scaune, ce potecă liberă, n-avea nevoie de nimic, nenorocita se afla chiar sub nasul lui. Separat, ca stăpân al casei era cel mai în măsură să monteze un scurtcircuit. Chiar aşa la ţanc să se întrerupă lumina?!

După un moment de şovăială, Nae interveni:

— Eu am întrerupt lumina, n-a fost nici un scurtcircuit. Pur şi simplu am tras cu piciorul de firul lampadarului şi a ieşit din priză. N-aveţi decât să vă uitaţi.

Mişu se holbă:

— De ce-ai făcut-o?

Nae ridică din umeri:

— Vă rog să mă iertaţi, îmi pare sincer rău… Am vrut să mă amuz. Totul mi se părea atât de caraghios… şi am supralicitat.

— Asta schimbă complet datele problemei, decise grăsanul. Poate chiar dumneata eşti asasinul şi, printr-o dibace mişcare de învăluire, o diversiune, aş zice…

— Nu mai zi nimic, că eşti prost.

Ştefan scrâşni:

— Iar tu – o paiaţă imbecilă. N-ai de gând să te maturizezi?

— Nu vă mai certaţi, îi rugă Mişu, Poliţia va lămuri totul.

— Ce să mai lămurească, se oţărî Coralia, când eu le dau mură-n gură? Mussolini i-a făcut felul… Închise un ochi, adică, „fiţi atenţi, ce vă spui eu acum e plin de miez“: Poa’ să fie şi o răzbunare la mijloc. Nenea Tase, cum ar veni tata lui Matilda, era liberal sadea, se luase rău în piept cu legionarii lui Hitler şi Mussolini şi vezi că nu l-au iertat. N-au apucat să-l lichideze ca pe Iorga, dar s-au răzbunat pe fie-sa, biata Matilda.

— Aberaţii! decretă Ştefan dând draperiile la o parte. Nu ne rămâne decât să aşteptăm Poliţia.

Grăsanul se interesă ironic:

— Şi, până vine Poliţia, nu ne dai voie dumneata să comentăm? Ce spune doamna Coralia e foarte interesant… Apropo, aţi afirmat mereu că persoana… În fine, entitatea care v-a atins era negreşit un bărbat. Cum puteţi fi atât de sigură?

— Nu-ţi spusei că am pus mâna pe el să văd dacă-i din carne si oase? De acasă mi-am pus în gând s-o fac.

— Şi?

— Da’ ştiu că eşti greu de cap, domnule dragă! Am dat peste cheile din buzunar, d-aia m-am şi mirat că-s hoţi şi pe lumea ailantă, că nimeni nu se încuie de frica muştelor.

— Fiţi mai explicită, o rugă Paulian.

— Ce să-ţi mai explic, creştine?! Doar bărbaţii ţin cheile în buzunarul de la pantaloni, femeile le ţin în geantă. C-or

mai fi şi poponari care umblă cu portofelaşul pe un deget, e altă istorie…

— Atunci, e simplu, conchise grăsanul. Să verificăm cine are chei în buzunar… Se pipăi instinctiv. Ceva zornăi şi râse încurcat: Şi eu!

— Toţi, sublinie Ştefan.

— Să încercăm o mică reconstituire, propuse Paulian. Simţind deci o atingere, aţi ridicat braţul…

Coralia îl întrerupse:

— Aş! Ce să-l ridic, mă ţine spondiloza de trei zile, abia pot forfoti în jos, uite aşa…

Oferi o demonstraţie, păstrând braţul lipit de trup de parcă ar fi ascuns ceva la subsuoară şi mişcând mâna doar de la cot.

— Dac-o salt mai sus, mă seacă la ficaţi. Nae îşi reprimă în ultima clipă o exclamaţie de surpriză, inima îi tresari ca dinaintea unei revelaţii. La cât izbutea Coralia să ridice mâna, ar fi ajuns cel mult la genunchiul unui bărbat de statură normală, în nici un caz la buzunarul lui… Limpede ca un clar de lună! Ipso facto, criminalul era un individ scund, extrem de scund, iar în asistenţă, cu o singură excepţie, toţi depăşeau degajat 1,75.

Îşi îndreptă curios privirea spre Mişu: „Cine ar fi zis că portocală ăsta… Mai degrabă Ştefan… În fond, de ce mă mir? Nu ne cunoaştem nici măcar pe noi înşine, iar, în materie de surprize, viaţa se dovedeşte a fi inepuizabilă. Rămâne de văzut, Mişulică tată, cum o să ieşi din rahat! Nici măcar varianta Mussolini a coanei Coralia nu-i valabilă. Din ce-am văzut la cinema, Ducele era un tip falnic…“

Afară se auzeau sirenele Poliţiei.

SERTARUL

Ori de câte ori se întâmpla ca numele soţilor Bărbulescu să fie pomenit – colportări cotidiene între vecini, prieteni sau cunoştinţe, discuţia ajungea în mod inevitabil la…

— N-am să înţeleg niciodată ce fac oamenii ăştia cu banii!

— Care bani?! Două pensii amărâte.

— E un fel de a vorbi. La urma urmelor, ea a fost profesoară, iar el inginer.

— Acum douăzeci de ani, mersi! Amândoi s-au pensionat pe leii lui Ceauşescu, adică au intrat în cea mai nenorocită categorie. Peste toate, mai sunt şi bolnavi, şi tot chestii grele pe care nu le tratezi cu bicarbonat şi sirop de tuse.

— E totuşi ciudat…

— De ce? Dumitale îţi ajunge pensia? Ia să nu-ţi mai trimită fata din Elveţia, atunci să văd cum o scoţi la capăt!

— O fi, dar nici să întind mâna la zid de biserică n-ajung!

— Bate-n lemn de ducă-se pe pustii! Fă-le o vizită într-o zi şi pe urmă, mai discutăm.

Într-adevăr, cei doi trăiau într-o sărăcie greu de închipuit şi, la fel de adevărat, dar cu oarecare stil, întindeau mâna şi sacoşa la biserică. Nu scăpau nici o pomană, iar milostivii aveau grijă ca pachetele destinate Bărbuleştilor să fie cât mai consistente. Bătrâni şi neajutoraţi se aflau destui, dar vezi – şi aici intervenea una din ciudăţeniile logicii omeneşti –, ăştia erau pe deasupra şi intelectuali, ceea ce amplifica major compasiunea. Amănuntul în sine sfâşia inimile de parcă suferinţa ăstora, a titraţilor, ar fi apăsat mai greu.

Pe Bărbuleşti îi ştia tot cartierul. Cartierul, un fel de a vorbi, de fapt una din aleile acelea idilice rămase din zestrea vechiului Bucureşti, unde oamenii se cunosc între ei cel puţin din vedere, zidurile, cafasurile cu flori roşii şi gărduleţele scunde sunt pline de odinioară, iar anotimpurile se petrec parcă mai pastelat.

Dacă, întâmplător, Bărbuleştii nu apăreau duminica ori la alte îndătinate zile de miluială la Biserica Sfânta Ecaterina, unde toţi băştinaşii Aleii Titu se năşteau, se cununau şi mureau, darurile le erau aduse la uşă: „Or fi bolnavi, săracii, mai pune-le două portocale, să fie de sufletul bietei Doruţa, că tot nu s-a omorât bărba’su cu pomenile…“

Uneori, bătrâna – doamna Olimpia – venea singură. Asta se întâmpla când, informat de România liberă asupra unor înmormântări sau parastase simandicoase, Bărbulescu se deplasa la diverse cimitire şi biserici; îndeobşte Boteanu şi Bălaşa, aşezămintele cu cei mai bogaţi enoriaşi.

Persoanele care îi frecventau – bătrânii conversau agreabil, ascultau, cu răbdare şi împărtăşeau, după caz, aceleaşi opinii politice cu interlocutorul – sesizau că plita e totdeauna goală, că în casă nu mirosea niciodată a mâncare. Dacă le-ar fi deschis frigiderul, scos din priză chiar şi vara, „ca să nu se consume kilowaţi“, şi îndeplinind simplu oficiu de dulap de alimente, ar fi descoperit meniul zilnic al cimitirelor bucureştene. Erau oameni care, fără îndoială, mâncau variat, fiind în măsură să aprecieze, mai ales de sărbători, superioritatea unei provincii sau a alteia în prepararea unui anumit soi de bucate. Cozonacul moldovenesc, de exemplu, îl surclasa degajat pe cel al lui Vlad Ţepeş, în vreme ce sarmalele ardeleneşti se aflau pe primul loc. De Crăciun, în special, se încălzeau în aceeaşi oală sarmale provenind din cel puţin zece bucătării diferite (nouăzeci şi trei număraseră anul trecut) şi doar dacă ţi-ar fi crescut păr pe limbă, nu ţi-ai fi dat seama că „transilvanele“ deţin supremaţia absolută.

Nu aveau destule cuvinte să-i mulţumească lui Dumnezeu că cel puţin nu flămânzeau. În rest, siliţi să practice un strict regim de economii, duceau o existenţă frizând mizeria. De la câte nu se strânseseră! Amputaseră costul fioros al întreţinerii, debranşând caloriferele din două odăi, înghesuindu-se în a treia, cea mai mică, văduviseră de becuri lustra cu opt braţe şi bătrâna se chiora jumătate de ceas să bage aţa în ac la 40 de waţi… Aspiratorul, maşina de spălat şi cea de călcat, în fine, toate electrocasnicele „care sug, domnule, îţi sug măduva din oase“ zăceau de ani de zile în debara, sub cheie.

Când un văr, venit în vizită, le ceruse permisiunea să dea un telefon urgent, constatase stupefiat că discul acestuia era blocat de un lăcăţel. După un moment de şovăială, Bărbulescu scosese un anou zornăitor, desluşind firesc, cu blândeţea care-l caracteriza:

— Ai văzut cât a ajuns un impuls?… Sigur, nu-i vorba de tine… te rog, te rog… Vorbeam în general.

Omul căscase ochii perplex:

— Cum vine asta, Jeane? Trăiţi doar doi inşi acilea, de cine naiba vă feriţi?

Bătrânul zâmbise şoltic, arătând spre nevastă-sa:

— O vezi pe dumneaei? Guralivă ca o coţofană! Şi eu, tot aşa, de ce să zic?… Ei, taman de aia, ca să nu ne ispitească. Ştii, până să descui lăcăţelul, mai ai timp să chibzuieşti dacă merită să consumi un impuls. În nouă cazuri din zece, te răzgândeşti, te şi miri cum erai gata-gata să cheltuieşti impulsuri pe fleacuri.

— Sfântă Fecioară, vorbeşti de impulsurile alea de parcă ar fi lingouri de aur!… Ai un fiu în Austria. Ala de ce nu vă ajută? Ce înseamnă la ei un o sută de dolari pe lună, acolo?

— Ştii şi tu cum sunt tinerii. Nu le ajung banii niciodată… Pe urmă, trebuie să te ţii în rând cu oamenii, să joci pe muzica lor. Vezi, făcu cu ochiul, una-i hora Bucureştilor şi altu-i valsul vienez…

În astfel de situaţii, doamna Olimpia dădea din cap, în acord absolut cu tot ce emitea bărbatu-său. Cum vienezul care evolua pe Dunărea Albastră şi nu pe geamparalele Valahiei era fiul lui Bărbulescu din prima căsătorie, oamenii apreciau cu superlative înţelegerea de care dădea dovadă bătrâna.

Când se măritase cu Jean, acum aproape cincizeci de ani, băieţelul era la grădiniţă. Locuia cu maică-sa, o austriacă din Tirol, şi prin anii ’60 emigraseră amândoi, stabilindu-se la Viena. Edwin, azi quintagenar pătrat şi neamţ până în vârful unghiilor, felicita de sărbători şi îşi făcea rare apariţii, în scurte vizite de afaceri. Chiar şi pentru Jean, bărbatul acesta devenise un fel de străin. Amabil şi de o condescendenţă uscată, vorbea puţin şi privea lung, ca experţii de la societăţile de asigurări, evaluând forma în care se afla bătrânul. Urma despărţirea care se rezuma la o strângere de mână şi un tapat reciproc de spinare.

— Nu poţi să ai pretenţii de la nici unul, explica doamna Olimpia. Ei s-au obişnuit să fie despărţiţi, Edwin s-a maturizat departe de tatăl lui, şi-a făcut o carieră şi o familie. La toate acestea Jean n-a participat, aşa erau condiţiile… Să-ţi mai spun că pe nevasta lui Edwin şi pe copii îi cunoaştem doar din fotografii… Cum poţi să-i mai soliciţi vreun ajutor? Ar fi nedrept şi, zău, parcă pe undeva imoral…

În fond, aşa stăteau lucrurile şi interlocutorul, strivit de argumentaţie, îşi rotea ochii neputincios prin interiorul marcat de mizerie, oprindu-se asupra televizorului Grigorescu, care nu mai funcţiona de când Queen Elisabeth îl decorase pe Ceauşescu.

Cât despre vestimentaţie, ajunseseră la îmbrăcămintea aceea stas a bătrânilor, incertă şi perpetuă, care nu-ţi mai îngăduie să observi succesiunea anotimpurilor. Dacă te luai după fotografii şi câteva mostre de îmbrăcăminte ostenite chiar numai de anii petrecuţi în şifonier, doamna Olimpia fusese o femeie căreia îi păsase de felul cum arăta. Cele mai

recente achiziţii însă – scurta de mouton doré, roasă la toate încheieturile, şi poşeta din piele de viţel presat, cu nimic mai proaspătă – erau contemporane cu plecarea Regelui Mihai din ţară.

La bijuterii – fleacuri de familie, de unde „piese“? – renunţase cu vreo douăzeci de ani în urmă. *Vis-à-vis* verighetei economice de pe inelarul stâng îi ţinea, pe mâna dreaptă, un smarald *cabochon*, cu ovalul subliniat de mici briliante. Tot Jean cu mintea lui practică avusese dreptate: „Ai slăbit, oricând îţi poate scăpa din deget, când scoţi mănuşa sau umbli în geantă după portofel. Zi că mai sar o pietricică două, ce te faci? Ai încredere în escrocii ăştia că nu ţi le schimbă pe toate? Tu faci cum crezi, dar eu zic să-l punem bine…. Ca şi brăţara de la bunică-ta. La un Doamne fereşte, până te nimereşte, avem de un doctor şi de înmormântare…“

Chiar dacă, uneori, prima reacţie era de împotrivire (prea păreau meschine ideile despre economie ale lui Jean), nu se putea ca până la urmă să nu fii de acord cu el. Totul era chibzuit, logic şi „pe soluţie“. De pildă, povestea de acum doi ani cu pantofii! Cât se mai necăjise ca o proastă! Încălţămintea se scumpise „fioros“ (tot ce avea legătură cu preţurile devenea pentru Jean fioros), cizmarul refuzase categoric reparaţia ultimei perechi din garderob la care tot peticea de vreo zece ani, şi bătrâna se văzu silită să nu mai iasă din casă. Problema îl preocupa acut pe Bărbulescu pentru că, blocată, Olimpia nu mai producea. Una e să primeşti un singur pachet de pomană şi altele se adună din două. Salvarea pică din cer, într-o dimineaţă vântoasă de octombrie, când Jean, ieşit să scoată gunoiul, se întorsese într-un suflet, emoţionat de nu mai putea vorbi. Atât de fericit nu-l mai văzuse decât o singură dată în viaţă, când câştigase şase sute de lei la Obligaţii.

Ardea ca o flacără, gâfâia şi ţinea ceva ascuns la spate.

— Ce ai acolo?

De fericire, Jean se bâlbâi:

— U… Uite ce am găsit!

Mâna ţâşni, fluturând sub nasul Olimpiei o pereche de pantofi ţinuţi pereche de o sfoară.

Bătrâna îl cercetă consternată. Erau nişte „trotteuri“ din piele întoarsă bej, cam osteniţi ca aspect, dar altfel în stare bună.

— Pe ăştia îi ştiu, sunt ai lui madam Costăchescu. De unde i-ai luat?

— De la gunoi, declară senin bătrânul. I-a lăsat lângă ghenă, să-i ia cine o vrea… Mare noroc că n-a apucat să-i vadă femeia de serviciu…

Ceva în „atmosfera“ Olimpiei scârţâia şi se interesă îngrijorat.

— Nu te bucuri?! Uită-te numai ce material solid şi cum sunt lucraţi! Unde mai găseşti asemenea marfă în ziua de azi! Grosuţi, moi, exact ce-ţi trebuia ţie… Cred că aveţi acelaşi număr. Dacă nu, îi mai dăm la întins, vedem noi… Ce faci? Nu-i întorci?

Doamna Olimpia îşi încleşta degetele în faţa de masă şi izbucni într-un plâns sfâşietor:

— Te implor, Jean… Nu! Te rog, nu mă sili s-o fac şi pe-asta!

Bărbulescu se holbă perplex:

— Ce vorbe sunt astea, fetiţă scumpă? Te-am silit eu vreodată să faci ceva? Te-am rugat doar să încerci o pereche de pantofi.

— E prea de tot! hohoti bătrâna. Chiar în halul ăsta am ajuns, să port zdrenţele pe care le aruncă alţii? Ca ultimii cerşetori… ca la Azilul de Noapte…

— Care zdrenţe? Sunt în perfectă stare, ia seama ce vorbeşti, scumpo!

— Mă simt îngrozitor de umilită! Cum am să dau ochii cu Costăcheasca, cu vecinii?… De ajuns că le lingem blidele.

— Asta-i prea de tot, parcă n-ai şti ce vremuri trăim! Când un Procopiu, care a fost profesor universitar, nu scapă nici un parastas şi, pentru câteva mii de lei, acolo, duce şi

copiii Ioneştilor la şcoală!… Dar ca să fii tu împăcată, îi dăm la vopsit şi nu-i mai recunoaşte nici fabricantul! O să ne cam coste, au băgat şi ăştia de la chimicale nişte preţuri fioroase, dar – o ciupi galant de bărbie – ce nu fac eu pentru iubita mea cea mofturoasă şi răsfăţată?

Până la urmă, Bărbulescu îi meşteri singur, povestea costându-l doar preţul unei cutii de cremă de ghete neagră, absorbită perfect de pielea întoarsă. Jean – trebui să recunoască – avusese încă o dată dreptate. Pantofii ţineau de cald, nu luau apă, nu-i venea să-i mai descalţe. Dar parcă cu ziarele nu avusese dreptate? Inginerul Vlăduţă de la etajul întâi era abonat la *România liberă*. Fusese de ajuns să-i forţeze de două ori broasca de la cutia de scrisori şi să-i sustragă gazeta, pentru ca omul, exasperat, să apeleze la serviciile Bărbuleştilor.

— …Dracii ăştia de copii au ce au cu cutia mea. Dumneavoastră sunteţi acasă când vine poştaşul. V-ar deranja să primiţi şi corespondenţa mea?

Şi uite aşa, omul rămăsese obligat, iar ei citeau presa pe gratis. Presa, vorba vine, fiindcă pe ei îi interesa lista de parastase şi decese, iar pentru cât îşi băteau capul cu împărăţiile, le ajungea Telefunkenul antebelic care se urnea după ce-i dădeai doi pumni în cap. Nici hârtia igienică nu-i costa un ban. Jean cunoştea toaletele tuturor restaurantelor din zonă, pe care le vizita până în ora treisprezece, când sulurile, din lipsă de consumatori, nu erau epuizate, nepregetând să-şi facă rezerve nici de pe la prieteni şi cunoştinţe. Tot din restaurante înhăţa şi săpunul, altă economie frumuşică, câteva şerveţele umflate din zbor de pe masa de serviciu, iar uneori o chiflă, două, dacă erau prea apetisante, fiindcă, să nu vorbim cu păcat, la pomeni pâine se dădea din belşug.

La început, doamna Olimpia se scandalizase:

— Dar asta-i hoţie curată, Jean!

— Hoţie! Ce termeni gravi foloseşti tu, draga mea! Un săpun acolo şi câţiva metri de hârtie…

— Jean Valjean a făcut ocnă pentru o singură pâine!

— Asta-i literatură şi încă din secolul trecut. Fură şnapanii o ţară întreagă, dar nu-i hoţie fiin’că vezi, aia e, dacă tâlhăreşti în stil mare, eşti om de afaceri, ai bosă financiară, iar puşcăriile le înfundă găinarii.

— Adică, ăştia ca noi…

Uneori convinsă, alteori cu sufletul îndoit, până la urmă cădea de acord cu Jean. Traiul tihnit alături de el îi pansa convulsiile de orgoliu. Mereu blând şi îndatoritor, nu ridicase o dată glasul sau mâna şi, cinstit vorbind, mai cunoşti dumneata bărbat să nu te înjure de neamuri ori cele bisericeşti, măcar o dată în cincizeci de ani?

Doamna Olimpia era păţită, adică maică-sa. Ce văzuseră fetele – avea şi o soră, Cocuţa – la ele acasă era ceva de vise rele! Beţii, bătăi, înjurături, femei – „tăticu“ iubea toate damele, că le fila pe uliţă sau la poker – scandaluri zilnice cât casa. Ce folos că a doua zi se întorcea cu ditamai buchetul de flori, şampanie, regrete şi „dragoste nespusă“? Mama îl ierta şi umbla după aia o zi cu mătura şi făraşul să adune cioburile circului din ajun.

Olimpia nu s-ar fi putut mulţumi în ruptul capului cu asemenea viaţă şi era încredinţată de fidelitatea absolută a lui Jean; nu o înşelase niciodată, nici măcar în vis. Desigur, era cam strâns la mână – pe şleau, degete lipite, ce mai! – dar tot omul cu meteahna sa. Nu-i plăceau datoriile şi în viaţa lui nu achiziţionase un singur obiect în rate.

Ca orice fenomen economic, pomenile au şi ele non-sezon. Se şomează mai ales vara, dar Jean nu se lăsa demontat. După o cină cu ceai şi pâine presărată cu zahăr, mulţumea lui Dumnezeu „că, cel puţin, n-avem datorii! Şi nici n-am mâncat prost, ceva uşor asupra nopţii, aşa cum se recomandă la vârsta noastră“.

O altă obsesie a lui Jean era comândul. Se asigurase de un loc la Izvorul Nou şi, mai mult decât atât, doamna Olimpia presupunea că într-unul din sertarele biroului

(totdeauna încuiat) se aflau fonduri suficiente, asigurare pentru caz de boală sau deces.

Soră-sa, Cocuţa, comenta mereu:

— Nu înţeleg cum suporţi tu să ai mistere în casă, să nu ştii ce ai în dulapuri! Şi, pe urmă, ce sunt secretele astea între doi soţi? Nu zău, că prea eşti oaie!

Doamna Olimpia vedea însă altfel lucrurile. De ce să se certe cu Jean pentru un fleac de nimic? La o urmă, ce să fi ascuns acolo? Câţiva bănuţi, desigur, pentru zile neguroase. Ce, e rău să ai o rezervă la o nevoie? De cincizeci de ani, ţinea sertarul zăvorât cu yală şi lăcăţel. Ei şi? Era de felu-i o fire mai ascunsă şi avea damblaua cheilor. Chei şi cheiţe, pentru orice obiect la care se putea aplica o broască, înşirate pe un anou zornăitor. Îl însoţea mereu şi pretutindeni: ziua – la centură, sub ficat, noaptea – fixat pe o brăţară de piele. Şi-o punea înainte de a se băga în pat şi, din pricina zgomotului metalic, toată viaţa Olimpia a trăit cu impresia că doarme alături de un ocnaş.

Oricât de oaie, bătrâna realiza că „prudenţa“ lui Jean în materie financiară, panica lui faţă de orice cheltuială frizau deja patologicul. Totodată însă exista o explicaţie. Bărbuleştii avuseseră o avere colosală, cu moşii aducând a latifundii, puţuri de petrol, case, prăvălii, obiecte de preţ… Comuniştii le luaseră tot, iar de la conacul reşedinţă de lângă Craiova, obligaţi să-l părăsească într-o jumătate de oră, plecaseră – după cum obişnuia să repete Jean – „doar cu o legăturică“.

— Nu-i uşor, pleda Olimpia în faţa soră-si, din mare bogătaş să te trezeşti pe trotuar, doar cu bani de tramvai…

Un sfârşit de iarnă prea blând, o primăvară cu năbădăi şi două răceli consecutive îl trântiră definitiv la pat. Jean nu prea fusese bolnav şi, în afară de „cronicele“ specifice bătrâneţii „doare, dar nu se moare“, nu zăcuse niciodată. Probabil modul de viaţă, presupunând mişcare (procurarea hranei din toate punctele cardinale ale oraşului) şi mediul

în care evolua (aerul nepoluat al cimitirelor) îl oţeliseră mai abitir decât orice cură de ape, băi sau vitamine.

Iniţial optimist – „o simplă răceală ceva mai încăpăţânată“ –, Jean nu acceptă decât sechestrarea temporară la domiciliu şi medicaţia clasică de ceaiuri şi buline. După câteva zile, ieşi prematur, nici discuţie fiind să nu participe la înmormântarea unui academician. Ce-i drept, se întorsese de acolo cu un sac de merinde pricopsită, dar şi cu temperatură. Mai zăcu vreo lună de zile, refuzând hotărât spitalizarea. Vizitatorilor le dezvolta în această privinţă teorii şi mentalităţi medievale:

— Nu am nimic împotriva progresului, dar nici nu pot fi de acord cu toate aberaţiile lui. Odinioară, se duceau la bolniţă doar cerşetorii şi podăresele – femeile de stradă. Boierii sau târgoveţii se tratau acasă. Aşa năşteau bunicile şi străbunicile noastre, aşa închideau ochii bărbaţii lor.

— Lasă-mă, nene, cu teoriile astea baroce! Dacă aşa e vorba, tipii matale circulau cu diligenta, noi cu Boeingul.

— Şi ce-aţi câştigat? Încotro vă grăbiţi? E adevărat, bunicul făcea cu rădvanul două săptămâni până la Viena. Asta se întâmpla pe la jumătatea secolului trecut, sub Grigore Vodă Ghica. Dumneata faci azi cu avionul două ceasuri. Ei şi?

— Cum, ei şi? E timp câştigat, ce mama dracului!

— Şi ce faci cu el? Pe care-l asculţi zice că n-are timp nici să respire. Trăiţi panicaţi de termene şi o agendă de lucru prea încărcată, terorizaţi de o familie neglijată, dar „câştigaţi“ timp, zbârnâind prin văzduh cu tot felul de drăcii. Şi atunci unde-i timpul, că eu nu-l văd?

— În ceea ce ai realizat pe unitatea de timp.

— Fleacuri! Timpul, valoarea lui, îl înţelegeau bătrânii. Aia aveau vreme şi de un chefuleţ, şi de nevastă, şi de copii, şi de amici, de o scrisoare, de o cafea tihnită sau de o gazetă citită în linişte… Vă închipuiţi că aţi învins timpul şi ăla râde de voi, nu se dă prins. Plictisit de absurdul discuţiei, celălalt abandona elegant:

— Zi-i paradoxuri à la nea Jean! Eşti şarmant şi imbatabil.

— Aşi, sunt bolnav.

— Asta ziceam şi noi. Internează-te câteva zile şi scapi de belea. Au alte posibilităţi de tratament, alte condiţii…

— Condiţii! Mizerie, dezumanizare şi jaf!… Cine mă poate îngriji mai bine decât scumpa mea soţie?

Nu se înşela în privinţa Olimpiei. Îl îngrijea cu răbdare, sacrificii şi nopţi nedormite. Fără ştirea lui Jean şi cu sentimentul că săvârşeşte o crimă, împrumută o sumă importantă de bani. Astfel, apărură în meniul bătrânului trufandale menite să-i ispitească apetitul: sparanghel, piept de curcan, banane şi frişca. Îl minţi că toate sunt daruri de-ale vecinilor îngrijoraţi de starea sănătăţii lui. Impresionat, Bărbulescu lacrimă, dar refuză să dea vreun telefon de mulţumire:

— …Nu, nu, nu… Mulţumeşte-le personal, aşa cum ştii tu. Totdeauna ai fost plină de tact, am admirat chestiunea.

Olimpia se gândea cutremurată la ziua când va fi silită să-şi mărturisească nesăbuinţa, constatând cu filosofie amară:

— Vezi, tu, Cocuţo, să mai zici că scriitorii inventează, că literatura e doar imaginaţie… Abia acum, o înţeleg pe Nora. Pe vremuri, când am văzut piesa, mi s-a părut absurdă, azi însă, când îi trăiesc eu toate spaimele, văd altfel lucrurile.

— Amândouă, două vaci! pufnise soră-sa, cu scuza ăleia că era cu vreun secol mai tânără.

Evoluţia evenimentelor o scuti pe Olimpia de explicaţii. Bărbulescu se prăpădi într-o dimineaţă de aprilie în timpul somnului, fără adio sau ultime cuvinte memorabile.

Doamna Olimpia îl plânse după datină, consolându-se cu faptul că Jean apucase să moară înainte de ultima creştere de preţuri la consumul de gaze şi energie. Mai împrumută un rând de bani pentru înmormântare, iar domnul Procopiu – profesorul universitar la pensie şi fosta firmă concurentă a lui Jean – avu parte de cel mai îmbelşugat pachet.

* * *

— Acum, chiar că nu te mai înţeleg! se indignă Cocuţa, la câteva zile după înmormântare. Jean a murit, cheile sunt la tine. Deschide naibii sertarul să vedem ce a fabricat de unul singur, vreme de cincizeci de ani!

— Ce mai contează o zi sau două, după atâta amar de vreme? Să vină şi Edwin, să vadă cu ochii lui cu ce ne-am ales noi după o viaţă de trudă, cum am dus-o fără să ne plângem.

Împiedicat de afaceri, Edwin nu participă la înmormântare. Veni abia după o săptămână, grăbit, aferat, important ca de obicei. Spre consternarea Olimpiei, se interesă superficial de împrejurările în care se prăpădise taică-său, ascultă absent, rotindu-şi neîncetat privirea, şi evaluând cu ochi de perceptor venit să achite un sechestru, iar după zece minute, ceru să vadă sertarul de la birou.

Surorile se priviră indignate, dar momentul de mare perplexitate abia urma. Edwin deţinea dubletul cheii şi o copie a testamentului lui Jean, despre care bătrâna habar nu avea că există. Când potrivi cheia în broasca sertarului, Coca exclamă sibilinic:

— Înăuntru e leopardul!

* * *

— Am şaizeci şi nouă de ani. povestea Coca ulterior, şi, slavă Domnului, nu vin uşor pe spate! Vă jur, fetelor, că, dacă-mi povestea cineva, nu credeam. Nici prin minte nu mi-ar fi trecut că mai există în România de azi, după cincizeci de ani de comunism, asemenea tezaure!

— Mai dă-o dracului de politică, ne-am săturat până în ovare!

— O comoară! ţipă Coca excitată la maximum, asta ascundea ghiujul în birou şi găina de soru-mea se sătura din

merinde de pomană şi prohod! Vă spun, e ceva à la Ali-Baba! Zece kilograme de giuvaieruri, piese importante, nu fleacuri menajere, zeci de carate, broşe, inele, ceasornice bătute în pietre scumpe, coliere, pudriere şi tabachere de aur, brăţări şi paftale, nestemate cât cireaşă sau chiar cât nuca, am văzut la un pandantiv…

— …Chiar că-i de necrezut! Păi astea sunt bijuterii regale! Şi vorba ta, săraca Olimpia umbla în ciorapi de bumbac, că ăia mergeau cârpiţi în casă, nu trebuiau duşi la remaiat! Cel puţin, acum o să-şi scoată pârleala!

Coca se răsuci iute ca o şopârlă:

— Pârleală, zici? O să scoată un rahat! Drăguţul de Jean i-a lăsat totul prin testament lui fiu-său, cu rugămintea ca ăsta, Edwin, să-i asigure un trai decent, pe măsura necesităţilor modeste ale unei femei în vârstă, obişnuită să trăiască modest – adică Olimpiei – care l-a însoţit cincizeci de ani pe drumul vieţii!

— Juridic, e inadmisibil. Bunurile dobândite în timpul căsătoriei…

— Fleacuri! În testament se subliniază că toate sunt bijuterii de familie, salvate cu grijă de jaful aspiratorului comunist, şi e normal ca ele să revină urmaşilor de sânge, respectiv Edwin, zămislit cu Frau Tirol!

— Nici chiar aşa! Există o justiţie!

— Nu pentru Olimpia. Edwin dispune de toate instrumentele juridice, plus bani. Cu cine să se ia la trântă?

— E o chestiune de etică elementară! Există un Dumnezeu!!!

— Hm, îi cunoşti orele de audienţă?

* * *

Edwin lăsă peste noapte bijuteriile la Olimpia. Se aflaseră în siguranţă timp de cincizeci de ani şi nici un hotel din

Bucureşti nu-i inspira suficientă încredere pentru un asemenea depozit de giuvaiere. Avea, în schimb, destulă încredere în Olimpia, bătrâna asta ştearsă şi cumsecade, care nu ieşise toată viaţa din cuvântul lui taică-său. Singura problemă mai rămânea transferul comorii peste graniţă, multe din bijuterii – nemaivorbind de cantitate – fiind considerate piese de patrimoniu. Dar găsise soluţia. Contra unui comision substanţial, o cunoştinţă, funcţionar de ambasadă, avea să scoată bijuteriile din ţară prin valiză diplomatică.

* * *

O trezi trilul telefonului, dar rămase nemişcată. Cocuţa, probabil, belicoasă, cu idei, sugestii, planuri de acţiune. S-a sfătuit, a auzit, i s-a spus, a luat legătura cu… N-o interesa nimic, nu-i păsa de nimic. Simţea doar o apăsare, o presiune dureroasă. Ceva ca o bubă grea şi urâtă… O bubă pe inimă, asta era! Senzaţia era atât de concretă, încât se simţi înspăimântată. O şi vedea, o ciupercă rotundă şi neagră, care opintea s-o sufoce. Îşi duse mâinile instinctiv la piept, de parcă ar fi putut s-o smulgă…

…Apoi, altă senzaţie bizară, trupul începu să se mişte singur, primind comenzi de care era străină… Primea, înregistra şi executa… Şi sertarul biroului se deschise de la sine. Cu aceleaşi gesturi sigure, uşoare, ca din transă, împrăştie giuvaerele pe masă, căutând bijuteriile pe care le avea de la părinţi: inelul de smarald, brăţara şarpe de la bunica, ceasul medalion cu agrafă şi lanţ. Pe acestea le puse bine, într-o cutie de tablă aurie, rămasă de la halvaua bulgărească…

Pendula electrică – singurul obiect din casă căruia Jean îi îngăduise să consume curent – bătu miezul nopţii… „O oră fatidică!“ îi trecu prin minte şi, concomitent, prin faţa ochilor, reminiscenţă a îndepărtatelor ore de istorie antică

din liceu, chipul imortalizat în piatră al zeiţei Nemesis. Ce naiba simboliza? Uitase cu totul şi amănuntul o făcu să surâdă.

Pe urmă, şi iar nu ştia cum, se trezi în baie, cu bijuteriile adunate şi făcute legătură în şorţ. Capacul WC-ului era ridicat. Desfăcu nodul şi îşi umplu mâna cu nestemate… Pumnul se deschise singur deasupra găurii de evacuare. Clinchetul odoarelor la impactul cu faianţa îi mângâie urechile. Cu o mişcare hotărâtă, trase lanţul. Aşteptă apoi să se încarce din nou bazinul cu apă şi iar îşi umplu pumnul… Repetă operaţiunea de mai multe ori, având mereu grijă să nu înfunde closetul.

„Instalatorii ăştia sunt toţi nişte hoţi, pentru o garnitură, acolo, îţi iau o căruţă de bani… Nu-i aşa, Jeane?“

Un râs schimonosit îi strâmba obrazul. Se întoarse în dormitor, constatând cu surpriză că buba din inimă se topise. Oricum, respira fără greutate şi, mulţumită, puse deşteptătorul s-o trezească la opt. Mâine era Sâmbăta morţilor şi numai la Bellu se anunţau trei parastase importante.

Pentru prima oară în ultimii cincizeci de ani, „trase plapuma de pe Jean“, prea îngustă pentru doi şi, covrigându-se, adormi dulce.

QUOD LICET JOVIS...

Constituiau o pereche caracteristică pentru generaţia lor, când cuplarea partenerilor avea loc încă de pe băncile liceului, aceştia fiind adeseori chiar colegi de clasă. Apoi, o dată intraţi la facultate, tinerii se căsătoreau, de obicei, cam prin anul II.

În ce mă priveşte, nu felicit genul acesta de însoţiri şi nici nu pariez pe el. Prea se cunosc bine când ajung la altar, misterul, unul din elementele cele mai incitante în dragoste, s-a fost spulberat de mult, se exclud surprizele, cei doi mai au a se înfrunta doar cu ratele la casă şi mobilă. Mai consider benefică o arhivă sentimentală, experienţe separate care maturizează, determinându-te să realizezi că nu tot ce dă din coadă e bun şi de cârnaţi. Ca să nu mai pomenim de amănuntul că, la treizeci de ani, după paişpe-cinşpe de idilă şi mariaj, soţii cară în spinare o legătură deja obosită, care şi-a epuizat tot farmecul. Inevitabil, ochişorii încep să alunece şi peste gard. De remarcat că, din plină tinereţe, partenerii nu se mai ţin de mână la cinema, iar orice ieşire în oraş, orice escapadă este condiţionată de participarea a încă cel puţin o pereche. Din câte am constatat eu, extrem de puţini ajung să încărunţească pe aceeaşi pernă.

Loredana şi Elvis (nu mai trebuie precizate preferinţele muzicale ale părinţilor) nu se abătuseră o iotă de la regulă. Se iubeau din clasa a VIII-a şi, de atunci, erau nedespărţiţi. Capabili şi muncitori, intraseră din prima la facultate, ea la Limbi Străine, el la Stomatologie. Inutil să amintesc –

chezaşă mi-e şi propria experienţă – că studenţia cu verighetă nu mai e studenţie, ci doar sesiuni, dar Loredana şi Elvis aveau s-o înţeleagă şi s-o regrete mult mai târziu.

Se căsătoriseră deci la sfârşitul anului II şi, indiscutabil, cea care dăduse lovitura era Loredana. Orfană de tată – un inginer modest, decedat mai demult – trăia împreună cu maică-sa, modestă casnică, din modesta pensie de urmaş. O pereche de ciorapi ridica probleme, o fustă nouă, căci prin stofa rărită a celei vechi i se vedeau chiloţii – o prioritate stringentă, presupunând sacrificii dure, o portocală, una singură – un lux rezervat prânzului de duminică. Loredana mânca miezul, în vreme ce maică-sa ronţăia căptuşeala albă a cojii, zâmbind umil: „Citricele îmi fac aciditate…“

Greu de spus dacă Loredana şi-a realizat vreodată dimensiunile propriului egoism. Probabil că nu, pentru că se comporta cu aplombul şi firescul faptului de la sine înţeles şi cuvenit. Fata aceasta avea o extraordinar de bună părere despre ea însăşi şi pretenţii extraordinare de la cei din jur. O expresie critică, de permanentă nemulţumire, o caracteriza încă din anii extremei tinereţi şi se putea crede că nici în adâncul sufletului ei nu se simţea mai fericită; o cârtitoare din naştere.

Altfel, n-ar fi arătat rău. Cu picioare dolofane în X, după care unii se dau în vânt, considerându-le insinuante şi sexy, avea un chip drăgălaş, senzual, dar, din păcate, necolorat. Cu un ten luminos, ar fi fost o frumoasă. În ansamblu, o persoană dificilă, mofturoasă, plină de pretenţii, veşnic „obosită“ şi profund ofensată de lumea proastă în mijlocul căreia era obligată să evolueze.

E interesant cum astfel de fiinţe îşi găsesc aproape întotdeauna partenerul ideal: cam boulean, docil, prăbuşit sub greutatea privilegiului de a fi soţul unei femei superioare şi nobile, fericit să nu-i iasă din cuvânt. Cam aşa s-a manifestat Elvis de-a lungul întregii lor căsnicii. De aceeaşi vârstă cu Loredana, era de statură atletică, cu un cap simpatic, perfect rotund şi tuns arici, pe care simţeai

nevoia să-l mângâi. Spre deosebire de Loredana, era un copil trăit bine, într-o casă prosperă, obişnuit să declare cu seninătate că nu i se întâmplase să viseze la ceva fără să-l obţină mintenaş a doua zi. Cum Loredana, gândind la propria copilărie, se crispa la auzul acestui gen de afirmaţii, Elvis renunţă la amintirile opulente, încercând un soi de remuşcări, un sentiment tulbure de vinovăţie. Ca şi cum din pricina magnificilor lui brazi de Crăciun, doldora de podoabe şi daruri, Loredana şi ai ei n-avuseseră nici măcar lemne de foc!

Se căsătoriră după sesiunea din vară a anului II şi doctorul Manta, tatăl lui Elvis, le făcu cadou o lună de miere la Hotelul Rex din Mamaia. În epocă, asta semăna a Paris, problema obţinerii unui paşaport excluzând din capul locului sejururi năzdrăvane la Acapulco sau Santa Monica, aşa cum aveau să-şi îngăduie privilegiaţii de după 1990. Petrecură foarte bine, bântuind întreg Litoralul cu taxiul. Pentru a nu avea probleme cu consumul de alcool, Fiatul – alt mic cadou de la papa Manta – fusese garat în parking.

Pentru început, se stabilise ca tânărul cuplu să locuiască la doctorul Manta. Mama lui Elvis murise de câţiva ani, iar medicul se recăsătorise cu o actriţă, femeie matură, încă frumoasă si cu cotă în teatru. Apartamentul cu şase camere, două oficii sanitare şi toate înlesnirile făcea posibilă o convieţuire decentă şi comodă. Nu însă când pe noră o chema Loredana, gratuit arogantă şi plină de arţag, iar pe „soacra vitregă“, Dona, o femeie cu picioarele pe pământ şi lipsa de toleranţă specifică persoanei care şi-a edificat viaţa şi cariera „self-made-man“ cărămidă cu cărămidă, fără să fi acceptat un singur compromis.

Bineînţeles că neînţelegerile nu întârziară. Pe Dona, când nu râdea în hohote de ţopismele micii snoabe, o iritau aerele de mare cucoană, azvârlită de destin, naufragiată printre mitocani, oricum oameni sub ea, de „basse extraction“.

— Drept cine se ia?, întreba cu voce caldă, bine pozată, actriţa. Nu ştie ce furculiţă să ia în mână, când îşi suflă nasul se uită în batistă la ce-a eliminat, iar pe maică-sa ai văzut-o! „Vereghetă, sectembrie, ghiuvetă, ciolofan“ şi nu umblă prin casă decât în ciorapi de lână. Nici o crimă, de acord, dar nu-mi fă fiţe de parcă te-ai trage din Merovingieni!

— E un copil încă, o scuza Manta.

— Un copil măritat.

— Vrea să pară şi ea importantă. Personalitatea ta copleşeşte, fiecare avem orgoliul nostru …

Îi lua apărarea pentru că ştia că Elvis o adoră, iar faţă de el încerca unele remuşcări. Se recăsătorise destul de repede după moartea nevesti-si, iar lui Elvis nu-i plăcuse, considerând acest mariaj drept o trădare comisă vizavi de mama lui. În acest sens, Elvis practica un şantaj discret, dar nu mai puţin şantaj, fiind suficient să stea îmbufnat şi să acuze lipsă de apetit la câteva mese pentru ca să obţină orice ar fi poftit de la taică-său. Adică, ce-ar fi poftit Loredana, căci, în ciuda copilăriei prospere, rămăsese un băiat cumsecade, modest şi uşor de mulţumit.

Ca toţi egoiştii feroce, Loredana avea instinct, ştia de la prima privire cum trebuie să arate lucrurile pentru ca ei să-i fie bine, simţea ca un ogar din ce parte o paşte primejdia. Iar primejdia nu venea de la Elvis sau doctorul Manta, nişte blajini uşor de manipulat, ci se numea Dona. Era lucidă, trecuse prin multe şi nu se lăsa păcălită de cei douăzeci de ani abia împliniţi ai Loredanei. „De la şerpoaica asta mică ar avea ce învăţa muieri de patruzeci de ani…“

În consecinţă, începu o campanie tenace împotriva Donei. în perioada aceea, puteai să-ţi închipui, şi pe drept cuvânt, că exceptând examenele, şicanarea prin orice mijloace a actriţei constituia pivotul central al existenţei ei, a Loredanei. Avându-l aliat necondiţionat pe Elvis, care o venera, profita de orice prilej pentru a declanşa conflicte. Dona adora florile, în special cele cu cupe fastuoase, din

familia crinilor sau a calelor, iar admiratorii aveau grijă să nu-i lipsească. Loredana pretinse că îi produc alergie şi refuză să mai intre în camerele comune. Donei îi plăcea să dea petreceri, extrem de reuşite de altfel, dar, exact în seara cu pricina, „copiii“ reclamau linişte, având a doua zi examen, colocviu, seminar important ori te miri ce… Sau! Ţinând seama de programul ei şi al doctorului, Dona fixase dejunul la ora 13.30. Doar că la unu jumate, Loredana, care avea cursuri sau seminarii şi dimineaţa, şi după-amiaza, o aştepta pe servantă să-i aducă la facultate o masă caldă. Stomacul sensibil nu-i îngăduia o gustare la bufetul facultăţii sau din traistă…

În realitate, Loredana era cumplit de geloasă. Pe succesul şi pe banii cheltuiţi de Manta cu cea de-a doua soţie şi despre care îşi spunea că sunt furaţi din ceea ce li s-ar fi cuvenit în mod firesc lor, tinerilor.

— Fii sigur, îl dădăcea pe Elvis, că, dacă ar fi trăit biata maică-ta, alta ar fi fost situaţia, domnul doctor n-ar fi cheltuit banii noştri comandând la Viena sau Paris toaletele doamnei artiste! Îţi spun sincer, eu nu mai suport! Dacă nu ne mutăm separat, nu mai răspund de mine! Să ne ia o vilă, nu zic ultralux, dar onorabilă, şi scapă de noi!

— Nu cred să aibă bani de o vilă, se bâlbâi Elvis.

— Chestia-i nu să-i aibă, ci să vrea!

Şi pentru a fi mai convingătoare, Loredana rămase gravidă. Elvis oscila între extaz şi spaimă isterică: „Păpuşica mea mă iubeşte, înfruntă de dragul meu, ştie cât de mult îmi doresc un copil, primejdie de moarte! Cum e ea delicată şi fragilă… Nici nu îndrăznesc să mă gândesc.“

Doctorul Manta încerca două temeri. Întâi că nu fusese tocmai credincios memoriei nevestii care, exclusiv de dragul lui Elvis, îi ceruse pe patul morţii să nu se recăsătorească, a doua că prea e fericit! Alături de Dona, această femeie nepreţuită, trăia clipe de extaz despre care nici măcar nu-şi imaginase că sunt destinate muritorilor de

rând, iar el intuia că aşa ceva nu poate să dureze. Iar aici nu intra în calcul efemerul, ci invidia zeilor care au monopolizat fericirea, baricadând-o în Olimp. Mai şi făcea parte din categoria indivizilor convinşi că mita funcţionează pretutindeni, aşa că se decise la o jertfă financiară care să-i asigure bunăvoinţa Cerului şi, totodată, iertarea răposatei. Sacrifică o parte din valuta strânsă de-a lungul anilor şi ascunsă în pod (adică exact unde ar fi percheziţionat în primul rând orice poliţie din lume), făcu o danie la biserica din cartier, iar lui Elvis îi cumpără o vilă pe lângă Foişorul de Foc. Fără grădină, dar vilă cu scară interioară, trei niveluri etc…

Când se născu băiatul, Cristian, tinerii Manta erau deja instalaţi la noul domiciliu. Loredana câştigase.

Ancorară în existenţa cuplurilor favorizate din epoca socialismului multilateral dezvoltat. Amândoi fiind studenţi foarte buni, beneficiară de repartiţii excelente pentru anii aceia. Elvis făcea o navetă uşoară într-o comună de pieţari bogaţi din apropierea Bucureştiului, iar Loredana obţinu un post în Ministerul Comerţului Exterior. Din primii ani, însoţind diverse delegaţii, călători foarte mult, mai ales în Europa Centrală şi Orientul Mijlociu. Fiind o receptivă, mediul în care evolua îi schimbă look-ul. Pierdu aerul de provincială sărăcuţă, deveni în peisajul românesc o apariţie de tip occidental, iar aurul lui Harun Al Raşid, Ali Baba sau El Zorab îi strălucea pe degete şi la încheieturi. Elvis o adora la fel de necondiţionat, ea rămânând la fel de etern obosită şi ofensată de „aerul mitocănesc“ pe care era obligată să-l respire în societatea românească. Familia însă o trata ca pe un bibelou de nepreţuit, iar băieţelul, Cristian, înţelese de foarte timpuriu că prinţul casei nu-i el, cum se întâmplă îndeobşte, regină absolută şi fără rival fiind maică-sa. Prietenii obişnuiau să afirme că Loredana se comportă la ea acasă ca un musafir venit în vizită, nederanjându-se să-şi ia nici măcar un pahar cu apă. Indiferent cu ce s-ar fi

îndeletnicit, săreau s-o servească Elvis şi mama Loredanei, acceptată la mansardă, ca slujnică şi dădacă fără salariu. Avariţia – o menajeră costă – şi-o camufla ipocrit, apelând la bine cunoscutele şi prea uzatele pretexte:

— Nu pot să-l las pe Cristian pe mâna oricui; cum lipsesc eu mult de acasă, aş tremura tot timpul. Altceva e o bunică şi, pe urmă, nimeni n-a silit-o, ea s-a oferit.

— E totuşi o femeie în vârstă, i-ar trebui cineva s-o ajute la menaj şi ea doar să supravegheze.

Loredana râsese artistic:

— Te pui cu mama? Se vede că n-o cunoşti! Până nu pune singură mâna, nimic n-o mulţumeşte. În mintea ei, toate femeile de serviciu, dacă nu sunt hoaţe, nu ştiu decât să-ţi ia banii pentru muncă de mântuială… Ce vrei, dragă, altă generaţie, când cucoanele îşi vedeau doar de gospodărie şi nu erau obligate să meargă la serviciu…

Urmară vreo zece ani, când viaţa Loredanei şi a lui Elvis evolua între aceleaşi coordonate. Cu doctorul Manta şi cu nevastă-sa se vedeau rar, la aniversări sau mari sărbători, dar nici atunci obligatoriu. Loredanei puţin îi păsa, era conştientă că mai mult decât căpătase nu va obţine nimic şi că, o dată cumpărată vila, Dona nu va mai lăsa să i se scurgă printre degete nici o para. La un moment dat, mama Loredanei, epuizată de trudă şi pretenţiile fie-si, fu izbăvită de un infarct salutar. Se prăpădi în câteva minute, măcinată de remuşcări: nu apucase să prăjească chiftelele – mâncarea preferată a Loredanei – pe care i le promisese cu o seară înainte.

Se întâmplă ca în romane şi când se aştepta mai puţin. Era căsătorită de doisprezece ani, Cristian împlinise zece, iar Loredana se îndrepta cu paşi siguri spre vârsta mijlocie. Îşi considera viaţa definitiv instalată pe un itinerar comod şi monoton, care, excluzând desigur accidentele, avea s-o conducă drum neted până la pensie. În sinea ei, nu se simţea împlinită ca femeie, realiza că nu dorise niciodată un

bărbat din adâncul sufletului ei, dar îşi spunea că probabil ea este o frigidă şi nu sunt puţine persoanele care n-au cunoscut în viaţa lor ce este dragostea. Păcat, dar slavă Domnului, avea compensaţii: se realizase pe plan domestic, socio-material şi profesional. Probabil însă că aşa fusese să fie! Apoi, din senin, la treizeci şi cinci de ani, se îndrăgosti pentru prima oară în viaţă, brusc, irevocabil şi fără rezerve. Se implică total în această dragoste, cu sentimentul că se aruncă în gol, fără centură de siguranţă: „Să ştiu că mor, nimic nu mai contează!“ Nu-şi dădea seama, dar era cea mai simpatică şi omenească trăire din toată existenţa ei.

Mihai, deţinând o funcţie importantă în minister, şeful ei direct, avea patruzeci de ani, tâmple grizonate şi, masculin prin excelenţă, dădea impresia omului care ştia totdeauna ce are de făcut. Asprimea, virilitatea agresivă şi totuşi tandră a personajului o înfiorau dulce pe Loredana, prin contrast cu supuşenia de mămăliguţă aurie a lui Elvis. În ce-l priveşte pe Mihai, acesta înnebuni după picioarele ixate ale Loredanei, gura senzuală şi vorba uşor peltică. I se păreau de un sexy irezistibil.

Din nefericire, şi o realizară de la bun început, dragostea lor nu putea fi legitimată. Erau amândoi căsătoriţi, iar un divorţ, în epoca respectivă, echivala pierderea funcţiilor pentru amândoi. Începu astfel o dragoste furtunoasă, consumată pe aleile neguroase ale clandestinităţii. Măsurile de siguranţă erau stricte, întâlnirile având loc în casa surorii lui Mihai, o femeie de toată încrederea, mai ales că – supremă garanţie a unei cooperări discrete – îşi detesta cumnata. Încă un avantaj, blocul în care locuia avea două intrări, pe străzi distincte, amanţii nefolosind-o pe aceeaşi nici la venire, nici la plecare. La serviciu nu-şi permiteau nici cel mai neînsemnat gest de intimitate, evitau să fie văzuţi pe undeva împreună. Se vedeau rar, scurt şi cu emoţii de ilegalişti, iar momentele de extaz făceau ca despărţirile să fie şi mai dureroase.

Dinspre partea Loredanei, s-ar fi putut întâlni mai des, pentru că naveta lui Elvis, cât de uşoară, îi lăsa mult timp liber. Pe Mihai însă, funcţia de răspundere îl solicita aproape toată ziua, iar nevasta, de o gelozie isterică, îl urmărea pas cu pas. Şi totuşi fuseseră norocoşi, aveau să râdă mai târziu, încă nu se iviseră la noi celularele!

Loredana îndura greu situaţia. Nu făcuse niciodată sacrificii, i se îndepliniseră toate poftele, aşa că circumstanţele o găseau total nepregătită. Nu se putea înfrupta din fericire atât cât ar fi vrut, privirile aruncate de Mihai la intervale regulate spre ceas o scoteau din minţi, trăia în permanenţă sentimentul că e moartă de foame şi că numai ce s-a aşezat la masă, apucând să înghită o singură „chiftea“, că gata!, i-a şi smuls cineva farfuria de sub nas. Situaţia i se părea intolerabilă şi ar fi înnebunit desigur, dacă n-ar fi fost deplasările în străinătate. Aveau loc cam de trei-patru ori pe an, iar Loredana, translatoare versată în mai multe limbi, îşi însoţea întotdeauna şeful, indiferent de grupul constituit.

Ce fericire dumnezeiască să vadă prima oară Parisul alături de Mihai, să păşească împreună, sub aceeaşi umbrelă, pe cheiurile pluviosului Amsterdam, să doarmă în braţele lui la Londra! Acolo, în hotelul acela somptuos prăfuit, datând din Epoca Victoriană, tremurând de frigul şi ceaţa unui iulie ingrat, arşi de o dorinţă nimicitoare, petrecuseră prima noapte comună.

Bineînţeles că nici în străinătate nu zburdau liberi ca doi căţelandri scăpaţi pe pajiştea verde! Din fericire şi cu condiţia să nu comiţi gafe, puteai scăpa mai lesne de sub controlul colegilor, prea ocupaţi de descoperirea magazinelor celor mai ieftine, furnizoare de cumpărături chilipir, şi vizitarea punctelor turistice de mare referinţă.

Ce le-ar fi scăpat însă colegilor, cu siguranţă nu i-ar fi scăpat securistului care însoţea obligatoriu orice grup. Încă un noroc – Dumnezeu ţine cu păcătoşii!, iar Loredanei îi convenea să vadă aici un semn major că le e scris să nu se

despartă niciodată, că undeva, acolo sus, chestiunea-i privită cu bunăvoinţă – îl constituia faptul că respectivul securist era un om cumsecade, că fusese coleg de facultate cu Mihai şi, la fel de important, trăia o aventură asemănătoare. În afară de faptul că închidea ochii, le facilita, pe cât îi stătea în putere, escapade în doi.

Trecuseră cinci ani de când se iubeau, dar Loredanei îi spunea instinctul că situaţia nu se putea eterniza în termenii actuali.

— Simt cu toată fiinţa că se va întâmpla ceva. De bine sau de rău, nu ştiu, dar ce se petrece acum nu poate dura.

Vorbea cu maică-sa, care mai trăia pe atunci. Nu că ar fi pus mare preţ pe judecăţile bătrânei – o găină neinstruită –, dar simţea nevoia să se confeseze. Caracterul dificil îi îndepărtase prietenii, dar lasă, că nici nu le ducea lipsa! Şi, pe urmă, tot n-ar fi avut încredere! Mai ales în muieri n-avea încredere. Mamă-sa însă îşi lua rolul de confidentă în serios şi încerca să o înveţe de bine:

— Fă, mamă, cum te îndeamnă inimioara, dar atâta grijă să ai! Casa să rămână casă şi Elvisică să nu te simtă! E păcat de el, mamă, e cuminte, aduce o pâine albă în casă şi nu-ţi trece pe dinainte de cât te iubeşte, mamă. Nu-l mânia pe Dumnezeu, ăsta-i bărbatul cu care să îmbătrâneşti, mamă. Ala cu pălăria pe o parte e de distracţie, mamă, dar ăsta, al tău, cu pălăria pe frunte, ţine o casă! Aşa să ştii, mamă.

Loredana sărise de pe scaun, enervată:

— Mamă, mamă, mamă!... M-ai înnebunit cu mamă! Ce ştii tu despre dragoste? Dragostea trupească? Totală, mamă!!!

— Atâta cât trebuiau să ştie fetele cumsecade de pe vremea mea! Că aşa se fac copiii! Restul, prostii de prin filme, că, la o urmă, tot o gaură şi-un băţ!

Chiar în acea perioadă, când Loredana îşi spunea că nu mai rezistă tensiunii şi frustrărilor unei existenţe trăite

separat de Mihai, izbucniră evenimentele din 1989. Cu mici excepţii, căderea lui Ceauşescu bucură o ţară întreagă, dar Loredana şi Mihai exultau. Adio clandestinitate, adio privaţiuni, nopţi separate şi întâlniri furate cu ochii pe ceas! A lor era lumea şi nu ştiau cum să-i mulţumească lui Dumnezeu că schimbarea a venit la timp, când ei mai erau îndeajuns de tineri ca să se bucure de dragostea lor, să-şi edifice un fond de amintiri comune, neapăsate de tristeţea ireversibilului „prea târziu!…“

Toată problema consta acum în informarea „soţilor inocenţi“, urmată, prin consecinţă directă, de abandon. Loredana, obişnuită să ţină seama numai de ea însăşi, pleda pentru soluţia bisturiu a lui Murphy: *dacă aveţi de dat o veste proastă, făceţi-o cât mai direct şi cât mai repede*! Mihai, în ciuda a ceea ce te-ai fi aşteptat de la el, opina pentru anestezierea prealabilă a victimei, adică pregătirea acesteia, nici el nu cunoştea prea bine tehnica. În adâncul sufletului, îi era milă de grasa, imbecila şi nefericita lui nevastă. Nu era vinovată că aşa se născuse şi că, la un moment dat, i se interferaseră drumurile cu ale lui Mihai. Mihai, tânăr ambiţios, opintind cu orice preţ să se înalţe, iar ea, oaie bună de muls, taică-său fiind ştab în CC, fost ilegalist. Se folosise de ea fără scrupule, socotind că a plătit destul cedându-i o felie din viaţa lui. Acum însă, înaintea pasului decisiv, încerca unele mustrări şi, mai ales, îi era teamă de un act necugetat. Nu avuseseră copii, n-avea motivaţia unei cariere, rămânea singură şi debusolată în prag de bătrâneţe.

Loredana înghiţea greu genul acesta de „masochisme“ şi, ca să-i dea brânci prin propriul exemplu, luă iniţiativa. Un sfârşit de săptămână pe care Elvis îl petrecea în mod excepţional acasă, iar băiatul într-o excursie cu şcoala la Cheia i se păru ideal pentru ceea ce numea, în sinea ei, „marea confesiune“.

Bineînţeles, Elvis căzu din pom! Încerca cea mai mare surpriză din viaţa lui şi era greu de presupus că va mai trăi

ceva asemănător. Pentru început, din pricina năucelii, nu pricepu despre ce este vorba, iritând-o la culme pe nevastă-sa, care se întrebă cum de fusese în stare să trăiască atâţia ani alături de un idiot. Pe urmă, îşi închipui că ar putea fi ceva, aşa ca o farsă, deşi Loredana nu-i dăduse până atunci motive să creadă că ar fi vreo glumeaţă. Când, în sfârşit, înţelese, se prăbuşi literalmente. Prima lui replică o crispă, nu pomenise ceva mai idiot şi inoportun:

— N-am mai fost singuri, două zile întregi singuri, de ani de zile. Vroiam să te invit diseară la Pescăruş…

Ca să vezi la ce se putea gândi în momente majore! Nu mai avea sens să se ascundă după deget, ignorând cu bună ştiinţă un adevăr evident! Băiatul ăsta nu se maturizase, rămăsese ca judecată pe undeva, pe la şaisprezece ani. Şi tot ca un adolescent şi suferea, nesfiindu-se să plângă, să cadă în genunchi, să implore, să promită. Cel mai mult îl răscolea faptul că nu se ştia cu nimic vinovat şi, în consecinţă, nu înţelegea. Fusese convins că ei doi au o căsnicie extraordinară, în cinsprezece ani nu înregistrau nici cea mai neînsemnată neînţelegere şi n-o înşelase nici măcar în gând.

„Tot tu eşti cea mai frumoasă!“ constata sincer până în adâncul fiinţei sale de câte ori vizionau la TV diverse concursuri de Miss, agăţând un zâmbet de superioritate pe buzele Loredanei.

Urmară două luni de iad. Elvis slăbise vizibil şi, de nefericit ce era, nu vedea pe unde calcă, iar la Policlinică i se întâmpla să rămână ca un tâmpit cu instrumentul în mână, fără să vadă nimic altceva în gura pacientului decât un hău. Când lansă ideea sinuciderii ca unică soluţie, şi asta vorbind mai mult singur, fără cea mai vagă intenţie de şantaj, Loredana îi îndreptă o privire plină de dispreţ:

— Dacă-ţi imaginezi că-mi poţi forţa mâna cu trucuri din astea ieftine, de croitoreasă tuberculoasă, eşti naiv. Dar se putea să nu te faci tu de râs până la urmă?

În secundar (prim-planul era monopolizat totdeauna de Loredana), se punea şi problema lui Cristian. Ca mai toţi copiii care nu se bucură de tandreţea familiei şi conştient că nu ţine capul de afiş, băiatul era docil, ascuns şi ţinea tot timpul gura încreţită, ca şi cum i-ar fi fost teamă să nu-i alunece vreun cuvânt necugetat printre buzele strânse. Un copil care vedea, înregistra şi tăcea, toate la fel de mult.

Ca totdeauna practică, Loredana veni cu o soluţie pe care toată lumea o consideră raţională şi corectă: Cristian se apropia de paisprezece ani, avea să decidă singur la care dintre părinţi urma să rămână. I se dădu timp de gândire. Băiatul nu ezită însă nici o clipă şi chiar nepoliticos, califică Loredana, se grăbi să răspundă: „Cu tata“.

Se explică doar celui mai bun prieten şi coleg de clasă: „De tata cel puţin nu mi-e frică şi măcar se uită la mine ca la o fiinţă vie. Pentru maică-mea reprezint doar un articol dintr-un inventar de realizări pe plan social, e frumos şi cumsecade să ai un copil… Când eram mic, mă căra pe la toate studiourile foto, să ne pozăm împreună. Mămica cea tânără şi frumoasă cu băieţaşul drăgălaş ca o poză… Altfel, nu ştia care-i mâncarea mea preferată şi cu ce jucărie îmi place să adorm.“

Acestea fiind aranjate, Loredana consideră că nu mai are sens să suporte atmosfera tensionată de acasă, suspinele lui Elvis şi chipul impenetrabil al băiatului. Bine că cel puţin maică-sa se prăpădise în urmă cu doi ani, ar fi scos-o din minţi cu tânguielile ei şi pronosticuri sinistre de genul „Nu-ţi poţi face punte peste cadavre, pân’ la urmă tot te împiedici într-o tigvă“ sau „Fericire peste nefericire nu se poate, că nu-i sanviş“ şi alte cugetări adânci pe temă.

Îşi făcu bagajele – doar haine, bijuterii şi câteva piese de artă – şi se mută, deocamdată singură, în locuinţa deja achiziţionată unde urma să trăiască cu Mihai. Nu emisese nici o pretenţie la bunurile comune şi se simţea nespus de mulţumită de ea însăşi, în fapt, avea intenţia să-şi facă din casă un palat, unde mobilele cumpărate sub Ceauşescu, nu

îndeajuns de nobile, nu aveau ce căuta. Introduse acţiunea de divorţ în aceiaşi termeni „generoşi“.

Mihai se descurcă mai greu cu nevastă-sa care „nu avea bărbat de lăsat“ şi, după nişte scandaluri ce aveau să rămână de pomină printre vecini, se refugie într-o muţenie îndârjită.

— Faci ce vrei, fuseseră ultimele cuvinte explicite pe care i le adresase lui bărbatu-său, n-ai decât să bagi divorţ, dar să nu crezi că mă poţi târî prin tribunale sau că mă poţi convinge să admit la divorţ.

Mihai abandonă pârtia şi se adresă lui cumnatu-său:

— Sor’ta e tâmpită, nu înţelege că, oricât s-ar opune, până la urmă, tot obţin divorţul, nimeni nu te poate ţine cu forţa, chestia e că durează în loc de trei luni, să zicem un an. Dacă nu-mi face şicane, rămâne în casă, plec doar cu aparatul de ras şi îi las şi un cec… Uite-l!

I-l întinse peste masă şi, de mirare, cumnatul trase un fluierat de stadion, iar sprâncenele părură că vor s-o ia la goană, căţărându-se spre creştetul chel.

— Chiar că-i tâmpită!

— Explică-i pe înţelesul ei, insistă Mihai. O avere – casă, boarfe plus bani – contra libertăţii mele, obţinute cu jumătate de an mai devreme! În caz contrar, cer şi partaj şi adio şi bani!

Se căsătoriseră de peste un an şi Loredana era cu adevărat fericită. De altfel, se vedea pe ea, se îngrăşase puţin, ceea ce-i dădea o înfăţişare înfloritoare, şi ochii îi străluceau ca unei pisici care umblă la oala cu smântână după chef, ştiind că nu va fi pedepsită.

În fiecare zi se felicita pentru pasul făcut. Nu le lipsea nimic, aveau o casă splendidă, „la comandă“, un „châlet“ modern utilat la Predeal şi prieteni agreabili, toţi bine situaţi, aparţinând aceleiaşi lumi. Dar esenţial era faptul că nu se plictisiseră unul de celălalt, iar cei cinci ani de

clandestinitate îi făceau să aprecieze şi să guste mai intens posibilitatea de a se iubi liber, de care se bucurau acum.

Cu Cristian se vedea sistematic, la întâlniri strict prestabilite, care, în mod evident, băiatului nu-i făceau plăcere. Se întâmplau, de obicei, duminica la prânz. Cu un asemenea prilej, spre vară, în vreme ce Loredana „preconiza“ cu poftă şi deliciu etapele concediului ce urma să-l petreacă împreună cu Mihai în Italia, Cristian interveni timid:

— Şi eu aş vrea să plec în Spania. M-a invitat un coleg… Cornel, îl ştii…

Loredana se scandaliza:

— Singur? La vârsta ta?!

— Tata îmi dă voie.

— E inconştient!

— De ce, mamă? Nu va fi nici o problemă, stăm cu părinţii lui, au o vilă la Burgos …

Loredana simţi o pişcătură în inimă – „Uite cum s-au ajuns unii, au castele în Spania, şi noi abia o căbănuţă amărâtă pe Valea Prahovei!“

— Şi pe urmă, continuă Cristian, ce o să fac singur toată vara?

— De ce singur?! Rămâi cu taică-tău!

Ochii băiatului coborâră în farfurie:

— Pleacă şi el în Thailanda.

— Ce mama dracului caută tocmai în Thailanda?!

Mihai interveni, bătând-o uşor pe mână:

— Linişteşte-te, scumpo, în fond ce importanţă are?

Cristian completă cu acelaşi glas fără nuanţe:

— Se duce în voiaj de nuntă. Se însoară săptămâna viitoare.

Loredana simţi literalmente că se sufocă, tot sângele i se urcase la cap şi deveni vânătă:

— A’nebunit? Cu cine?

Chipul lui Cristian se destinse dintr-o dată într-un zâmbet cald, uşor parşiv:

— Cu Gloria. E studentă la ceva cu Management şi fotomodel. A fost şi Miss Litoral, anul trecut…

Lui Mihai i se păru că desluşeşte în spatele cuvintelor o voluptate sadică, abia camuflată, că puştiul savura faptul că izbutise s-o scoată pe maică-sa din minţi. Era conştient de fiecare vorbă emisă şi conchise cu cruzime, pe un ton voios:

— Gloria e o fată gigea! Gigea de tot!

Era prea mult şi Loredana găsi pretext să explodeze:

— Nu-ţi permit să vorbeşti aşa, urlă, nu în casa mea! Aici nu-i bordel şi, dacă taică-tău se însoară cu o prostituată …

Mihai interveni ferm:

— De-ajuns, te faci de râs! Omul e liber să se însoare cu cine pofteşte.

Loredana îi îndreptă o privire ucigaşă, dar amuţi. Cristian exulta.

— Ca să vezi cu cine am avut de-a face!, comentă dezlănţuită, după plecarea lui Cristian. Cinşpe ani m-a bătut la cap că sunt viaţa lui, inima lui, că mă adoră! Mă trăgea de poale ca să nu-l las, în genunchi mă implora cu lacrimi cât poama, mă ameninţa că se sinucide! De ce nu s-a sinucis?!

— Să zicem că n-a avut timp. Ce vroiai, să plângă după tine toată viaţa?

Da, asta ar fi vrut, recunoscu în sinea ei.

— În definitiv, tu l-ai lăsat!, urmă Mihai.

— A, a fost cu totul altceva! El însă e un porc! Un mare porc!

— Ce-ţi mai pasă?

Loredana îşi muşcă buzele şi se retrase între umeri:

— Nu că-mi pasă, dar e… o chestiune de principiu.

Şi chiar că nu-i păsa, se convinse singură, având totuşi o noapte proastă.

„Auzi canalia! Ce ipocrit!“

OS DE VAGABOANDĂ

Interiorul era artificial, încercând cu simboluri comune, naive, să sugereze „ocultul“; pitoresc însă şi de efect, după cum o demonstra cifra de afaceri a doamnei Rita. Pentru atmosferă, un clarobscur plin de taine, parfumat cu beţişoare fumegânde din lemn de santal, apăsa încăperea, drapând ungherele cu întuneric. O lampă albăstruie, cu abajur de pe vremea gazului aerian, cobora foarte jos din tavan, luminând strict masa rotundă, ticsită de recuzită profesională: un glob de cristal masiv, o lupă, cărţi cu poze pentru ghicit (cele de pocher se aflau în sertar) şi un volum gros, legat în piele de Cordoba, conţinând palme însemnate de destin cu diverse hărţi. Desăvârşea inventarul un craniu, tigvă absolut autentică pe care – nu se ştie din ce raţiuni, poate ca să nu răcească – doamna Rita fixase un fes de catifea violet.

Clienta, o fată de vreo nouăsprezece ani, îşi zise că tipul murise probabil de tânăr, mai avea o grămadă de dinţi în gură…

— Adună-ţi gândurile, draga mea, şi concentrează-te strict asupra problemelor care te preocupă.

Un glas insinuant, învăluitor şi fata se simţi alunecând într-un tunel de mister.

— Da, făcu maşinal, cu ochii rămaşi la tigvă.

— El este Balthazar, le făcu cunoştinţă doamna Rita. Îl vom solicita doar dacă negura se va lăsa străpunsă. Uneori, poate deveni foarte răutăcios.

Fata o privi aiurită şi arătă cu degetul spre ţeastă:

— Cine, ăsta?!

— Sst! Ne ascultă. N-ai auzit de cei trei magi?

— A! Steaua sus răsare! Ştiu, cum să nu…

— Balthazar a fost unul dintre ei si aceasta este relicva lui. Dă-mi, te rog, mâna stângă.

Fata i-o întinse temătoare. Cărturăreasa îi mângâie degetele cu infinită şi plină de graţie delicateţe. Purta patru inele masive, îmbrăcate în mod mai puţin obişnuit pe policare şi arătătoare.

— Ne-am liniştit puţin, aşa e?

Tânăra dădu din cap şi doamna Rita apropie lupa de palma transpirată de emoţie.

— Te numeşti…

Făcu o pauză lungă, suspense de primă calitate, apoi îşi ridică privirea aţintind-o undeva în aer. Concomitent, atinse fugar ţeasta lui Balthazar reluând:

— Te numeşti Ce… Cecilia.

— Exact, îngână răpusă de la întâia mişcare.

„E mortală! Mă vede pentru prima oară, nu mă cunoaşte şi-mi zice la fix cum mă cheamă!“ Doamna Rita, conştientă de impresia făcută, surâse repezind al doilea buzdugan:

— De curând, ai suferit o mică intervenţie, ceva fără importanţă… Un fleac.

Raportat la vârstă, putea fi vorba despre extracţia unei măsele, o operaţie de apendicită sau amigdale, cel mai probabil un raclaj. Toate minore, frecvente şi totuşi intervenţii.

Pe chipul rotund al Ceciliei, un o mare perfect, răsăriră dintr-o dată o-uri mai mici în locul ochilor şi al gurii holbate. Nu-şi pierduse încă reacţiile feciorelnice şi roşi:

— Aşa e… Acum trei luni. Cum aţi ghicit?

Femeia râse cu suficienţă:

— Nu eu am ghicit, draga mea, am ascultat doar un glas lăuntric, glasul harului moştenit din străbuni. Trebuie să-ţi spun că eu mă trag dintr-o veche familie spaniolă, ţigani din Toledo…

— Ca *Carmen din Bizet*, se repezi cultă Cecilia.

Ghicitoarea aprobă condescendent:

— Cam aşa ceva… De altfel, înfăţişarea mă trădează. Uite-te la părul meu creţ, la ochii de andaluză… pentru noi, viitorul nu are taine.

Părul ei creţ era, de fapt, un permanent spiralat, pleoapele ochilor de andaluză se prăbuşeau sub greutatea rimelului şi a creionului dermatograf, iar ea, Margareta, era spanioloaică din Găeşti. Ceva şcoală însă şi o receptivitate puţin comună săltau impresia cu mult peste gardul ştirb al gospodăriei părinteşti.

— …o palmă pozitivă, destinul merge în crescendo, văd prosperitate şi chiar bogăţie. Trapezul din mijlocul palmei te va scuti de multe necazuri…

Făcu o pauză şi Cecilia profită, ştergându-şi palma asudată de poalele rochiei. Respira mai liber şi surâsul îi revenise pe chipul de cireaşă.

— Acum, decise doamna Rita, să vedem ce spun cărţile, şi începu să le înşire, cumpănindu-le îndelung.

— Să vedem… Vă spun sincer, mi-era o frică…

— Sst! Nu-l tulbura pe Balthazar, îţi arată multă bunăvoinţă! Îl simţi? E chiar în spatele tău.

Cecilia întoarse capul ţipând scurt.

— Unde e?! Nu-l văd.

— Nu poţi să-l vezi, zâmbi condescendent doamna Rita, dar sunt convinsă că eşti conştientă de prezenţa lui.

Zăpăcită, fata se strânse între umeri. Parcă, parcă începuse să simtă ceva… Cu degetele împletite sub bărbie, doamna Rita contemplă o vreme cărţile, mai înşiră câteva, întoarse altele, în sfârşit, traduse pe un ton grav:

— Pot să-ţi spun, draga mea, că te afli din toate punctele de vedere într-o perioadă foarte bună. Văd şi un câştig de bani. Nu prea mare, dar destul de substanţial ca să te bucuri… Surâse: Bărbaţii roiesc în jurul tău, e şi normal, dar sunt pasageri. Nu văd nimic interesant…

— Chiar aşa se întâmplă, chicoti Cecilia. Nici unul nu-i interesant. Ori nu mai există, ori mi-au luat-o altele înainte.

Ghicitoarea o opri, ridicând un deget:

— Nu te pripi! Cât de curând, vei cunoaşte un crai de tobă.

— Ce-i aia de tobă?

— Adică are ochii şi părul de culoare deschisă. Mda… E ceva mai în vârstă, dar foarte bine situat. Să ştii că vine cu inimă sinceră, belşug şi inel…

Cecilia îşi frecă palmele încântată:

— Când?

— Uite-l aici, şi înţepă o carte cu unghia lungă, foarte aproape de casa ta. Aş paria că e o chestiune de zile, poate de ore.

— Te pomeneşti că-l cunosc mâine la bal mascat, râse fata.

— Serios, te duci la bal mascat?

— Îhî, la discotecă, la „Olimpic“. Sunt cele mai reuşite. Lume simpatică şi orchestră… mortală! Vreţi să vedeţi masca mea? Mi-a împrumutat-o o prietenă.

Se aplecă şi scoase din taşcă o „faţă“ de papagal strident vopsit.

— Straşnic! îl admiră ghicitoarea. Nostim şi original. Să vii să-mi povesteşti cum a fost.

* * *

Transpirată, masca asta ţinea al dracului de cald, Cecilia abandonă ringul:

— Mă duc puţin la toaletă.

— Te aştept la masă, o anunţă partenerul de dans, un pirat clasic într-un sacou cu nasturi metalici, la fel de clasic.

Se întoarse după vreo zece minute şi constată cu plăcere că gentlemanul, după cum îl taxă imediat, comandase şampanie.

— Ce sărbătorim?

Bărbatul turnă expert în pahare:

— Faptul că ne-am cunoscut. Presimt că-i un eveniment.

— Eşti mortal! De ce m-ai invitat la dans tocmai pe mine?

— Am o slăbiciune pentru papagali.

Cecilia făcu botic, aşa cum ştia ea că-i stă bine:

— Eu n-aş zice că mă dau în vânt după piraţi, dar…

Îl măsură să străpungă masca fioroasă: „Ăsta să fie tipul cu bani, inimă sinceră şi inel din cărţile Ritei?“

— Dar? insistă piratul. Ce-ai vrut să spui?

— S-ar putea să fie mâna destinului, rosti Cecilia enigmatică.

— Atunci, să-i dăm curs. Dansezi?

Îi ţinu scaunul, apoi, cuprinzând-o pe după talie, îi sărută mâna.

— Eşti mortal! exclamă Cecilia, neobişnuită cu „fiţe“, maniere şi stil. Apropo, cum te cheamă?

— George.

* * *

Înfăşurat în cearşaf, Florin fuma, urmărind-o pe Rita, care-şi refăcea machiajul la oglinda cu trei voluri. Opera meticulos, cu aceleaşi gesturi onctuoase de cărturăreasă versată şi Florin îşi zise că, în realitate, tot ce făcea femeia aceasta era afectat şi gândit până în cele mai mici amănunte. Ceea ce impresiona însă în primul rând era extraordinara, aroganta siguranţă de sine. Simplul fapt că-şi reconstituia obrazul în prezenţa lui vorbea de la sine. Femeile din eşalonul Ritei – trecute, dar nescuturate – nu-şi dezvăluie trucurile şi laboratorul în faţa amantului, mai ales când acesta este considerabil mai tânăr.

Întrebarea căzu din senin:

— Voi de când duceţi viaţa asta în… paralel?

Rita îşi ridică sprâncenele, două arcuri de cerc sau două jumătăţi de covrig apăsat conturate:

— De când ne-am căsătorit. Ţi se pare curios?

Florin stinse ţigara şi îşi rezemă bărbia într-un cot:

— N-aş zice că-i ceva de toate zilele. Cel puţin la mama, n-am apucat aşa…

— Când ai să te maturizezi, ai să înţelegi că singura relaţie suportabilă între doi parteneri este cooperativa.

Florin râse; un râs radiind de tinereţe, contaminant, fără plombe.

— Adică tu cu ghiocul şi cu horoscopul faci rost de dame, George le agaţă şi pe urmă le şantajaţi împreună. Puturoasă chestie, nu crezi?

— Dar că tu eşti peştele meu oficial şi pierzi noapte de noapte la cazinou banii noştri murdari ţi se pare mai… distins?

— *Touché*! râse Florin din nou. Explică-mi atunci, de ce vrei să-l scoţi din show?

Rita trecu la conturul buzelor:

— A îmbătrânit şi nu mai e competitiv. Prea multe rateuri, nu mai e irezistibilul de altădată şi a devenit imprudent. Forţează nota. C’est la vie!

— Cum s-ar spune, şi-a făcut numărul, nu-i rămâne decât să se retragă discret şi elegant în conul său de umbră.

— Adică în apartamentul vecin. De ce crezi că l-am cumpărat şi pe ăla? Rămânem împreună, dar separat, fiecare cu viaţa lui. Facem tot ce poftim, cu condiţia să nu ne deranjăm reciproc. Ce-i inechitabil aici?

— Dimpotrivă, se amuză Florin, totul e cât se poate de nobil. El ştie că azi iese pentru ultima oară în arenă?

Rita se fâţâi dinaintea oglinzii, cercetându-şi profilul şi spatele:

— Îl voi informa mâine. Azi îl mai las să se desfăşoare, pentru că nu sunt canalie. În fond, e afacerea lui. El a descoperit-o pe Cecilia. La Lido, mi se pare că ţi-am mai spus. Îl cunoaşte pe barman si ăla i-a dat toate

informaţiile… Cum o cheamă şi aşa mai departe! Evident, puştoaica nu ştie nimic.

— Ce chestie! Cum a ajuns fata la tine?

— Simplu, i-a turnat barmanul o grămadă de gogoşi despre o ghicitoare care aşa şi pe dincolo… Toate gâştele vor să-şi cunoască „destinul“.

Edificat, Florin se lăsă din nou pe spate.

— Mda, nu s-ar putea spune că duceţi o viaţă monotonă. Cel puţin, merită toată îmbârligătura asta?

— Taică-su e mare boss, în plină ascensiune politică. Ce zici, o să-i convină să citească în presa independentă despre Cecilia Cutărescu, „fetiţa unui VIP şi micile sale divertismente porno“?

— Dacă aş fi în locul lui, v-aş ucide pe amândoi.

* * *

Dansau strâns îmbrăţişaţi. Cecilia, transpirată, se desprinse:

— Nu mai suport porcăria asta pe faţă, e prea cald!

— Asta-i regulamentul, scumpo, măştile se scot la final.

— Mortal, aprecie Cecilia, pentru care Universul constituia un haos de entităţi mortale.

George păru pălit de o idee:

— Hai să ne tirăm! Ne demascam şi bem ultima şampanie la mine acasă.

— În fond, de ce nu? Sunt convinsă că eşti un gentleman, un tip, cum să-ţi spun eu…

— Mortal, rânji George.

Se opriră undeva, pe la mijlocul coridorului lung, cu puzderie de uşi dispuse în stânga şi în dreapta.

— Sunt cam ameţită, dar parcă am mai fost pe-aici…

— Toate blocurile din cartier seamănă între ele, spuse George deschizând. Intraţi, milady, sunteţi invitata mea…

— Şi mirosul mi-e familiar, adulmecă Cecilia rotindu-şi ochii. Dar ştii că-i drăguţ la tine? Foarte şic, completă încântată de termen.

— Mortal? râse George.

Era o combinaţie de birou şi salon, mobila împrăştiată cu gust părea mai mult decât reprezenta în realitate, birouaşul stil – piesa cea mai de efect – se detaşa ca un bibelou de preţ. Pe pereţi atârnau două tablouri: o reproducere după una din nenumăratele anemone ale lui Luchian şi un desen în cărbune – trei cai lansaţi într-o goană vijelioasă. Alergau dând impresia că zboară, cu toate picioarele în aer, aşa cum îi imaginau pictorii în vechime. Camuflată deasupra ferestrei, veghea neîntrerupt o cameră video.

— Nu scoate masca, o rugă George. Aduc întâi şampania.

„Tipu-i romantic“, zâmbi Cecilia în sinea ei. Se simţea mulţumită de seara petrecută, de ambianţa prezentă. Uşor ciupită, nu mai avea chef de băutură, dar îi plăcea ideea. Completa, punându-i moţ, povestea pentru prietene: „… După aia, ne-am dus la el, are o casă mortală, a deschis o sticlă de şampanie etc… Vă spun eu, tipu-i un lord!…“

În bucătărie, George fredona bine dispus. Cecilia se apropie de fereastra deschisă, aşteptând zadarnic o pală de aer mai rece. Panorama scânteietoare îi smulse o exclamaţie de surpriză. În faţa ochilor i se dezvăluia o felie de oraş dintre cele mai reprezentative şi i se păru amuzant să descopere puncte de reper: cupolele elegante ale CEC-ului, inconfundabilul vultur cu aripile desfăşurate, gata să-şi ia zborul, de pe vechiul Parlament, iar departe, la capătul zării, riviera, carnaval de lumini strălucitoare…

— Ce faci? întrebă maşinal George.

— Admir Bucureştiul *by night*. Mortal!

George începu să deschidă sticla. Era expert, nu încăpea îndoială.

— Cum îţi place? Cu bum sau fără?

— Cu!

George zgâlţâi bine sticla şi dopul ţâşni cu un bubuit formidabil.

— Pentru ce bem? întrebă Cecilia întinzându-i cupa.

— Pentru fericita întâmplare care a făcut să ne cunoaştem. Presimt… presimt că voi trăi ceva unic alături de o persoană… unică!

— Eşti mortal, râse Cecilia gâdilată.

— Ştiu, scumpa! Eşti gata? 1… 2… 3!

Îşi smulseră măştile şi, pentru o clipă, rămaseră stop cadru, holbându-se unul la celălalt. Un moment de stânjeneală se instală brusc şi George rânji nesigur:

— Sper că ţi-ai schimbat părerea despre piraţi.

Un surâs crispat înţepenise pe figura rotundă a Ceciliei:

— Recunosc că putea fi şi mai rău… De fapt, cetăţeanca m-a avertizat că nu ţi-ai luat bacul la ultimele alegeri.

— Care cetăţeanca? se prefăcu mirat George.

— O ghicitoare. Mortală, pe bune, a prevăzut totul la fix, ca Tom X!!

— Îţi plac puştii?

— Îmi place tot ce-i bun, răspunse ambiguu Cecilia dezamăgită în sinea ei. Nu se putu totuşi împiedica să adauge sarcastic: Dacă-i şi proaspăt…

— Si mie la fel. Hai să toastăm!

Cecilia avu o mişcare de recul. Fusese o seară plăcută, de acord, dar gata! Se simţi brusc obosită, moşucul ăsta cu gât de babiţă n-o inspira câtuşi de puţin, nu-şi dorea decât să ajungă mai repede în patul ei, să se întindă goală între cearşafuri răcoroase, parfumate cu lavandă.

— Altă dată. Acum trebuie să plec…

George îi tăie calea spre uşă:

— Să terminăm măcar şampania. Te rog… Am uitat să pun muzică. Ce preferi?

Plictisită, simţind că începe să se enerveze, încercă să-l ocolească.

— Nu mai am nici un chef. Poţi să înţelegi că sunt obosită? Zâmbi răutăcios: N-am antrenamentul tău.

George o apucă de braţ cu violenţă:

— Cu alţii, păpuşico, la mine nu ţin fiţele! M-ai luat de tolomac? îi cârpi la repezeală două palme, trântind-o pe covor. Totul era să opereze repede, să nu-i lase timp să se dezmeticească. Contrar aşteptărilor însă, Cecilia se trezise sub şoc, opunând o rezistenţă înverşunată. Se zbătea urlând, se apăra cu unghiile şi cu dinţii, se zvârcolea ca un şarpe, încercând să se smulgă de sub greutatea lui George. Primi în plin câţiva pumni, dar continuă să-i ţină piept. Nebun de furie – paraşuta era al dracului de puternică şi încăpăţânată – George îşi zise că trebuia trăsnită ţeapăn, ca s-o poată imobiliza. Un uppercut, de asta avea nevoie, şi se pregăti să i-1 aplice… În aceeaşi clipă, lampadarul de lângă canapea, zgâlţâit, se prăbuşi peste el. Cecilia, scăpată din strânsoare, apucă sticla de şampanie şi o aruncă, vizându-i capul. Nimeri alături, făcând ţăndări tabloul cu cai.

— Târfă! urlă George, năpustindu-se din nou, pun eu mâna pe tine!

* * *

În apartamentul vecin, Marta şi Florin urmăreau pe monitor „meciul“.

— Parc’am fi în serialele americane, râse tânărul.

— Ţi-am zis că s-a imbecilizat? Până mai anţărţ, trăgeau muierile de el. Acum îmi demolează casa şi nici măcar nu ştie dacă poartă sutien! Eu nu pot face nimic, că mă cunoaşte. Du-te tu de-i desparte, până nu cheamă vecinii Poliţia.

* * *

Înghesuită în spatele biroului, Cecilia, plină de sânge şi cu rochia sfâşiată, aştepta arc. Ardea de ură, şi-ar fi dat

viaţa în schimbul unui revolver, cuţit, orice fel de armă. Nici George, zgâriat, cu o arcadă sângerândă şi lucrarea dentară demolată nu arăta mai proaspăt. În încăpere parcă trecuse taifunul.

— Nenorocito! Te omor! Te-adună ştabu' de tac'tu cu penseta! Cecilia îi reteză din start mişcarea, răsturnându-i micul birou peste picioare. George se prăbuşi cosit şi, profitând de răgaz, fata se repezi spre uşă. O luă la goană pe coridorul blocului, înregistrând abstract silueta unui tânăr care reuşi în ultima clipă s-o evite, apoi se năpusti pe scări.

* * *

— Impotentule! scrâşni Rita.

George, lingându-şi rănile pe un colţ de canapea, se apără umil:

— Mamă scumpă, ai văzut că n-am nici o vină. Totul a mers perfect, fata a marşat, altfel nu accepta să intre aici. De un' să ştiu că-i o nebună?!

— Nu-i ea nebună, tu eşti cretin! Ţi-am spus că nu mai ţine s-o faci pe craiul! De-acuma, gata! Plosca şi zaharina. Nici măcar dinţii nu ţi i-a lăsat! Un milion de lei azvârliţi pe apa Dâmboviţei!

— Ce milion? se holbă Florin.

— Atât m-a costat proteza lui Făt-Frumos. Şi-o mai făcea adineauri pe omul cavernelor!… Acum, ce vă uitaţi la mine? Mişcaţi-vă, trebuie să ştergem urmele.

— Eşti zăludă? întrebă Florin căpiat. Tu nu vezi ce-i aici?!

— Zât! Sunt obligată să reconstitui decorul, dar o facem dincolo.

— Cum, dincolo?!

— Boule! Adică în celălalt apartament. Aici e imposibil, au stricat şi pereţii.

— Cred că nu esti în toate minţile.

— Nu mă obliga să te cârpesc! Voi, izmănarii, chiar nu gândiţi decât cu ce vă atârnă între picioare? N-ai înţeles că fata asta nu-i din alea care se lasă? Că a dat buzna la Poliţie, sau s-a spovedit lui ta'su cum a buşit-o impotentul şi au ferfeniţit casa? Că se întoarce mintenaş cu ăia să constate la faţa locului? Şi dacă ăia constată că în casă e OK; eu pot pretinde că fleoarţa-i nebună şi i se năzare?

— Stai o secundă, o opri Florin. Nebună, nebună, dar de unde cunoaşte casa? Cum a inventat-o?

Rita îi împunse fruntea cu unghia lungă:

— Aici, nu mişună nimic? Mi-e clientă, am sute de clienţi, toti îmi cunosc casa.

Cecilia, bandajată la cap şi cu un plasture pe obraz, se opri nehotărâtă între uşile celor două apartamente. Căpitanul M. o privi îndoit:

— Nu eşti sigură de apartament.

— E precis unul din astea două.

— …nu ai probe, nu ai martori, ai doar o poveste. Cam puţin…

Fetei îi dădură lacrimile:

— Cum, domnule căpitan, adică m-am dat singură cu capul de pereţi? Mă iau aiurea de oameni? Pe urmă, o să vedeţi, casa e pulbere şi nici el n-a ieşit întreg. În orice caz, i-am spart vreo doi dinţi. Când am plecat, era ştirb…

Zgomotul ascensorului le răsuci capetele. Uşa fu împinsă şi apăru doamna Rita, încărcată de pachete. Avansa pe culoar elegantă şi degajată, aruncând o privire întâmplătoare către cei doi. Se opri brusc, mimând surpriza:

— Tu eşti, Cecilia? Dumnezeule, ce-ai păţit?

Fata răspunse sarcastic:

— Am venit să vă povestesc cum a fost la bal.

— Ai avut de-a face cu canibali?

Îşi îndreptă privirea spre căpitan, cântărindu-l scurt. Un bărbat tânăr, suplu, cu ochi iscoditori. Poliţist, Rita ar fi

putut paria oricât. Se interesă pe un ton monden, mare doamnă, la o distinsă recepţie:

— Tatăl Ceciliei, presupun…

M. îşi arătă legitimaţia, completând:

— Am primit o reclamaţie.

— Nu înţeleg…

— Las’ că înţelegi foarte bine, interveni Cecilia. Tu şi cu animalul ăla lucraţi mână în mână. V-am priceput jocul…

— Ce-ar fi să discutăm înăuntru? propuse M.

— Cum doriţi, făcu Rita jignită şi introduse cheia în broască.

M. cuprinse încăperea dintr-o privire rapidă. O locuinţă plăcută, îngrijită. Nici urmă de vandalism, de lupte grele, şi se întrebă neliniştit dacă nu cumva Cecilia e o mitomană. Nu ar fi fost primul caz, se primeau zilnic reclamaţii nefondate, motivaţia fenomenului diferind. Unii, fabulişti de profesie, inventau, alţii sufereau de mania persecuţiei, cei mai mulţi o făceau din răzbunare.

La rândul ei, Cecilia se plimba perplexă prin cameră. Foarte sigură pe ea, Rita se interesă:

— Pot să ştiu şi eu care e scopul vizitei dumneavoastră?

— Domnişoara afirmă că, prin diverse manevre, a fost adusă aici azi-noapte şi grav agresată fizic, în împrejurările unei tentative de viol.

Rita îşi aprinse o ţigară cu nespusă eleganţă:

— Domnişoara poate să afirme multe.

— Uite-i haina! exclamă Cecilia, arătând sacoul îmbrăcat pe spătarul unui scaun. Cu ăsta a fost la bal!

— Despre cine vorbeşti?

— Nu fă pe nebuna! Despre George, vezi bine, moşneagul, craiul de tobă pe care mi l-ai vârât tu pe gât!

— Uşurel, încercă s-o domolească M. Spuneţi-mi, doamnă, cunoaşteţi vreo persoană cu numele de George?

— Chiar pe soţul meu. Şi ce-i cu asta? Există milioane de George!

— E acasă?

— Dacă v-aţi fi anunţat, v-ar fi aşteptat fără îndoială. E plecat de ieri-dimineaţă la Craiova, la părinţii lui.

— Minţi! ţipă Cecilia. A fost aseară la bal mascat, o ştii prea bine, iar ăsta e sacoul lui, îl recunosc dintr-o mie!

Rita îi îndreptă o privire de gheaţă:

— Nu fi proastă, fetiţo! Există în lume alte milioane de blazere identice… Făcu o piruetă, adresându-se lui M.: Hai să fim serioşi, domnule căpitan! Domnişoara e bolnavă psihic. A mai fost pe la mine, vorbesc în cunoştinţă de cauză. Susţine că a fost agresată fizic…

Cecilia îşi băgă capul bandajat sub nasul ei:

— Nu se vede? Crezi că mi-am bătut singură cuie în cap? Rita făcu un pas înapoi, cu repulsie:

— Eu nu ştiu cu ce golani te întâlneşti.

— Unul e bărbatu-tău! A tăbărât cu pumnii pe mine, dar las’ că nici el n-a rămas tot! De-aia se ascunde, c-a rămas fără dinţi.

— Domnule căpitan, vedeţi dumneavoastră o singură urmă de violenţă aici, semne că s-ar fi purtat bătălii cumplite? Cine ştie ce derbedeu a aranjat-o şi acum i-a căşunat pe noi.

Dintr-o dată, Cecilia înţepeni statuie în mijlocul camerei, cu chipul încremenit ca sub şocul unei revelaţii. Doar privirea învăpăiată gonea, pendulând între pereţi şi fereastră.

— Ce se întâmplă? o întrebă M. intrigat.

De emoţie, fata se bâlbâi:

— Nu aici… E alt apartament… Seamănă, dar l-au schimbat.

Rita emise artistic câteva hohote de râs distincte:

— În viaţa mea n-am auzit ceva mai aberant! Acum cred că, în sfârşit, v-aţi dat seama cu cine aveţi de-a face, domnule căpitan.

— Sunt sigură! ţipă Cecilia. Uitaţi-vă la tabloul cu cai! Mărunţiş era azi-noapte, c-a picat de pe perete…

— Vedeţi? râse Rita. E intact.

— Fiindcă-i altul! În ăla de ieri, caii zburau, de-aia mi-au şi atras atenţia, ăştia au copitele pe pământ…

— Interesant, aprecie M. Mai ai şi alte observaţii?

— Anemonele, indică Cecilia cu degetul. Sunt doar cinci flori, nu se compară cu buchetul de dinainte…

M. reflectă că povestea începe să aibă sens. Dacă bidiviii ar fi fost mai greu de înlocuit, anemonele nu ridicau probleme. Existau în librării sute de reproduceri după Luchian şi nu doar după o singură variantă; iar în variante numărul florilor diferea…

Rita aprinse o ţigară şi trase un fum cu ostentaţia care îi caracteriza fiecare gest:

— Admiţând că domnişoara nu minte, de ce m-aş fi străduit să fac rost de… sosii pentru bietele lucruşoare?

— Simplu, zâmbi M. În casa aceasta se circulă, oamenii vă cunosc interiorul. La o eventuală anchetă, ar semnala sigur dispariţia unor obiecte.

— Veniţi încoace, să vă arăt ceva!… îl întrerupse Cecilia surescitată.

— Se repezi spre fereastră, trăgându-l pe M. de mânecă. Neatentă, cu ochii pe geam, răsturnă scaunul de lângă birou. Se grăbi să-l ridice şi să aranjeze la loc, pe spătar, sacoul lui George.

— Par…

„…don“ rămase undeva, în aer, iar ochii Ceciliei, pe covorul picurat cu confetti căzute din haina lui George. Începu să râdă:

— Astea-s de la Revelion? Zi, vrăjitoareo, că doar tu le ştii pe toate!

— Cred că lucrurile încep să se limpezească, rosti M., zâmbind în sinea lui. Puştoaica o fi fost ea os de vagaboandă, dar proastă nu era.

— Prostii! respinse Rita. Imaginaţie bolnavă şi prostii, asta-i tot.

— Posibil. Putem trece în apartamentul vecin? E vorba de o simplă verificare.

— Femeia ridică din umeri, fără să se clintească:

— N-aveţi decât! Sunaţi, şi dacă vecinii sunt acasă…

— Vecini pe dracu’, o întrerupse Cecilia. Apartamentul din dreapta ăstuia, cum ieşi… Acolo m-a adus aseară animalul, pariez pe orice!

— Adică? se interesă M.

— Păi uite aşa! Ieri-noapte m-am zgâit pe geam şi am recunoscut vulturul de pe Parlament, ăla din Dealul Mitropoliei. Întreg, cu aripile deschise ca la Statuia Aviatorilor – întinse braţele spre demonstraţie – parcă gata să zboare… Acum, uitaţi-vă şi dumneavoastră!

M. se apropie curios de fereastră şi începu să râdă încetişor. Se vedea limpede vulturul cocoţat pe cupolă, dar… şchiop de o aripă, stânga, amputată de un element de peisaj care probabil nu se înregistra din apartamentul vecin.

Ochii Ceciliei scăpărau, era toată o flacără:

— V-aţi prins?

— M-am prins, şi se întoarse spre Rita: Presupun că aţi înţeles şi dumneavoastră… Mergem dincolo?

Doamna Rita nu răspunse. Fuma cu un aer aparent distrat şi ochii pierduţi pe fereastră. Nu încerca să evalueze dimensiunile dezastrului. Dezastru, vorba vine… Cu bani şi un avocat bun, totul se rezolvă, iar afacerea compromisă aici se poate relua în alt cartier sau în alt oraş. Avea tot timpul să se gândească la chestiunea asta… Cel mai mult însă o rodea eşecul, faptul că o mucoasă, o târfuliţă fără clasă îi venise de hac. Şi toate din cauza lui George, un ex Don Juan uzat şi falimentar. Se simţi cuprinsă de un val de mânie, mânie împotriva ei înseşi: „Dacă tot hotărâsem să scap de el, de ce dracu’ nu l-am strâns de gât mai demult?…“

— Se ridică brusc şi se îndreptă cu paşi fermi spre uşă:

— Mergem.

M. atinse umărul Ceciliei:

— Meriţi felicitări.

Fata ridică un obraz radios:
— Sunt mortală!... Este?

ORGOLII

„Omul fără de noroc, degeaba-l caută ţiganca în ghioc.“
„Pe cât de rar se întâmplă ca doi parteneri să nu se potrivească deloc, la fel de rar se întâmplă ca ei să se potrivească perfect.“
(O cucoană de nouăzeci si unu de ani)

De ce n-avea Florenţa succes, nimeni nu ar fi fost în stare să ţi-o explice. Chiar dacă nu se încadra în obsedanţii parametri ai ultimelor decenii – 90/60/90 şi înălţime de girafă –, avea un chip cu trăsături regulate şi o siluetă acceptabilă. La o adică, nu toate fetele care se mărită sunt nişte zâne, başca vorba celuia: „Dacă frumos la frumos trage, noi, sluţii, ce ne-om face?!“. La un look decent, chiar agreabil, cunoştinţele şi, în primul rând, rudele adăugau educaţia îngrijită, familia bună, o diplomă universitară, calităţi de gospodină, nobleţe sufletească. Başca, se prăpădeau vârstnicii, complexaţi de ceea ce nu pricepeau din performanţele unei tehnologii din ce în ce mai agresive, Florenţa făcuse şi un curs de calculatoare! Mai vreţi ceva?!... Mătuşile bătrâne, care, excluzând telefonul şi televizorul, mai trăiau şi azi exact cum o făcuseră părinţii lor acum o sută de ani, la Corabia sau Fălticeni, completau cu admiraţie speriată: „Are şi fax!... Şi telefon din ăla de vorbeşti din mijlocul pădurii, fără să-l bagi în priză...“

Florenţa sesizase că n-are trecere încă de pe la cincisprezece ani, când, cu permisiunea părinţilor, de altfel foarte toleranţi, înţelegând şi tratând „modern“ fenomenul adolescenţă, începuse să frecventeze petrecerile date de colegi şi discotecile. Aici constată că acea profeţie plină de

îmbărbătare a familiei, „Va fi o mamă şi o soţie extraordinară“, în context îşi pierdea orice semnificaţie sau valoare, tinerii preferând cu totul alte calităţi, şi nu dintre cele mai evanghelice. Toţi se dădeau în vânt după tipul *Miss* sau *vamp* în limbajul generaţiilor precedente, departe de tot de genul care frământă pâine în casă, că aşa-i place lui Mitică, sau freacă parchetul stând în genunchi; în recreaţie se uită la televizor cu un lighean de spanac în poale ori tricotează. În mai puţine cuvinte, la discotecă, Florenţa făcea figuraţie solo, scociorând cu paiul pe fundul unei sonde secătuite. Chestia-i însă că Florenţa avea mândria ei, nu suporta să fie compătimită şi îşi dispreţuia sincer colegele de suferinţă care nu pregetau să-şi fluture drama lipsei de succes în gura mare, solicitând sprijin („poate cunoşti pe cineva…“), consilii şi chiar reţete mai puţin ortodoxe de dezlegare a cununiilor din familia magiei negre.

După părerea Florenţei, femeile acestea erau complet lipsite de amor propriu şi de demnitate! Cum nu realizau cât este de înjositor să recunoşti că nu eşti solicitată, că nu eşti în stare să prinzi în mreje măcar o singură pereche de izmene?! Cam de pe la şaptesprezece ani, Florenţa, cu lipsa de imaginaţie proprie primei tinereţi, conchise că asta-i situaţia, cărţile s-au fost tăiat şi împărţit, ea e o fată care nu are priză, şi tot atunci începu să mintă. Mai precis, să fabuleze, să inventeze scenarii, iar de la o vreme aproape începu să le creadă ea însăşi. În urma antrenamentului, poveştile deveniseră din ce în ce mai convingătoare, mai ales că Florenţa, specializându-se, adăuga amănunte nesemnificative în aparenţă, dar care dădeau neîndoielnic autentic. Departe de a fi o mitomană, era doar arhitecta unei măreţe minciuni, menită să-i panseze orgoliul sângerând. Astfel, sâmbăta şi duminica se ascundea în casă şi nu mai răspundea la telefon, plecată fiind, vezi Doamne, în weekend, arbora de mărţişor, de ziua ei etc. câte un „cadou“ rafinat şi costisitor, pe care şi-l cumpărase singură,

iar sistematic, mai ales luni dimineaţa, îşi uluia colegii, oferind amănunte extrem de competente privitoare la diferitele mondenităţi care se ţineau lanţ în Capitală. Cel puţin în materie de preţuri, hotărât te puteai bizui pe ea, ştiind cât costă un sejur la Poiana Braşov sau o escapadă la Mamaia, o seară în doi la Casa Vernescu, un Manhattan la Flamingo sau un vol-au-vent la Hilton. În fapt, îşi culegea informaţiile cumpărând toată presa aşa-zis mondenă, reviste şi magazine scumpe care îi cam afectau bugetul, pansându-i, în schimb şi din plin, orgoliul. Cu timpul, Florenţa îşi inventă harta unei a doua existenţe, deveni şireată şi prudentă. Trasă de limbă în privinţa partenerului, dădea răspunsuri evazive, expunându-şi „teoria ei de viaţă”:

— Mă întâlnesc cu mai mulţi… Sunt prea tânără ca să mă fixez, vreau să-mi trăiesc viaţa, să n-am regrete. După un treizeci de ani, încolo, oi vedea…

O colegă observase:

— Vezi că cine sare din par în par, lesne îi intră unul şi în cur!

Florenţa zâmbise enigmatic:

— Poate că am trecut şi prin aşa ceva…

Dădea astfel de înţeles, şi o mai făcuse cu discreţie şi în alte ocazii, că, în realitate, îşi lingea rănile în urma unei mari decepţii sentimentale, iar acum traversa o convalescenţă blazată. Pentru a fi mai convingătoare, uită, chipurile, portvizitul deschis pe biroul ei şi lipsi îndeajuns pentru ca fotografia unui bărbat, introdusă sub plasticul transparent, să poată fi studiată şi, firește, comentată. Toate „fetele“ căzură de acord că „tipu-i absolut superb, uite unul după care merită să uzi perna!“.

Se apropia de treizeci de ani, când îl cunoscu pe Petre şi înţelese din prima clipă, de parcă i-ar fi spus-o cineva răspicat, că „şi-a întâlnit *destinul*“.

Asta se întâmplase la Braşov. Era un Revelion sărăcuţ, cu multă pâine şi „foitaj“, un fel de „hai să ne aflăm în treabă“, dar vară-sa Jeni tocmai se logodise şi nu voia ca cele două

evenimente să treacă aşa, de parcă n-ar fi fost. Florenţa acceptase să participe în calitate de rudă apropiată şi pe urmă, amplificând, înnobilând, machiind circumstanţele, putea pretinde că a petrecut un Revelion la Braşov, cu tot sosul şi recuzita de rigoare, aşa cum şi le închipuie bucureşteanul sau oricare alt „extravilan“, stând la televizor „cu vecinu’, care e şi *administratorul* blocului, şi cuscrii din Calafat“.

La aproape treizeci de ani, Florenţa era o femeie trupeşă, din categoria măreţelor, dar cu un obraz proaspăt şi colorat, sugerând un fruct cules în roua dimineţii. Izbea, mai ales, expresia de inocenţă şi sinceritate. La rândul lui, Petre făcea parte din familia plăvanilor, era înalt, solid şi cu mult ţesut adipos. Era suficient să-l priveşti o singură dată ca să-ţi dai seama că mănâncă ţeapăn şi cumplit de ardeiat şi că doarme zgomotos, cu tălpile fierbinţi scoase de sub plapumă. La fel de limpede intuiai că, o dată cu trecerea anilor, va deveni obez, dar, pentru moment, era doar zdravăn, o cruce de voinic.

La rândul lui, presimţi din prima clipă că a întâlnit în Florenţa femeia vieţii lui.

Nu, el ar fi trebuit să petreacă Revelionul la „conacul“ unor prieteni din Mogoşoaia, dar venise la Braşov pentru parastasul de şapte ani al maică-si. Deşi bucureşteancă, aici se retrăsese după ce ieşise la pensie, aici murise şi fusese îngropată şi, dacă mai exista cineva care să-i mănânce coliva şi să-şi amintească de ea, apăi tot aici se afla. Părinţii lui Jeni îi fuseseră vecini şi ultimii prieteni.

Pe 2 ianuarie, Florenţa se întoarse la Bucureşti. Petre mai rămase o săptămână, având de lichidat probleme de moştenire. Îşi promiseră să se caute şi se despărţiră în gară, foarte mulţumiţi unul de celălalt. Mai mult chiar, simţind că sunt pe cale de a se îndrăgosti.

Dacă e să vorbim cinstit, Petre nu-i iertase niciodată maică-si faptul de a se fi recăsătorit. Degeaba îi explicase şi

îi repetase la infinit că avea s-o înţeleagă mai târziu, uite că împlinea treizeci şi patru de ani şi tot la fel gândea, ca la treisprezece. Arierat sau oligofren, n-ai decât să-i spui cum vrei, dar în viaţă nu schimbi filmul, ca la TV, apăsând doar pe o tastă. Băiatul avea zece ani când taică-său fugise, la propriu, cu o artistă. Îşi lăsă familia înglodată în datorii şi mult mai târziu se află că reuşiseră să treacă fraudulos graniţa, stabilindu-se undeva, prin Australia.

Petre se resimţi puternic după abandon, devenind un copil închis, greu de mulţumit, dar mai ales circumspect. Îşi concentra întregul potenţial afectiv asupra maică-si, sancţionând prompt orice înclinaţie a acesteia pentru vreun terţ fiinţă vie – prieteni, colegi, rude. Simţea nevoia, patologică deja, să existe pe primul plan în viaţa ei, exclusivismul luând forme aberante. Gelozia feroce deveni dominanta adolescenţei lui, fiind suficient ca maică-sa să-şi manifeste simpatia, cât de inofensivă, vizavi de o persoană, pentru ca Petre să deteste imediat acelaşi subiect. Era gelos chiar şi pe Dolfi, cockerul spaniel, şi, dacă era ceva care-l irita până la indispoziţie, era să-i vadă stând împreună la televizor: mama mângâindu-i mecanic urechile simpatice, iar Dolfi picotind mulţumit.

Cerul se prăbuşi însă când – Petre mai avea un an până la bacalaureat – maică-sa îl anunţă că are de gând să se recăsătorească. Găsise un bărbat onest, cumsecade şi blând, încercat şi el îndeajuns de viaţă, „ca să compătimească la suferinţele ei…“

— Ai să vezi, mamă, c-o să-ţi placă, e milos şi nu-mi iese din cuvânt. Când mă gândesc la câte am îndurat cu taică-tău, fie sănătos pe unde-o fi, îmi zic că, până la urmă, tot s-a milostivit Dumnezeu de mine.

Înlemnit, Petre îngăimă:

— Faptul că tata a fost un nemernic nu-ţi dă dreptul să te faci de râs! La vârsta ta…

Mama îl privise, surâzând cu tristeţe:

— Ce înseamnă vârsta mea? Abia împlinesc treizeci şi opt de ani, luna viitoare. Chiar nu mai am dreptul la nici o mulţumire, la nici un fel de viaţă personală?!

— Credeam că eu îţi sunt de-ajuns.

Dar, după cum comentară şi cei din jur, femeia nu era proastă. Se amărî cât se amărî şi, după câteva luni, tot se mărită. Mitică se dovedi un soţ tandru, înţelegător şi bun, jimblă caldă. Petre nu le suporta fericirea şi, după bacalaureat, plecă imediat de acasă, urmând Facultatea de Chimie la Iaşi. Cum în timpul vacanţelor lucra ca sezonier pe Litoral, se vedeau rar, între două trenuri, comunicând mai mult prin telefon. Legătura dintre ei se frânsese, o simţeau amândoi, şi la fel de clar le era că nu va mai putea fi reluată niciodată.

Petre se maturiza în bărbat mohorât, tăcut, sceptic şi neîncrezător. Nutrea o singură convingere: lui nu-i era dat să aibă parte de dragoste. Ambii părinţi – considera – îl abandonaseră, avea sumedenie de colegi, dar nu prieteni, de femei îi era frică. În fiecare exponat care-i tangentase viaţa vedea aprioric un virtual motiv de suferinţă şi decepţie. Ehei, unde erau femeile de odinioară – vorbea şi el din citite şi auzite – pilde de credinţă şi curăţenie sufletească?! Unde sunt Penelopele de altădată? În acelaşi timp, tânjea cu toată fiinţa lui după iubire, o iubire reciprocă, mistuitoare şi, totodată, purificatoare, căreia să i se dăruiască total. Tânjea în asemenea măsură încât devenise extrem de vulnerabil; orice femeiuşcă mai şmecheră, intuindu-i complexele şi zbuciumul interior, l-ar fi învârtit în mai puţin de o săptămână în jurul degetului cel mic.

Idealul lui nemărturisit, dar cu atât mai intens visat, imagina un soi de zeiţă puternică din familia Cariatidelor (prea era el însuşi pachiderm ca să savureze o şoricuţă cu gingăşii de panseluţă), sinceră, devotată, de o fidelitate absolută şi luminoasă ca duminica Paştelui; iar el, Petre, să constituie pivotul central al existenţei ei şi, totodată, primul

bărbat. Petre punea mare preţ pe castitate şi nu era dispus la nici un rabat. În ruptul capului nu se putea închipui alături de o femeie care mai dormise în braţele altui bărbat; n-ar fi suportat nici măcar s-o vadă dansând „tango sentimental“ cu un terţ.

Cum asemenea femei nu se mai întâlnesc, iar el nu era omul compromisurilor, îşi petrecea serile jucând biliard sau popice. Periodic şi exclusiv pentru sănătate, frecventa „o fată“, care nu prezenta nici un fel de importanţă în viaţa lui. Tanţa, modestă funcţionară la un oficiu poştal, divorţată şi neînsemnată – era suficient s-o priveşti o singură dată ca să înţelegi că face parte din uriaşa familie a învinşilor –, nutrea speranţa absolut acrobatică, lipsită de orice temei, că, într-o zi, Petre o va lua totuşi de nevastă. Până atunci, îi stătea necondiţionat la dispoziţie, nu punea întrebări şi-l aştepta cu mâncărici care torceau la foc mic pe plită. Despre femeia aceasta s-ar fi putut spune că are o răbdare îngerească şi un optimism de bronz. Petre realiza că fata-şi face iluzii şi nu o încuraja întru nimic, ba dimpotrivă, de câte ori avea ocazia, bătea câmpii despre lipsa lui de vocaţie matrimonială şi intenţia fermă de a rămâne celibatar. În realitate, îi era milă de ea şi ar fi grăbit o despărţire iminentă (cu cât mai repede, cu atât mai puţin dureros) dacă nu i-ar fi fost teamă de SIDA. Schimbarea parohiei incumbă însă riscuri. După ce o cunoscu însă pe Florenţa, înţelese că în viaţa lui nu mai există loc pentru nici o altă femeie. Îi cumpără (Tanţei) un flecuşteţ de aur şi… „Adio, Mărio!”

La început, nici nu-şi dădură seama cât de bine se potrivesc, dar, în fiecare zi, fiece oră constituia o revelaţie, determinându-i să descopere cu încântare noi asemănări, alte rime, alte locuri comune. Şansă extraordinară, pe Florenţa n-o deranja exclusivismul lui Petre, îi plăcea gelozia lui feroce, considerând-o pe măsura intensităţii sentimentului, nu se simţea frustrată de libertate, fusese

liberă destul până la treizeci de ani. Bref, maniera lui excesiv de posesivă de a iubi o flata şi se credea cea mai fericită fiinţă de pe faţa pământului. La rândul lui, Petre se simţea în al nouălea cer, nu vedea pe unde păşeşte. Îi venea greu să creadă că-i fusese dat lui să trăiască asemenea zile luminoase, să fie iubit de o fiinţă fără pereche ca Florenţa, şi îi era teamă, Doamne, ce teamă îi mai era!, îl durea inima ghemuită de frică să nu se întâmple ceva care l-ar putea smulge din vis.

Totul îi plăcea la Florenţa! Statura masivă – plecând de la acelaşi amănunt, colegii de serviciu o asemănau cu o dropie – ochii înstelaţi, modul ei caracteristic de a-şi lăsa capul pe umărul stâng, când urmărea cu atenţie maximă, indiferent ce i-ar fi povestit el, picioarele groase, fără glezne, ca nişte bulumaci, piloni de pod, dar care lui Petre îi sugerau seriozitate şi stabilitate… sexy! Îl înduioşau până şi detaliile de la care oamenii întorc în general ochii, prefăcându-se că nu le observă, stropii de sudoare concentraţi pe puful buzei superioare, ce avea să devină mustaţă peste câţiva ani, felul lipsit de eleganţă în care se ridica de pe un scaun, trăgându-şi reflex rochia sau fusta intrate în fundul generos: un fund de femeie adevărată, sănătoasă şi zdravănă, pronosticând naşteri multe şi uşoare. Întruchiparea Junonei, se extazia Petre, neprinzând genul înfometat, doar oase şi frânghii, care se furlandisesc pe o estradă, păşind strâns, ca nişte cai împidicaţi.

Florenţa se afla şi ea în admiraţie beată. N-o deranja nasul prea mare al lui Petre, o gogoaşă obscenă în care ea desluşea masculinitate (ce, năsucul de femeie al lui Alain Delon?), aprecia statura de căpcăun şi modul neîndemânatic în care dansa. La un bărbat n-o interesau graţiile de lebădă şi, în ce o priveşte, rămânea la mentalitatea străbunicilor, că a fi balerin nu-i o meserie serioasă, nu face de un bărbat. Dacă ar fi fost după ea, s-ar fi căsătorit şi mâine, dar avea suficient tact ca să-i lase lui Petre iniţiativa. Era încredinţată că o adoră, dar nu-i ieşea

din minte ce auzise toată viaţa de la bătrânele familiei: „Calea cea mai sigură de a alunga un bărbat este să pomeneşti de căsătorie! E ceva în firea lor, le e frică să se fixeze. Spune-i că nu vrei să te măriţi, dă-i impresia că fugi de el, şi să vezi cum aleargă după tine ca dulăul după fuduliile berbecului. Doar-doar or pica!“

Lui Petre însă, deşi inima-i dădea ghes, nu-i plăcea să se pripească. Considera căsătoria drept ceva unic, esenţial în viaţa individului şi irepetabil:

— Dacă o fac, o fac pentru toată viaţa. Impozitele mi le plătesc din obligaţie, dar când mă însor, o fac din convingere nestrămutată. Convingerea că mă însoţesc cu femeia ideală pentru mine: cea care mă poate face fericit, pe care o pot face fericită…

Se cunoscuseră de Revelion şi iată că acum, în Florar, se împlineau patru luni de idilă. Idilă cuminte, romantică şi pe care Petre hotărâse s-o păstreze cu desăvârşire castă. În sinea ei, Florenţa ar fi fost mai puţin strictă, dar tot instinctul îi şoptea că era mai inteligent să-l lase pe el să conducă barca.

În general, oamenii simt nevoia să amplifice evenimentele fericite, să le dubleze într-un fel efectul, făcând ca mai multe momente de acelaşi fel să coincidă. Tot aşa, Petre si Florenţa hotărâră să se ia de Crăciun. Doar civil, desigur, canoanele ortodoxe interzicând căsătoriile în această perioadă, urmând ca imediat după Bobotează să se cunune şi religios. La sărbătoarea Crăciunului ţineau însă în mod special şi li se părea minunat să se bucure amândoi de unul şi acelaşi pom, de febrilul încântător care însoţeşte cadourile (achiziţionarea, secretul, mâinile care trag nerăbdătoare de panglici sfâşiind ambalajul festiv, şi, în sfârşit, surpriza!), să petreacă prima lor noapte ameţiţi de îmbrăţişări pătimaşe şi aromă de cetină… Dar erau ameţiţi de pe acuma, doar evocând asemenea clişee, şi li se părea

că timpul nu mai trece, abia se târăşte, cu plumb în picioare.

Fireşte, făcuseră pregătiri „uriaşe“. Nu erau nababi, dar oricum depăşeau cifra salariului mediu pe economie şi amândoi, firi chibzuite, dispuneau de ceva rezerve. Petrecerea – douăzeci de invitaţi – urma să se dea la Florenţa, unde aveau să şi locuiască. Se mutase aici de un an şi se simţea foarte bine. Nu chiar vilă, era o căsuţă îngrijită, bine gândit spaţiată şi cu o palmă de grădină; aparţinuse unei mătuşi, care i-o lăsase moştenire împreună cu câteva mobile-stil, bine întreţinute şi de mare efect.

Florenţa găti toată săptămâna în draci, ornă casa cu toată recuzita strălucitoare specifică sărbătorii. Iar când e să se taie bine cărţile, atunci totul merge şnur. Petre găsi o splendoare de brad, cât el de înalt şi de două ori mai dolofan. Munci vreun ceas ca să-l fixeze bine pe trepied şi îi asigură stabilitatea cu tot soiul de sfori şi sârmuliţe invizibile. Florenţa se extazie dinaintea îndemânării lui (o făcea cu risipă, ori de câte ori avea ocazia) şi, după ce-l trimise în pod după jucării, se întoarse la bucătărie.

— Vezi că sunt două cutii mari, îl avertiză. Una maronie şi cealaltă albastră… Cum intri, primul raft de sus, pe stânga…

„Ce femeie ordonată!“, se extazie la rândul lui Petre. Ăsta nu mai era pod, era farmacie, ordine şi spirit gospodăresc. De obicei, oamenii au în oroare podurile, boxele, debaralele, talmeş-balmeş de boarfe şi boscârţe, unde decât să cauţi şi să găseşti ceva, mai degrabă renunţi şi dai fuga la magazin. Nici gând de aşa ceva, totul se înşira de-a lungul zidurilor, şters de praf, sortat şi etichetat. Ochii îi căzură asupra unei cutii în care fusese cândva ambalat un televizor Miraj. Scrisul îngrijit al Florenţei avertiza pe o etichetă: *Amintiri*.

Petre ridică urechile de carton cu emoţia care-i însoţea orice gest tangentând într-un fel sau altul persoana Florenţei. Atingea cu adoraţie obiectele care-i aparţineau,

clapele pianului purtând încă urma degetelor gingaşe, i se umezeau ochii privind fotografiile ei din copilărie, unde, fie vorba între noi, dădea cam cioară deşălată, dar Petre nu vedea decât o fetiţă cu ochi strălucitori, nevinovată, pe cale să fie aruncată în vâltorile vieţii.

…Nelipsitul *Caiet de Amintiri* cu panseuri şi fotografii de-ale colegelor, proiectând evocări şi reîntâlniri peste decenii, la fel de inevitabilul Oracol, un carnet de note – de nădejde elevă, nimic sub opt –, un caiet de teză la Istorie, mai multe fotografii de sfârşit de an şcolar, cu întreaga clasă adunată în jurul dirigintei sau al profesorului preferat. Poze clasice, în care toţi elevii au aer de orfani sau idioţi, iar dascălul, vrând cu tot dinadinsul să pară serios şi impozant, seamănă cu imortalizaţii de pe pietrele tombale. Bineînţeles, nu lipseşte glumeţul clasei, care ridică două coarne pe creştetul colegului din faţă… În sfârşit, un ierbar, un alt caiet cu maxime, iar sub câteva agende vechi, portretul foto al unui bărbat foarte mulţumit de cum arată, gata să tragă plin de eleganţă dintr-o ţigară; un bărbat frumos în toată accepţiunea cuvântului şi despre care Petre îşi spuse că trebuie să fie artist. Începu automat să transpire şi, cuprins de panică, întoarse fotografia: *Florenţei, femeia vieţii mele, în amintirea nopţilor de extaz, a irepetabilelor răsărituri de soare pe care le-am întâmpinat un singur trup, o singură inimă pe nisipul Mangaliei. De ce nu ne putem naşte a doua oară… Bob*

Petre simţi că s-a prăbuşit cerul. Dezamăgirea, conştientizarea unei „minciuni fioroase“ – îi atribuise Florenţei inocenţa unui falnic crin, încă nu-i simţise în palme greutatea sânilor –, o gelozie sălbatică, năprasnică îi întunecă privirea. Se rezemă fără respiraţie de zidul văruit, lacrimi de care-i era ruşine şi pe care le ura îşi deschiseră vad, ocolind aripile nasului borcănat. Totodată, realiză că, dacă în momentele acelea dă ochi cu Florenţa, e în stare s-o strângă de gât. S-o ucidă la modul cel mai concret. Nu

exista decât o singură soluţie! Să fugă de aici! Să fugă cât mai repede şi cât mai departe!

Florenţa stinse focul şi scoase coptura atentă să nu se frigă. Se simţea de două ori încântată; izbutise să nu se ardă, iar cozonacii ieşiseră o capodoperă! Înalţi, rumeni, dolofani, îi mâneai cu ochii! învăpăiată, fericită, intră în casă:

— Petre, Petre! Vrei cozonăcel cald, un ursuleţ făcut special pentru tine? Petre…

„Mai e în pod, probabil! Cum naiba nu le-a găsit?! Jucăriile…“

Nu-şi duse gândul până la capăt, realizând imediat dezastrul. În bradul virgin, încă neîmpodobit, fotografia lui Bob părea ţintuită acolo pentru vecie. Surâdea languros, pregătindu-se să tragă din ţigară.

După vreo şase sau şapte ani de la aceste întâmplări, vara, Petre se afla la Călimăneşti, unde îşi petrecea de la o vreme o parte din concediu. Avea necazuri cu rinichii şi medicii îi recomandaseră „ape“. O mizerie şi o plictiseală, dar Petre îndurase altele şi mai grele, consolându-se mai ales cu perspectiva celor două săptămâni de Litoral care urmau. Ca toţi graşii, iubea apa, căci la patruzeci de ani se putea vorbi deja despre Petre ca despre un barosan, categoria Sumo.

În rest, ducea o viaţă normală (în parametrii arondaţi celibatului). Avea în palmares campionate de popice şi biliard şi, obligat de burlăcie, ajunsese un bucătar de mâna întâi. Burlac convins, de neclintit, căruia amintirea Florenţei încă îi mai învineţea obrajii de mânie. De ce îi fusese tocmai lui dat să-şi încrucişeze drumurile cu mincinoasa cea mai ticăloasă, cea mai ipocrită fiinţă care se iscase vreodată în lume, de la Lucreţia Borgia şi până azi?! Timpul însă le vindecă pe toate,chiar rănile cele mai adânci. Poate că mai dor dacă le atingi, dar nu mai sângerează.

Deşi ar fi avut bani să-şi permită un single, Petre rămăsese acelaşi băiat econom dintotdeauna, astfel că preferă să achite un bilet de tratament „la comun“. Nu avea nimic de ascuns, era mai toată ziua plecat, că doar n-a venit la băi ca să stea în casă, întrucât l-ar fi deranjat un coleg de cameră?

Întâmplarea făcu să nimerească bine. Colocatarul era un bărbat cam de vârsta lui, cumsecade şi maleabil, vorbăreţ nespus dacă-i dădeai ocazia şi – iar întâmplarea – suferea de aceeaşi afecţiune cu Petre. De la sine, având aceleaşi izvoare şi medic de frecventat, iar la cantină acelaşi regim prescris, deveniră nedespărţiţi. Şi cum, inevitabil, începură să-şi petreacă şi „recreaţiile“ împreună, la o bere, la un film sau vânturând salba de staţiuni de prin împrejurimi, George remarcă la un moment dat:

— Ăştia or să creadă că suntem logodiţi.

Petre ridică din umerii masivi:

— Prostii!

— Absolut de acord, râse George, dar s-a creat o psihoză. Doi bărbaţi sau două femei, văzuţi în mod sistematic împreună, fără alţi parteneri, sunt imediat suspectaţi, taxaţi de homosexuali.

— Tu de ce nu te-ai însurat?

— Dar am fost, contestă George, şi încă de două ori!

— Şi?

— M-au părăsit amândouă. Prima se dădea în vânt după spaghete milaneze şi a prins din mers un tren spre patria cu pricina, a doua… n-o fascinam îndeajuns, n-o tulburam.

Petre mormăi încruntat: .

— Toate sunt nişte ticăloase. Stricate, mincinoase şi ticăloase!

— Şi care nu sunt, completă râzând George, au ghinion.

— Ai întâlnit dumneata vreuna singură? Sinceră, fidelă, curată?

Băutor ocazional, la a doua sticlă de vin Petre devenise melancolic. O melancolie cu arţag, care îi readucea totdeauna în minte idila cu Florenţa, vie şi proaspătă, de parcă lucrurile s-ar fi petrecut ieri. La fel de vie şi durerea din capul pieptului, care-l sugruma când priponise între crengile bradului fotografia lui Bob, autorul „nopţilor divine de la Mangalia“. Un taur rănit, încolţit de picadori, n-ar fi putut suferi mai sălbatic, mânios. Bufnit de plâns, părăsise ca o vijelie casa Florenţei. Cu ajutorul unui coleg de serviciu, lichidase totul la repezeală şi, în aceeaşi seară, abandonă pentru totdeauna Capitala – „plecat fără adresă…“ Îl însoţeau două valize cu haine, câteva cărţi şi inima sângerândă.

— N-avea trecere, înţelegi? O fată bună, cumsecade, cinstită, cu suflet nobil! N-am să-mi explic niciodată misterul, urmă George, cu vioiciunea care-l caracteriza, de ce naiba ridicăm în slăvi astfel de sfinte, dar ne pierdem capul pentru nişte ticăloase!

Petre, întors din amintiri pe terasa restaurantului din Călimăneşti, mârâi plictisit:

— Despre cine dracu’ vorbeşti?

— Te-ai pilit?! Despre vară-mea, nu dau nume, chestie de cavalerism. M-ai întrebat dacă am cunoscut vreo sfântă! Poate nu ştiu multe, dar pe ea o ştiu bine şi a avut ghinion, cu toată sfinţenia ei. Sau poate tocmai de-aia…

Petre îi îndreptă o privire confuză: „Ce naiba mă interesează pe mine problemele vară-si?“ Nu putea însă să-l repeadă, ocupau aceeaşi cameră şi e dezagreabil să-ţi potriveşti perna sub cap, de noapte bună, ştiind că urmează să sforăi alături de unul cu care te-ai certat.

— …avea însă un păcat, continuă George. Era mândră, domnule, mândră ca Lucifer!…

— Primul păcat din Decalog, comentă Petre aiurea.

— O deranja, dar ce zic eu o deranja, o umilea faptul că nu-i curtată, iar ideea că cei din jur şi-ar putea da seama de acest amănunt o scotea din minţi… Făcea tot ce-i sta în

putinţă ca să dea impresia că e solicitată, că are combinaţii şi aşa mai departe… Şi asta de mică!

— Ca să vezi ce tragedie!, comentă Petre sarcastic.

— Râzi tu, dar chiar că a fost o tragedie, fiindcă pe chestia asta a ratat şansa vieţii ei: întâlnise omul mult visat, idealul, jumătatea cealaltă, despre care bat câmpii romanticii… Şi să mai zici că nu există destin! Un fleac de nimic, la primul ochi nici nu-l observi, şi devine hotărâtor, determinând ceea ce se va petrece peste ani…

— Vrei să fii mai clar?

— Mai luăm un vin?… Bine, cum vrei tu. Stai să vezi cum a stat chestia! Eram noi încă puşti, să zic şaptişpe-optişpe ani şi am petrecut ca de obicei vacanţa de vară într-o pensiune, la Câmpulung Moldovenesc, unde mergeam de ani de zile cu părinţii. Tot clanul, unchi, mătuşi, veri şi verişoare… Ca să n-o mai lungesc, în timp ce despacheta şi îşi aranja lucrurile, vară-mea a găsit într-un sertar fotografia unui tip. Arătos, moacă de playboy, probabil că-l uitaseră acolo chiriaşii de dinaintea noastră.

Chestia-i că vară-mi îi place gagiul – ştii cum sunt puştoaicele – pune mâna pe poză şi nu se mai desparte de ea…

— Ce aiureală! Povestea-i lungă?

— Aşteaptă, domnule, că poanta abia vine! Peste câteva zile o pocneşte o idee şi mă roagă să-i scriu câteva rânduri pe spatele fotografiei. Venise cu textul pregătit, nu-l mai ţin minte, dar reieşea clar că subiectul împreună cu vară-mea au petrecut nopţi încleştate, undeva pe nisipul Litoralului, sub clar de lună, şi alte gogoşi din astea, îţi zic că nu mai ţin minte. Am şi semnat, nu mai ştiu cum, un nume din ăsta scurt, ca un bobârnac.

Petre îşi ridică privirea tulbure:

— De ce zici tu c-a făcut ea chestia asta?

— Ţi-am spus că se simţea complexată. Vroia să se laude, s-o arate prietenelor, era singura din clasă care n-avea un *boyfriend*. Ca să vezi ce înseamnă ghinionul, asta nu-mi iese

din cap! O prostie, o copilărie în fond, care a germinat aproape cinşpe ani, ca să explodeze exact când nu trebuia. O bombă cu efect întârziat!

— De fapt, ce s-a întâmplat?

— S-a încurcat cu un tip, gen Costică Othello, dar chestia n-o deranja, îl socotea bărbatul ideal, care, chiar înainte de nuntă, a dat întâmplător peste fotografia cu pricina. Bineînţeles că a citit şi textul de pe verso. Fie vorba între noi, oricine ar fi luat foc…

— Ce-a făcut?

— Cine, Othello? A salutat din mers şi dus a fost! A dispărut de parcă l-ar fi înghiţit pământul. De-aia ziceam de ghinion! O fată de aur, neprihănită, o statuie a onestităţii… Chiar dacă sunt puţin pilit, să ştii că nu exagerez o iotă, cum spuneam, da, un monument de virtuţi îşi ratează unica şansă, singura carte bună pe care a tras-o în viaţa ei, pentru un necunoscut, domnule! Culmea, pentru un macho pe care nu l-a văzut vreodată nici măcar pe trotuarul de vizavi! Pentru o fotografie, domnule!!!

Petre îşi ridică faţa cu trăsături descompuse, perlate – nu puteai distinge între sudoare şi lacrimi. Maxilarele încleştate păreau de lemn:

— Spune-mi, tipul din fotografie fuma?

George căscă ochii uluit:

— Eşti nebun, nene?! De ce nu mă întrebi şi numărul de la pantofi?!

Petre rosti în transă:

— Eu ştiu. Fuma… Ea… ea ce mai face?

— Care ea?!

— Florenţa…

Un ospătar începu să strângă sticlele goale de lângă piciorul mesei:

— Ora închiderii, vă rugăm…

NEBUNUL ĂSTA DE ALEX

Interiorul era cu adevărat elegant, emanând din toate ungherele rafinament şi prosperitate. Trecând de la o glastră de flori la alta, retuşând câte un efect, schimbând din mers poziţia câte unui obiect spre a-l pune mai bine în valoare, Marcela asculta cam cu jumătate de ureche ce discutau bărbaţii în salon. Din când în când, se oprea locului, detaila cu privirea îngustată de atenţie ansamblul şi, da, ăsta era cuvântul, pur şi simplu îi venea să ţipe de mulţumire. Totul se prezenta perfect, se ştia pe ea însăşi impecabilă, diseară avea să-şi demonstreze încă o dată statutul de gazdă desăvârşită.

Marcela era o femeie subţirică, iutacă, elegantă până şi în sala de baie, care nu înceta o singură clipă să se bucure de tot ceea ce îi oferea viaţa. Îndreptă o privire recunoscătoare spre Olimpiu – maestrul Dragomir –, un bărbat impunător, având eleganţa specifică masivilor şi un glas bine pozat care răsuna ca un clopot în sălile de tribunal. Prezenta toate datele marelui maestru şi era suficientă o singură privire ca să-ţi dai seama că omul acesta nu putea fi decât avocat. Ce mai, ei doi făceau pereche, se înţelegeau admirabil şi aveau o grămadă de prieteni adorabili. De ajuns să te uiţi la Alex, şi râse încetişor, fustangiul ăsta înrăit, pokerist înverşunat, pierde-vară care se laudă în toate zările că n-a avut în viaţa lui serviciu şi cu încă o grămadă de păcate! Deşi negativ cu majusculă, să fi căutat cu lumânarea n-ai fi găsit un exemplar care să-i semene, toată lumea îl simpatiza; un tip

irezistibil, cap de afiş în orice escapadă, un *party* fără „nebunul de Alex“ fiind de neconceput.

„Chiar, pe unde o fi? se miră, a promis că trece înainte de prânz.“ Intră în salon, masându-şi cu un gest devenit tic degetele inelate.

— Despre ce vorbeaţi? Sper că nu iar politică. Măcar azi să ne relaxăm.

Olimpiu îi surâse cu tandreţe. O trata uşor patern, dar Marcelei nu-i displăcea.

— Tocmai îi spuneam amicului Barbu că eşti emoţionată ca o tânără gospodină, la prima primire. Fii liniştită, scumpo, totu-i perfect, nu înţeleg de ce te mai agiţi… Ce-ai zice de un Cinzano înainte de dejun?

Barbu, tot avocat, asociatul lui Olimpiu, interveni:

— Iar eu îi explicam să te lase în pace. Şi agitaţia, în fond toată forfota preparativelor, face parte din plăcerea petrecerii.

Avea un ton sec, protocolar, de care nu se putea dezbrăca nici în contextul celor mai facile discuţii. Olimpiu îl socotea cam obtuz, cam „strică chef“, dar conştiincios şi partener de încredere. Marcela surâse recunoscătoare:

— Totdeauna am susţinut că eşti un înţelept… Nu, Barbu, nu exagerez deloc. Şi, pentru că veni vorba, vreau să-ţi cer o părere…

Pe chipul lui Olimpiu se aşternu o expresie de plictiseală:

— Ai o idee fixă, draga mea. Îţi spun eu, Barbule, despre ce-i vorba în două cuvinte. Marcela insistă să angajăm pentru diseară un detectiv particular. Recte, să-l amestecăm printre invitaţi. Mi se pare absurd…

— Ba-i cât se poate de cuminte, îl contrazise nevastă-sa. Gândiţi-vă câtă lume străină vom avea în casă! Chiar şi printre invitaţi, ca să nu mai vorbesc de chelneri, de personalul angajat.

Olimpiu râse:

— Iubito, tu vezi prea multe filme.

— Marcela are dreptate, decise sentenţios Barbu. Deţineţi valori importante în casă.

— Nimic care să intre la rubrica „îndemânarea mea şi nebăgarea dumneavoastră de seamă“, argumentă Olimpiu. Poţi să-mi iei pendula Secession, sau tabernacolul, sau chiar Bazaine-ul de pe perete, să-l bagi în buzunarul de la ceas şi să te strecori pe uşă?! Nu fiţi caraghioşi!

— În fond, de ce te deranjează un invitat în plus?

— Nu suport ideea de poliţie. M-am săturat de act cenzurat, de securită, spionită şi încă vreo douăzeci de substantive cu „ită“.

— Otită, găsi Alex, intrat pe ultima replică.

Era scund, suplu, cu o figură de maimuţică inteligentă. Întreaga lui fiinţă vibra de un neastâmpăr caracteristic.

— Ce faceţi, dom’le, aţi şi început cheful? La mulţi ani, Olimpiule!

— Eu am zis ceva de un vermut, dar Marcela se face că n-aude.

Marcela agită un clopoţel de argint. O fată de vreo optsprezece ani se opri în prag, rostogolindu-şi ochii rotunzi. Era îmbrăcată în uniforma servantelor de casă mare, pusă în circulaţie de *high-life*-ul economiei de tranzit, alta decât a subretelor de operetă: în locul rochiei negre cu şorţuleţ de dantelă – fustă, tunică, bonetă, tenişi. Toate albe. Cam aducea a spital, dar moda îşi are poruncile ei.

Marcela comandă scurt, ca la restaurant:

— Cinzano, lămâie, măsline verzi, saleuri. Mie mi-aduci un ceai de mentă. Cu gheaţă.

Barbu se ridică. Ţeapăn, aferat, uscat:

— Eu am plecat. Doamnă!… şi se înclină echer în faţa Marcelei.

— Cum? Nu rămâi la dejun?

— Iartă-mă, am o afacere în oraş. Spune-mi, Marcela, te superi dacă nu vin diseară costumat?

— Da, făcu apăsat Olimpiu, se supără. Ne supărăm toţi. Adică, de ce să fim numai noi caraghioşi? Asta a fost

fantezia Marcelei, chit că e ziua mea, nu a ei, o dată acceptată, trebuie respectată. La bal costumat, subiecţi costumaţi! Dixi!… Uite-o pe draga de Evelina!

Se ridică, ieşind în întâmpinarea nou-venitei, o femeie de vârstă mijlocie, prea fardată şi cu cercei prea lungi pentru orele amiezii. Când îi sărută mâna, Evelina râse artistic şi mezzosopran:

— Oh, tu, cavalere, *sans peur et sans reproche*! La mulţi ani, Olimpiule! Apoi, pe un ton cotidian: Am trecut în zbor.

— Sper că rămâi la masă, spuse Marcela.

— Imposibil, scumpo… Vroiam doar să te rog ceva. Poţi să… lasă că-ţi spun eu când ai o clipă liberă… Ce faci, Barbule, pleci din cauza mea?

Avocatul încercă să fie galant:

— Dimpotrivă, constitui încă un motiv ispititor pentru a rămâne, încă un regret că sunt silit să plec… Adăugă, răsucindu-se spre gazdă: Nu uita, Olimpiule, paza bună trece primejdia rea.

Ieşi cu pas ţeapăn, milităresc şi, aşa cum se întâmplă uneori, după plecarea unuia dintre convivi, pentru câteva momente, în încăpere se aşternu liniştea. Servanta intră cu măsuţa de serviciu încărcată. Era novice încă, stângace, cu obrajii pară şi cu limba scoasă, aşa cum fac de obicei copiii când depun vreun efort. Glasul Marcelei îi ridică privirea speriată:

— Mulţumesc, Cecilia, poţi să te retragi.

Fata se grăbi să dispară, şi Alex începu să râdă:

— Speriată rău căprioara, dar nostimă foc. Unde aţi descoperit-o?

— Eşti imposibil, Alex, îl dojeni galeş Marcela, chiar nu poţi să treci pe lângă o fustă, fără să te intereseze unde-i fermoarul?

— Imposibil? se miră Evelina nazal. E de-a dreptul respingător.

— Dar mereu seducător, râse Alex, trebuie să recunoşti.

Evelina se strâmbă:

— Pentru slugi, probabil.

Olimpiu, care umplea paharele, interveni:

— Iar vă ciondăniţi? Hai să bem un vermut în avanpremieră. Ciocniră. Marcela cu paharul de ceai din care bea cu paiul, Evelina având aerul că face o mare concesie, bărbaţii grăbiţi să simtă dulceaţa picantă a licorii. Alex, bine dispus, dar cine îl văzuse vreodată altfel, improviza un toast:

— La mulţi ani, gazde mari, dea Dumnezeu, Olimpiule, să te văd cu statuie în parc şi nume de stradă, te ador Evelino!

Se apropie de ea şi începu să-i cânte, suflându-i în obraz damful de alcool. Evelina întoarse capul îngreţoşată, ceea ce păru să-l stimuleze pe trubadur, amplificându-i patosul:

— *Viaţa mea-i zdrobită şi oricând merg la Bellu,/Văd chipul tău 'nainte-mi şi ochiu-ţi blând ca mielu',/Pătrunde-adânc în mine şi parcă zice „Vino!"/O, da'n curând veni-voi la tine, Evelino!…*

Isprăvi cu o reverenţă à la D'Artagnan, spiralând în aer o pălărie inexistentă. Marcela şi Olimpiu, încântaţi, aplaudau să-şi rupă mâinile.

— Asta zic şi eu declaraţie, aprecie Olimpiu.

„E fermecător, gândi Marcela. Orice-ar face, nu te poţi supăra pe el. Îi stă bine."

Pe chipul Evelinei se citea un dispreţ de gheaţă. Se ridică majestuoasă ca o Brunhildă:

— N-am auzit în viaţa mea ceva mai ieftin şi mai vulgar. Dar dacă voi îl încurajaţi… Vrei să vii puţin, Marcela?

Olimpiu privi amuzat în urma lor:

— Mă pui pe gânduri, Alex. *Qui s'aime, se taquine…*

— Am altceva mai bun de făcut… Despre ce primejdie vorbea Barbu?

Avocatul îşi umplu din nou paharul şi se lăsă pe spatele canapelei. Reflex, arboră expresia de tribunal şi tonul de bară:

— Fleacuri, *mon cher*. Susţine o fixaţie de-a Marcelei, s-aduc musai un sticlete la petrecere. Barbu e al nostru, îl

iubim, dar asta nu-l împiedică să aibă minusurile lui.

— Adică?

— E un tenebros congenital, patologic circumspect, nu s-a inventat încă nimic perfect rotund şi neted. Pentru el, până şi primăvara are coşuri pe faţă.

Alex se juca, agitând între degete piciorul paharului gol:

— Poate că ei nu gândesc tocmai rău. S-a umplut lumea de borfaşi, nu mai poţi avea încredere în nimeni.

Olimpiu îl privi sarcastic:

— Nici în tine?

Alex îi răspunse pe acelaşi ton:

— Pune-mă la încercare.

În biroul avocatului, Evelina înţepenise dinaintea unui tablou: pentru neiniţiaţi, o isterie indescifrabilă de linii întretăiate, pete, zigzaguri, îmbârligătură de culori înghesuite pe o pânză de dimensiuni moderate. Transportată, Evelina emise pe un ton elegiac:

— Admirabil! Nu mă satur privindu-l.

— Marea noastră comoară, surâse modest Marcela. Personal, nu-l înţeleg, prefer stilul academic, nu-mi comunică nimic. Dar un Bazaine… rămâne un Bazaine. Birul nostru, ofranda noastră – repetă cuvintele auzite de nenumărate ori de la Olimpiu, dar fără să menţioneze sursa citată – pe altarul snobismului.

Evelina ţinu să-şi sublinieze starea de spirit:

— De câte ori îl privesc, mă simt tulburată până în adâncul sufletului… Şi ce este mai interesant, de fiecare dată încerc emoţii proaspete, de fiece dată îmi spune altceva…

Marcela, care nu era lipsită de simţul umorului, se interesă abrupt:

— Acum ce-ţi spune?

Evelina arboră un aer de supremă condescendenţă:

— …Tu nu poţi să înţelegi… E o chestiune de educaţie, de aviz, dar în primul rând de infrastructură emoţională, de

trăire lăuntrică… de acel segment care vibrează…

— Ei bine, i-o reteză Marcela, eu n-am segment… Uite, ăsta-i şalul pe care-l vrei, nu? Şi desfăşură o broboadă de caşmir năpădită de ciucuri şi arabescuri. Pot să-ţi împrumut şi cerceii cu peruzele, se asortează.

— Ce greu mi-e să mă desprind din atmosferă! exclamă Evelina mereu eterică. Vraja geniului… Nu, mersi, n-am nevoie de cercei. Acum, chiar că am fugit!

— Eşti sigură că nu vrei să rămâi la dejun? o întrebă în timp ce se întoarseră în salon.

— Scumpa mea, când primeşti seara, n-ai nevoie de oaspeţi la prânz. Pentru ce oră a rămas?

— Dacă reuşim să ne adunăm cu toţii la zece, e foarte bine.

Alex clipi semnificativ spre Olimpiu şi, repezindu-se în întâmpinarea Evelinei, îi căzu într-un genunchi. Cu mâinile duse a veneraţie la piept, începu să declame cu intonaţia patetic, cântătoare care frângea inimile pe vremea Aristitzei Romanescu.

— *E noapte, stelele pe cer clipesc din ochi la omenire/ Înamoratul cavaler cu draga lui are întâlnire…* Se întoarse brusc la ton cotidian, de piaţă: Lino, maică, la ce oră să vin să te iau?

Evelina, uitându-se ostentativ doar la Marcela, îşi puse mănuşile:

— Cum poate fi cineva atât de penibil? Mă conduci?

Olimpiu, trăgând cu urechea spre vestibul ca să nu fie auzit, începu să râdă:

— *Mon cher*, în tine moare un Tănase.

— Asta ca să nu spui că sunt un cabotin. În realitate, nimeni nu-mi stârneşte atâta chef de a scoate din sărite ca distinsa noastră amică Evelina. Am să-ţi spun ceva, Olimpiule! Voi mă trataţi de paiaţă şi, în fond, nici nu merit altceva. Aminteşte-ţi însă de bufonii lui Shakespeare care doar adevăr grăit-au! Draga noastră Evelina e cea mai

ticăloasă fiinţă pe care ai întâlnit-o în, să zicem, ultimii zece ani.

— Exagerezi, *mon cher*, dar îţi stă bine. Încă un Cinzano?

Serata constituia, fără îndoială, o reuşită, toată lumea era de acord, iar Marcela, care în sinea ei radia, primea cu modestie de mare doamnă mulţumirile invitaţilor. Desigur, Dragomirii – Olimpiu şi Marcela – au şi condiţii, îşi spuneau aceştia. Sunt plini de bani, n-au copii, obligaţii etc. şi dispun de o casă corespunzătoare. Fă dumneata bal mascat în coşciugele lui Ceauşescu, cincizeci de metri pătraţi socotind şi balcoanele, unde, dacă există doi obezi în familie, unul musai trebuie să se mute. Cât despre vila Dragomirilor, comentau aceiaşi la inerentul telefon de bârfă din dimineaţa imediat următoare petrecerii, era indiscutabil superbă, făcând parte dintre acele case pe care le admiri din toată inima, dar în care nu ţi-ar face plăcere să locuieşti. Nefuncţională, apreciau gospodinele, spaţii supradimensionate, atenanse bogate, o grădină minunată – toate necesitând personal pentru îngrijire, nu glumă – în fond însă, doar şase încăperi. Dar toate acestea îi priveau pe ei şi nu adumbreau cu nimic reuşita primirilor lor. Mai erau şi gazde minunate, atât Olimpiu, cât şi Marcela izbutind să sugereze fiecărui oaspete că-i cel mai bine venit, cu nerăbdare aşteptat şi că în lipsa lui ar fi fost doborâţi de tristeţe, serbarea nemaiavând nici un farmec. Invitaţii contribuiau şi ei la succesul serii. Se străduiseră la alegerea costumelor – ca totdeauna predominau zânele, „Carmenele“, piraţii, Pierrot şi Colombina, sultanii (Olimpiu – cel mai impozant), Popeye Marinarul şi Scufiţa Roşie – da, în primul rând, veniseră hotărâţi să se distreze.

Fireşte, Alex, costumat în corsar, era sufletul petrecerii. Cânta, glumea cu toată lumea, se ţinea de farse. La un moment dat, profitând de neatenţia Evelinei, îi „suflă“ poşeta şi o ascunse într-o vază japoneză. Lăsă să se scurgă câteva minute şi, uzând de aceeaşi gestică pompoasă,

mişţocară, care-i era destinată exclusiv Evelinei, o invită la dans.

„Brunhilda“ îl respinse cu dispreţ nimicitor.

— Mă plictiseşti.

Era costumată în Indira Gandhi, înfăşurată cu văluri îndesate de culori şi desen, sandalele aurii lăsau să se vadă pedichiura impecabilă, iar bumbul din frunte desăvârşea portretul. Agita nervoasă un evantai, şi Alex îşi spuse că n-a văzut în viaţa lui unghii atât de lungi.

— Scumpo, declară, luând-o cu forţa, un singur dans ca să ştiu că nu eşti supărată pe mine, şi nu te mai deranjez. Jur!

— Dacă juri… şi se lăsă îmbrăţişată.

— Mă faci fericit! Continuă, suflându-i la ureche pe melodie: *Azi noapte am visat/Că tu m-ai sărutat/Ce-ai zice acum/Pe înserat/Să fie un vis adevărat?*

Evelina, scoasă din răbdări, se smulse:

— Dar ce-ai zice tu acum de două perechi de palme?

Alex simula încurcătura:

— *Nu pot să-mi dau seama. Întrebaţi pe mama.*

Evelina îl plesni peste obraz cu evantaiul şi se amestecă printre invitaţi.

Barbu o căută din ochi pe Marcela. Considera că a făcut suficient act de prezenţă. El era un om serios şi i se părea că nu cere prea mult de la semeni, aşteptându-se la un comportament similar. Dacă vor însă să se facă de râs, dându-se în spectacol ca saltimbancii, treaba lor. O zări lângă bufet, dând dispoziţii chelnerilor, şi se grăbi să se apropie.

— Felicitări, Marcela, totul este extraordinar, dar eu plec…

Marcela îşi flutură a reproş genele bine rimelate:

— Cum? Nu-i nici 12! Mai stai măcar o jumătate de oră. Am un tort grozav.

— Te rog, nu insista. Îţi mulţumesc, a fost o seară splendidă, spune-i şi lui Olimpiu… Tot ce faceţi voi doi împreună e magnific, dar înţelege-mă…

Marcela schiţă un gest de neputinţă:

— Cu sila nu te pot reţine. îmi pare rău…

Îl urmări o clipă cum se strecoară printre invitaţi, îndreptându-se spre vestibul, siluetă ţeapănă, rigidă plop, fără şic şi ridică din umeri: „Asta e, nu poţi obliga pe nimeni să fie fericit.“

Spre ora două sosi tortul. Un tort triumfal, cu circumferinţa de cel puţin un metru – comandă specială, vezi bine –, care smulse exclamaţii sincere de admiraţie. Cei mai mulţi dintre invitaţi nu văzuseră încă o mostră atât de impresionantă. Şase chelneri destupară simultan sticle de şampanie, declanşând intonarea unui *Mulţi ani trăiască* entuziast.

Olimpiu, cu privirea umezită, ridică palmele în aer, solicitând linişte. Rosti sincer tulburat, cu voce alterată de emoţie, dar mereu emfatic:

— Vă mulţumesc, dragii mei, sunt extrem de mişcat, căldura sentimentelor voastre îmi îmbujorează sufletul şi cugetul. Alături de voi, cu şi prin voi, mă bucur neostenit de privilegiile prieteniei. Ajuns la vârsta reflecţiilor, cercetez cu gândul în urmă-mi şi mulţumesc mereu Proniei Cereşti de generoase ursitoare, de edulcorată soartă… O soţie ideală, unică…

Îşi întrerupse *speech*-ul, înclinându-se echer în faţa Marcelei si sărutându-i mâna, în vreme ce asistenta înfierbântată izbucni în urale.

— Bravo!… Trăiască Olimpiu şi Marcela… La mulţi ani!

* * *

Cheful se sparse pe la cinci dimineaţa, când musafirii, parcă înţeleşi între ei, plecară în bloc. Din politeţe, Marcela insistă să se mai rămână, dar în sinea ei îi părea bine că s-a terminat. Se simţea obosită, toată noaptea nu stătuse o clipă locului, urmărind cu ochi de lynx o desfăşurare desăvârşită, şi acum, prea surescitată pentru a se culca, avea chef să bea un pahar în tihnă şi să „bârfească“, să comenteze, să recapituleze momentele forte ale seratei. Ultimii rămaşi, Evelina şi Alex, erau numai buni pentru aşa ceva (ei închideau totdeauna cheful), şi Marcela, dându-şi drumul să cadă pe canapea, se gândi cu plăcere la ceasul de taclale care va urma.

— Nu-mi mai simt picioarele… Apoi, alintându-se: Cred că a ieşit destul de bine, nu?

Alex decretă:

— Totul de nota zece! Si bufetul, si ambianţa, absolut totul! O petrecere unică pentru Bucureştiul de azi. Eşti o organizatoare înnăscută!

— Foarte reuşită, fu de acord şi Evelina, scoţându-şi bumbul de pe frunte.

— O clipă! îi întrerupse Marcela. Cecilia, să fii atentă la ceştile de cafea. E un serviciu Winchester, le explică celorlalţi. Ce spuneam?

Fata, palidă de oboseală, se balada cu paşi muţi prin casă, strângând ultimele urme ale chefului. Scrumiere, câte un pahar abandonat în cele mai neaşteptate locuri, glastrele de flori… Olimpiu se apropie de nevastă-sa şi îi sărută mâna:

— Mulţumesc, iubito, mi-ai dăruit o serbare de neuitat… Propun încă o cupă de şampanie în onoarea graţioasei noastre gazde. Pentru Marcela!

Alex, om de carnaval, pentru care o petrecere nu se isprăvea niciodată îndeajuns de târziu, coopera entuziast:

— *Pour la bonne bouche*! Excelentă idee!

— Sunteţi de-a dreptul nebuni, spuse Evelina.

În aceeaşi clipă, Cecilia dădu buzna în salon:

— Coniţă! A dispărut tabloul din birou. Zău, e locul gol pe perete!

* * *

Primul îşi reveni Olimpiu. Telefona la Poliţie, apoi se adresă nevesti-sii.

— Te rog, Marcela, fără reproşuri, este vina mea, mi-o asum în totalitate, trebuia să te ascult.

— Dar n-am zis nimic, şopti pierită nevastă-sa. E ciudat, citeşti mereu despre astfel de lucruri, dar nu-ţi vine să crezi că ţi se pot întâmpla şi ţie.

Evelina se lamenta de parcă ea ar fi fost proprietara păgubită:

— Ce pierdere imensă! Ce capodoperă! Parcă tot aştept să mă trezesc şi să-mi spuneţi că nu-i adevărat…

— Mai adevărat decât atât, observă Alex, nu se poate.

Se tot uita la zidul gol, la rama ca un ochi pătrat, rămas fără conţinut, dezolantă prin ea însăşi, la obiectele din jur, de parcă acestea, martori oculari, ar fi putut vorbi.

— Am să-l sun pe Barbu, hotărî Olimpiu.

Alex se aplecă să ridice un obiect de pe covor. Era un cuţitaş de desert, mai precis pentru fructe, mică bijuterie cu plasele de sidef.

— De ce? se interesă Marcela.

— E asociatul meu, a fost şi el la petrecere, nu strică să fie de faţă când vine Poliţia.

— Care, după cum se vede, spuse Alex, nu prea se grăbeşte. Pe Barbu însă cred că l-ai deranja degeaba, nu ştie nimic.

Olimpiu îl cercetă curios:

— Vrei să fii mai explicit?

— Barbu a cărat-o spre miezul nopţii…

— Exact, confirmă Marcela, am auzit pendula chiar în clipa când închidea usa.

— Or, furtul s-a comis mult mai târziu. Spune-mi, scumpo, se adresă Marcelei, ţi-aminteşti când s-au servit fructele?

— Am programul meniului în bucătărie, dar l-am consultat de atâtea ori, că-l ştiu pe dinafară. După tort – două noaptea, s-a adus al patrulea rând de cafele, pe urmă au venit fructele. Deci cam pe la trei şi jumătate.

— Fructele împreună cu serviciul de fructe, presupun… Adică, au fost aduse o dată.

— Bineînţeles, dar nu văd unde vrei să ajungi.

Alex zâmbi:

— Pânza a fost desprinsă din ramă cu acest cuţitaş, şi-l arătă cu degetul pe birou. Vasăzică, după ce s-au adus fructele, când Barbu era plecat de mult. De asta-ţi spuneam că l-ai chema degeaba.

Olimpiu se sperie:

— Dacă ai dreptate, înseamnă că-i corp delict, nu trebuia să-l atingi!

— Fii liniştit, *mon cher*, l-am apucat cu unghiile şi doar de muchii. Am consumat şi eu atâta producţie poliţistă încât să ştiu cum devine chestiunea cu amprentele.

Evelina pufni agasată:

— Bate câmpii ca de obicei! Lasă, domnule, Poliţia să-şi facă treaba!

Olimpiu rămase gânditor:

— Bizar! E ceva în ce spui tu, dar când premeditezi o acţiune, vii dotat tehnic.

— Poate a fost o infracţiune spontană, i-a venit pe loc ideea, râse Alex, oricum însă obiecţia ridicată de tine e serioasă.

Evelina îşi înăbuşi un căscat, ducând degetele la gură. Alex o privi mirat:

— Unde ţi-au dispărut unghiile, soro? Chiar mă miram cât sunt de lungi!

Evelina închise instinctiv pumnii:

— Începuseră să mă deranjeze şi le-am scos… Ce, n-aţi mai auzit de unghii false?

— Sunt frumoase, dar incomode, spuse maşinal Marcela.

Alex îşi reprimă o tresărire. Rosti pe un ton uşurel:

— În cazul ăsta, să ştii că ai pierdut una din ele. Am găsit-o chiar aici, pe covor, dar nu-mi dădeam seama despre ce poate fi vorba.

I-o întinse galant, în podul palmei. Evelina îi mulţumi. în glas se desluşea o undă de nervozitate.

— Aici se întâmplă ceva, mormăi pentru el avocatul Dragomir.

Nevastă-sa îl privi neliniştită:

— Ce vrei să spui?

— În realitate, declară Evelina neobişnuit de însufleţită, nu ai pe cine suspecta. Când se întâmplă ceva într-o casă plină de oaspeţi şi personal angajat, cred că eram peste cincizeci de persoane…

— Patruzeci şi patru, o corectă instinctiv Marcela.

— Vezi? Pe cine să bănuieşti? Toţi sunt la fel de suspecţi. Şi eu am fost – dacă vreţi – jefuită în noaptea asta. V-am văzut însă prea necăjiţi cu paguba voastră, ca să mai fac şi eu caz. Mi s-a furat poşeta.

Marcela se sperie:

— Eşti sigură? Aveai ceva important?

Alex îşi ridică mâinile de parcă s-ar fi aflat în faţa unui revolver:

— Scuze! Vinovatul sunt eu, poşeta există. Am vrut s-o necăjesc pe Evelina şi am ascuns-o în vaza japoneză… De acord cu voi că a fost o glumă proastă.

— Imbecilă, scrâşni Evelina, ca şi autorul.

Alex îşi băgă adânc braţul în vas şi scoase poşeta.

— Poftim.

Chipurile neîndemânatic, o scăpă şi conţinutul ei se rostogoli pe covor. Mărunţişuri specifice: fard, chei, o batistă, o cutioară de medicamente. Ochii tuturor se opriră asupra unui briceag cu întrebuinţări multiple. Alex îl ridică în aer, răsucindu-l pe toate părţile. Ochii îi sclipeau ca ai unui diavol.

— Iată de ce a fost nevoie de cuţitaşul de fructe. Asta apropo de dotarea tehnică obligatorie care te îngrijora pe tine, Olimpiule. *Aşa că Evelino dolce mia/Ai dat de belea!/ Ştiam că n-ai cherestea/Dar nici chiar aşa…*

— Nu-mi vine să cred! exclamă Marcela cu ochii lărgiţi de consternare.

Evelina ţipă:

— Te uiţi la ce îndrugă nenorocitul ăsta? E o pramatie, un trişor ordinar şi crede că toată lumea îi seamănă! Şi ce dacă port un briceag la mine? E plin de hoţi şi criminali. Dacă aveam un pistol, îl luam pe ăla, fiţi siguri!

Alex o privi ironic:

— Şi cu unghia găsită chiar la „locul crimei“ cum rămâne?

— Am pierdut-o, ei şi?

— De acord, dar cu specificarea că ai pierdut-o în timp ce „lucrai“ tabloul. Ţi-ai dat seama şi de aia le-ai scos şi pe celelalte.

— Speculaţii! Cocoşel de mahala, faci aici pe marele detectiv!

Olimpiu se ridică, cerând linişte. Statura uriaşă părea să domine întreaga încăpere:

— Toate bune şi… în fine, mai puţin frumoase, dar unde e Bazaine-ul meu?

Privirile celor trei se fixară asupra Evelinei. Aceasta se înfăşură mai strâns în şal, de parcă i-ar fi fost frig. O expresie de sfidare înţepeni pe chipul cu buze strânse, parcă înghiţite.

— V-aţi luat după nebunul ăsta, v-am spus!

Avocatul căută din ochi o scrumieră să stingă ţigara:

— Nu există multe posibilităţi. Ori e ascuns undeva în casă, în vederea unei recuperări ulterioare, ori e asupra ei.

— Gata, l-am găsit! exclamă Alex, acvilă, probabil, într-o existenţă anterioară.

Olimpiu şi Marcela se holbară.

— Unde?!

— Chiar aici, râse Alex, sub ochii noştri, „intercalat“ între faldurile sariului.

— Extraordinar! se minună Marcela, ce idee!

— Fabuloasă! completă Alex. De aia şi-a ales costumaţia asta „gandhistă“. Desenele se confundă, Bazaine-ul se pierde în imprimeul materialului… Asta zic şi eu o toaletă valoroasă! Evelina şi Liz Taylor, când o făcea pe Cleopatra în film.

Marcela întrebă, fără să-şi ridice ochii. Simţea că îi este ei înseşi ruşine de ruşinea Evelinei.

— De ce n-ai plecat imediat, înainte ca cineva să fi observat hoţia?

— Mai întrebi? se miră Alex. Era obligatoriu să-şi recupereze poşeta şi unghia.

Evelina îi asculta absentă, încremenită ca o statuie de gheaţă. O statuie care începu să se mişte, desprinzând pânza dintre faldurile costumului.

* * *

— Şi-acum, se întrebă Olimpiu, ce le spun ălora de la Poliţie?

Marcela avu o scurtă ezitare. Deveni dintr-o dată calină şi, apropiindu-se de avocat, îl luă tandru de braţ:

— Îndrugi şi tu acolo ceva, îţi ceri scuze că te-ai înşelat, în fine, găseşti tu o ieşire… Evelina-i o păcătoasă, totuşi a fost prietena noastră. Bine că s-a găsit Bazaine-ul.

Olimpiu îi cuprinse umerii, înduioşat:

— Totdeauna ţi-am admirat nobleţea, scumpa mea… Cât despre Alex… Ce să-ţi spun *mon cher*, eşti un mare perspicace. Pur şi simplu *brillezi*. Tănase, Sherlock Holmes… Ce secrete mai ascunzi?

Alex făcu o reverenţă adâncă şi improviza ca de obicei, pe cântec:

— *Secretul meu de-aseară/Pe strune de vioară/Ţi l-oi încredinţa in zori/Când îţi miroase gura a flori / Ura, ura, de trei ori…* Vivat Olimpicilor!

— „Ce frumoasă e viaţa! îşi zise Marcela. Totul e să ştii de la ce capăt să-o apuci…“

ZÂNA CEA BUNĂ

Cele mai vechi amintiri se legau de orfelinat. Oricât s-ar fi străduit, oricât ar fi forat în trecut, nu dispunea de nici un amănunt sau clişeu, cât de vag, sugerând că ar fi trăit şi în altă parte. Mai târziu, avea să afle că fusese găsit în Piaţa Obor, abandonat lângă o tarabă de plante medicinale, iar de aici, via miliţie, ajunsese la o casă de copii, din apropierea străzii Sfinţii Voievozi. Era un băieţel cam de doi ani – apreciase personalul – despre care nu se ştia nimic. Îl botezară Valentin, după numele directoarei şi al sfântului din calendar, copilul fiind adus pe un 14 februarie. Fireşte că aceasta fu hotărâtă şi ca zi de naştere, iar numele de familie se stabili parcă de la sine – Valentineanu. Se potrivea şi suna bine. (Ulterior, Valentin nu-şi înjură naşii, aşa cum se întâmplă de obicei, dimpotrivă, îi socoti inspiraţi, singurul neajuns fiind acela că niciodată nu-şi va cunoaşte zodia. Dar la aceasta se gândi cu mult mai târziu, când, după ’90, zodiacul începuse să facă furori).

Numele constituia cea mai importantă amintire şi totodată zestrea care-l însoţea când părăsi orfelinatul din Capitală. La aproape cinci ani, fiind cam firav şi slab la plămâni, îl transferaseră la o casă de copii dintr-o localitate de munte, aşezământ ce avea să-i fie cămin unic până la majorat. Un cămin vitreg, pentru că şi condiţiile din România socialistă erau vitrege, iar personalul dezumanizat de propria mizerie nici nu era alcătuit din apostoli.

Dacă i s-ar fi cerut lui Valentin să puncteze în puţine cuvinte coordonatele celor cincisprezece ani petrecuţi în N.,

chiar trezit din somn, ar fi „recitat“, fără să ceară timp de gândire: „Frig, bătaie, foame.“ Dar cel mai greu de îndurat era foamea constantă, tenace, sfâşietoare, fidelă ca umbra. Te urmărea şi în vise, te culcai flămând şi te trezeai lihnit, te hărţuia, devenind obsesie. Ani în şir, zi de zi, în fiece minut, copiii erau preocupaţi de a descoperi un mijloc, o şmecherie, orice truc spre a face rost de o înghiţitură măcar, peste raţiile de la cantină. Valentin bănuia şi, probabil pe bună dreptate, că ăştia, orfanii cazaţi în regiuni montane sau de deal, sunt cei mai chinuiţi, fiind bine cunoscut apetitul pe care-l generează aerul de munte. Ceva mai bine se descurcau totuşi vara, când orăşelul se umplea de turişti, alţii decât alpiniştii sau amatorii de ski. Oficial, n-aveau voie să cerşească, dar educatoarele mai închideau ochii, lăsându-i să hălăduiască prin oraş. Aici, pe bulevardul care-l traversa, în piaţă sau la gară, rostuiau câte un măr, un pumn de cireşe, o pâine, câţiva lei ori, în zile norocoase, chiar o îngheţată la cornet. Copiii nici nu trebuiau să ceară, era de-ajuns să se uite la tine ca să-ţi dai seama ce aşteaptă, căci, după câteva zile petrecute în N., ajungeai să-i cunoşti: obraji supţi, culori anemice, tristeţea aceea tasată, greu de îndurat pe chipuri tinere, expresii neliniştite, încolţite, de fiinţe care nu se simt niciodată în siguranţă. Şi, bineînţeles, ceea ce s-ar putea numi uniforma – îndeobşte treninguri decolorate, a căror monotonie era spartă de câte un amănunt vestimentar întâmplător, căciuliţă sau cămaşă etc., provenite din pachetele milostivilor care făceau curăţenie în debarale.

La zece ani, Valentin era, la prima vedere, un băieţel aidoma celorlalţi, slăbuţ-aşchie, zi famelic, cu o claie de păr blond şi privire iepuratică. Îi era frică de toată lumea! De Tanti Luţa, în primul rând, educatoarea cea mai rea, o bestie de care-şi va aminti cu ură toată viaţa! Palmele oricum zburau prin cămin ca fluturii pe tăpşan de margarete, dar Luţa bătea cu făcăleţul şi cu voluptate, când nu se mulţumea doar cu ciupituri perverse, subţiri, a căror

durere îţi străpungea întreaga făptură până în luminile ochilor. Ghionţii şi palmele zdravene după ceafă, ca şi jaful practicat de băieţii mai mari, nici nu mai intrau la socoteală, aproape că se obişnuise chiar şi cu nopţile terifiante când se achitau poliţe şi se aplica adevărata lege, legea nescrisă a căminului. Nasuri sparte, coaste rupte, practici sexuale fioroase impuse celor mai firavi, incapabili să se apere, treceau neobservate, fapt divers, la fel de obişnuit ca ceaiul tulbure al fiecărei dimineţi. Teama cea mai paralizantă însă era tot cea legată de mâncare. Tăiatul raţiei la prânz sau seara echivala cu o catastrofă. Oricum, plângeau de foame în somn, dar lipsit şi de cele câteva înghiţituri, stomacul se răzvrătea, zvârcolindu-se cu crampe dureroase.

Asupra copiilor care mai aveau totuşi familii plutea încă o ameninţare, coşmarul „de a fi făcut pachet şi returnat“. Drumul spre orfelinat, ca şi cel către cimitir, e de obicei cale fără întoarcere, iar pentru subiecţi nu mai exista cuvântul acasă. Reveniţi, chiar ocazional, erau prost primiţi, priviţi cu duşmănie – „încă o gură, câteva zile şi tot se simte“ – nu intrau bine pe uşă, că se şi aducea vorba de plecare. Asta, când nu erau întâmpinaţi cu pietre şi alungaţi încă de la poarta ogrăzii. Mai conştientizau toţi că oricât de cumplit ar fi fost traiul la Casa de copii, faţă de mizeria de acasă se constituia într-un adevărat paradis. Măcar se aşezau la masă de trei ori pe zi, noaptea aveau o felioară de pat numai a lor, auziseră de pasta de dinţi, singurul produs de larg consum care, alături de scobitori, nu lipsise de pe piaţă nici chiar sub Ceauşescu. Şi încă ceva! Mergeau regulat la şcoală…

Şcoala! La simpla enunţare a cuvântului, chipul lui Valentin se lumina de bucurie. Aici se simţea el în apele lui, fericit, un as!, aşa cum avea să-şi definească starea de spirit mai târziu. Avea o memorie excelentă, asigurându-i dintr-o dată o ştachetă ridicată în topul clasei, dar mai cu seamă o bosă a cifrelor care ţinea de har. Fapt bine cunoscut, cine ştie matematică trece obligatoriu clasa, dar performanţele

şcolare ale lui Valentin ţinteau mult mai sus. Cu timpul (absolvi Liceul de Băieţi din Sinaia), avea să devină un caz, „cazul Valentineanu“, determinându-i pe profesori să filozofeze: „Când Dumnezeu vrea să dea, apăi dă, nu se zgârceşte! Uită-te la prăpăditul ăsta de Valentineanu! E totul numai petice, n-a ţinut în viaţa lui în mână o portocală, singur-singurel de n-am termen de comparaţie, mai are omul o mătuşă, un văr de-a şaptea spişă, ăsta nimic! Şi… da, asta vroiam să spun, uite-te la el cum străluceşte! Alţii au acasă magazin de dulciuri, uzină muzicală, oştire de meditatori şi abia izbutesc să promoveze la mediocrităţi…“

Valentin a fost unul dintre copiii aproape unicat care a detestat vacanţele, mai ales cea mare, aşteptând cu nerăbdare începutul fiecărui an şcolar.

Asta s-a întâmplat vara, pe la sfârşitul lui iulie. Trecuse în clasa a patra, avea zece ani, se dădea în vânt după dulciuri şi jucării (din vitrine) şi încă nu descoperise bucuriile bibliotecii cu împrumut care funcţiona în centrul oraşului. De altfel, şi Casa de copii se afla pe „uliţa mare“, adică bulevardul care traversa localitatea. Gardul lung, de vreo treizeci de metri, dădea chiar la stradă, mărginind curtea care cobora la vale, unde fusese construit aşezământul, vechi de peste o sută de ani. Ceva mai sus, din bulevard, se isca o alee îngustă, cu imobile simandicoase, cartier rezidenţial odinioară, iar acum (adică în copilăria lui Valentin), salbă de vile la dispoziţia Gospodăriei de partid şi a unor Case de Creaţie.

Până spre doisprezece ani, băieţii dădeau târcoale meleagului – chipuri flămânde, mişcări neauzite, gură cusută. Doar privirea aţintită, stăruitoare, cerşea, alegându-se cu câte un chilipir: un măr, pacheţele cu resturi de mâncare, biscuiţi Eugenia sau câţiva lei. Când stăteau însă înşiruiţi la gardul orfelinatului, cu mâinile agăţate de gratii, privind tăcuţi defilarea de pe „Corso“, nu aveau voie să primească nimic, fiind aspru pedepsiţi chiar şi

pentru jumătate de covrig. Ar fi fost compromis conceptul de generoasă asistenţă socială („orfanii mor de foame, sunt trataţi inuman!“) ori statul socialist îşi petrecea cel puţin jumătate din timp pentru a le demonstra oamenilor ce extraordinar de liberi şi de fericiţi sunt ei, toţi cetăţenii patriei, inclusiv categoriile defavorizate.

În afară de faptul că îi scăpa de frig, vara mai avea un bun, scutindu-i pentru câteva luni de tirania celor „mari“. Încă de pe la ţreişpe-paişpe ani, internaţii se duceau să lucreze pe la ţărani sau pe la fermele de stat din împrejurimi. Trăgeau din greu, dar mâncau pe săturate şi considerabil mai bine, başca mai strângeau şi ceva bani. Valentin aştepta cu nerăbdare „să se facă mare“, deşi, după felul cum evolua, nu prea avea şanse să ajungă zilier. Cine să angajeze ca lucrător agricol o fărâmă de om plăpând ca păpădia?! De ajuns să-l sufli şi-l spulberi în fărâme…

Ar fi fost, desigur, o vară asemănătoare cu cele de dinainte şi cu cele ce aveau să urmeze, dacă Primăria n-ar fi autorizat deschiderea pe Bulevard, chiar lipită de gardul orfelinatului, a unei tarabe de aşa-zise suveniruri. Anevoie s-ar fi putut imagina o mai densă concentrare de kitschuri pe centimetru pătrat! Port-chei, brelocuri, agrafe cu floricele, bibelouri sinistre suvenir din N., regiment de căprioare imortalizate pe etamină sau încremenite pe o margine de scrumieră, şepci şi poşeţele din muşchi de pădure, inele, brăţări, cercei, flori artificiale, baticuri tot cu teme montane, fluiere din ceramică, jucării miniatură cât jumătate de palmă – păpuşi, motociclişti, trenuleţe, maşini… Plasticul constituia materia primă de bază, iar vopseaua stridentă desăvârşea designul. În afară de suveniruri, la tarabă se mai vindeau dulciuri ieftine şi îngheţată păstrată într-un frigider pe rotile.

Dacă localnicii înregistrară cu indiferenţă iniţiativa Primăriei, pentru copiii de la orfelinat deschiderea tarabei constitui un eveniment extraordinar. „Doamne, ce de

minunăţii, ce de bunătăţi, chiar aici, sub nasul lor!“ Totul, dar absolut totul îi ispitea şi petreceau zile întregi, iar seara până adormeau, visând cu ochii deschişi, încercând să aleagă între un tractor şi un briceag, pentru ca imediat, în aceeaşi clipă, să regrete fluierul. Făceau cunoştinţă cu ceea ce francezii numesc *l’embarras du choix*, diversitatea care pune în încurcătură, dar interesant pentru un observator de pe margine ar fi fost alt amănunt!

În definitiv, copiii fantazau gratuit, utopic, puteau să-şi închipuie orice şi să cumpere întreaga prăvălie. Cu toate acestea, chiar şi în vise se mulţumeau cu câte un singur obiect, nici în vis nu se puteau debarasa de mentalitatea de paria: trebuia să se mulţumească cu puţin, unora ca ei nu li se cuvenea mai mult.

Timp de câteva zile, copiii nu se mai lăsară duşi din faţa tarabei. Se certau între ei pentru un loc mai bun, cei care-l prinseseră în faţă nu se îndurau să plece, doar „clopotul foamei“, cum îi spuneau cei de-ai casei, reuşea să-i smulgă de tejgheaua cu minunăţii.

Ordine făcu, în cele din urmă, responsabila, o femeie de vreo patruzeci de ani, miloasă şi cumsecade de fel, dar care le avea şi ea acasă pe ale dumneaei. Nu mai suporta hărmălaia, iar liota de mucoşi împiedica turiştii să se apropie. Aşadar, impuse o regulă, n-aveau voie să staţioneze în faţa tejghelei mai mult de trei copii o dată. După câteva săptămâni – orice noutate se consumă la un moment dat – lucrurile reintrară în normal şi asediul orfanilor încetă puţin câte puţin şi de la sine. Singur, Valentin, cu nasul rezemat de marginea metalică a tejghelei, nu se mai sătura de contemplat comorile de sub blatul de sticlă. În ce-l priveşte, alesese chiar din prima zi, ştia ce i-ar plăcea mai mult şi mai mult, dar „opţiunea“ costa treisprezece lei. Toată averea lui consta dintr-o minge de tenis găsită anul trecut în gară şi doi lei şi patruzeci de bani ascunşi într-o cutie goală de cremă de ghete…

„Mulţumesc lui Dumnezeu, afirma după ani Valentin Valentineanu, eu cred în minuni. Consider faptul drept un privilegiu, un dar ceresc pe care am reuşit să-l păstrez până în ziua de azi şi sper că pentru toată viaţa…“

Dacă n-ai trăit în anii ăia la orfelinat, nu poţi înţelege ce însemnau treisprezece lei! Ce dimensiuni fantastice căpătau! Valorau mai mult decât un milion de dolari, pe care mintea noastră de atunci nu-l cuprindea. Treisprezece lei erau însă concreţi, echivalau şase filme, sau treisprezece covrigi cu mac, sau o pungă mare de dropsuri, sau – dacă erai risipitor – o cutie de bomboane fondante „cu fetiţă“, adică poza de pe capac… Mi-amintesc că, încă de dimineaţă, se anunţa o zi fierbinte. Văzduhul era uşor tulbure şi îi simţeai greutatea pe umeri. Altminteri, o zi obişnuită, care nu prevestea cu nimic extraordinarul. La zece dimineaţa mi-am luat în primire postul, bucurându-mă că taraba avea o copertină care făcea umbră. Responsabila, Tanti Pola (îi spuneam noi pentru că vindea îngheţată *Polar*) citea, ca de obicei, în aşteptarea clienţilor. Şi-a ridicat ochii din carte şi aproape concomitent şi-a reluat lectura. Se obişnuise cu mine şi probabil că, dacă aş fi încetat să vin, i-aş fi lipsit. Când era bine dispusă, îmi dădea aşa, de la ea, un pahar de sifon, în care scăpase trei picături de sirop. Nu era cazul azi, aşa că ne-am văzut amândoi de treburile noastre. Stăteam acolo de vreo oră şi începuseră să-mi amorţească picioarele, când am simţit lângă mine o prezenţă străină. M-am dat repede mai într-o parte, să nu se supere tanti Pola că deranjez clienţii, aruncând totodată o privire fugară spre noul sosit. Era o femeie înaltă, bogată şi care mirosea bine. Adică, elegantă – termen care-mi lipsea atunci din lexic – şi parfumată…

Strângându-mă şi mai mult în colţişorul meu, mi-am reluat vizionarea, fără să fiu atent la discuţia celor două femei. Probabil că doamna înaltă şi bogată m-a apostrofat

de vreo două ori – eram scufundat în lumea viselor – înainte de a-mi pune mâna pe umăr:

Ce ţi-ar plăcea ţie de aici, băieţaşule?

Un glas dulce, binevoitor, dar eu tot m-am speriat.

P… poftim?

Ce ţi-ar plăcea să-ţi cumperi?

Timid şi sălbatic, mă simţeam extrem de ruşinat. Abia am reuşit să îngaim: Nimic.

Chiar n-ai vrea nimic? Nimic.

Tanti Pola a intervenit tranşantă:

E de la Casa de copii, nu-i lasă să cerşească! Vă spun eu ce i-ar plăcea, uite maşinuţa asta verde…

Evident din plastic, de un verde-salată, „autoturismul“ era ceva mai mare decât o cutie de chibrituri. Mi se părea atât de drăgălaş că, doar la gândul că l-aş putea atinge, mi se topea inima. Mai avea şi volan în relief, dar amănuntul cel mai fascinant îl constituia geamul uneia dintre portiere pe jumătate deschis. Câte nu-mi închipuiam că se petrec acolo, în interior, scenarii le-aş zice azi, eu făcând parte obligatoriu din toate distribuţiile…

Teama mea cea mai mare era ca maşinuţa să nu fie vândută într-o bună zi…

…Treişpe lei, turuia tanti Pola, nu-s un cap de ţară, dar dacă nu-i ai, vezi, asta e! Am şi eu copii, mă doare sufletul când mă uit la prăpădiţii ăştia cum tânjesc după o bomboană, le mai dau şi eu de la mine, da’ la câţi poţi să dai? Barem amărâtul ăsta mic, de două luni nu-şi dezlipeşte ochii de maşinuţă…

Doamna a deschis poşeta:

O iau eu.

Am dat să fug, copleşit de lacrimi şi dezastru. Cineva îmi lua maşinuţa, maşinuţa despre care începusem să cred că este a mea!

Stai, unde fugi?, şi m-a apucat strâns de braţ. E maşinuţa ta, pentru tine o cumpăr!

Mi-am spus totdeauna că, dacă am reuşit să nu leşin atunci, nu voi mai leşina niciodată. Si nici că voi mai fi vreodată fericit ca atunci. De fericire, nu puteam să respir, mă clătinam. Şi încă nu se terminase! Mi-a mai cumpărat o îngheţată şi mi-a strecurat în buzunarul cămăşuţei o bancnotă de 25 de lei, „să am de film“. Tulburat peste măsură, scuturat de frisoane – cred că făcusem temperatură din cauza emoţiilor extraordinare – şi cu sentimentul că sunt cel mai bogat om din lume, m-am dus direct în dormitorul căminului să-mi ascund comorile şi să-mi savurez fericirea. Eram ferm încredinţat că o întâlnisem pe zâna cea bună. Sunt şi azi…

Valentin începu să pândească bulevardul în nădejdea că ar mai putea-o zări pe zâna cea bună. Îi veni în ajutor tanti Pola, trăncănind, ca de obicei, vrute şi nevrute…

Ştiu că ţi-a mers bine ieri, măcar de-ar pica un chilipir ca ăsta în fiecare săptămână!…

Valentin şopti:

A fost zâna cea bună, nu-i aşa?

Zi-i cum pofteşti, io zic că-i o cucoană mare! Stă acilea după colţ, la Casa de Creaţie, la artiştii plastici. O fi pictoriţă, mai ştii?

Valentin nu află niciodată ce era cu adevărat. Oricum, nu semăna cu ceilalţi locatari ai vilei, nu scotea şevaletul în curte, n-o vedeai schiţând fugar într-un carnet lung în care foile se dau peste cap şi era totdeauna frumos îmbrăcată. Căci Valentin începuse s-o urmărească şi, după câteva zile, îi cunoştea programul cotidian…

— …mai abitir ca un amant, povestea Valentin, râzând, peste ani. Ieşea la 11, se plimba, intra în magazine, lua prânzul la cel mai scump restaurant din oraş, se întorcea la Casa de Creaţie, citea în grădină la umbră, iar plimbare, cina la acelaşi local. Mai încolo, puteam doar să-mi închipui, pentru că cel mai târziu la 8 trebuia să fiu la cămin. Uneori, îi ieşeam în cale. Când mă observa, îmi zâmbea prietenoasă

şi ducea instinctiv mâna la poşetă. Eu o luam atunci la fugă, tocmai pentru ca să nu-şi închipuie că cer de pomană… Cred că pe undeva eram puţin îndrăgostit. În afară de faptul că mă gândeam fără întrerupere la zâna mea, că înainte de a adormi imaginam tot felul de filme – cavalerul cel viteaz şi domniţa prizonieră într-un turn – îmi doream din toată inima să strălucesc în faţa ei. Pândeam de departe când dă colţul aleii şi intră pe bulevard. Atunci, mă lăsam „surprins“ în mijlocul unor activităţi care mi se păreau mie „oaţe“! Fie jonglam cu mingea de tenis, aruncând-o şi prinzând-o în diverse feluri, fie făceam echilibristică pe gardul Casei de copii sau încercam să umblu în mâini… Un coleg de dormitor, Fănuş îl chema, Dumnezeu ştie pe unde o mai fi şi ce-a ajuns, rostuise, habar n-am de unde, o patină cu rotile, una singură… Apropo, aţi băgat de seamă? Pe maidane sau prin gunoaie, în locurile pe unde oamenii îşi abandonează în general boarfele, vezi totdeauna încălţăminte desperecheată, un singur pantof, o singură cizmă sau sanda! M-am întrebat totdeauna ce s-a întâmplat cu celălalt. Chiar toţi posesorii erau, sunt ologi?!…

Ei bine, contra 1 leu, l-am convins pe Fănuş să-mi împrumute patina lui. O foloseam ca pe o trotinetă fără „ghidon“, adică lunecam pe piciorul drept, cel cu rolă, în vreme ce cu cel stâng îmi făceam vânt. Viteza pe care o căpătăm mi se părea ameţitoare şi de-abia aşteptam să-mi uluiesc zâna. Pot să spun că am căzut chiar la câţiva metri de ea. M-am izbit rău cu capul de caldarâm şi doar o minune a făcut să nu-mi pierd cunoştinţa. În jurul meu era beznă şi nici azi nu ştiu unde am găsit puterea să mă debarasez de patină şi s-o iau la fugă! De ruşine, vreo două zile, nu m-am mai arătat în faţa ei. O urmăream doar din umbră şi atât.

…încă un moment care mi-a rămas proaspăt în memorie, mai am în nări aroma specifică a florilor lipsite de aromă, aşa cum întâlneşti cel mai adesea la munte. Încropisem un buchet de romăniţă, pe care-l înnobilasem cu două fire de

gura-leului, ciordite din spaţiile verzi ale primăriei, de la buza trotuarelor, şi o splendidă dalie tot aşa, găbjită prin vecini… I le-am lăsat pe pervazul ferestrei la primele ore ale dimineţii. Avea o cameră la parterul vilei, care nu era prea înalt şi, căţărându-mă pe un pietroi găsit în curte, ajungeam numai bine la bordură. A doua zi, dimineaţa, pe locul unde lăsasem florile, am găsit o ciocolată mare Kandia…

— …Cred că ai dreptate, ceea ce se petrecea între noi începea să semene a idilă. Aflasem şi cum o cheamă, Violeta. Cu totul întâmplător (o strigase administratorul Casei de Creaţie, chemând-o la telefon), pentru că eu n-aş fi avut niciodată îndrăzneala să mă interesez direct. Una peste alta, trăiam o stare de continuă fericire, ceea ce cred că nu ţi se poate întâmpla decât la vârsta aceea fragedă, fericirea fiind moment şi nu un proces continuu. Mai ciudat era amănuntul că eu îmi imaginam starea de fapt eternizându-se, că Violeta va rămâne pentru totdeauna în N. Apoi, dintr-o dată, primul nor păduriu pe cerul albastru de mătase, am devenit gelos. S-a întâmplat într-o după-amiază, cam la vreo zece zile după cunoştinţa noastră. O maşină roşie s-a oprit în faţa Casei de Creaţie şi a claxonat lung. Violeta a apărut imediat la fereastră, zâmbind radios, şi cred că, înainte de a clipi de două ori, era în curte, în braţele unui bărbat mustăcios. Se sărutau ca doi nebuni, aveai impresia că se mănâncă unul pe celălalt.

Valentin surâse amintirii ascunse parcă în şuviţa de fum pe care o expiră încolăcit:

Astăzi, aş paria o avere că cei doi erau amanţi, bolnavi de patimă, veniţi să-şi tupileze dragostea clandestină într-o localitate modestă de munte. De altfel, se distingeau imediat, erau total străini de fauna obişnuită a bulevardului, înţesată de vilegiaturişti modeşti, pensionari sau familii sărace cu copii mici. Violeta şi cu mustăciosul ei erau ilegalişti şi, dacă vrei să te ascunzi, nu tragi la Sinaia.

Pe de altă parte, o dată cu sosirea bărbatului, programul Violetei se schimbă radical. Ieşeau doar cu maşina, iar seara, niciodată. Petreceau acasă, bând sticle cu etichete frumoase şi colorate, mai dansau, iar la intervale aproape regulate, făceau lumină mică şi trăgeau perdelele. Valentin se simţi uitat, Violeta nu mai avea ochi pentru el, dădea impresia că nu-şi mai poate desprinde privirea de obrazul bărbatului. Când matur fiind, evoca acele momente, Valentin se întreba ce va fi devenit dragostea lor? Ar fi vrut mult să ştie dacă: s-a concretizat, dacă amanţii atât de înflăcăraţi pe vremea copilăriei lui au îmbătrânit împreună. Pe atunci însă, aştepta cu nerăbdare plecarea mustăciosului, gândind situaţia simetric – cum a venit, aşa avea să şi plece – şi părându-i-se la fel de firesc ca Violeta să rămână în continuare în N.

Pieriră pentru totdeauna din viaţa lui Valentin, în zorii unei dimineţi vântoase. Valentin adulmecă dezastrul înainte de a fi ajuns la gardul Casei de Creaţie. Prin ferestrele larg deschise, o zări pe femeia de serviciu făcând scuturătură mare, obişnuită după plecarea unui rând de turişti, iar maşina roşie a mustăciosului dispăruse din curte. Valentin înţelese, în termenii vârstei, de care nu-şi mai amintea, că zânele nu se pot fixa, că nu au domiciliu stabil. Ceea ce nu însemna că ele nu există…

Valentin evolua pe traiectoria clasică a *self-made-manului*, aşa cum ne-au obişnuit basmele americane. Despre el se putea afirma că fusese dotat cu de toate, avusese totul, în afară de părinţi şi copilărie. Două găuri frustrante care-l marcară profund, fără a-l împiedica însă să se realizeze. Foarte capabil, talentat („luaţi o căruţă de cifre, îl parafraza el pe Truman Capote, aruncaţi-le în aer şi eu voi aranja pe fiecare la locul ei“), ambiţios şi muncitor, nu-i lipsise nici dramul de noroc fără de care cele mai dense şi jertfelnice strădanii nu rodesc nici cât piatra seacă. Pe scurt, după studii strălucite şi un doctorat la Harvard, când

tocmai se gândea să ceară azil în patria yankee, interveniră evenimentele din decembrie 1989. Se întoarse în ţară şi anumite circumstanţe de ordin special îl determinară să se lanseze în afaceri. Îi merse bine, căci dacă Dumnezeu vrea, întreaga fire vrea, până şi stâlpii de telegraf ţi se abat amabil din cale, când tu te afli beat mort la volan şi te crezi Superman, evoluând într-un supersonic.

Ascensiunea lui Valentin nu constituie obiectul acestei povestiri. De reţinut doar că se realizase spectaculos, fiind, pe la mijlocul deceniului al nouălea, unul dintre cei mai bogaţi oameni din ţară. Era bogat chiar şi conform standardului ţărilor cu tradiţie democratică, iar foştilor educatori (inclusiv Tanti Luţa), profesori, colegi etc., nu le venea să creadă că miliardarul Valentineanu este unul şi acelaşi cu „Valentin al nostru“, plăpândul iepuratic care ştergea zidurile spre a trece cât mai neobservat. Acum, dimpotrivă, se afla în farul atenţiei publice, omul performanţelor, sponsor generos a nenumărate acţiuni caritabile vizând în special trei subiecţi: orfanii, bătrânii şi superdotaţii.

Uneori, mai cu seamă când îşi amintea de anii petrecuţi la Casa de copii, se gândea cu duioşie la Doamna Violeta, zâna lui cea bună. O amintire luminoasă, care-i încălzea inima şi-i aburea privirea, alţii încercând acelaşi sentiment când, de pildă, după mulţi ani, dau într-o ladă cu lucruri vechi peste ursuleţul tovarăş nelipsit în nopţile copilăriei.

Şi-ar fi dorit din tot sufletul s-o mai vadă, să afle câte ceva despre persoana şi viaţa ei, să-i povestească ce mult însemnase pentru el, băieţelul sfrijit de odinioară, ba chiar şi pentru adultul de azi, întâlnirea cu zâna cea bună… După calculele lui, Violeta era astăzi o femeie în vârstă, cam în jur de şaptezeci de ani. Chiar când o cunoscuse, deşi frumoasă şi elegantă, nu se mai afla la prima tinereţe, iar cu imaginile memorate atunci şi judecata de azi, Valentin aprecia că cei doi amanţi trebuie să fi fost la vremea respectivă oameni de vârstă mijlocie, cam de treizeci şi cinci-patruzeci de ani.

„Măcar de i-aş fi ştiut numele de familie!, se căina mereu. Aşa, du-te în lumea largă şi caută o violetă!…“

Ar fi existat totuşi o cale, concret – arhiva Caselor de Creaţie a artiştilor plastici. Era imposibil ca la stilul excesiv de birocratic care domina toate sectoarele vieţii sociale în regimul totalitar să nu fi existat o evidenţă a locurilor de cazare şi a beneficiarilor, din anume an, lună, localitate… (Casele de vacanţă ale Uniunilor artistice erau presărate pe întreaga hartă a ţării, corespunzând diferitelor forme de relief.)

Dacă aceste registre mai existau, problema s-ar fi rezolvat de la sine, îşi spunea Valentin, şi angaja o agenţie de detectivi particulari să facă investigaţii la Centru, precum şi în N. Le dădu datele aproximative ale Violetei, foarte precisă fiind perioada care-l interesa: iulie 197…

Valentin plecă într-un turneu de afaceri în Extremul Orient şi, când se întoarse, după câteva săptămâni, aproape că uitase toată chestiunea. Îl căută însă agenţia şi, după tonul radios al patronului, înţelese că făcuseră treabă bună. Într-adevăr, dăduseră de urma Violetei, dar lucrurile fuseseră ceva mai complicate decât preconizase Valentin. Din diverse motive (unele formulate, altele doar presupuse) nu se putea accede la arhivele cu pricina, dar însărcinatul agenţiei o descoperise pe M., care lucrase ca femeie de serviciu la casa de oaspeţi din N. vreme de peste treizeci de ani…

Da, M., azi pensionară, şi-o amintea bine pe doamna Violeta, „cum să uiţi o cocoană ca ea, *finuţă*, populară şi mână largă! Pentru te miri ce serviciu, că-i luai un pachet de ţigări sau îi spălai nişte mărunţişuri acolo, scăpa polul! Şi polu’ era mare atunci, domnule!, că costa kilu’ de roşii 3 lei cin’zeci… N-a mai auzit de mult de ea, căci n-au fost niciodată în intimitate de persoană, ca să zici că se răspund…. Sigur, e şi ea bătrână, trebuie că era la vreo şaptezeci săriţi bine! Uite că nu mai ţine minte cine, dar i-a

zis cineva c-ar trăi într-un cămin de bătrâni din Bucureşti… Uite că nici pe asta n-o ştie, cum o cheamă! Ca să vezi, cunoşti lingeria omului, dar nu ştii şi ce-i în buletin! O ştiam de doamna Violeta şi mi-era de ajuns…“

De aici în colo, fusese muncă de rutină, detectivul agenţiei luând la rând căminele de bătrâni din Capitală. O descoperi la Azilul Oltea Doamna, şi nu încăpea nici o îndoială: bătrâna era persoana căutată, confirmând toate semnalmentele.

În pofida celor trăite şi a faptului că azi era quatragenar, în adâncul sufletului, Valentin rămăsese un copil. Pregăti cu atenţie revederea, dorindu-şi din toată inima să reitereze într-un fel momentul de acum treizeci de ani, doar în sens invers, „bumerang“ generos. Să însemne pentru Doamna Violeta ceea ce însemnase ea însăşi cândva pentru Valentin, transpunând zâna cea bună în prinţ fermecat. Făcu o donaţie princiară azilului, cerând în schimb asigurarea unui regim preferenţial Violetei P. Concret, un single cu telefon, televizor, frigider, în fine, să nu-i lipsească niciodată dulciurile, fructele şi florile, medicamentele cele mai costisitoare, iar el să fie informat asupra oricărei doleanţe emise de bătrână. Îi lăsă circa zece zile să se dezmeticească şi să se deprindă cu viaţa de Paradis („cum naiba am ajuns în Rai, se minuna Violeta P, când nu ştiu să fi urcat în vreun lift!“) şi, în sfârşit, cu dulci emoţii, dar care-l gâtuiau, se prezentă într-o după-amiază, la azil. Fiind în februarie, crângul de liliac din braţe stârni senzaţie şi surâsul directoarei azilului:

Un buchet de logodnic, pe deasupra şi „darnic ca un prinţ veneţian“…

Chiar aşa mă şi simt, zâmbi la rândul lui Valentin, pipăind în buzunar maşinuţa verde de plastic, cumpărată de la tanti Pola cu peste treizeci de ani în urmă.

Directoarea bătu în uşă. Vizita în sine fiind anunţată (fără alte detalii), femeia îi aştepta tremurând de emoţie,

primenită şi dichisită în straiele de comandă.

Lui Valentin îi fu de ajuns o singură privire. Bătrâna din faţa lui nu… Nu! Hotărât, era altă Violetă.

Ce trebuie să înţeleg din povestea asta?, întrebase cândva un amic.

Valentin nu răspunsese direct:

Iniţial, m-am simţit grozav de dezamăgit. Visasem atâţia ani la zâna cea bună, crezusem în ea, îmi dorisem cu toată fiinţa s-o reîntâlnesc… Pe urmă, dintr-odată, ceaţa mi s-a ridicat de pe ochi! Ceea ce înseninase odinioară pentru mine Violeta însemnam eu acum pentru bătrâna neputincioasă de la Azilul Oltea Doamna…

Adică?

Adică există zâne bune.

Hm, te-ai uitat în oglindă? Caraghiosule!… Mai bine ai da drumul la televizor, că începe meciul!…

GIUVAERURILE DESPINEI

Erau amândoi hrăpăreţi şi avizi după bogăţie, dar Eugenia îl întrecea cu cel puţin două capete. De mică, fusese strângătoare, la cinci ani, avea puşculiţă iar la zece – un anou cu chei de la dulapul şi sertarele de uz strict personal. Maică-sa se prăpădea de admiraţie: „O să fie o gospodină de mâna întâi! E calculată, cruţătoare, dintr-un leu face cinci. Numai să-i dea Dumnezeu un destin cumsecade şi la fel de chibzuit!…“

Şi bunul Dumnezeu se îndură, însoţind-o cu Marcel, un bărbat fără bărbie, blajin care făcea socoteli pe cap şi nu cumpăra un ou înainte de a fi făcut înconjurul pieţii. După zece ani de căsătorie, soţii Gavrilaş aveau o casă mobilată, Dacie, mai toate electrocasnicele din reclamele TV şi încă vreun sfert din datorii (strivitoare!) de achitat. Se înţelege de la sine că nu-şi permiseseră nici un concediu, mâncau roşii abia când gospodinele începeau să se gândească la bulion şi zacusca, „ţambalele“ constituiau materia-primă de bază în bucătăria lor şi – pusee extravagante! – de Revelion şi la aniversări, se înfruptau cu şniţele din parizer şi se îmbătau cu câte o sticlă de bere Efes. S-ar fi mulţumit ei şi cu una singură, dar vezi că, dacă luai două, primeai şi un deschizător gratis, cadou din partea firmei.

Cum nu puteau să primească pe nimeni (asta ar fi culmea, să mai întindem şi mese pentru străini!), tot aşa nu se duceau nicăieri şi îşi petreceau serile la televizor sau cel mai adesea zăceau ore întregi cu mâinile în poale nemaisăturându-se să-şi admire propriul interior, ansamblu

şi detalii. Bineînţeles, mai rămăseseră unghere de completat, şi aici, Eugenia ofta de i se rupea inima:

— Uite-te tu, numai la peretele ăla cum plânge după o pendulă, pur şi simplu o cerşeşte, iar eu am impresia că am şi avut-o, dar ne-a furat-o careva!… Nu mă las până nu luăm un lampadar, parcă nu-i recamierul complet!…

— Ai dreptate, se grăbea Marcel să fie de acord, vezi că eu n-am băgat de seamă, adică simţeam doar că lipseşte ceva. Acum că mi-ai spus tu…

Se putea afirma că Eugenia are un ficat căznit – abuzul de rântaşuri, prăjeală săţioasă ca şi sosurile grase, la care se adăuga invidia. O invidie concretă, cunoştinţele şi neamurile pe la care Gavrileştii, cât de rar, totuşi se mai abăteau, făcând haz nespus pe temă:

„Dacă vrei s-o vezi pe Eugenia înverzindu-se, parole, se face ca frunza de salată!, invit-o să-ţi vadă noul frigider-combină sau televizorul cât peretele, zi microundele etc. şi spune-i şi cât te-a costat…“

Într-adevăr, la vederea obiectului, Eugenia se crispa, devenea ţeapănă şi se înverzea galben ca prazul pe cale să se ofilească. Izbutea cu greu să se pronunţe:

— Ţî-ţî-ţî! O avere de bani! Ei (cu tonul de treacă-meargă) să-l stăpâniţi sănătoşi şi încheia cu o îndoială care suna a cobe: Numai de-ar merge bine, nu se mai fac lucruri ca pe timpuri…

Acasă, Marcel îi prepara un ceai hepatic şi încerca s-o domolească blând:

— Ăştia scot mereu câte ceva nou, altfel nu merge comerţul! Nu poţi ţine pasul cu ei… Poţi schimba în fiece an aragazul sau frigiderul?

Eugenia sărea ca arsă:

— Dar alţii de ce pot? Alde Fărcăşenii, de ce au putut?…

— Sunt patroni, scumpo, noi – bieţi bugetari!

— Adică, hoţi! Ei îşi ridică palate, şi noi morţi de foame pe jumătate! Păi nu era mai bine sub Ceauşescu?! Fiecare avea dreptul la îmbucătura lui!

Acestea constituiau însă simple ieşiri, când Eugenia se împiedica de termeni de comparaţie stridenţi. Altminteri, raportat la cronica nemulţumirii care o caracteriza, starea ei de spirit era satisfăcătoare. Preconiza chiar şi un copil, dar aia mai încolo, spre treizeci şi cinci de ani, când vor fi prins cheag mai ţeapăn. Un copil nu-l înalţi aşa, cu apă şi cu aer, dar nici fără nu se poate. Să păţim ca alde unchiu' Tiberiu, nu i-ar muri mulţi dinainte?! E putred de bogat, dar uite că nu s-a lipit de el nici un suflet, a ajuns la bătrâneţe mai singur decât statuile! Ba pe statui, se mai uşurează păsările ori câte un câine, dar la ăsta nu sună decât poştaşul cu pensia! Norocul lui că i-a găsit pe ei, Gavrilaşii, doi blegi, slugi fără simbrie, care l-au mai primit şi în casă!

Nu era noapte când în dormitorul lor, înainte de a adormi, Eugenia şi Marcel să nu-şi stoarcă minţile fără a se plictisi vreodată încercând să ghicească unde se ascunde ghiujul, ceea ce în familie se cunoştea sub denumirea de „Comoara Spinenilor" sau „Giuvaericalele Despinei". Unchiul Tiberiu era fratele mamei lui Marcel, iar legenda suna cam în felul următor…

Fără a intra în amănunte, Spinenii se număraseră odinioară, printre cele mai bogate familii din judeţ. Palatul Spineanu, clădire somptuoasă în stil baroc, fusese ridicat pe la 1840, sub domnia lui Gheorghe Bibescu, chiar în mijlocul oraşului T. În 1948, intrând sub incidenţa Legii Naţionalizării, imobilul deveni primărie, păstrând acelaşi statut până în ziua de azi. Ultimii locatari, bunicii materni ai lui Marcel şi, respectiv, părinţii lui Tiberiu fuseseră evacuaţi forţat, într-o noapte viscolită de februarie, având la dispoziţie doar o jumătate de oră pentru a-şi face bagajele şi dreptul de a scoate din casă o singură valiză cu schimburi. Înşelând vigilenţa uzurpatorilor, bunica Despina izbuti să arunce pe fereastră un săculeţ de piele cu cele mai preţioase dintre bijuteriile de familie ale Spinenilor. Trăgea

nădejdea să-l recupereze ulterior, dar săculeţul scufundat în zăpadă, nu mai fu găsit în veci.

Se fabulă mult pe tema avuţiei inestimabile azvârlite pe geam – ca să vezi, domnule, cum poţi deveni din nabab calic, uite-aşa, într-o fărâmă de secundă, doar pocnind din degete!, fericindu-l în contumacie pe norocosul găsitor! Căci cineva găsise giuvaerurile, nu încăpea îndoială, cât ar fi troienele de înalte, tot apă se fac şi ditai desaga nu poate trece neobservată, ca o libarcă! Numai de-ar fi încăput pe mâinile cui trebuie, să ştie ce ţine dinaintea ochilor! Doar colierul de diamante roz şi *sauteaure*-ul de perle – îşi aminteau cucoanele bătrâne, prietenele Despinei – se aflau de o frumuseţe neasemuită şi valorau cât zece moşii! Dar parcă celelalte?!…

Fie pentru că, dacă omul nu ştie, chiar fără voie începe să născocească, fie că existau totuşi unele semne, gurile rele şopteau că bijuteriile fuseseră găsite de Tiberiu, feciorul cel mic al Despinei. Argumentele erau destul de firave, dar nici nu puteau fi ignorate. Când Spinenii fuseseră scoşi cu de-a sila din palat, Tiberiu se afla în T., doar că nu acasă, ci la Cazinou. Oricum, în zonă. Al doilea, spre deosebire de toţi ceilalţi „exponenţi ai fostei clase exploatatoare“, rămaşi prizonieri în România, Tiberiu continuă să trăiască mai mult decât confortabil, mereu elegant, client răsfăţat al restaurantelor de lux, schimbând cravate şi amante *first class*, toate acestea fără a se şti vreodată cu ce se ocupă; un fapt cert, nu semnase în viaţa lui o condică şi, pe bună dreptate, cei din jurul lui care flămânzeau dând ore de limbi străine sau ca paznici de noapte, zi guvernante în casele cu plozi ale burgheziei roşii, se întrebau de unde, care-i sursa de venituri? Răspunsul se impunea de la sine – pusese mâna pe giuvaericalele mă-si, ale Despinei, din care putea trăi şapte vieţi…

Tiberiu fusese un bărbat simpatic, leneş şi fidel ocrotit de îngerul lui gardian. Necazurile îl ocoliseră, scăpase de toate

încurcăturile şi, ţinând seama de clasa socială căreia îi aparţinea şi de condiţiile socio-politice, un trai de dolce farniente prelungit, fără a fi luat în faruri de autorităţi, reprezenta un unicat, ţinând de un noroc unic. Nimeni nu-şi amintea să fi lucrat măcar o zi în viaţa lui, aşa că obosiţi de presupuneri, oamenii îşi înşurubară singuri în cap ideea că Tiberiu trăieşte din bijuteriile inteligent dozate ale Despinei.

„Cine îşi închipuie că munca, aşa cum le convine comuniştilor să susţină pentru a nu le lăsa oamenilor timp să gândească, constituie ţelul şi bucuria supremă a vieţii e un masochist imbecil… Ce poate fi mai ademenitor decât o zi în care nu ai nimic obligatoriu de făcut decât să ţi-o umpli cu lucruri agreabile?… Ce-mi tot daţi zor cu nemţii?! Aia au un tic nervos, trag toată viaţa la galere şi beau bere, în schimb sunt impotenţi şi n-au nici un haz!…“

Exprimat mai pe larg, acesta fusese „motto-ul“ vieţii lui Tiberiu, susţinut de credinţa neabătută că oricât de ameninţători s-ar arăta norii de azi, mâine – cel puţin pentru el, Tiberiu – va răsări un soare strălucitor, şi nu se simţi niciodată înşelat în aşteptări.

Lipsindu-i total vocaţia de familist, nu se însura şi nu regretă lipsa descendenţilor. Ca şi pisicile, copiii până în cinsprezece ani (animale zgomotoase pe două picioare) îl agasau, şi nu frecventa în ruptul capului, casele cu asemenea locatari. Iar dacă se ostenea să privească în jur, la cei care se „reproduseseră“, nu găsea realmente nici un motiv pentru a se căina că nu-i spune nimeni *daddy*. Un rabat adus totuşi vârstei, la aproape şaptezeci de ani, după nenumărate aventuri, se fixă definitiv într-o relaţie care avea să dureze până la sfârşitul vieţii. Nora, văduva unui avocat, o frumoasă odinioară, îi semăna din toate punctele de vedere, fiind ea însăşi o plaisiristă. În consecinţă, accepta tandem necondiţionat la amuzant şi agreabil, oricât de năstruşnic, dar aspirine şi frecţii cu alcool îi administra Eugenia.

Chestia-i că şi acum trăia împărăteşte, lista zilnică de comenzi umilind meniurile Gavrilaşilor şi îngălbenindu-i de invidie. Auzi tu numai!, frumuseţe de struguri în februarie, ananaşi, muştar de Dijon scump cât un kilogram de muşchiuleţ extra şi pe care ghiujul îl dădea gata în trei zile, mâncând cu lingura! Eugenia venea după lista de cumpărături în toate dimineţile şi, de fiecare dată, înghiţea în sec. De unele nici n-auzise, cum ar fi caperele sau crema de brânză cu nuci, iar moşul, dinaintea nedumeririi ei, râdea subţire:

— Las’ că-i mai bine aşa, nepoată! Dacă ochii nu văd, sufleţelul nu cere…

— O fi, dar vezi că cere portofelul! Nu mă bag în treburile nimănui, însă un pic de economie nu strică!

— N-am făcut economii în viaţa mea, să’ncep acu’, la optzeci de ani trecuţi? Măcar de-aş apuca să mănânc tot ce-a mai rămas!

— Să-ţi ajute Dumnezeu, îngâna fără credinţă Eugenia şi amuţea.

Fiindcă vezi, mai exista un aspect! Deşi bătrân şi ajutat, Tiberiu păstra ferm controlul situaţiei. Întâi că ei, Gavrilaşii îl căutaseră sub pretextul cumsecade „ia să vedem ce mai face unchiu’ Tiberiu, poate are vreo nevoie, vorba aia, acelaşi sânge…“, şi nu el apelase la asistenţa lor. Pe urmă, la banii pe care-i cheltuia, îşi putea permite oricând serviciile unui ajutor calificat, situaţie care n-ar fi convenit soţilor Gavrilaş. În preajma morţii, bătrânilor li se dezlipesc degetele, şi mai scapă câte o bijuterie, vreun lucruşor scump, şi, oricum ai lua-o, contează mult cine-ţi închide ochii, şi cu multe se alege… Al treilea, moşul nu era nici dependent fizic. Se învârtea prin casă tiribombă, era vioi şi mobil, n-avea nevoie de guvernantă şi, într-o duminică dimineaţă, Eugenia trebui să aştepte în sufragerie ca Tiberiu şi Nora, încuiaţi în dormitor, să înceteze năzdrăvăniile. Zgomotele erau inconfundabile, iar obrajii Eugeniei roşii ca ionatanele.

De fapt, în cazul lui Tiberiu Spineanu, vârsta operase major doar sub două aspecte – femeile şi deplasatul. După şaptezeci de ani, încetase să mai schimbe amantele, iar după optzeci, refuzase să mai iasă din casă, temându-se de eventuale accidente legate de climă sau stradă. La modul cel mai concret, avea nevoie de un curier care să-l aprovizioneze şi să-i achite taxele. „Ei, gîndea Eugenia, altfel s-ar fi aranjat cărţile, dacă ar fi fost imobilizat, dar vezi că nu toţi au noroc să le paralizeze neamurile bogate! Îndeobşte, înţepenesc ăia săracii, după care nu te alegi decât cu plimbatul ţucalului!…“

Până una-alta, Gavrilaşii îi rezolvau toate problemele administrative, piaţa, spălatul şi curăţenia, se ocupau de întreţinerea locului de veci de la Bellu. La un moment dat, Eugenia vrând, în aşteptarea lozului cel mare, să se asigure de un minimum de beneficiu, bătu *aproposuri*, vizând un eventual împrumut. Ea şi cu Marcel nu sunt prea sănătoşi, Bucureştiul nu prea le prieşte, le-ar surâde să se mute într-o localitate montană sau măcar de deal. Pentru o căsuţă modestă, dar cât de cât confortabilă, le-ar trebui cam atâţia şi atâţia bani, rambursabili în…

Bătrânul Tiberiu i-o retezase scurt, fără a mai avea nevoie să le cugete:

— Eu nu mai am timp să aştept să-mi daţi voi banii înapoi, că la anii mei, ştii că te culci, dar nu ştii dacă te mai trezeşti…

Eugenia şi Marcel psalmodiau la unison:

— Ce vorbeşti, nene, dumneata baţi suta, eşti mai zdravăn ca mine şi, pe urmă, toţi au fost longevivi în neam!

Celor doi li se părea că moşul e „sadic“. Râdea cu ochi scăpărând de satisfacţie, îi plăcea şi lui ce spune:

— Ei, atunci aveţi şi voi răbdare, paişpe-cinşpe ani trec ca gândul, bine de voi că aveţi ce aştepta! Alţii, doar boala, sapa şi lopata!

Gavrilaşii înghiţeau în sec, bătrânul jubila. Trăise toată viaţa de capul lui, nu simţise nevoia de modele, dar o

excepţie tot exista – Tuşa Aretia. Tiberiu o ţinea minte tot bătrână, mirosind veşnic a mosc, plină de bijuterii, dar cu pantofi comozi, debitaţi de cizmar în dreptul monturilor. Putred de bogată, era tot aşa, curtată de neamurile mieroase. Fusese spirt de deşteaptă, Tiberiu considerând-o până în ziua de azi cea mai mintoasă din cel puţin trei generaţii de Spineni. Preluase de la ea câteva comandamente de existenţă, unul dintre acestea aplicându-l cu succes, chiar acum, vizavi de soţii Gavrilaş:

„Nu trebuie să dai totul din viaţă şi, dacă se poate, mai nimic. Bătrânii prezintă interes atâta vreme cât mai au ceva de oferit…“

Mai trecură câţiva ani, fără schimbări majore. Aparent, faţă de evoluţia bătrânului, timpul părea să fi rămas pe loc. Era tot limpede, tot vioi şi mobil, tot pofticios, cu un apetit insaţiabil pentru *friandize*. Şi cu Nora continua să se vadă, amănunt pe care Eugenia avea să-l semnaleze cu silă de evanghelistă:

— Nu mă taie capul cum s-or mozoli să fie la ei, acolo, cu protezele lor, dar ştiu că o dată pe săptămână găsesc amândouă perinile „dormite“ şi aşternutul răscolit, ca de cătană stătută, scăpată în permisie la bordel.

Când împlini nouăzeci de ani, Tiberiu decise că merită o petrecere pe cinste, cu bufet ales şi băuturi fine. Stabili un meniu simandicos, scoase smokingul din ţiplă şi-l dădu la „refrişat“, chemă frizerul acasă, peste rând. Încurcătura mare interveni însă când Eugenia se interesă de numărul invitaţilor, care, în mintea bătrânului, trebuia să se ridice la vreo cinsprezece…

Urmă o după-amiază tristă. Tiberiu rămase vreme îndelungată abătut, cu agenda telefonică pe genunchi şi gândurile împrăştiate printre umbrele trecutului. Apoi, într-un târziu, începu s-o rupă metodic, filă cu filă, umplând covorul cu ceea ce lui i se păreau a fi „ghemotoace de viaţă“. Agenda devenise un articol inutil, opis de nume

repauzate, de voci noi, necunoscute. Toţi cei care-i mobilaseră cândva existenţa pieriseră, în jurul lui nu mai existau buletine de identitate, ci doar… *certificate*.

„Se pare că totuşi am îmbătrânit…“ suspină şi se resemna cu o petrecere modestă numeric: soţii Gavrilaş, Nora, medicul curant şi un fost camarad de liceu, descoperit într-o casă de bătrâni şi care, după mai multe Martelluri, asigură pe toată lumea că în toamnă, votează cu averescanii, cei mai serioşi, nu-i aşa…

În ce-l priveşte pe medic, acesta se declara mulţumit de starea generală a bătrânului. „Face parte din altă generaţie, altă stofă! Pe vremea lui, oamenii aveau constituţii de fier, nervi de bronz! Cu unele menajamente, atinge ca nimic suta! Şi de ce nu? E îngrijit bine, scutit de emoţii, sigur inima a mai slăbit, ce vreţi, mai intervine şi uzura, dar repet, cu puţină atenţie, nu văd probleme în următorii câţiva ani! E bine că face zilnic gimnastică…“

Eugenia abia se stăpâni să nu ţipe. „Auzi ghiujul, mai face şi gimnastică şi nouă nu ne-a zis nimic, ăsta după ce că mi-a scos peri albi la treizeci de ani, şi-a pus în gând să ne şi îngroape!“

Dar lucrurile nu pot rămâne aşa! Ce, să-l moştenească la patruzeci de ani, poate şi mai încolo, când s-au dus dracului tinereţile?! Şi când să mai toarne copilul, ori s-ajungă la eprubetă?… Răbdare, Jenico, lucrurile trebuiesc bine chibzuite. Fără Marcel!

E prea bleg şi lipsit de îndrăzneală, moale ca piftia fără cheag! Medicul vorbea de inimă… Ar fi o idee.

Eugenia avea un bun! Când se apuca de treabă, o ducea până la capăt şi fără tergiversări. În două zile, planul era gata, iar în a treia, trecu la aplicare, presupunând din capul locului că vor fi necesare mai multe etape. Hoţul priceput, afirmă un proverb, întâi se închină şi după-aia se duce la furat. În consecinţă, Eugenia trecu întâi pe la biserică, aprinse lumânări, milui cutia milei, se rugă pentru iertare

de păcate şi-i explică bunului Dumnezeu, concis şi direct, intenţiile ce urmau a fi traduse în fapt, începând cu aceeaşi seară.

Întâi că întreprinderea în care se angaja nu putea fi considerată o crimă, căci ea, Eugenia nu va pune mâna pe nici o armă (pistol, cuţit, otravă, ştreang, lassou etc.) şi nu-l va atinge pe bătrân nici cu o floare. În termeni exacţi, Eugenia urma să grăbească un proces biologic inexorabil, „dându-i brânci lui Tiberiu în groapa pe marginea căreia oricum se afla“. Aşa se punea problema şi nu putea fi pusă altfel. Cât despre victimă, aceasta nu merita nici un fel de compasiune. Trăise nouăzeci de ani, când alţii mor tineri, în floarea vârstei, o viaţă plină de plăceri şi de huzur neîntrerupt, se folosise de societate, fără a da nimic în schimb. Dar cel mai important şi, totodată, punctul forte al pledoariei Eugeniei pentru crimă era faptul că moartea bătrânului va deschide poarta unei noi vieţi: copilul preconizat de ea şi de Marcel, un sufleţel fraged şi nevinovat, va vedea lumina zilei.

După acest tête-à-tête plin de sinceritate cu Dumnezeu, Eugenia se întoarse acasă cu un sentiment de uşurare, chiar veselă, şi e interesant de remarcat că nu încercă nici o clipă vreo îndoială că păcătuieşte, nu sesiză nici cea mai palidă nuanţă de odios în ceea ce-şi propusese să întreprindă.

În timp ce Marcel urmărea ştirile la TV, iar bătrânul se afla în baie, se apucă de treabă.

Obiceiul era vechi de se pierdea în negura trecutului, oricum data de vreo treizeci de ani şi Tiberiu nu-l abandonase, ferm încredinţat că baia de la culcare, linguriţa de seminţe de in crude înghiţită tot de noapte bună şi lingura de untdelemn de măsline luată dimineaţa, pe stomacul gol, îi asiguraseră, şi continuau s-o facă, o longevitate robustă, fără probleme de sănătate.

Indiferent de anotimp, apa verificată cu un termometru lung de lemn, şi ăla matusalemic, era caldă spre fierbinte (36 de grade) şi conţinea sare de Bazna şi seminţe de muştar. După jumătate de oră pe ceas, Tiberiu părăsea cada relaxat şi pătruns de o dulce somnolenţă. Pe la 9, dormea dus. Televizorul nu-l interesa. Nimic nou sub soare, obişnuia să afirme, iar grămada de oameni care se perindau pe ecran opintind s-o facă pe deştepţii, unul mai al naibii decât celălalt, îl plictisea. Nu pigmeii ăştia însemnau pentru el Bucureştii, habar n-avea cine sunt şi nici nu ţinea să-i cunoască. Pe urmă – şi aici chicotea totdeauna, ca dinaintea unei farse bune – el mai ştia ceva ce proştii ăştia, cei mai mulţi, n-or să ştie niciodată! Importantă e doar clipa prezentă, în care te simţi bine cu condiţia să o conştientizezi, dar asta e o artă! Restul – fleacuri, literatură, muşuroi de furnici cu universul lor, privit din supersonic…

Înainte de a stinge veilleusa, trase mai la îndemână clopoţelul de bronz, pe care-l folosea rareori, când îi era lene s-o strige pe Eugenia. Aparţinuse maică-si, Despina, dar cum de scăpase tocmai el de „expropiere“ avea să rămână un mister. Îşi făcu trei cruci adânci şi închise ochii. În odaie, stăruia lumina de înserare albastră a lămpii de veghe…

Se trezi brusc, cu sentimentul acut că nu se află singur în încăpere. De parcă ar fi fost treaz, ştia sigur că întâi fusese un zgomot… Sigur, un zgomot, îi mai stăruia încă în urechi, urmat de o mişcare. Aşteptă câteva clipe, poate minute. Se auzea doar liniştea forfecată de ceasul deşteptător.

„Să mi se fi părut?… Poate am visat.“

Adormi din nou. După o vreme, un zâmbet duios, fericit se instala pe chipul ostenit de vreme al nonagenarului. Se simţea uşor, pană pe coamă de vânt, se zbenguia pe picioruşe subţiri, zburdalnice ca nişte drăcuşori… Era el, Tibişor, în pantaloni bufanţi şi cu bucle de fetiţă, scăpate de sub fesul roşu cu ciucure de aur. Se joacă în curtea lor, a

Spinenilor cu un zmeu uriaş, mai strălucitor ca soarele. Despina, mama, tânără şi frumoasă, în rochia verde cu *panie*-uri din fotografia de pe perete, se reazămă de balustrada scării principale de la conac:

— Fii atent, puiul mamii, zmeul e mare, iar tu un băieţaş atât de mititel! Vezi să nu mi te fure…

Picioruşele lui Tibişor se desprind de pământ… începe să zboare… E atât de plăcut să zbori! Imaginea mamei se depărtează, devine din ce în ce mai mică, un abţibild…

Aici, lucrurile încep să se confunde. A căzut ceva, s-a spart ceva… Tiberiu sare din somn, încearcă să se dezmeticească. A căzut mica jardinieră de pe masă. Cum a putut să cadă singură? Apoi, sub ochii îngroziţi ai bătrânului, masa din mijlocul camerei începe să se balanseze pe picioare, să se mişte, să avanseze către pat… Vine spre el… Tiberiu încearcă să strige, întinde reflex braţul după clopoţel. Mâna nu reuşeşte să-l atingă, cade în gol ca un drapel care se predă.

Eugenia se sculă cu un ceas mai devreme. Se mişca neauzit, pisiceşte, deşi Marcel dormea de obicei ţeapăn ca un butuc. Paza bună însă nu strică niciodată, mai bine să umble tiptil acum, decât să-şi muşte mâinile până la cot, după-aia…

Parcurse coridorul în vârful picioarelor şi îşi lipi urechea de uşa bătrânului. Nu se auzea nimic, dar continuă să avanseze prudent. Ciocăni, aşteptă, ciocăni încă o dată şi iar aşteptă. Nici o mişcare, nici un sunet. Apăsă pe clanţă…

Tiberiu, pe jumătate căzut din pat, îi îndrepta o privire de sticlă.

După ce se asigură că-i mort de-a binelea, Eugenia se grăbi să şteargă orice urmă care ar putea dovedi că a provocat sfârşitul bătrânului. Mişcarea fusese extrem de simplă, nu trebuise decât să lege o sfoară de piciorul mesei, s-o treacă pe sub covor şi mai departe pe sub uşă, până în

culoar. De aici, trăgând de capăt, Eugenia manevrase masa, speriindu-l de moarte pe bătrânul Tiberiu. Spre şi mai deplină siguranţă, aranja franjurii covorului şi arse sfoara în bucătărie. Mai aruncă o privire în jur, să nu-i fi scăpat ceva şi, dregându-şi glasul ca dinaintea unei conferinţe, trase un ţipăt artistic, aşa cum văzuse ea că se întâmplă în filme, când femeile dau ochii în mod neaşteptat cu un cadavru.

Un ţipăt convingător, căci, în mai puţin de câteva secunde, Marcel dădu năvală într-una din pijamalele lui combinate, reprezentând fiecare jumătate din alt complet. „La cea roşie ai ferfeniţit pantalonii, la asta verde – bluza. Păstrăm ce-a rămas bun şi, din două pijamale vechi, facem una nouă! Ce dacă-i de altă culoare! Facem o economie frumuşică, azi o pijama, a ajuns o avere!“

— Ce se întâmplă?!

Eugenia începu să se vaiete fără lacrimi:

— S-a prăpădit bietul nenea… În somn s-a prăpădit. Nespovedit, neîmpărtăşit şi fără lumânare…

Dintâi, Marcel se holbă, apoi se scarpină la ceafă:

— De, ce să-i faci… Vine o vreme pentru fiecare… Acum, noi ce facem?

— Acu’, i-aprindem o lumânare la căpătâi, suntem creştini! Tu te duci la biserică şi-l chemi pe popa Anghel să vie să-i citească Stâlpii… Dar mai încolo, să vedem întâi cum stăm, cum ne aranjăm…

— S-o sun pe Nora!

— Las-o păcatelor pe ibovnică, avem timp, întâi să găsim ce ni se cuvine… Munca noastră.

Restul casei fusese scotocit de-a lungul anilor, palmă cu palmă, aşa că bijuteriile nu puteau fi ascunse decât în dormitorul bătrânului. După trei ore de căutări – şi se putea afirma că nici o percheziţie efectuată de poliţie nu ar fi fost mai competentă şi meticuloasă – se văzură siliţi să renunţe. Nici un centimetru de odaie nu rămăsese necercetat, ciocăniseră pereţii, luaseră la rând feliile de parchet, doar-doar s-o desprinde vreuna, mobila aproape că o

demontaseră. Găsiră doar actele bătrânului într-un sertar al comodei şi tot acolo, la vedere, fără nici un mister din partea depozitarului, ceasul de aur al acestuia, un inel cu monogramă şi ceva bani în valută şi lei. Fleac, un rahat de muscă faţă de ceea ce era de aşteptat, faţă de cheltuielile curente ale bătrânului. Marcel se miră:

— De unde dracu’ o fi avut valută?!

— Era secret în toate! Poţi să ştii ce făcea dimineţile când noi eram la serviciu?! Bătu-l-ar Dumnezeu, cum îşi bate el joc de noi şi acuma! L-am slugărit şi l-am şters la fund mai abitir decât pe tata, ce era dacă ne spunea frumos, uite, asta vi se cuvine, e partea voastră dreaptă, o găsiţi colo sau colea…

— Taci tu, o opri „pios“ Marcel, arătând spre leşul bătrânului.

— Las’ că nu ne aude! Pun rămăşag că-n chestia asta este amestecată şi curva aia bătrână, Nora…

— Crezi că i-a dat ei bijuteriile?

— Nu ştiu, făcu Eugenia tremurând de furie, dar tot aflu, şi-atunci las’ pe mine! Acu’, să’ncepem să ne bocim, boci-l-ar Scaraoţchi-c-o să înceapă lumea să se mire de ce-am aşteptat atâta!

Înainte să iasă din dormitor, scuipă subţire spre mort şi suflă în lumânare. Marcel, speriat fără să ştie propriu-zis de ce, se interesă în şoaptă:

— De ce ai stins-o?

— Că doar nu s-o apuca de citit gazeta! Ştii cât costă azi o lumânare la biserică? Cinci sute! Cinci sute de leuţi!

Conform unei înţelegeri mai vechi dintre Tiberiu şi Nora, aceasta suportă cheltuielile de înmormântare. O săptămână mai târziu, abordând un doliu discret, negru cu ceva pete albe, îi vizită pe soţii Gavrilaş.

Era o femeie cam de şaptezeci de ani, suplă, distinsă şi sigură pe ea.

În mod evident, o doamnă; o doamnă a cărei privire şucară punea pe gânduri.

Gavrilaşii o primiră circumspecţi. Lui Marcel, de emoţie îi înţepenise mărul lui Adam, mansardat cumva între amigdale, Eugenia îşi supsese buzele, de teamă să nu-i scape vreo vorbă necugetată. Nora, care în sinea ei, se amuza vârtos, se comporta sobru şi natural. Venise să-şi ia câteva lucruri care rămăseseră la Tiberiu: halatul, trusa de cosmetice, nişte nimicuri… Eugenia insistă să-i servească o cafea şi rămase cu ochii înţepeniţi pe smaraldul cu briliante de pe inelarul Norei, o piesă pe cât de arătoasă, pe atât de preţioasă. Cealaltă, intuindu-i gândurile, surâse grav, dezvăluind o lucrare pentru care dentistul merita toate felicitările:

— E inelul meu de logodnă. Soţul meu mi l-a cumpărat la Viena. De, alte vremuri!

— Foarte frumos, aprecie convenţional Marcel.

Eugenia prinse trenul din mers:

— Acuma, că veni vorba, ce-a făcut unchiu’ Tiberiu cu bijuteriile?

— Care bijuterii?!

Eugenia râse din gât – „oi fi eu cumsecade, dar nu-s proastă!”

— Nu se poate să nu vă fi povestit… Bijuteriile maică-si, ale Despinei, le ştie o lume întreagă, ce Dumnezeu!

Nora emise un râs artistic, de mare cucoană:

— O, celebrele bijuterii ale Despinei! Dar astea au ajuns de mult o legendă! Cred că-i un secol de când nici n-am mai auzit vorbindu-se despre ele.

Eugenia îşi ascunse mâinile sub masă. Tremurau de mânie.

— Uite că noi am mai auzit. Unchiu’ le pomenea mereu şi zicea că-i bine că rămân în familie… Adică, nouă. Nu-i aşa, Marcel?

Bărbatul se grăbi să dea din cap:

— Chiar aşa… în familie.

— Ca să nu mai zicem de recunoştinţă! Acuma, ai văzut şi dumneata, a văzut şi el cum l-am îngrijit! Ca pe un prinţ.

— Fără îndoială, admise Nora, şi era foarte mulţumit… Ce situaţie! păru să se mire. Va să zică, tot timpul dumneavoastră aţi crezut că bijuteriile sunt la el? Că le are el? O, la, la, Dumnezeule!

La capătul puterilor, Eugenia decise „să se dezbrace de caracter“:

— Uite, doamnă Nora, mie îmi place vorba răspicată! Vreai să-mi spui că moşul trăia dintr-o pensioară, ajutor social, că’n viaţa lui n-a bătut un cui şi n-a semnat o condică?! De unde bani pentru restaurante scumpe şi bencheturi, că se scălda în trufandale şi haine de lux, geme garderobul de costume şi şpenţere, câţi chiloţi n-am avut eu într-o viaţă!

— Medicamente scumpe, se simţi Marcel obligat să completeze, frizer şi pedichiură acasă, taxiuri…

— Chiar aşa! De unde atâta bănet? De la Moş Crăciun?

— Într-un fel, da, surâse Nora. Dacă vrei, poţi să-i spui şi Moş Crăciun. Credeam că ştiţi… Tiberiu a beneficiat de o pensie viageră în lire sterline, instituită de un amic din tinereţe. Persoana s-a stabilit la Londra după război, şi i-a mers bine…

„Aha, înţelese Marcel, uite de unde venea valuta!“

— Şi asta-i tot, încheie, Nora. După cum vedeţi, extrem de simplu.

Eugenia ţâşni de pe scaun, ca o viperă:

— Nouă de ce nu ne-a spus nimic? De ce ne-a lăsat să ne închipuim aşa şi pe dincolo?

Nora se ridică surâzând fermecător:

— L-aţi mai fi îngrijit altfel? Vedeţi, toată lumea a auzit de ursul păcălit de vulpe, dar uite că se mai întâmplă şi invers. N-o putea suferi pe scârba asta parvenită şi răsuci cu sadism cuţitul în rană: Oricum, Dumnezeu nu trece indiferent pe lângă faptele bune…

Eugenia urlă dezlănţuită:

— Afară! Ieşi afară! Escrocilor! Împreună aţi plănuit! Hoaşco! La oase, hoaţo! Paraziţilor! Exploatatorilor!

Nora îşi prepară un amalfi pe care-l bău cu nespusă plăcere. Apoi se instala în fotoliu, aşteptând să vină „fetele“. Joia era seară de canastă.

Eugenia îşi reveni anevoie şi se alese cu un tic: de câte ori auzea cuvântul bijuterii, devenea livid ă şi începea să tremure. Pe Marcel îl va tortura toată viaţa un apăsător sentiment de vinovăţie! Escrocul de Tiberiu fusese unchiul lui. Peste doi ani, Eugenia născu un copil „cam nervos“.

Giuvaerurile Despinei nu s-au găsit niciodată.

CLĂTITE CU BRÂNZĂ

Ulterior, mulţi aveau să pretindă că, încă din primele ceasuri ale dimineţii, se simţea neobişnuitul plutind în aer. Ziua debutase sufocant; un abur dens stăruia sub cerul zaharat, iar în zare dealurile vineţii pieriseră înghiţite de pâclă. Pieriseră şi păsările, firul ierbii încremenise, bătăile ornicului de la Primărie străpungeau anevoie văzduhul. Un soare de plumb alb strivea oraşul.

Marina se sculă, ca de obicei, spre prânz. Intră direct în baie, smulgându-şi cămaşa de noapte lipită de piele ca un scutec ud. Din biroul lui Anton se auzi trilul telefonului. N-avea decât! Mai înainte de toate, trebuia să facă un duş… Întârzie cu voluptate sub jetul de apă călâie şi abia după aceea îndrăzni să se privească. Oglinda îi întoarse chipul străveziu în formă de inimioară în care copleşeau ochii imenşi, cu cearcăne viorii. Gura dureroasă, expresia permanentă de suferinţă – o tristeţe de fond – îi determina instinctiv pe cei din jur s-o trateze cu infinite menajamente.

În realitate, Marina ducea o viaţă liniştită. Soţul ei, contabil şi asociat la o firmă prosperă, o iubea cu devotament, asigurându-i o existenţă cu grafic monoton, dar scutit de accidente. Locuiau în cea mai frumoasă vilă din orăşel, iar fetiţa stătea la bunici din ziua în care se născuse. Culme a huzurului, bărbatu-său „o ţinea acasă“! Fenomen ciudat însă, iar dacă, referindu-se la alte femei neîncadrate, presa orală a târgului folosea un ton categoric, de pizmă necamuflată – „adicătelea, de ce n-ar munci şi ea, n-o aranjează la permanent?“ – când venea vorba de

Marina Moraru, cumetrele deveneau brusc înţelegătoare. Îi iertau până şi faptul că, deşi tânără şi fără serviciu, gospodăria i-o ducea o pensionară, fostă poştăriţă şi una dintre figurile pitoreşti ale oraşului. Concret, Marina lâncezea, schimbând patul cu canapeaua şi canapeaua cu fotoliul, citea, căsca şi făcea poezii lunatice cu livezi argintate şi aromă de chiparoase.

Micul dejun – un pahar cu lapte de la gheaţă – o aştepta pe masa din sufragerie. Marina se strădui să ia câteva înghiţituri, privind peisajul colbuit de dincolo de fereastră. I se părea că nu cunoaşte strada, totul era murdar, deprimant, culori defuncte. Murise roşul cireşiu al olanelor de pe acoperişul Teatrului, verdele copacilor, albastrul din rochiţa fetiţei lui nea Pandele, patronul frizeriei de peste drum. Îşi târa sandalele pe unde era praful mai gros, stârnindu-l până la genunchi. O făcea cu aplicaţie şi punând mult suflet.

Marina abandonă paharul şi se târî în camera de zi, cea mai răcoroasă. Din bucătărie răzbătea vag lălăitul fostei poştăriţe, Ţa Vasilica, şi un zvon de oale şi tacâmuri manevrate fără încetare.

…Telefonul! Marina oftă. Îi era greu să se mişte, silă să intre în biroul lui Moraru. În toate odăile… Trilul persevera. Tenace. Enervant. Marina se ridică şi traversă încăperea, ţinându-se de mobile.

Un ţipăt înfricoşător despică liniştea. Ţa Vasilica azvârli în chiuvetă cuţitul şi ceapa şi se repezi în casă, ştergându-şi mâinile de şorţ.

— Asta ce mai fu, măiculiţă Doamne?

Înţepeni, cu ochii holbaţi de groază. În birou spânzura de cârligul lustrei trupul lui Anton Moraru.

Cu braţele deschise, ca un crucificat, căpitanul Drăgan de la Poliţia Judeţeană se sprijinea în rama uşii, urmărind maşinal activitatea echipei operative. Toţi, inclusiv medicul legist, erau convinşi că nu fac nimic altceva decât „să

presteze rutină“. Se aflau în faţa unui caz de sinucidere clasică, în parametrii clasici şi din orice parte ai fi privit-o. Desigur, nu lipsea nici scrisoarea, la fel de clasică – „ciao ragazzi, regăsindu-ne-vom cândva pe meleaguri blonde“ – adresată autorităţilor. Pentru a închide dosarul mai lipseau două formalităţi – rezultatul autopsiei şi declaraţia văduvei. Deocamdată însă femeia zăcea în dormitor, pompată cu sedative şi, pentru un număr de ore, nu putea fi abordată.

Dintr-o veche deprindere, Drăgan inventaria obiectele din jur, încercând „să audă glasul încăperii“. Nutrea convingerea că până şi cel mai banal interior are ceva de spus despre locatar şi nici biroul lui Anton Moraru nu făcea excepţie. Totul „ţipa“ contabil: ordinea simetrică, meticulozitatea împinsă până la pedanterie, lipsa de imaginaţie. Chiar punându-şi juvăţul de gât, avusese grijă „să nu facă deranj“: lustra fusese demontată atent şi aşezată frumos pe un ziar, frânghia specială, foarte solidă, aleasă cu pricepere, nodul constituia o capodoperă a genului: trainic, bine gândit, chiar elegant.

Rădulescu, medicul legist, un tip pătrat, cu mustaţă bătăioasă, indică din bărbie scrisoarea lui Moraru:

— Ce zice în compunere?

Drăgan apucă foaia de hârtie cu penseta şi reciti conţinutul cu glas tare. Nu atât pentru medic, cât pentru el însuşi. La o primă lectură, unele nuanţe scapă.

— …Reprezentanţii Procuraturii sunt informaţi pe această cale că eu, subsemnatul Moraru C. Anton, domiciliat în P, strada T. Neculuţă Nr. 15, îmi pun capăt zilelor de bunăvoie şi că nimeni nu trebuie suspectat sau tras la răspundere. Nu am puterea să mai trăiesc, nu-mi doresc decât veşnică odihnă. Cei care m-au împiedicat până acum s-o fac mi-au fost călăi. Dumnezeu să mă ierte. Cu respect… Urmează semnătura, data, cea de azi, ora 2 dimineaţa.

Rădulescu îşi scoase ochelarii râzând:

— Mi-a plăcut chestia cu respectul!... Ora corespunde, moartea a survenit acum 10-12 ceasuri. Cum naiba nu l-a descoperit nevastă-sa mai devreme?

— Am înţeles că, în general, nu se scoală înainte de prânz.

— Asta-i altceva, observă medicul legist, slăbind nodul cravatei. Al dracului de cald! Nu mi-ar plăcea să dau în primire pe o vipie ca asta! Te înjură popa, neamurile şi îndoliata asistenţă, coliva se fleşcăieşte, lumânările se lasă în genunchi... În locul tipului, aş fi aşteptat să iasă tulburelul.

— Probabil că pe Moraru meniul de la festivitate îl lăsa rece... Stai o clipă!

De sub lampa de birou ieşea aproape neobservat colţul unei hârtii. O scoase prudent, utilizând mereu penseta, şi se duse la lumină. Era un bon emis de Lyra, unicul magazin alimentar din oraş care livra comenzi la domiciliu. La serviciile Lyrei apelau îndeobşte prosperii urbei, oamenii cu program extrem de încărcat. Drăgan parcurse curios articolele livrate cu o zi înainte familiei Moraru: detergenţi, compoturi şi conserve fine, multe cutii de ciuperci, două cartuşe de Marlboro, cafea, alune...

Băgă bonul într-un plic de plastic şi, împingându-l din spate pe Rădulescu, părăsi încăperea

Ţa Vasilica o ţinea una şi bună! Nu s-a pomenit om mai cumsecade decât domn' Moraru. Cam posac, dar altfel, jimblă caldă!

— ...ascultaţi la mine, don' căpitane, cunosc la oameni! Patru'j dă ani cu tolba de gât, în câte case n-am intrat! Doar moşmondea creştinu' în spatele uşii şi ştiam care-i naţia. Zgârcitul abia o crapă, i-e frică să nu-i fugă bulendrele din casă, moşnegii de-atâta zăvorât nu mai înnimeresc chiile, văduvioara te întâmpină din zori gătită ca de teatru, îl aşteaptă pe ăl de ghindă...

— Ar trebui să-ţi scrii amintirile, râse Drăgan. Despre stăpânii ăştia, ai dumitale, ce părere ai?

Femeia uscăţivă, cu obrajii dogoriţi ca ai unei ţărănci, se zbârli:

— Nu mi-s stăpâni şi nu li-s slugă. Le fac oleacă de gospodărie, pentru că nu-mi rabdă mâinile în poale, şi din drag pentru Marina. O ştiu de mititică, tot firavă, doar sufletul ce-i de ea. Dacă eram mă-sa, n-o măritam în ruptul capului!

— De ce? întrebă mirat Drăgan, în lumea modestă a fostei poştăriţe celibatul fiind privit ca o infirmitate.

— Sărăcuţa nu duce la tăvăleală, de aia! Nea Crac sau Nea Izmana pe toate alea le vrea. Şi parale de la slujbă, şi casă pahar, şi borş fierbinte, şi mândruţă cu floare la ureche să-l aştepte la portiţă… Eu pe Marina profesoară aş fi făcut-o. Trai tihnit, vacanţe, mărţişoare de la elevi. Dar când îşi vâră dracu’ coada…

— Ce vrei să spui?

— Are lipici la crai, smulg catrinţa dupe ea! Doar ce taie uliţa şi oaste de musteţi rămâne cu ochii beliţi şi inima săgetată.

Instinctiv, Drăgan îşi trecu degetele peste mustaţa inexistentă:

— Înţeleg… Spune-mi, dumneata înnoptezi aici? Femeia dădu din cap, negând cu demnitate jignită:

— Am gospodăria mea, n-oi lepăda-o câinilor! Zăbovesc acilea cât spăl vasele după don’ Moraru, pe urmă mă urnesc spre casă… Cam pe la 6…

— Când l-ai văzut ultima dată?

— Aseară, când i-am dat să mănânce…

Tresări, fulgerată de o idee, şi îşi duse mâna la gură. După expresie, îşi zise Drăgan, părea pocnită de o revelaţie.

— Asta-i semn de la Dumnezeu! Estraordinar! I-a fost scris ultimul dumicat din mâna mea să-l înghită!

Drăgan o întrerupse. Femeia se aşezase la şuetă, taifasistă de cursă lungă, pusă şi acum pe filosofeală.

— Ţi s-a părut abătut, mai altfel decât de obicei?

Femeia îşi îndreptă părul sub broboadă, cu un gest devenit tic.

— N-am băgat de seamă, atâta doar că la clătite a cerut dulceaţă în loc de brânză. L-am luat la trei păzeşte! „Şi cu analizele cum rămâne, don' Moraru?“

— Ce analize?

— Era bolnav de diabet. A stat la îndoială şi p-ormă a zis „bine, adă telemeaua“. Naţie de om închis, în silă le făcea pe toate şi cu gândul tot la moarte. A mai încercat să-şi ia zilele, dar a fost la tratament şi credeam că i-a trecut…

Drăgan deschise fereastra. Un val de căldură scăpă înăuntru, tăindu-i răsuflarea, şi o închise repede la loc.

— Se înţelegea bine cu nevastă-sa? Era o căsnicie fericită?

Pe faţa aspră a poştăriţei răsări un zâmbet sarcastic:

— Ce-i aia căsnicie fericită? Câte din astea ai întâlnit dumneatale?

— Destule, răspunse Drăgan evaziv.

— Înseamnă că nu te-ai uitat pe gaura cheii, aia e! C-aşa sunt făcuţi bărbatul şi femeia, să se înfrunte. În orice căsnicie-i un bou şi o belea, dar dacă nu se păruiesc, iar pe plită mijeşte o fiertură cumsecade, se cheamă că treaba merge.

— La familia Moraru mergea?

Ţa Vasilica şovăi imperceptibil:

— Mergea… taci că sună la uşă, şi se repezi să deschidă. Un bărbat încă tânăr, sub patruzeci de ani, se îndreptă cu pas energic şi mâna întinsă spre Drăgan. Chipeş, atletic. Emana o virilitate explozivă şi, spre uimirea căpitanului, nu suferea câtuşi de puţin din pricina arşiţei.

— Sunt inginerul Dobrin, rudă cu Anton Moraru. Mai exact, văr de-al doilea.

„Concis, aprecie Drăgan, foarte sigur pe el, obişnuit să comande, obişnuit să câştige.“

— Am aflat acum o oră, când m-am întors de pe teren…

— Teren?!

— Am o lucrare la Peştera Vlădesei, sunt geolog, şi se întâmplă să lipsesc două, trei zile din oraş... Ce să vă spun, sunt consternat, buimăcit!

— Eraţi foarte legat de vărul dumneavoastră?

— L-am apreciat foarte mult.

— Sesizez nuanţa.

— Domnule căpitan, eu sunt un tip direct. Pe Anton l-am stimat şi atât. Oamenii statuie nu colecţionează sentimente.

— Ci coroane de flori, constată amar Drăgan. Ce v-a determinat să-l turnaţi în bronz?

— Calităţile lui incontestabile: judecată limpede, probitate, demnitate. În situaţii-cheie, mă întrebam totdeauna cum ar fi procedat Anton.

— Mda, destul de neobişnuit... Moraru a mai încercat să se sinucidă. Cum vă explicaţi această obsesie la un individ cu însuşiri eminamente virile?

Inginerul îşi alese o ţigară. O bătu la un capăt de pachet, aşa cum se procedează, de obicei, în mediul rural.

— Nu ştiu... Pesemne a existat undeva un şurub, o componentă în neregulă... Într-adevăr, a mai avut două tentative înainte de a se însura cu Marina.

— Când s-au căsătorit?

— Acum cinci ani.

— Din dragoste?

Dobrin îl privi surprins, apoi începu să râdă:

— Cel puţin jumătate din bărbaţii acestui oraş sunt îndrăgostiţi de Marina. E imposibil să n-o iubeşti.

Drăgan îl scrută atent:

— Şi... dumneavoastră?

— Da. V-am spus că joc deschis, îmi repugnă bârfa cumetrelor peste gard sau la colţ de uliţă...

Vorbea hotărât, sigur pe el, gesticulând caracteristic, de parcă ar fi cântărit tot timpul ceva în mâna dreaptă.

— ...am preferat s-o aflaţi de la mine.

Sprâncenele lui Drăgan se înălţară a mirare:

— Adică e de notorietate? Şi, mergând mai departe, trebuie să înţeleg că Marina Moraru vă împărtăşeşte sentimentele?

Dobrin îi susţinu privirea şi declară pe acelaşi ton ferm:

— Îndrăznesc să afirm că mă bucur de acest privilegiu extraordinar. Presupun că n-aţi cunoscut-o încă pe Marina.

— Nu, încă nu. Anton Moraru era informat despre această situaţie?

— Da.

— Foarte interesant. Care era punctul lui de vedere?

— Acela al unui bărbat adevărat care, în anumite momente, trebuie să ştie să primească lucrurile cu curaj.

— Ce uşor e să ai curaj pentru alţii! Adică, vine unul şi-mi fură femeia din bătătură, iar eu trebuie să am curaj să nu-l iau la pumni.

Inginerul îl privi sincer deconcertat:

— Nu-i nici primul, nici ultimul caz. Viaţa e plină de imprevizibil. Nici eu, nici Marina n-am căutat această dragoste. Ne-a fulgerat din senin şi a fost peste puterile noastre să ne înfrânăm… Hai să fim realişti, domnule căpitan! La urma urmelor, decât trei nefericiţi cu viaţă ratată, mai bine unul singur.

Drăgan surâse cu amărăciune:

— Îţi vine să crezi că statisticile s-au inventat ca să ne rezolve nouă problemele…

— Vă asigur că Anton a apreciat actul de sinceritate, faptul că nu l-am lăsat să trăiască în minciună.

— E şi asta o mângâiere… Ce se preconiza în perspectivă?

Dobrin se holbă. Dacă i s-ar fi cerut să-şi scoată pantalonii, nu ar fi fost mai mirat:

— Divorţul, se înţelege de la sine. Eu şi Marina dorim să ne căsătorim cât mai repede.

— MINŢI!

Tresăriră amândoi. Marina Moraru, albă, străvezie ca o fantomă, se ţinea de uşă gata să se prăbuşească.

— De ce minte?

La Morgă, începuse desigur autopsia, şi Drăgan se gândi crispat că stă în fotoliul răposatului în vreme ce trupul acestuia, devenit obiect, e ciopârţit cu bisturiul lui Rădulescu. Rezultatul îl va cunoaşte probabil diseară, concluziile expertizei grafologice vor sosi abia peste câteva zile. Băieţii ăia cad totdeauna greu de acord.

Marina ţinea coatele strâns lipite de trup, ca nişte aripi închise. Era ţeapănă, stângace în propria ei casă.

— Aşa s-a obişnuit.

— Mitoman?

Cerceta curios chipul sensibil, răsărit dintre bucle cu reflexe accentuat roşcate, castană adevărată, zicându-şi că, pentru prima oară în viaţă, avea dinaintea ochilor o femeie fatală, consacrată ca atare.

— Departe de aşa ceva.

— Atunci?

— S-a obişnuit ca propriile-i dorinţe să devină fapt împlinit.

— E şi asta o şansă… Doamnă Moraru, ştiu că nu vă simţiţi bine, mă voi rezuma doar la câteva întrebări. Ce fel de relaţii întreţineţi cu inginerul Dobrin?

Marina îşi trecu degetele peste buzele arse, apoi peste fruntea uşor transpirată:

— Decente. Nu s-a întâmplat nimic între noi.

— Să conchid că nu-i vorba despre dragoste? Că…

Femeia îl întrerupse cu o mişcare zvâcnită a mâinii:

— Dimpotrivă! Ne iubim cu patimă.

Drăgan o privi zăpăcit:

— Parcă spuneaţi că minte!

— Doar când a afirmat că, de comun acord, am decis să divorţez de Anton. Nici un moment nu am avut această intenţie, dar el spera că mă va convinge s-o fac.

— Care este motivul refuzului dumneavoastră?

— Sunt sigură că n-o să mă înţelegeţi…, şi încercă să se ridice. Aş vrea să deschid geamul. Nu pot respira.

Drăgan răsuci cremona şi căldura păstoasă a înserării se strecură insinuant în încăpere. Decorul încremenise şi chiar bătrânul, care-şi stropea peste drum gardul îmbrăcat în glicină şi regina nopţii, părea că nu se mişcă.

— …mi-e teamă de oamenii prea puternici, cu un mod de viaţă agresiv, zgomotos, plin de accidente. Fiecare zi a lui Dobrin e, în felul ei, o aventură. Nu mă simt în stare să trăiesc mereu ameţită, speriată… După fiecare întâlnire cu el mă simt obosită de moarte. E un om care oferă, dar care şi cere imens.

— Hm, aduce a literatură şi nu vă ascund că povestea nu mă convinge.

Marina surâse trist:

— Ştiam că n-o să mă înţelegeţi. Îl iubesc, dar mi-e frică de el. De ceea ce îmi rezervă… Mai mult nu am ce să vă spun.

— Deci, conchise Drăgan, l-aţi respins nu din scrupule faţă de soţul dumneavoastră, ci pentru că vă sperie perspectiva unei vieţi alături de el, de Dobrin.

— Cred… cred că aţi exprimat foarte bine ceea ce simt. Nu îmi plac surprizele, urăsc emoţiile. Când l-am văzut azi pe Anton… Credeam că se lecuise, părea, în sfârşit, împăcat cu sine. De cinci ani n-a mai avut nici o tentativă.

— Cinci ani, reluă Drăgan, adică de când s-a căsătorit. E foarte posibil ca perspectiva de a fi părăsit să-l fi aruncat în vechea stare de spirit.

Chipul Marinei se schimonosi de groază:

— Mă speriaţi!… E fioros! Nici nu poate fi vorba de aşa ceva. Nu ştia nimic. Aşa cred, pentru că era o fiinţă ermetică, nu ştiai niciodată ce gândeşte. O singură dată, acum vreun an, mi-a mărturisit că se simte copleşit de „zadarnic“, aşa-i spunea el, că nimic nu-l bucură – soarele, cifrele, prezenţa mea… Şi mie mi-e uneori greu să trăiesc.

Drăgan îşi umezi buzele uscate. Erau sărate din cauza transpiraţiei, închise clapele de metal ale servietei şi se ridică.

— Să vă conduc, spuse moale, convenţional Marina.

— Nu vă osteniţi. O ultimă întrebare: Fumaţi?

Femeia îl privi surprinsă:

— Nu, n-am fumat niciodată. Soţul meu fuma.

Drăgan coborî, sărind câte două, treptele vilei. Bătrânul cu stropitoarea, turtit de căldură, îl urmări lung cu privirea. Cândva, demult, pe aceeaşi uliţă…

O buburuză nimerită pe mâna scofâlcită îi abătu gândurile în altă parte.

— Ce vreme, domnule! se miră medicul legist. Săptămâna trecută ne topeam de căldură şi acum zici că suntem în noiembrie. Măcar de ar sta sărăcia asta de ploaie ţârâită, mă calcă pe nervi.

Căpitanul Drăgan închise dosarul şi-l trimise cu un bobârnac spre marginea mesei:

— Basta!

Medicul se miră din nou:

— Ţi-au trebuit şapte zile ca să rezolvi un caz de sinucidere clasică, vorba aia, exemplu de şcoală?

— Crimă, Rădulescule, nu sinucidere.

Un licăr maliţios îi juca în privire. Medicul căscă plictisit:

— Cu alţii, *mon cher*.

— Anton Moraru a fost asasinat, rosti calm Drăgan, încrucişându-şi picioarele sub birou.

— Ştifturi, i-am făcut autopsia.

— Pesemne că i-ai făcut-o prost. Nefericitul era o fărâmă de om, şi o muscă ţi-l făcea KO cu un singur pumn bine ţintit. În primul rând, deci, a fost scos din priză, zi-i ameţit, apoi cocoţat în tavan şi expus cu picioarele în aer. Ce-i drept, a murit de şireang, dar nu din proprie iniţiativă. Altul i-a ’nodat cravata.

Rădulescu trase un scaun lângă birou. Îşi puse tacticos ochelarii şi începu să-l privească fix. Drăgan se interesă:

— Vrei să-mi faci portretul?... Două amănunte mi-au atras atenţia din start: un bon emis de casa de comenzi Lyra şi faptul că răposatul a mâncat în ajun clătite cu brânză.

— Da' cu ce dracu' vroiai, cu gaz?

— Cu dulceaţă, replică placid Drăgan, aşa cum îşi manifestase iniţial dorinţa faţă de menajeră.

— Si ce concluzie extraordinară ai tras tu din chestia asta?

— Că lui Moraru nici prin cap nu-i trecea să tragă obloanele, în orice caz, nu în noaptea respectivă. Unuia care are de gând sa-şi ia zilele, hotărât, nu-i arde de mâncare şi dacă totuşi îi arde, puţin îi mai pasă de regim, analize şi cu cât zahăr în sânge se prezintă la Marele Judeţ. Ba din contră aş zice, îi trage un ospăţ pe săturate cu tot ce-i *verboten* şi la care a râvnit ani de zile.

— Logic, concedă medicul, e ceva...

Drăgan se înclină peste masă:

— Mulţumesc... întorcându-ne la bonul casei de comenzi, purta data zilei în care Moraru „s-a sinucis". Printre articolele solicitate se aflau şi două cartuşe de Marlboro. Fiind singurul fumător din casă, părea cel puţin bizar! Adică, asta-l frământa pe tip, să-si asigure tutunul pentru lumea cealaltă?

— Încep să înţeleg.

— Faci progrese.

— Mulţumesc, surâse medicul. Cum rămâne însă cu răvaşul de adio? Discutam chiar alaltăieri cu unul din experţi, îmi spunea că aparţine în mod neîndoios lui Moraru.

— Neîndoios, dar nu ţi-a zis tot. Despre „vârsta" hârtiei ţi-a vorbit? Dar, până la vârstă, au fost alte detalii care indicau că scrisoarea fusese redactată cu un număr de ani în urmă.

Rădulescu ridică braţele în aer şi începu să râdă:

— Eşti nebun, *cowboy*! Adică îşi ia rămas-bun sub Ceauşescu şi-l aşteaptă pe Constantinescu să-şi pună juvăţul?!

— Poţi s-o iei şi aşa, se amuză Drăgan. Tipul era obsedat de idee, cu câteva tentative concretizate la activ. De câte ori a intenţionat însă să o facă, fără a o traduce în fapt, n-o mai ştim. Cert mi se pare că, de la una din aceste intenţii nefinalizate, a rămas scrisoarea de care a profitat acum asasinul. Cum a pus mâna pe ea, de ce n-a distrus-o Moraru la vremea respectivă sunt deja elemente secundare, care se vor lămuri pe parcursul anchetei.

— Stai o clipă! Cum rămâne cu data?

— Conţine doar câteva cifre uşor de plastografiat: 14.06.1997… A fost singura contribuţie grafică a ucigaşului. Dar scrisoarea conţine şi alte elemente de „anterior“, de „depăşit“ la care fie nu s-a gândit, fie… n-a avut încotro. De exemplu, Moraru se adresează „reprezentanţilor Procuraturii“. E aberant să îţi închipui că un contabil meticulos, patron pe deasupra, în contact zilnic cu legea, nu ştie că Procuratura şi-a schimbat denumirea în Parchet. Sau că nu-şi cunoaşte noua adresă. Asta e cea mai mare gafă!

— Cum aşa?!

— În scrisoare e trecută strada Teodor Neculuţă…

— Aha, poetul cizmar!

— Ăla şi la care, normal, s-a renunţat după Revoluţie. Ţinând seama de toate aceste inadvertenţe, am solicitat o expertiză care să stabilească vechimea hârtiei.

— Si?!

— Şi a stabilit-o, râse Drăgan. A fost fabricată acum zece ani. Acestea fiind spuse, ploaia a stat şi eu te-am salutat!

Medicul îl prinse de braţ:

— Nu fă pe nebunul, cine-i autorele?

— Păi, e limpede ca un clar de lună! Dobrin. A calculat că, rămânând văduvă şi lipsită de resurse materiale, ba şi iubindu-l, Marina va accepta să urce în barca lui. Cum Moraru nu se afla la prima tentativă de sinucidere şi având

la dispoziţie o scrisoare de adio autentică, amicul şi-a închipuit că merge la sigur. Şi probabil aşa s-ar fi întâmplat dacă…

— Tu n-ai fi fost un şerif genial, îl întrerupse Rădulescu, cunoaştem. Concret, ce probe ai împotriva lui? Deocamdată mi-ai motivat doar schimbarea calificării din sinucidere în crimă de omor.

— Frânghia şi nodul ştreangului aparţin unui alpinist încercat. Zi-i geolog în speţă, care face meserie pe dealuri şi coclauri, şi nu conţopeală de birou. Dar ancheta abia începe, se vor ivi desigur şi alte probe.

— Chestia cu nodul am mai auzit-o. Tot aşa l-au prins pe unul, la Tulcea. Ţin minte, eram stagiar… Dar ăla era nod marinăresc.

Drăgan se ridică înşurubând capacul stiloului:

— În concluzie, nimic nou sub soare.

Aştepta desertul, tamburinând distrat pe faţa de masă cadrilată. Chelneriţa se apropie zâmbind:

— Am uitat să vă întreb! Cum doriţi clătitele? Cu brânză sau cu dulceaţă?

Drăgan tresări. Avu un moment de ezitare, apoi începu să râdă:

— Ştii ceva? M-am răzgândit. Adu-mi o plăcintă cu mere.

APARENŢE

S-ar fi putut afirma că proxenetismul şi codoşlâcul constituiau o tradiţie în familia lor. Tuşa Mare, una din surorile bunicii, fusese celebra Madam Puţulea, patroana nu mai puţin celebrului bordel din Dinicu Golescu. Imobilul mai există, plasat cumva în spatele magazinului Eva. Era un stabiliment de lux, mobilat doar cu dame fine, femei din înalta societate, dornice să-şi rotunjească veniturile. Lucrurile se desfăşurau cu discreţie şi fineţe. „Marfa“ se alegea răsfoind albumul de fotografii, urma rezervarea prin telefon, iar frumoasele soseau la *rendez-vous* cu voalul lăsat pe faţă. Fusese o afacere mănoasă, care ţinuse peste două decenii, iar Don Juanii vremii, domni serioşi azi, între optzeci şi o sută de ani, îşi aduc aminte cu nostalgie de distincţia şi seriozitatea stabilimentului. Totul prezenta încredere, începând de la portar şi până la şampanie.

În 1948, Tuşa Mare, silită de autorităţi să tragă obloanele şi refuzând să se recicleze potenţială fruntaşă în producţie, în vreo fabrică, s-a cărăbănit în străinătate. Marijana, mama Claudiei, şi-a descoperit vocaţia la maturitate, când, ieşind din competiţie, începuse să patroneze amorurile clandestine ale prietenelor şi cunoştinţelor mai tinere. Recte, îşi punea la dispoziţie apartamentul, pentru un număr de ore, timp în care ea se plimba prin oraş, intra la vreun film sau făcea vizite. Contra onorar, desigur.

În ce o priveşte pe Claudia, până în ’90, se plictisise într-un birou pensându-şi sprâncenele, croşetând nenumărate pulovere după Burda şi făcând cafele proaste pentru şeful.

Ideea i-au dat-o primele reviste sexy apărute cu ghiotura după Revoluţie. Era timpul să intre în afaceri, iar condiţii existau. Adică, exista o casă rămasă de la Tuşa Mare, cum nu se poate mai potrivită pentru o întreprindere mică, dar selectă şi elegantă.

În consecinţă, amenaja şase dormitoare, mai multe oficii sanitare, mobilă, totul funcţional şi cu oarecare gust, păstrând pentru ea doar două încăperi la etaj. Renunţând la tricouri industrie casnică, aborda un gen nou, potrivit stabilimentului care se dorea cu pretenţii: rochie neagră dintr-un material suplu în general, perle şi escarpeni. „Salariatele“ erau culese de prin baruri, respectând anumite principii. Unul dintre acestea se referea la vârstă, adică nu angaja niciodată fete sub optsprezece ani (cu minorele ai doar necazuri, gâsculiţe care nu ştiu ce vor), niciodată peste treizeci. Tot aşa, nu primea borfet, nefericite duse „în tragere“ prin Gara de Nord pentru un covrig acolo şi o vodcă; fetele Claudiei, mai toate cu liceu, aveau oarecare stil, pe chipul nici uneia nu se instalase încă patima meseriei.

Un alt comandament al firmei, respectat cu stricteţe, era cel al bunei înţelegeri, al cooperării fructuoase din toate punctele de vedere.

Angajatele se puteau mişca liber, nimeni nu era reţinut cu sila. Plecau de la Claudia doar ca să se mărite sau „aventuristele“ care-şi închipuiau că ţările membre NATO duc lipsă de *beefsteak* fraged.

La conducerea bordelului o ajuta Gioni, partener de afaceri şi dormitor, crai quintagenar, clasic de tot: siluetă de dansator, costum elegant la două rânduri, mustaţă subţire, tâmple grizonate şi ochi parşivi, „ferice, Doamne, de cine o fi fost pupat de ăsta în tinereţe!“ Chiar şi acum, trântit pe canapeaua din salonul particular al Claudiei, într-o poziţie plină de distincţie, arăta – i se părea acesteia – ca un gentleman autentic, de pe malurile Tamisei. În realitate,

venea de pe malurile Jiului, dar hainele nu-i cădeau mai puţin bine.

— Părerea mea, emise cu o voce cavernoasă, privind în zare conţinutul paharului de coniac, este să nu deschidem azi. Fetele sunt bolnave, iar Mary şi Fleur nu rezistă singure.

Claudia îşi trecu degetele prin părul de la ceafă, înfoindu-l:

— Din octombrie le tot spun să-şi facă vaccinul antigripal! Pupeze fără minte! Acum, în loc să câştige un ban, fac dever farmaciilor.

Gioni surâse cu condescendenţă:

— E sezonul lor, draga mea. Farmaciştii, medicii şi pompele funebre. Uite ce propuneam eu, dacă tot ţinem închis! Să-l aşteptăm pe Vasiliad, să vedem ce vrea şi pe urmă să ieşim în oraş. Mi-e dor de un local bun…

— E o idee, în fond, nu prea avem multe seri libere. Ce părere ai de Odobeşti? Am mâncat bine ultima oară şi au totdeauna un program drăguţ.

— Unde vrei tu, scumpa mea.

Claudia apăsă pe un buton fixat sub blatul mesei şi, după câteva momente, o fată tânără, într-o rochie de voal cenuşiu, intră în cameră. Picantă, reprezenta un vis împlinit pentru cei care în teatru preferă genul subretă.

— Eşti singură în salon? se interesă Claudia maşinal.

— Singură, Fleur încă n-a coborât.

— Sper că nu s-a îmbolnăvit şi ea.

Gioni îşi înăbuşi un căscat:

— Fii liniştită, ăştia care se droghează nu iau gripă. Sunt imuni.

— Habar n-aveam… Cum se simt fetele, Mary? Au tot ce le trebuie?

Mary se aşează râzând pe braţul unui fotoliu. Era evident că se simţea la ea acasă.

— Au, dar nu le trebuie. La 40 de grade temperatură, abia dacă se uită la limonada.

— Trec şi eu mai târziu să le văd… Mary, tu poţi să te schimbi, azi avem *relache*. Stinge, te rog, şi lumina de la intrare.

Mary se ridică şi se îndreptă spre uşă împletindu-şi picioarele ca manechinele, când se fâţâie pe estradă.

— *OK, mother, bye-bye…*

Claudia râse în urma ei:

— E dată dracului Mary! Ţine minte că în mai puţin de un an dă lovitura! Are succesul în sânge. O să-mi pară rău după ea…

— Cred că ai dreptate, spuse Gioni. Ai observat că astea nostime o izbesc mai bine decât frumoasele?

— Da, sunt mai puţin sigure pe ele şi lucrează mai cu ambiţie… Parcă am auzit soneria! Da, ăsta-i sigur Vasiliad.

Un omuleţ caraghios irupse în salon. Părea făcut tot din cercuri tangente, concentrice, secante. Până şi ochelarii erau rotunzi. Semăna mai degrabă a cârciumar de birt modest decât a prosper om de afaceri. Jovialitatea, aerul de berist cumsecade, jucător de table şi înverşunat rapidist îi păcălise pe mulţi. Se aruncă *sans façon* într-un fotoliu şi, la fel de dezinvolt, îşi aprinse o ţigară. Ca omul la îndemână oriunde s-ar afla, sau cum ar fi procedat într-un birt, lăsă pachetul şi bricheta pe masă.

— Văd c-aţi închis tractirul. Ce faceţi, treceţi la penticostali?

— Fetele s-au îmbolnăvit de gripă, explică Gioni. Pentru tine însă facem excepţie. Mary şi Fleur îţi stau la dispoziţie.

Pântecele lui Vasiliad se scutură de râs:

— Sunt mişcat peste poate, bătrâne, dar nu-s pus pe năzdrăvănii. Altele mă macină.

— Adică?

— Fără vorbe cotite, vreau banii.

Claudia interveni, ducându-şi, nu se ştie de ce, la nas batista parfumată.

— Nu te înţeleg deloc, domnule Vasiliad! La ultima noastră întâlnire, stabilisem că ne păsuieşti încă două luni.

Ochii mici, năpădiţi de grăsime ai lui Vasiliad sclipeau de veselie. Se părea că încurcătura celor doi îl distra straşnic.

— Coană Claudio, eu nu-s bancă şi v-am avertizat din start că sunt dispus să aştept, în măsura în care mă aşteaptă şi pe mine alţii. Uite însă că nu mă aşteaptă, s-au ivit nişte urgenţe şi sunt obligat să-mi încasez debitele.

Gioni se ridică, intervenind autoritar:

— Lasă prostiile, Vasiliad, doar nu ne cunoaştem de alaltăieri. Uite, ca să rămânem prieteni, mă oblig să-ţi fac plata integrală până la sfârşitul trimestrului, cu dobândă de 10 la sută în loc de 8.

Grăsunul izbucni în hohote homerice. Părea că literalmente se îneacă de râs. Urmă apoi o criză de tuse şi, în sfârşit, îşi aprinse încă o ţigară de la jumătatea neisprăvită a celeilalte. Claudia îl urmărea cu dezgust nedisimulat, în vreme ce Gioni, cu pumnii strânşi, înfundaţi în buzunarele pantalonilor, abia se abţinea să nu-i sară de gât

— Adică, izbuti să vorbească Vasiliad, treacă de la tine, şi începu din nou să râdă. Ca să vezi că şi eu sunt lord, renunţ la orice dobândă, dar dă-mi banii acum!

Claudia îşi ridică piciorul peste celălalt, arătând o gambă fină. Acum, însă, nu se gândea la fleacuri, încercând doar să-şi ascundă nervozitatea. Întrebă pe un ton intenţionat provocator:

— Şi dacă nu-i dăm?

Un surâs untdelemniu – „Ce băiat de zahăr sunt eu!“ – reteză obrazul lui Vasiliad, până la cerceii pe care nu-i avea:

— Eu zic că o cocoană ca dumneatale şi un patrician ca amicul Gioni nu pot împinge lucrurile prea departe… Se ridică ţinându-se de şale, privind ostentativ în jur. Văz că vă descurcaţi binişorel pe acilea. Bine că nu vă deranjează Poliţia…

Gioni îşi strânse şi mai tare pumnii în buzunare. Glasul răsună lătrat, de parcă ar fi vrut să muşte:

— Dacă intenţionezi un şantaj, să ştii că nu ţi-ai găsit omul.

— Vai de mine, se sperie grăsunul, ce poate să-ţi treacă prin minte! Eu nu caut omul, îmi caut banii. Brusc, îşi arătă colţii de lup, ciudaţi pe un chip rubicond: concret, îi aştept până mâine la doişpe ante meridian. Prinţesă… Milord…

După o reverenţă ironică, îşi luă ţigările şi bricheta şi se îndreptă spre uşă. Gioni scoase fulgerător revolverul şi trase. Deşi nimerit în plin, Vasiliad încercă să fugă. Gioni trase încă un foc, şi celălalt se prăbuşi.

* * *

— Adu-mi repede pelerina! strigă Gioni.

Claudia întrebă pierită:

— Care pelerină?

Gioni îi cuprinse umerii cu tandreţe:

— Scumpa mea, nu trebuie să ne pierdem cumpătul. Am nevoie de pelerina de cauciuc cu care merg la pescuit… Mai repede, până nu se umple de sânge aici.

Peste câteva minute, leşul grăsunului devenise un pachet legat cu sfoară.

— Şi acum, ce facem? întrebă Claudia privindu-şi mâinile cu dezgust. Cum scăpăm de el?

— Eterna problemă în materie de crimă. Cum te debarasezi de cadavru.

Claudia dădu din cap sâcâită:

— Lasă filmele! Eu zic că trebuie dus departe, undeva pe la lacuri.

— De acord, rânji Gioni, dar cum? Maşina e la reparat. Poţi să chemi un taxi?… Stai, am o idee!

* * *

Spre deosebire de Mary (Mary înnobilând-o pe Maricica din acte), Fleur era numele autentic. Cu vreo douăzeci de ani în urmă, tatăl lui Fleur vizionase cu pasiune la televizor serialul *Forsythe Saga* şi se îndrăgostise de personajul cu acelaşi nume. Cum nevastă-sa nu semăna deloc cu răsfăţata fiică a lui Soames, bărbatul plecase în căutarea unei sosii, lăsându-i-o amintire pe micuţa Fleur. Aceasta se înălţă floare diafană, de o slăbiciune transparentă, cu chip şi culori de Cosânzeană. O Cosânzeană tristă, care se droga de la cincisprezece ani.

Claudia o descoperise cu câţiva ani în urmă, la braseria Majestic, şi doar după câteva zile petrecute la bordel, toată lumea realiză că fata îşi descoperise vocaţia de curtezană. Însăşi Fleur, în recreaţii de luciditate, recunoştea că nu se simţise nicăieri atât de bine. Era preferata clienţilor rafinaţi – „intelectualii se prăpădesc după ea“, aprecia Claudia – şi a parveniţilor snobi, care se simţeau gâdilaţi la gândul că posedă o „contesă“. Contesă, adică de cel puţin trei generaţii familia folosea furculiţa, hârtia igienică înlocuise frunza de dovleac, iar bărbaţii nu se adresau legitimelor cu *fă*!

În consecinţă, Fleur ocupa cel mai elegant dormitor al stabilimentului, frizând somptuosul. Un pat vast, capitonat cu atlas, *veilleuse* cochete, doi pereţi oglindaţi, pentru clienţii care voiau să vadă cum le stă…

Când Claudia şi Gioni intrară în dormitor, Fleur, într-un minunat kimono de interior, zăcea pe pat, toropită de drog. În lumina difuză a aplicelor, părea „frumoasa din pădurea adormită“. Căci asta era Fleur, rămânea graţioasă chiar şi când dormea. Nu sesiză intrarea celor doi, nici manevrele Claudiei, care, după ce şterse amprentele lui Gioni, îi imprimă pe revolver degetele docile şi lăsă arma pe pat, ca scăpată din mână în timpul somnului.

În acelaşi timp, Gioni monta regia cadavrului: căzut pe burtă într-un lac de sânge, scurs din pelerină.

— Să sperăm că o să ţină, mormăi împachetând atent haina de pescuit. Acum, să ne debarasăm de porcăria asta…

— Presupun că n-ai s-o arunci la ghenă.

— Mă ştii idiot? Am să-i dau foc în bucătărie. Cauciucul arde ca benzina, trebuie doar bine aerisit.

Claudia îşi roti ochii prin dormitor, scotocind după vreun amănunt uitat.

— Sincer, îmi pare rău de biata Fleur. M-am legat de ea şi…

Gioni o întrerupse brutal:

— Ai altă soluţie? În afară de asta, îţi garantez că o să scape uşor. Omor comis sub influenţa drogului. Se acordă circumstanţe atenuante chiar şi pentru stare de ebrietate. Îi luăm un avocat bun şi n-o doare capul! Face un stagiu la dezintoxicare şi se întoarce nou-nouţă.

Claudia îi surâse recunoscătoare:

— Ce simplu devine totul cu tine!

— Doar cretinii se complică.

* * *

— Arăţi de un milion de dolari! exclamă Gioni folosind unul din „yankeismele“ lui favorite.

Claudia nu era o frumuseţe, dar părea incontestabil o doamnă, furoul de catifea neagră şi etola de vulpi argintii nu păreau împrumutate. Gioni, în smoking perfect, putea fi luat – chiar şi pe meleaguri mai opulente – drept exact ceea ce era: un proxenet prosper.

— Mulţumesc, nici tu nu eşti mai prejos. Ştii ce-i nostim, constată privindu-şi salonul, ai impresia că nu s-a întâmplat nimic.

Gioni se aplecă brusc, întinzând mâna sub o consolă:

— Uite-i ţigările şi bricheta! Bine că le-am văzut! Trebuie să fim foarte atenţi… Le aruncăm undeva pe drum. Apropo, unde-i scrumiera?

— Am golit-o eu la WC.

— În regulă, hai să plecăm, înainte ca Mary să intre la Fleur s-o întrebe de sănătate.

Claudia chicoti:

— Tot răul spre bine. Dacă nu se îmbolnăveau fetele, nu ne descurcam asa uşor…

— Adevărul, oftă Gioni, este că mi-am pierdut cumpătul, dar prea făcea pe nebunul! Ar fi scos din sărite şi un fakir!

Claudia se lipi de el, mângâindu-i cu degete parfumate sprâncenele:

— Nu-ţi inventa culpe, scumpule, nici eu n-aş fi procedat altfel. Mitocanul ăsta a căpătat exact ce a meritat.

Gioni o prinse afectuos de bărbie:

— Vezi, de aia te iubesc eu pe tine. Eşti, în primul rând, o femeie inteligentă. Gândeşti cu capul, nu cu „instalaţia“!

— Porcule, îl admonesta ea tandră.

— Ziceai că ţi-a plăcut la *Obodeşti*? OK, acolo bem şampania!

* * *

Mary, în ţinută de oraş, urcă fredonând scara spre dormitorul lui Fleur. Era bine dispusă, bucuroasă de chilipir – o seară întreagă de care dispunea liberă – şi avea chef să se distreze. Îşi şi făcuse planul: o pizza luată din zbor, un film şi pe urmă un *drink* la Vox Maris. Poate mai multe, dar asta depindea de partenerul de dans, dacă ştie într-adevăr să se mişte sau doar face figuraţie pe ring. Ultima oară, nimerise un pachiderm năduşit pe la toate încheieturile şi preferase să se tireze. Ce bine ar fi ca Fleur să se fi trezit! Ele două se distrau minunat împreună, se completau, oferind un contrast picant: un înger şi o drăcoaică, fraierii cădeau pe spate… Deschise uşa dormitorului, rostind veselă:

— Nu mai dormi atâta, Fleur! Plecăm în vâjâială, azi avem relache.

Se apropie de pat, cu gândul s-o zgâlţâie, dar se împiedică, gata să cadă peste cadavrul lui Vasiliad. Scoase un ţipăt de groază şi o luă la goană pe scări. I se părea că aude paşi în urma ei, desigur, ai ucigaşului, care se mai afla în casă. Înnebunită, ajunse în stradă şi continuă să alerge din răsputeri. Habar n-avea încotro, adică da, ştia, trebuia să ajungă pe Bulevard, acolo e lume multă… Traversă aiurea, auzi ca prin vis claxoanele, scâşnet de frâne, imprecaţiile furibunde ale şoferilor şi, în sfârşit, căzu în braţele poliţistului de la circulaţie. Nu se simţise în viaţa ei mai fericită.

* * *

Înainte de a coborî în salonul Claudiei, căpitanul M. mai aruncă o privire asupra cadavrului, rezumându-şi constatările: poziţia – căzut pe burtă, ochelarii de pe nas – intacţi, în buzunare – doar chei şi un portvizit.

— Bordel de lux, observă unul dintre membrii echipei operative.

Căpitanul M. ridică din umeri:

— Eşti un ghicitor! Şapte despuiate într-o oală de noapte, ghici tractire ce-i?… Ridicaţi absolut toate amprentele din încăpere. Mă interesează în mod special ale lui Vasiliad ăsta.

Dădeau senzaţia că se află într-o vizită, puşi pe şuetă, şi nimeni nu părea prea afectat. Mai cu seamă Claudia şi Gioni, în hainele lor de seară, sporeau impresia de sindrofie. Pe chipul lui Mary plutea o inconfundabilă expresie de triumf. Se simţea într-un fel vedetă, ea descoperise cadavrul, ea anunţase Poliţia… Izolată cumva de grup, Fleur, într-o rochie de casă albă, asista detaşată şi neclintită ca o pază.

Căpitanul se aşează nepoftit şi la întâmplare. Se simţea vag deranjat de uscăciunea celor din jur, de indiferenţa – se putea spune nesimţire – cu care acceptau crima, moartea unui semen petrecută chiar în mijlocul lor. Demară abrupt, ţinând parcă să stabilească coordonatele exacte ale stării de fapt.

— Ne aflăm deci într-o casă de toleranţă în care s-a comis un asasinat…

Claudia îl întrerupse opărită:

— Pardon, domnule căpitan! Dumneavoastră puteţi să-i spuneţi cum vreţi, orfelinat, morgă sau fabrică de tricotaje…

— Dumneavoastră cum îi spuneţi?

Claudia îl întrerupse opărită:

— Pardon, domnule căpitan! Dumneavoastră puteţi să-i spuneţi cum vreţi, orfelinat, morgă sau fabrică de tricotaje…

— Dumneavoastră cum îi spuneţi?

— Casă de oameni, cum să-i spun? Închiriez camere, că din asta trăiesc şi, atâta vreme cât chiriaşii îmi plătesc corect şi nu dau foc la casă, îi priveşte ce fac.

— L-aţi cunoscut pe Vasiliad?

— Adică pe mort? Doar din vedere. Aici nu-i pension de fecioare, nici mănăstire franciscană, nu am interzis vizitele. Contor n-am decât la lumină.

Gioni o bătu uşor peste mână, încercând, chipurile, s-o tempereze:

— Calmează-te, scumpa mea, ştii că n-ai voie să te enervezi.

Fleur interveni, cu un glas argintiu. Vorbea ca de departe, dar perfect lucidă.

— Vasiliad a fost clientul meu. Un caraghios, dar ne înţelegeam bine. Mă făcea să râd.

— Dumnezeule, se prăpădi de uimire Gioni, ce te-a determinat atunci să-l împuşti?

Fleur respinse calmă şi categorică:

— Prostii, nu eu l-am împuşcat. Avea, desigur, ciudăţeniile lui, dar când accepţi meseria asta, înveţi să nu fii mofturoasă

M. o privi lung. Vorbea despre „meserie“ cu o dezinvoltură dezarmantă, ca şi cum profesiunea pusă în discuţie ar fi fost inginerie, croitorie sau cercetare. Şocul era generat însă de contrastul dintre chipul suav, ducând cu gândul la candoarea madonelor lui Rafael, şi ceea ce făcea fata asta concret cu trupul ei.

— Ce înţelegi prin ciudăţenii?

În locul ei, răspunse Mary chicotind:

— Se credea paşă, ca ăla din El Zorab. Ştiu că a trecut şi pe la mine. Dans din buric la uvertură, „poziţii“ turceşti şi fuma tot timpul. Şi când, vorba aia… ne antrenam la karate, tot nu lăsa ţigara.

Gioni sări de pe canapea:

— Încetează, te rog! Tot ce spui este oribil! Scumpa mea – cuprinse umerii Claudiei –, îmi pare atât de rău că eşti obligată să asculţi asemenea murdării! Să-ţi aduc medicamentul?

Claudia aborda brusc un aer de martiră, refuzând cu o mişcare a mâinii: „Sufăr, dar nu vreau să facem caz de mine…“

— N-aveam nici un motiv să-l ucid, conchise Fleur.

— Sunt sigur că n-aveai motive. Întrebarea este alta!

— Care?!

— Dacă în starea care te aflai… ăăăă… anesteziată, ca să zic aşa, mai ştiai ce faci?

Fleur râse. Primul surâs ivit pe chipul ei, şi căpitanul M. avu impresia că asistă la înflorirea bruscă a unui boboc de floare, aşa cum se vede în unele documentare „vegetale“ la Teleenciclopedia.

— Când sunt „anesteziată“, sunt fericită, nu furioasă. Iar mâinile, picioarele nu mă mai ajută. Parcă aş fi algă… meduză. E o senzaţie minunată… Pluteşti uşoară pe creste

de valuri şi le simţi doar dantela, ca o dezmierdare. Ca pe un iubit… Marele iubit. Unicul!

Gioni deschise braţele elucidat:

— Bate câmpii, ce mai! Se impune un consult medical. Sunt convins că un psihiatru avizat, competent, ar lămuri chestiunea.

Mary repetă visătoare:

— Marele iubit! Unicul! Ce frumos…

— Ai luat-o şi tu razna, o admonesta Gioni.

Fleur reluă, imună la comentarii, ca şi cum nu le-ar fi înregistrat:

— Dacă voiam să-l omor, ştiam unde să ţintesc. Îl cunoşteam bine, reprezenta o curiozitate a naturii;.. Şi, pe urmă, de unde revolver? Dădu din mână a lehamite: în fond, toată povestea asta mă plictiseşte. Mă credeţi sau nu, treaba dvs…

Spontană şi inimoasă, Mary îi înconjură cu braţul umerii firavi, de parcă ar fi luat-o sub ocrotire:

— Puteţi s-o credeţi, domnule căpitan, Fleur nu minte niciodată.

Claudia, crezându-se abilă, i se alătură:

— Şi eu sunt convinsă că nu minte. În orice caz, tot ce spune e logic.

Gioni, preluând din zbor ştafeta „generozităţii“, se grăbi să precizeze gălăgios:

— N-am pus nici o secundă la îndoială sinceritatea lui Fleur, nimeni n-a susţinut că minte. Mi-am manifestat doar unele suspiciuni faţă de luciditatea ei, de capacitatea de a înregistra corect realitatea înconjurătoare în anumite momente.

Pe buzele lui Fleur alunecă un surâs incert. Rosti, fără să se uite la nimeni, mereu de undeva de departe, ca din ceţuri:

— Sunt foarte „capabilă“.

M. o privi intrigat, întrebându-se dacă nu cumva fata asta îşi bătea joc de ei toţi. Gioni, neştiind ce să înţeleagă,

rămase în aşteptare, cu gâtul întins şi gura întredeschisă. Mary avansa prima întrebarea care plutea în aer:

— Şi totuşi, cine a ucis?

* * *

A doua zi de dimineaţă, după ce se informă asupra primelor rezultate de laborator şi citi raportul medicului legist, căpitanul M. o sună pe Claudia, anunţându-şi vizita.

Îl primiră în acelaşi salon. La lumina zilei părea şi mai aspectuos, spre deosebire de cele mai multe interioare care capătă căldură şi, dacă e cazul, fast o dată cu înserarea. „Mobilă intactă, îngrijită şi pereţi recent zugrăviţi“, îşi explică M. impresia.

Claudia şi Gioni erau liniştiţi, relaxaţi, chiar calzi, nimic din ostilitatea sau rezerva cu care sunt întâmpinaţi în general poliţiştii.

Fetele îşi reluaseră locurile din ajun: Mary zâmbind de nerăbdare, ca un ied nărăvaş, Fleur, distantă congenital, dar surâzând amabil. „Pace şi tihnă, surâse în gând M., nici n-ai zice că există Kosovo pe lume!“

— Ce-aţi aflat? se interesă Mary cu respiraţia tăiată de emoţie.

— Înainte de toate, trebuie să precizez un amănunt, care schimbă esenţial datele problemei. Victima, omul de afaceri Vasiliad, a fost transportată în dormitorul domnişoarei Fleur ulterior momentului în care a decedat. Mai limpede, a fost asasinată în alt spaţiu determinat.

— Extraordinar! se minună Claudia. Cum puteţi fi atât de sigur?

— Dacă Vasiliad ar fi fost împuşcat acolo unde a fost găsit, s-ar fi format sub el o baltă de sânge, iar picăturile din jur ar fi fost rotunde. în cazul nostru, însă, ele se prezintă

zimţat şi există şi mici stropi în jur, ceea ce demonstrează clar că au căzut de la înălţime.

Gioni începu să râdă:

— Cam prea subtil pentru mine.

— Neconvingător, vreţi să spuneţi. Puteţi încerca singur experimentul. Aveţi nevoie doar de o foaie de hârtie şi o picătură de cafea. în favoarea aceleiaşi ipoteze, a deplasării cadavrului de la locul crimei, pledează şi lipsa ţigărilor şi a brichetei. Nu s-au găsit asupra lui Vasiliad. În cauză fiind vorba despre un fumător înverşunat…

— Ca un paşă, am mai zis-o, chicoti Mary.

— …amănuntul e cel puţin bizar. Ca şi scrumiera curată din camera domnişoarei Fleur. Concluzia se impune! Locul unde au rămas bricheta şi ţigările a fost părăsit de un Vasiliad cel puţin în stare de inconştienţă. Racordat la specificitatea pe care o prezintă sângele pierdut de victimă, pot afirma că încetase deja din viaţă.

Claudia decise că trebuie să-şi continue show-ul de prietenă devotată a lui Fleur, ea însăşi atât de străină de crimă, încât îşi permite să fie preocupată de soarta altora.

— Înseamnă că Fleur e nevinovată. Doamne, ce bine îmi pare! Cred că merită să deschidem o şampanie.

— Mulţumesc, Claudia, surâse Fleur, ca o floare de gheaţă, am ştiut mereu că mă pot bizui pe tine şi, din nou, M. se întrebă dacă fata asta nu râde în sinea ei de toţi.

Gioni îşi aprinse o ţigară, simulând şi el un interes avid, de mahala, pentru senzaţional, pentru isprăvile ălora, la care era simplu asistent.

— Povestea devine din ce în ce mai captivantă! Până la urmă, cine-i criminalul?

— Aveţi răbdare, surâse M. Mai există două elemente care trădează diversiunea, regia, care să ne îndepărteze de adevărul faptelor, aşa cum s-au petrecut ele în realitate. Mă refer aici la poziţia cadavrului. Primind ambele gloanţe în piept, Vasiliad – în mod normal – trebuia să cadă pe spate. Or, el e găsit prăbuşit pe burtă…

Mary îşi duse uluită mâna la gură:

— Fantastic! E mai tare ca cel mai tare film!

— …şi dacă ar fi căzut pe burtă, continuă M., obligatoriu i s-ar fi spart ochelarii la impactul cu parchetul. Or, pe aceştia i-am găsit intacţi, pe nasul lui Vasiliad. Dacă ar fi să reconstitui filmul crimei, îl văd pe Vasiliad primind cel dintâi glonţ drept în inimă. Spre surpriza asasinului, însă, nenorocitul nu cade secerat, ci continuă să încerce să se salveze. Abia al doilea glonţ îl răpune. Probabil la această ciudăţenie s-a referit domnişoara Fleur când afirma că, dacă ar fi vrut să-l suprime, ar fi ştiut unde să ţintească.

* * *

Fleur aprobă, zâmbind discret:

— Aşa e. Vasiliad avea inima pe dreapta.

— De aceea nu a căzut de la primul glonţ, preciza M. Nu-i fusese atins nici un organ vital.

Mary îşi duse mâna la gură:

— Extraordinar! Eu nu m-am prins, dar nici n-am mai auzit de aşa ceva!

— E un fenomen destul de rar, explică M., dar mai frecvent decât vă închipuiţi. Se înregistrează cam un caz la zece mii de persoane.

Gioni îşi muşcă limba să nu ţipe: „Şi exact eu am avut bafta să dau peste ăla singurul, unul la zece mii, şi canalie pe deasupra!“

M. se ridică. Apropiindu-se de Claudia şi Gioni, le întinse fiecăruia câte o hârtie.

— Mandatele dumneavoastră de arestare. Vă rog să mă urmaţi.

* * *

Seara, se duseră la Vox Maris, „să ne mai schimbăm ideile!“ Toată ziua, Mary nu făcuse nimic altceva decât să comenteze evenimentele şi consecinţele în ceea ce le privea pe ele.

— Un lucru e sigur, decise sorbind cu paiul din sonda cu gin fizz. Schimbăm stabilimentul şi echipa.

Fleur clătină din cap cu economia de gesturi care-i era caracteristică:

— Nici o echipă, voi lucra pe cont propriu.

Mary oftă, recunoscând sinceră:

— Ţie îţi dă mâna, nu-ţi seamănă multe, dar ca mine s-au mai văzut... De ce râzi?

— Ştii... Când Gioni şi Claudia l-au adus pe Vasiliad la mine în dormitor, eu eram conştientă. Nici el nu era de tot mort, poate ar mai fi putut fi salvat.

Mary o privi îngrozită:

— Si tu n-ai făcut nimic?

Fleur zâmbea serafic. În ochii albaştri, de arhanghel, se desluşea tot ce e mai frumos pe lume: roua dimineţii, miresmele pădurii, livezile de zarzări înfloriţi ai lui Teodoreanu, un clar de lună înecată într-un „lac de cleştar“. Glasul răsună la fel de dulce:

— Era cel mai pervers porc care s-a născut vreodată. Chemă chelnerul şi comandă o tequilla.

BĂRBAŢII SUNT NIŞTE PORCI

Bunica mea – Coana Mare sau Coana Cleopatra, chiar şi pentru familie – se întreba adesea: „La ce i-a mai iscat Dumnezeu pe oameni după chipul şi asemănarea Sa, dacă-l lasă pe diavol să-şi râdă de ei?“

Era o făptură măreaţă, de tip piramidal şi pe care nu ţi-o puteai imagina dincolo de gardul curţii, fără pălărie. Neuitatele ei pălării paralelipipedice care, în ochii mei de copil, semănau toate cu o cutie de pantofi fixată cu un elastic rotund, trecut pe sub conciul sur! Nu lipseau niciodată penele de corb sau cocoş negru, cele simandicoase, de struţ, fiind rezervate pentru înmormântările vrăjmaşilor. Minte iute şi ascuţită, cuvintele ei făceau carieră, unele mai circulând chiar şi azi, printre strănepoţi. Dar despre bunica, poate altădată…

Camelia Marinescu se pensionase de câţiva ani. Nu preciza niciodată câţi, pentru ca interlocutorul, printr-un calcul extrem de simplu, să nu deducă ce etate are. Era un subiect pe care-l detesta şi, în conversaţiile ei, ocolea expert orice amănunt sau dată putând constitui punct de reper. Cunoştinţele afirmau că amintirile Cameliei nu aveau vârstă.

Biografia ei se putea numi comună. Avusese un serviciu ca toată lumea, tot aşişderea îşi făcuse rândul şi se măritase, consumându-şi treizeci de ani de existenţă între parametrii unui mariaj mijlociu, alături de un bărbat cum nu se poate mai mijlociu, prototip al individului care răspunde „nu ştiu“ la sondajele IRSOP. Murise la fel de

nespectaculos, adică „nu se ştie exact de ce“, pur şi simplu se topise şi, o dată cu el, şi amintirea lui. Chiar şi pentru nevastă-sa, pe care n-o deranja nici măcar în vis. Camelia aprecia bunul-simţ, căci, deşi îl respectase şi avusese toată stima pentru cumsecădenia şi onestitatea lui, toată viaţa nu făcuse decât s-o plictisească de moarte. Şi azi, doar pomenindu-l, reflex, începea să caşte.

După un an de văduvie, deci prin ’92, hotărî că e momentul să apuce taurul de coarne, sau – după cum îi plăcea să se exprime – „să se ia în mâini“. Era încă tânără, arăta coaptă, dar nu trecută şi, după socotelile ei, mai putea conta pe un douăzeci-treizeci de ani de viaţă. Se simţea sănătoasă, în puteri, iar femeile din familia ei fuseseră longevive.

Prima mişcare şi cea mai îndrăzneaţă – vându casa. Aparţinuse lui bărbatu-său, moştenită de la părinţi, dar Cameliei nu-i plăcea la curte şi oricum, era prea mare. Cine să deretice ditai hardughia şi să se îngrijească de grădină, că ei una i se acrise, întreţinerea costa de te lua ameţeala, iar cu chiriaşi nu voia să se încurce. După cum spunea soră-sa, Doruţa, Camelia dăduse în damblaua simplificării şi dacă răposatul ar fi văzut câtă mobilă şi roabe întregi de boarfe luară drumul gunoiului, ar fi plâns cu lacrimi cât pumnul.

Ce-i drept, vânduse casa pe bani buni şi acum căuta un apartament micuţ, dar „de lux“, preferabil lângă Cişmigiu.

„…La buza lui, dacă se poate! Când deschid fereastra, să-mi intre liliacul în casă şi parfumul copacilor în floare, să-l văd pe Moş Crăciun venind cu sania pe lacul îngheţat…“

— Eşti nebună de legat!, se cruci soră-sa. Dac’ eşti aşa de *naturistă*, de ce-ai mai plecat de la curte?! Grădină aveai, aveai şi liliac!

— La mahala, mersi! Şi pe urmă, nu dau eu cu târnul în Cişmigiu şi nu fac metanii de nu mă mai ţin genunchii, gâdilând buruienile!

În aşteptare, se mutase provizoriu la Doruţa, angajase o agenţie imobiliară şi personal, consulta zilnic Mica

Publicitate – rubrica VÂNZĂRI. Dar, după cum se ştie, dacă e să dureze ceva, atunci acela e provizoratul, trecuse mai bine de un an şi nu găsise nimic care să-i convină. Doruţa o avertiză:

— Să nu mă înţelegi greşit, nu mă deranjează că stai la mine, doar vezi că sunt singură, dar ţi-o spun din proprie experienţă şi din ce-am mai văzut şi-am mai auzit pe alţii. Casă ideală nu există! Adică fără un cusur cât de mic, fără un ceva care să nu-ţi placă. N-am întâlnit pe nimeni perfect mulţumit de casa lui, oricât de dragă i-ar fi.

— Mă bucur că nu te-ai săturat de mine. Era singura grijă pe care mi-o făceam. În rest, n-am nici un motiv să mă pripesc. E limpede că acesta va fi ultimul meu domiciliu, înainte de Sfânta Vineri. De ce să nu mă simt bine?

Şi continuă să investigheze. Astfel, într-o dimineaţă de toamnă, ochii îi alunecară din întâmplare pe coloana din dreapta Vânzărilor, oprindu-se asupra unui anunţ matrimonial:

Profesor pensionar, 63 de ani, prezentabil, sportiv, carnet de conducere, situaţie materială satisfăcătoare, caută în vederea căsătoriei doamnă distinsă de vârstă apropiată, fără obligaţii, neapărat suplă şi necicălitoare. Exclus bigotism, proteză, FSN.

La cuvântul bigotism intervenise însă o greşeală de tipar. Se desluşeau limpede primele două litere, ceva dintr-a treia, un „o“ – deci „bio” –, ultimele slove pierind sub o pată cenuşie. Încercând să ghicească despre ce ar putea fi vorba, Camelia se opri la cuvinte din familia biologiei, disciplină care-i era tot atât de departe ca şi ideea de a se mărita cu un urs polar. În rest, aprecie imediat, corespundea. Distinsă era – văzut-aţi vreun ţăran cu nas bourbonic, ăia au de obice pătlăgele – proteza scumpă de porţelan nu se cunoştea, cât despre FSN… Iată un punct câştigat, conversaţie pe aceeaşi lungime de undă asigurată, ea fiind monarhistă înverşunată.

Fără a fi obsedată de ideea unei căsătorii, Camelia nu exclusese niciodată ipoteza. Oferta i se păru convenabilă, instinctul o mâna spre o tentativă, de pierdut n-avea ce, aşa că se hotărî să dea curs anunţului. Doruţa din nou se cruci, femeia asta se crucea tot timpul, încercând s-o trezească:

— Tu ai înnebunit?! Umbli ziua în amiaza mare cu felinar aprins după belele? Ştii tu la sigur peste ce Nea Izmana cu trandafiri în cur dai? Dacă-ţi mai arde de tangouri, n-ai decât, dar fără verighetă!

— Întâi, ripostă Camelia, nu-i obligatoriu ca toată lumea să sufere de hemoroizi. Al doilea, n-am de gând să-mi isprăvesc viaţa între pokăraşe intime şi canaste interminabile cu cuconet reformat, posesoare de reumatisme şi de nepoţi geniali. Absolut toţi geniali şi cum nu s-a mai întâlnit. Al treilea, n-am să mă pun rău cu Dumnezeu taman acum, la urmă, trăind păgâneşte cu un bărbat.

Camelia nu era bigotă şi nici măcar practicantă asiduă. Astfel, slujbele de duminică nu erau obligatorii, nu ţinea chiar toate obiceiurile, dar în cugetul ei existau câteva fixaţii, ca nişte stâlpi de rezistenţă, de la care nu se abătea. De pildă, nu cosea duminica nici în ruptul capului, ţinea postul Paştelui şi al Crăciunului (câte o săptămână), lăsa din când în când bani la cutia milei din biserică, vopsea ouă roşii doar în Joia Mare şi nu făcuse în viaţa ei un singur quretaj. Încă ceva, esenţial! Nu se despărţea niciodată de icoana Sfintei Fecioare. O însoţea pretutindeni, acolo unde deplasarea presupunea poşetă şi un număr de ore petrecute departe de casă. Icoana, autentică bijuterie, aparţinuse străbunicii, mare amatoare de călătorii la vremea ei şi care nu pleca la drum, fără să se asigure că Maica Domnului se află în „janta“ de mână, altă bijuterie cu feţele brodate în Gobelin. Cu adevărat splendidă icoana răsbunicii! De mărimea unei cărţi poştale, groasă cam de trei centimetri şi pictată pe lemn, reproducea aidoma chipul neasemuit de frumos al vestitei Fecioare din Vladimir.

Veşmântul de argint reprezenta o operă de orfevrerie, iar spatele era îmbrăcat în catifea mov cardinal, cam ostenită acum de trecerea anilor. De fapt, îşi propusese de mult să schimbe catifeaua, dar acesta era genul de lucrare care, nefiind tocmai urgentă, se amână în general *sine die*: „Am să-mi fac timp într-o zi…“

În seara aceleiaşi zile (a publicării anunţului matrimonial), Camelia îl sună pe profesorul anti-FSN şi stabiliră o întâlnire.

Fusese profesor de sport, îndrăgostit de mişcare, şi obrazul tăbăcit certifica nenumăratele ore petrecute în are liber. Anii nu-i anemiaseră apetitul şi înclinaţiile, continua „să se agite“, un sexagenar care făcea jogging, indiferent la vipie sau viscol, frecventa sistematic bazinul, doar nămeţii împiedicându-l să scoată bicicleta afara, iar una din camerele apartamentului era ticsită cu instrumente de tortură: haltere, extensor, mânuşi de box şi perna aferentă, spânzurată de tavan, cu care se războia în draci, başca tot felul de aparate recomandate călduros de reclamele TV. Important era că se chinuia cu plăcere şi nimic nu putea echivala sentimentul de satisfacţie încercat dinaintea oglinzii, când îşi admira pântecele plat şi conturul intact al siluetei. Pe de altă parte, nu dispreţuia nimic mai mult decât sedentarismul, ceasurile petrecute la televizor, stând comod în fotoliu, cu un taburet de bucătărie sub picioare şi sticla de bere la îndemână, şi oamenii graşi, chiar dacă îi chema Helmut Kohl, Arşinel, zi Buda sau Cutărescu, care ar fi descoperit leacul contra SIDA.

Ca profesor, Dumitru Albu avusese aceeaşi gândire. Tot respectul pentru un elev care evolua la paralele ca un cimpanzeu, compătimire şi dispreţ abia voalat pentru un ochelarist, câştigător de Olimpiade, dar lipsit de aptitudini sportive, neîndemânatic ca un scaun, incapabil să prindă o minge când i-o arunci de la doi metri.

Fusese căsătorit o singură dată, în tinereţe, cu o colegă de cancelarie. Mica era profesoară de desen cu oareşce veleităţi, expunea pe la diverse expoziţii, gingaşă şi discretă ca o romaniţă. O fiinţă alcătuită parcă din aripi de fluture, petale de floare, arome de grădină şi poezie romantică şi pentru care arta, indiferent de performanţe personale, reprezenta singura raţiune de a trăi. Confirmând axioma – contrastele se atrag –, Mica se lăsă fascinată de bărbăţia agresivă a lui Dumitru, de individualitatea lui care emana ca un parfum tare virilitatea. Un bărbat în preajma căruia se simţea mângâiată şi ocrotită. După câţiva ani însă, de nopţi încleştate, pătimaşe, dar şi nenumărate după-amieze şi nocturne petrecute pe stadion, la săli acoperite, ringuri etc. şi un singur vernisaj la care o însoţise…

— Nu te supăra, Mica, dar eu cred că băieţii ăştia, colegii tăi, îşi bat joc de oameni! Unde s-a mai pomenit vacă bleumarine cu uger roşu, zgârie nori ţâşnit dintr-un buric sau ochelarii ăia încălecaţi pe fese?!

Mica se mulţumise să-i dea dreptate, dar în aceeaşi seară îşi făcu bagajele. Ei doi erau incompatibili. Dumitru se consolă repede, mângâindu-se cu ideea că nu toată lumea are noroc în căsătorie. În anii care urmară se mulţumi cu aventuri de o seară sau mai multe, momente agreabile, dar în primul rând necesare, în sinea lui, decisese că nu se va mai căsători niciodată…

Intervenise apoi accidentul. Îl luase pe neaşteptate, total nepregătit, într-o bună dimineaţă, se trezi blocat, aproape paralizat, incapabil să abandoneze patul, să se deplaseze pînă la baie strict pentru necesităţi. O spondiloză urâtă avea să fie diagnosticul şi faptul că fusese nevoit să urineze în pat, incapabil să sune măcar la Salvare, îl puse serios pe gânduri. O fi ea bună şi dulce singurătatea, faci tot ce pofteşti – cui ce-i pasă? —, dar uite că intervin şi momente din astea, când ai nevoie de cineva care să-ţi aducă un pahar cu apă sau să deschiză uşa la doctor! Ce-i rămânea

de făcut se întrezărea limpede, aşa că debuta prin a angaja o menajeră.

Deşi cam încetinică pentru gustul lui Albu (cancelaria şi elevii îl porecliseră Val-Vârtej, toate mişcările parcă fiindu-i viscolite), femeia era blajină, cumsecade şi pricepută. Două însă nu-i conveneau profesorului: noaptea tot singur rămânea şi nu'ş cum se întâmplă, dar taman atunci se ivesc şi belele cele mai mari. Pe urmă, fiind cam zgârcit din fire, nu se împăca cu ideea că trebuia să plătească nişte servicii care în mod normal se efectuau gratuit, cum ar fi cazul unei „legitime", îndeobşte servitoare pe gratis. Nu-i rămânea decât să se însoare.

Aceasta era starea de spirit a lui Dumitru Albu, când îi telefona Camelia. Convorbirea îi făcu o bună impresie, Camelia era vioaie (şi în mod cu totul acrobatic, Albu îşi zicea că nu se poate ca un glas de cintezoi să sălăşluiască într-un trup elefantin), vocea cultivată, iar agramatismele lipseau cu desăvârşire. Conştient de minusurile lui, considerate însă derizorii, ştia că nu se poate ridica până la rafinamentele Micăi, până la sofisticaţii cai albaştri, dar nici cioban la oi nu se afla. De la Dali, pe ăsta îl ţinea bine minte („un escroc dement care-şi bate joc de lume"), până la „ciolofan, ghiuvetă, adimistrator sau inteprindere" era totuşi o distanţă greu de mistuit.

Se văzură şi se plăcură. „Nu vă plăceţi, vă conveniţi", ţinu să precizeze Doruţa, gazda primei întâlniri. Cu toată sinceritatea, personajul îi era dezagreabil. Îl găsea tiranic, uscat, egoist şi zgârcit. „Vii tu prima oară în vizită la două cucoane, şi încă pus pe peţit, cu trei garoafe sfrijite, când geme oraşul de flori! Şi un pumn de fursecuri amărâte, cum n-am mai văzut de pe vremea lui Ceauşescu, unde naiba le-o fi dibuit!"

Camelia era însă de altă părere. Că era mai autoritar de fel, asta de la dăscălie i se trăgea – comanzi toată viaţa un-doi!, un-doi!, nu se poate să nu-ţi intre în sânge – şi p-ormă, nu-i strică bărbatului să se poarte mai ţanţoş, e semn de

virilitate. După viaţa molcăluţă, lipsită de semne de exclamaţie, trăită alături de bietul Marinescu, un mototol de i se uşurau ciorile în barbă, convieţuirea imaginată cu masculinul Dumitru Albu i se părea înviorătoare şi ispititoare, ca o cupă de şampanie bine acidulată şi bine frapată faţă de un ibric cu ceai de tuse. Mai rămânea zgârcenia, iar aici, Camelia ridica din umeri:

— Puţin îmi pasă, nu-s la mâna lui. Am banii mei, n-o să-mi comande nimeni cum să-i cheltuiesc şi, în ultimă analiză, o grămadă de cupluri trăiesc pe bugete separate.

— Aha, începu să enumere soră-sa, bugete separate, dormitoare separate, că nu vă mai arde de tumbe la anii voştri, frigider separat, că tu suferi cu ficatul şi el de rinichi, la ce vă mai luaţi? Doar pentru un număr de telefon comun? Ştii ce faci tu, Cameluţo, mamă, bagi cap sănătos sub Evanghelie!

— Amen! exclamă Camelia şi îşi văzu de treabă.

În ce-l priveşte pe Dumitru Albu, constatarea că are de-a face cu o doamnă i se părea de bun-augur, iar independenţa materială a acesteia îi picura miere pe inimă, ce mai, cozonac cu nucă!

Deciseră o căsătorie rapidă, pentru că, explica fostul profesor de sport, la vârsta noastră nu mai ai timp de romanţe şi, dacă intenţionăm un tandem care să mai funcţioneze, trebuie să ne grăbim. Camelia exulta, desluşind aici o nerăbdare de logodnic camuflată sub răceala unor argumente. Înainte de introducerea actelor la Primărie, Dumitru Albu ţinu să reamintească, pe un ton de avertisment:

— Deci lucrurile sunt clare! Fără FSN…

— Ţi-am povestit deja că, la venirea regelui Mihai în ţară, mi-am pierdut, din cauza îmbulzelii, un pantof în Piaţa Sfântul Gheorghe. Am venit acasă desculţă.

— … exclusă proteza, exclus bigotismul.

Doruţa se interesă:

— Cu proteza, cum o descurci?

— Nu-i nici dentist, nici ORL-ist, „deschide gura şi scoate limba!“ Şi nici Michael Douglas în „Basic Instict“. Există şi sărutări… decente.

Rămânea bigotismul care nu ridica probleme. Din fire, Camelia nu călca a habotnică, dar o apăsa faptul că se va căsători fără binecuvântarea părintelui Vasile, de la Biserica Silvestru. Vorba aia, se cununase religios cu Marinescu, acum treizeci de ani, fiind amândoi membri de partid. O făcuseră ei în secret, în casa unei prietene, dar, oricum, riscul rămânea, puteau să-şi piardă serviciile, başca un zurgălău la dosar care va clopoţi până la pensie. Nu avea însă încotro. Din prima clipă, simţise o slăbiciune pentru profesorul Albu şi, la urma urmei, cunoştea o grămadă de perechi (mai ales din generaţia ei) care trăiau împreună de decenii şi bine mersi, fără ca popa să le fi pus inelul pe deget. Se căsătoriră în „regim de urgenţă“, după cum spunea Doruţa, şi petrecură o săptămână de miere la ferma din Periş a unui fost coleg de cancelarie.

Camelia nu prea le avea cu găinile, vaci cu lapte premiante, în general, flora şi fauna unui ranch, dar făcu toate eforturile ca să se arate entuziasmată. În fond, era vorba doar de o singură săptămână, iar ea – dispusă la concesii.

Doruţa, cu ochii pleznind de curiozitate, o iscodi:

— Cum fu, soro?!

— Ce?

— Ei, ce! Prima noapte! E interesant cum se petrece între babalâci, n-am avut ocazia să discut cu nimeni…

Camelia ridică din umeri:

— Nimic nou, faţă de ceea ce ştii şi tu. Totul se găseşte… tot acolo.

Mai mult o şocase reacţia lui Albu, de „după“. Îi plesnise o pălmuţă peste pântece şi sărise din pat cu uşurinţa individului care face zilnic mişcare, din plăcere, şi nu obligat de medic.

— Cam moale, cam moale, camarade!

Camelia îl privise alarmată:

— Ce?!

— Burta, camarade! Trebuie exerciţii. Ne vom ocupa!

Camelia se simţi atinsă:

— Trebuia să specifici în anunţul din ziar că vrei una care a făcut pe cimpanzeul la circ şi nu te mai deranjam.

— E loc de îndreptare. De mâine, începem antrenamentele. În primul rând, jogging.

Camelia trase de şiretul celei mai frumoase cămăşi de noapte găsite la Bucur Obor şi care acum îi strangula gâtul de furie:

— Dacă-ţi închipui că mă poţi determina să alerg la şai'j' dă ani în chiloţi pe stradă, în aplauzele vecinilor, înseamnă că nu ai simţul realităţii.

Albu râsese ca unul care e sigur de toate:

— Nu se ştie niciodată, camarade, nu se ştie niciodată…

— Mă cheamă Camelia şi n-am făcut armata împreună.

— Din elevii mei cei mai recalcitranţi am scos cei mai buni sportivi.

— Ei bine, aşteaptă tu să mă prezint la Olimpiadă!

Fusese prima lor ciocnire, dar se împăcaseră repede. Bunăstarea materială a Cameliei îl determina pe Albu să fie mai concesiv, iar pe Camelia, orice gest de tandreţe al profesorului o făcea să se creadă de şaptesprezece ani. Era de ajuns să-i cuprindă umerii cu braţul lui vânjos pentru ca ea, ce să ne ascundem după deget, să simtă pur şi simplu că se topeşte. N-ar fi mărturisit-o nici soră-si, abia ei însăşi, dar în clipele acelea se confunda până la identificare cu Ingrid Bergman, ocrotită şi iubită de Humphrey Bogart în „Casablanca". Între cei doi, masculi prin excelenţă, găsea chiar o asemănare, doar că, ceea ce dădea la Bogart – ţap distins, se putea regăsi la Albu – câine valah. Nimic denigrant aici, ea însăşi, din pricina dublei bărbii, semănând cu o babiţă, iar guşă (cu mult mai prosperă) avusese şi împărăteasa Măria Tereza!

Până una alta şi până la o fi şi o păţi, se instalară în casa lui Albu. Avea un apartament la bloc, pe lângă Gara de Nord, trei camere decomandate şi cărora profesorul le conferise o destinaţie precisă: dormitor, living (televizor şi şuetă cu amicii pronosportişti) şi sală de sport.

Pentru „micile“-mari secrete ale unei cucoane sărite de şaizeci de ani care pretind o intimitate desăvârşită, situaţia se prezenta neplăcut. Camelia dormea cu cremă pe faţă (uneori, felii de biftec proaspăt – încercaţi numai, rezultatele ţin de miracol!), cu bigudiuri, îşi pensa mustaţa, îşi trecea lumânarea aprinsă pe sub perii din barbă şi dacă apuca să doarmă pe spate, sforăia de sărea tencuiala de pe pereţi. Chestiunea o găsea total nepregătită, căci i se păruse de la sine înţeles că se mută la două dormitoare pe o cameră de zi. Când încercase, plină de tact să obiecteze – „în lumea civilizată, soţii dorm separat, se străduiesc să rămână amanţi măcar sub aspectul înfăţişării diurne, ceea ce la o anumită vârstă necesită unele preparative, de ce să nu oferim doar frumosul din noi, atât cât a mai rămas etc…“, Dumitru Albu replicase dur şi imediat, de parcă ar fi avut răspunsul pregătit:

— Dacă tot singur trebuie să dorm, atunci la ce m-am mai însurat? Şi dacă mai bag un pat dincolo, unde mai fac gimnastică?

— Cu bunăvoinţă, se poate găsi totuşi o soluţie.

— Cu răposatul dormeai separat?

Camelia râse ca dinaintea unei enorme naivităţi:

— Dar, dragul meu… nu încap comparaţii! Ne-am luat de tineri, am îmbătrânit împreună… era cu totul altceva.

— Pe dracu’, altceva! Parcă nu ştiu că sforăi şi mai tragi şi câte un vânt!

Cine îşi închipuie că de la o anumită vârstă nu mai poţi roşi, avea să afirme Camelia ulterior, nu ştie ce vorbeşte. Obrajii i se aprinseseră văpaie, aşa cum nu i se mai întâmplase de la zece ani, când se scăpase pe ea şi făcuse

pipi în clasă. Reuşi să îngaime confuză, înainte de a părăsi încăperea:

— Există unele lucruri despre care oamenii bine crescuţi nu discută niciodată.

Dumitru Albu rânji:

— Să-mi faci o listă.

Ceaiul de muşeţel constituie un calmant excelent şi după o ceaşcă, Camelia se simţi mai relaxată şi dispusă să privească situaţia dintr-un unghi mai puţin sumbru şi mai nuanţat în definitiv, nu se întâmplase mare lucru, incidentul făcea parte dintr-un complex inerent perioadei de adaptare, rodajul prezintă inevitabile asperităţi. Şi iar era firesc ca ea să se simtă şocată de un limbaj prea direct, frust, dar, îşi zicea, ăştia sunt sportivii, se exprimă mai cazon. Îşi petrec o bună parte din timp departe de familii, prin cantonamente sau altele de genul ăsta, doar bărbaţii singuri între ei, fără nici o etichetă, fără rezerve convenţionale şi aşa mai departe…

Mai recunoaşte în sinea ei că, doar gândindu-se la braţele lui puternice, tot anul bronzate, îşi simţea întreaga făptură „agresată“ de fiori necunoscuţi… Simpla lui atingere, absolut întâmplătoare, când îi întindea solniţa de pildă, o făcea să tremure de plăcere…

Puse una peste alta, hotărî să facă *tabula rasa* şi s-o ia de la capăt. În primul rând, trebuia să-şi sufle mânecile şi să înceapă să aranjeze ceea ce, de acum încolo va însemna căminul ei. Trecuse o săptămână de când se întorseseră de la Periş şi încă trăia provizoriu, cu valizele şi cufărul mare nedesfăcute. Sperase că va avea o cameră a ei şi îşi lăsase timp să-l convingă pe Albu. De vreme ce însă acest lucru nu era posibil, nici nu mai merita să se gândească. În consecinţă, îi telefona Lucicăi, vechea ei femeie de serviciu, şi se puseră pe treabă. Se brodea bine pentru că Albu era plecat pentru o zi la Olteniţa, unde avea o bucată de pământ, iar bărbaţilor îndeobşte nu le place când casa-i deranjantă. Chiar şi bietul Marinescu, cât era el de blajin şi

fără pretenţii, în zilele de curăţenie se întorcea acasă doar după ce se înnopta.

Mobilă nu adusese cu ea – unde s-o mai bage? —, ci doar lucruşoare care să însenineze, să creeze o ambianţă intimă, unde să nu se mai simtă complet străină, şi să aducă oleacă de frumuseţe unui interior rece, punctat doar de trofee sportive: câteva glastre cu flori, două sfeşnice de porţelan, acuarelele cumpărate la Capri atât de luminoase! —, o etajeră cu cărţile preferate, pendulul mic, cu fetiţa care se dă în leagăn, o bomboniera *capo di monte*, desigur icoana de la străbunica şi altele de acelaşi fel…

Terminară abia spre seară, dar şi trăseseră, nu joacă, pentru ca la întoarcere, Albu să aibă de ce se minuna. Curăţenie mare cu perdele spălate şi agăţate încă de ude că n-avuseseră timp să se usuce, lămpile ziceai că picură stele, covoarele înviorate cu oţet, mai grozav decât orice Carpetin, totul strălucea cleştar şi spumă de ou! Camelia mai operase şi unele mici modificări în aranjamentul mobilei, strecurase cu gust obiectele aduse de ea astfel încât păreau să facă parte din decorul obişnuit, sălăşluind acolo de când lumea şi zău că, până la urmă, casa chiar că arăta drăguţ.

Albu urma să se întoarcă abia la noapte, după 10, aşa că pe la 6, înainte de plecarea Lucicăi, mai avură timp de o cafea şi de un păhărel de vişinată. Priveau amândouă mulţumite în jur; Camelia avea emoţii – bine că-i rămânea destul timp să se odihnească şi să se aranjeze – pe Lucica o pălise oboseala, vişinata şi nostalgia:

— Ce ţi-e si cu viaţa asta, doamna Camelia!… Şi bietul domnu’ Marinescu! Ziceam c-o să muriţi cu capul pe aceeaşi perină şi uite, azi ţi-am aşternut cu mâna mea patul cu altul!

— Soarta, Lucico, ea hotărăşte, şi nu noi.

Femeia clătină din cap, adăugând cu brutalitatea caracteristică oamenilor simpli, care nu cunosc complexe de vârstă:

— La anii dumitale, nu mai credeam să mai încingi cuptorul pentru altul!

— Nu-s chiar atât de bătrână, se şifona Camelia, şi pe urmă, lumea s-a mai schimbat… Atunci ne vedem săptămâna viitoare. Important e că totul a ieşit bine.

Lucica se ridică uşor, nesigură pe picioare:

— Bine, bine de tot… Ar fi bine să-i placă şi lu don' profesor. Vezi, nu ştiu cum să mă esprim, da' până-acum, a avut doar un acoperiş, acum are un cămin…

Nu de aceeaşi părere era şi Dumitru Albu. Avusese o zi proastă la Olteniţa, ca totdeauna de altfel, când se ducea „în vizită de lucru" să-şi controleze arendaşul. Aparţinea speciei nefericiţilor, mai ales oameni în vârstă, care se cred în permanenţă înşelaţi de semenii lor – „O ţară de hoţi, domnule, asta suntem, toţi fură!". Mai avusese şi o pană pe drum, aşa că se întorsese capsat şi cu un nemărturisit, dar uriaş apetit de scandal. Dacă ar fi fost după el, nu-i mai trebuia nici mâncare. S-ar fi simţit fericit cu un duş fierbinte, cu o cană de ţuică fiartă şi până mâine dimineaţă tragem pe dreapta, băieţi! Şi bine ar fi fost, Doamne, să nu găsească inventar viu acasă, ci doar linişte nemobilată, să nu fie obligat să dea bineţe vreunui oarecine. Îi ardea lui acuma de Camelia, cât duce Grivei dorul de păduchi!

Doar ce păşi în casă, că îi sări pârţagul. Unde dracu a dispărut cuierul din vestibul? Tot în vestibul era, vezi bine, pe peretele opus, dar nu la locul lui.

— Ce-s prostiile ăştia?

Cameliei îi vâjâiau urechile – „trebuie să-mi iau tensiunea" –, aşa că nu înţelese prea bine şi bătu câmpii suavă:

— Nu-i aşa că-i drăgălaş? Eşti mulţumit ce cuibuşor ţi-am aranjat? Trebuie să recunoşti că arată ca o bomboană!

Pumnii profesorului pârâiră, „dacă nu încetează, o strâng de gât!", dar „digul" rezistă încă o dată presiunii:

— Puteai să-mi ceri şi mie părerea. La urma urmei, e casa mea! Ai umplut-o cu farafastâcuri, n-am aer! Sunt un individ care are nevoie de aer!!

Dar sufocată şi realmente fără aer rămăsese Camelia. Îşi duse degetele manichiurate cu pastă roz, doar cu două ceasuri înainte, la gâtul devenit vânăt-apoplectic şi rosti perplexă:

— Am vrut să fie o surpriză… să te scutesc de deranjul din casă. Am muncit pe brânci cu Lucica… Explică-mi de ce-am greşit?

Dumitru Albu nu răspunse şi intră în dormitor. Un răcnet înfricoşător, iar după aceea urmă iadul! În aceeaşi noapte, cu o pungă de gheaţă pe cap şi după un pumn de pastile, Camelia îi relata soră-si secvenţe de coşmar:

— Nu ştiam ce se petrece! Urlete, trosnituri, zgomot de sticlă spartă, de mobilă izbită de pereţi, chestii pe care le-am întâlnii doar în filme, n-am crezut niciodată că se întâmplă aievea…

— Şi ce-a fost? se interesă Doruţa, pocnind de senzaţional.

— A dat ochi cu icoana de la străbunica. O aranjasem pe noptiera mea, lângă văsucul pictat cu miozotişti… Auzi tu, Doruţo, am crezut că-i diavolul în persoană, ochii îi scoteau flăcări, a zvârlit sfânta icoană de perete şi a început să urle: „Te-am avertizat, fără bigotisme! Fără biserică, popi, aghiazmă şi tămâie! Şi fără proteză! Afară! Afară! Eşti o ticăloasă mincinoasă! O trişoare cu placă şi cheală pe sub fuste!!! Du-te învârtindu-te! Cu biserica şi dinţii ăia de porţelan cu tot!…” Mulţumesc lui Dumnezeu, Doruţo, că m-a lăsat să plec, cu toate ale mele, întreagă şi nevătămată.

Doruţa îşi făcu o cruce adâncă:

— Măicuţa Domnului, Camelio, doar Ea, bunuţa şi drăguţa, te-a ocrotit!…

Peste câteva luni, Camelia găsi, în sfârşit, apartamentul mult visat. Nu-i înflorea liliacul chiar în casă, dar ce mai

contau douăzeci sau treizeci de metri? Aventura cu profesorul Albu se topise în ceaţă, ba mai şi râdea cu Doruţa de „nebunul ăla“, aşa că se mută entuziastă şi plină de energie în noua locuinţă. Îşi aranja un interior – o dulceaţă! – şi se simţea pe deplin fericită.

Într-o dimineaţă de toamnă, cam pe la mijlocul lui noiembrie, se trezi, ca de obicei, la 9, şi tot ca de obicei, bine dispusă. Aruncă o privire pe fereastră, dar vremea mohorâtă nu îmbia a plimbare.

N-avea nevoie de nimic, nici măcar de pâine, astfel că, în timp ce-şi bea ceaiul de pojarniţă, decise că azi nu va ieşi din casă. Ba dimpotrivă, agrea perspectiva, căci ea nu era o femeie care să se plicticiească şi, apoi, într-o gospodărie, se găseşte întotdeauna ceva de făcut. Chiar aşa!, o străfulgeră ideea, după ce înghiţi lingura de miere diurnă, pentru o mai lesne purgaţie, de ce nu s-ar apuca să schimbe, în sfârşit, veşmântul de catifea, mai bine zis spatele de la icoana Sfintei Fecioare? Erau ani de zile de când îşi propusese s-o facă, dar uite că de fiecare dată se ivea altceva mai important sau, pur şi simplu, n-avea chef de pigulit.

Dibui într-un sac de petice şi resturi de materiale (care cucoană nu-l are?) o bucată de catifea albastră rămasă de la o rochie de Revelion, eliberă masa din bucătărie, deschise tranzistorul şi se puse pe treabă…

Doamne, că frumoasă si diafană mai era Măicuţa! Se cunoştea pe chipul desăvârşit adoraţia şi sârgul depuse de meşterul al cărui penel fusese fără îndoială mânuit sub inspiraţie divină…

Cu infinită grijă şi atingeri gingaşe, Camelia scoase cuişoarele de argint care fixau straiul de catifea Erau cât gămălia, trebuia răbdare şi aplicaţie, dar Camelia le avea pe amândouă, şi din plin. Ultimul cuişor, uite că l-a dovedit, acum uşor, uşurel trebuie desprinsă carcasa de argint a picturii pe lemn şi… Doamne, ce grozăvie!!!

Inima i se oprise în loc, privea fără să-şi creadă ochilor. Asta, asta era icoana, comoara sacră a familiei, imaginea

sfântă la care se închinau de când se ţineau minte toate femeile din neamul lor?!

Sub hlamida de argint, o dansatoare de french-can-can, surprinsă în plină frenezie a dansului, îşi etala lingeria spumoasă, ciorapii negri, jartierele, în cea mai fidelă manieră a lui Toulouse-Lautrec. Peste umerii goi, răsărea chipul Fecioarei, nespus de trist.

Camelia îşi rezemă capul în palme: „Bărbaţii sunt nişte porci!“

Dar icoana? Ce avea să se aleagă de icoană? Habar n-avea. De undeva, dintr-un ungher, se auzi râsul sardonic al lui Dumitru Albu.

DE CE?

Când s-a îmbolnăvit, împlinise zece ani şi n-a dat prea mare importanţă. Auzea pentru prima oară cuvântul *diabet* şi îşi închipuia că trebuie să fie ceva de genul gripei sau al pojarului, adică temperatură, pastile şi linguri cu sirop amar, după care trece. Nici faptul că o soră de la un spital din apropiere venea de trei ori pe zi să-i facă injecţiile n-a surprins-o. A intrat la idei abia la sfârşitul vacanţei, când, deşi bolnavă, părinţii au trimis-o la şcoală. Aşa ceva nu se mai întîmplase, Doinița îşi aducea bine aminte. O roşeaţă în gât sau un început de tuse erau de-ajuns ca s-o reţină acasă. Chiar anul trecut, într-a III-a, din cauza unei răceli uşoare, mama n-a lăsat-o să iasă din casă. Doiniței îi păsa prea puţin de şcoală, dar plânsese, fiindcă nu i-a dat voie să meargă nici la ziua Ancăi, colega ei de bancă.

De fapt, un ghinion sinistru, în lipsă de alt termen, declanşase toată nenorocirea. Ceasul rău, spuneau cunoştinţele, „inconştienţa mea“, avea să şi-o reproşeze toată viaţa doamna Mărculescu, mama Doiniței. Remuşcări amare, fidele până în ultima clipă, care de altfel i-au şi semnat sfârşitul timpuriu. Doinița, la rându-i, cu răutatea caracteristică bolii şi căutând un ţap ispăşitor, apăsa cu cruzime pe rană, punându-i în cârcă, toate necazurile, toate eşecurile care aveau să-i plouă existenţa.

Se întâmplase în vacanţa de vară. De obicei, se duceau la mare, dar, de astă dată, preferaseră Sinaia. Mergeau doar ele două, domnul Mărculescu fiind reţinut la serviciu. Au ajuns la gară cu circa douăzeci de minute înainte, aşa că

după ce s-au instalat în compartiment, doamna Mărculescu a constatat că mai are suficient timp să coboare pe peron pentru mici cumpărături specifice – reviste şi eventual câteva dulciuri. A dădăcit-o să stea cuminte pe locul ei şi a promis că se întoarce repede. Doinița a rămas cu ochii pe geam…

Între timp, compartimentul se umpluse şi Doiniței i se părea că oamenii o privesc ciudat. O fetiţă atât de mică să călătorească singură! Iar ceasul, ceasul de pe peron, mergea înainte, mai erau doar două minute până la plecarea trenului, un singur minut, nici nu ştia când începuse să plângă, lacrimile îi înecau privirea, o sugrumau, nu putea să ţipe, era moartă de frică, apoi simţi că trenul începe să alunece, iar ea pleacă singură, fără mama… Singură, ca în poveştile cu copii rătăciţi în pădure, mama rămăsese departe, undeva pe peron, ce se face ea… Pe urmă, n-a mai ştiut nimic. S-a trezit în braţele doamnei Mărculescu şi abia atunci a început să ţipe…

A urmat o vacanţă groaznică. Doinița se simţea rău, n-avea poftă de mâncare, dormea agitat, devenise extrem de irascibilă, din te miri ce izbucnea în plâns, nu se mai bucura de nimic. Filme, îngheţate după poftă, o păpuşă, bâlci, teatru de marionete, altădată s-ar fi simţit prinţesă, Alice în Ţara Minunilor – toate în zadar! Fetiţa continua să rămână apatică şi doamna Mărculescu constata înspăimântată că, de fapt, copilul nu mai are nici o poftă, că ea se străduieşte să i le inventeze, când până mai deunăzi, şi aici o podidea plânsul, nu ştia cum să i le înfrângă, fiindcă nici aşa, nu-i bine să răzgâi copilul, că pe urmă ţi se urcă în cap, nu-l mai poţi stăpâni!

Acum se căia amarnic, pentru toate, întrebându-se totuşi de ce i se cuvenea o pedeapsă atât de nemiloasă! În cele din urmă, o dusese la policlinica pentru copii din Sinaia, iar medicul, cu rezultatul analizelor în mână, diagnosticase implacabil: diabet declanşat în urma unui şoc nervos. Şi asta pentru o întârziere de circa zece minute, cât stătuse de

vorbă cu o cunoştinţă întâlnită pe culoarul vagonului! Din nefericire însă, Doina nu observase că ea apucase să urce, înainte de plecarea trenului…

Un diabet absurd, comentau familia şi cunoştinţele, de parcă ar exista şi unul inteligent. Boala e rea din orice parte ai privi-o, dar, spunea Doinița mai târziu, cea mai rea, cea mai greu de îndurat e boala picată din senin, pentru care nu te simţi deloc vinovat. Nu te poţi resemna. Ştii că n-ai făcut excese, n-ai comis imprudenţe, că ai dus o viaţă raţională şi atunci te întrebi până la disperare, până să-ţi pierzi minţile, de ce?, de ce?, de ce? De ce tocmai eu?!

Eram colege de clasă şi, cum se întâmplă frecvent, amănuntul că locuiam foarte aproape una de cealaltă a făcut să devenim prietene. Doina împlinise unsprezece ani şi îşi injecta deja singură cele trei insuline zilnice. Când am văzut-o prima oară, mă duceam foarte des la ea, ca să copiez temele la matematică, m-am simţit sfârtecată de milă şi de groază. Şi poate cel mai mult mă impresiona firescul operaţiei în sine, felul în care la oră fixă, s-a ridicat de la masă, ca şi cum ar fi avut de dat un telefon, precizia mişcărilor, modul expert în care a spart fiola, a umplut seringa, şi-a ridicat fusta peste genunchi şi cu o mână sigură, de cadru medical încercat, fără umbră de şovăială, a înfipt acul în piciorul slăbuţ. Toate trădau deprinderea şi acceptul unei situaţii de fapt, se obişnuise cu propriul eroism, ca şi cum ar fi fost cât se poate de normal ca un copil să suporte zilnic injecţii, ba încă să şi le facă singur, act la fel de intrat în normal ca şi spălatul pe dinţi sau ceaşca de cafea cu lapte a fiecărei dimineţi. Cu acelaşi firesc, în vreme ce mie mi se părea că am asistat la o scenă horror (şi aveam s-o comentez îndelung acasă) s-a întors la masă, conectându-se instantaneu la infecta problemă de geometrie plană întreruptă cu câteva minute mai înainte. Atât de obişnuită cu supliciul zilnic, nici prin minte nu-i trece că eu aş putea fi surprinsă.

Datorită împrejurărilor specifice acelor ani de tânără democraţie populară, am fost, ca mulţi alţii, un copil fără bani. De când mă ştiu, mi-a plăcut să cheltuiesc, totul mă tentează şi, chiar şi în sărăcia de produse a acelor ani, găseam destule ispite dinaintea cărora să oftez: filme, spectacole de teatru şi circ, cărţi, sandwichul de 1 leu cu salam de Sibiu de la bufetul şcolii, peştii coloraţi din zahăr sticlos, înfipţi într-un beţişor şi din care sugeai până te durea limba, iar de la o vreme începuseră să-mi placă şi „cârpele“. Ce greu e să optezi, când ai un singur leu în buzunar, iar tu le-ai vrea pe toate!

Că-i o mare nefericire să fii sărac o ştie oricine, dar atunci, în preajma Doiniței, am încercat o revelaţie: cu mult mai greu e să ai bani şi să n-ai pe ce să-i cheltuieşti. Asta era Doinița, un copil cu portofelul totdeauna plin – credita întreaga clasă – care se întorcea cu el intact acasă. La spectacole o duceau părinţii, ei înşişi mari amatori, îmbrăcămintea ei era asigurată de o mătuşă stabilită în RFG, în rest, totul – *Verboten*! N-avea ce căuta într-o cofetărie, vremea păpuşilor trecuse, nu putea participa la excursiile destul de frecvente pe care şcoala le organiza în jurul Bucureştiului, sau iarna la munte. Era dependentă de un anumit regim alimentar, de un anumit mod de viaţă, presupunând multe ore de odihnă, n-avea voie să facă eforturi. De altfel, fusese scutită de orele de gimnastică, cum încă li se mai spunea în epocă.

Anii treceau, Doinița evoluând ca persoană dificilă, capricioasă, egoistă, de nestăpânit, chiar rea. Desigur, boala explica totul, dar asta n-o făcea mai simpatică. Avea în special un talent diabolic de a-ţi detecta punctele vulnerabile, de a intui şi de a-ţi comunica exact ultimele lucruri pe care tu ai fi vrut să le auzi. E modalitatea cea mai sigură de a rămâne fără prieteni. Îi alunga, tânjind în acelaşi timp după înţelegere, tandreţe, dragoste.

La vremea respectivă, mulţi opinau că „politica“ şcolii şi a părinţilor vizavi de Doinița e nepedagogică, total greşită.

Într-adevăr, profesorii – avizaţi – o protejau, trecându-i cu vederea „ieşirile”. Altfel, Doinița era o elevă bună, egală la toate materiile, fără probleme. Cât despre bieţii părinţi, ce puteau face, cum s-o trateze ca pe un copil normal? La cea mai firavă tentativă de împotivire, la cea mai modestă pedeapsă, Doina replica prompt: intra în prima cofetărie şi mânca trei prăjituri. Urma o comă diabetică şi aş vrea să văd şi eu părinţii ăia care mai îndrăznesc să facă opoziţie măcar cu un miau!

Doinița aştepta cu frenetică nerăbdare pubertatea. Medicii susţineau că există şanse serioase ca prin „schimbarea sângelui“, natura să opereze singură o vindecare spontană. Din păcate, nu s-a întâmplat aşa, încă un vis, încă o iluzie îngropată între paginile jurnalului de zi pe care-l ţinea din copilărie.

Al doilea vis arzător era să se mărite cât mai devreme, devenind ideal chiar înainte de a împlini treisprezece ani. Era de tot hazul să te duci la ea dimineaţa, când părinţii se aflau la serviciu, şi s-o surprinzi în plin scenariu – „tânăra nevestică“, aşa cum şi-o închipuia şi se închipuia ea. Cu un tulpan fin peste bigudiuri, faţa unsă din abundenţă cu cold-cream, în capot vaporos şi papuci cocheţi de casă, ştergea aferată praful cu un *plumeau* sau se ocupa de alte fleacuri, făcându-şi socoteala că până la întoarcerea „soţului“, are timp să-şi termine treaba şi să se aranjeze. Se simţea şi chiar semăna cu o coniţă din clasa mijlocie. Obsesia verighetei – alt ideal neîmplinit.

Până la douăzeci de ani, Doina nu avusese nici un flirt, dar timpul nu era pierdut. Din păcate însă, realiza că nu are succes şi constatarea o neliniştea până la depresie. Nu arăta grozav, dar nici rău. O fată cam scundă, cu ochi frumoşi, drăguţică în totul, nelipsit elegantă, citită, cu patru limbi străine în inventar. Ceva însă pesemne îi lipsea şi doar un bărbat ar fi putut să spună ce anume.

Pe urmă, lucrurile acestea şi-au pierdut temporar din importanţă. Când era în anul 3 de facultate, a emigrat

împreună cu familia în fosta RFG. Restul îl cunosc din scrisori şi povestiri la gura sobei, în puţinele ocazii când ne-am întâlnit. La Frankfurt sau în România.

S-au aranjat repede şi bine. Doamna Mărculescu fiind săsoiacă, au beneficiat de toate avantajele acordate emigranţilor de origine germană. Din primul an, au avut casă, maşină şi slujbe, iar Doinița a putut să-şi reia studiile întrerupte. Scrisorile ei gâlgâiau de optimism. „Omul schimbă locul şi norocul“ era deviza sub care debuta în noua patrie. Sub aspect material nu se putea plânge de nimic, ocrotiţi de stat şi cunoscând toţi trei limba, nu încercau nici o clipă complexul specific emigranţilor, dar în primul rând îşi pusese toată încrederea în medicii nemţi. Eterna încredere a nefericiţilor trăitori din ţările socialiste că medicina occidentală e în stare de minuni…

La isprăvirea facultăţii – Doinița vorbea acum şase limbi străine – a găsit un serviciu ca translatoare la Guvern. Retribuţie minunată, contact cu oameni de calibru, superiori, mondenităţi, se părea că, în sfârşit, soarele a început să strălucească şi pentru Doinița. Fotografiile ei din epocă, pe care tocmai le răsfoiam zilele trecute, îi ilustrează perfect starea de spirit. E elegantă, coafată, bărbia ridicată cu îndrăzneală şi expresia relaxată denotă succesul, liniştea şi mulţumirea de sine a celui care s-a văzut cu sacii urcaţi în căruţă.

Din păcate, viaţa personală nu se arăta a fi la fel de luminoasă şi, de la o vreme, scrisorile începură să gâfâie, apăsate de tristeţe, lipsă de nădejde şi presentimentul că s-a născut sub o stea potrivnică. Cel mai mult o exaspera permanenta spaimă mută din ochii părinţilor şi care nu mai trebuia tradusă, o deprimau până la lacrimi umilinţa serilor petrecute cu ei în faţa televizorului, ca „o fetiţă de zece ani“. În cele din urmă, găsi un apartament drăguţ şi se mută pe cont propriu.

Doar că de data asta, zicala cu locul şi norocul nu mai funcţiona. Se simţea fără îndoială mai bine, mai

independentă, dar tot… singură. În această perioadă, când se apropia de treizeci de ani, încercă mai multe idile, care însă nu depăşiră stadiul de aventură. Nimic serios, nimic de durată şi, după maximum a treia întâlnire (Doinița ţinea o evidenţă riguroasă), indivizii dispăreau definitiv, ca pieriţi de pe faţa pământului.

Şi iar întrebarea care avea să revină mereu, de-a lungul întregului ei itinerar de viaţă – „de ce eu, de ce tocmai eu?“. La urma urmei, în fiecare zi se căsătoreau femei mult inferioare ei şi uite aşa, doar pocnind din degete. Ştia ce vorbeşte pentru că, personal, se străduia cu efort susţinut să placă. Mergea săptămânal la coafor şi o dată pe lună la cosmeticiană, se îmbrăca şic, frecventa sauna şi bazinul, era o excelentă bucătăreasă. Adeptă, ca şi multe dintre semenele ei, a principiului că stomacul constituie unul din cele mai sigure drumuri spre inima unui bărbat, colecţiona într-un caiet gros cât Biblia reţete sofisticate, exotice şi cumplit de laborioase. Le concretiza cu aplicaţie, izbutind platouri arătoase şi ispititoare, exact ca în revistele de unde le copia. Dar vorba ei, „oaspetele se minuna, aplauda şi *aspira* tot ce se afla pe masă, râdea, chiar şi mulţumea, după care dispărea“.

„De ce nu încerci ceva prin Mica Publicitate, îi scriam, am auzit că mulţi români s-au cazat în felul acesta. Cred iarăşi că n-ar strica să frecventezi showurile lui Mircea Crişan şi, în general, spectacolele trupelor româneşti, unde ai ocazia să cunoşti o grămadă de lume, valahi de-ai noştri…“

Încercase, bineînţeles, dar dăduse numai peste derbedei în căutare de aventură. De pildă, trăise vreo două luni cu un avocat, care vezi Doamne, locuind şi lucrând în alt oraş, o vizita doar o dată pe săptămână. Vizite monotone, plicticoase, în care partidele de amor alternau cu cele de televizor. Doinița, revendicând timid un program mai variat, plimbări, un spectacol, ieşiri la o terasă, avocatul îi replicase cu cinism:

— În realitate, eu sunt însurat şi nu mă pot expune.

— Bine, îngăimase Doinița consternată, dar în anunţ ai scris limpede că eşti celibatar, fără nici un fel de obligaţii.

— Cine m-ar fi acceptat altfel?

— Există atâtea vagaboande pentru care amănuntul nu contează.

— Aia e, că sunt vagaboande! Nu ştii peste cine dai, te poţi îmbolnăvi şi te şi costă. Femeile care vor să se mărite sunt în general serioase, n-ai complicaţii cu ele. Tu eşti exemplul cel mai bun!

Făcând bilanţul întâlnirilor prin Mica Publicitate, Doinița ajunsese la concluzia că pretendenţii se împart în două categorii: golanii şi geambaşii. Cei din urmă se prezentau la vedere ca la un târg de vite combinat cu o punere sub sechestru. Erau, în general, oameni practici, direcţi, decişi să se însoare, dar având grijă să se vândă cât mai scump. Debutau, măsurând fără jenă şi din toate părţile autoarea anunţului matrimonial (doar că nu se interesau câte kilograme de lapte dă pe zi), după care treceau la inventarierea interiorului cu dezinvoltura şi competenţa unui perceptor. Urma tirul întrebărilor fără menajamente: vârsta, căsătorii anterioare, copii sau alte obligaţii, casa – proprietate sau chirie – cuantumul salariului…

Genul în sine o oripila pe Doinița, dar era deja pregătită pentru compromisuri şi poate că taică-său avea ceva dreptate: „N-o fi prea elegant, dar în stilul ăsta de mariaj măcar ştii cum stai, ştii la ce să te aştepţi…“

O dată testul trecut, mai rămânea problema delicată a diabetului. Toţi trei erau de acord că aşa ceva nu se ascunde, că omul trebuie să se căsătorească în cunoştinţă de cauză, mai ales fiind vorba de o boală care impune multe menajamente. Aici, alte două categorii de reacţii: durii săreau de pe scaun, înainte de a-şi fi isprăvit ţigara şi o luau la sănătoasa, în vreme ce mai delicaţii declarau că amănuntul este lipsit de importanţă, vor reveni neapărat cu un telefon. Un telefon care nu avea să sune niciodată,

Doinița o ştia deja după expresia zorită a figurii. Ai fi zis că abia aştepta să scape dintr-o casă cuprinsă de flăcări.

Apoi, într-un târziu şi în sfârşit, la o petrecere aniversară, apăru şi EL, mult aşteptatul EL. Doinița împlinise treizeci şi trei de ani şi se simţea la capătul puterilor. Ajunsese să tremure în faţa oricărui exponat competitiv, adică sub şaizeci de ani, şi căpătase privirea aceea lacomă, fixă şi devoratoare, de o strălucire care sperie, specifică foamei de sex, de bărbat, în general. Conştientă, purta mai tot timpul ochelari închişi la culoare.

Marcel era tot român, din Sibiu, cu câţiva ani mai mare decât Doinița, inginer şi lucra la Uzinele Volkswagen. Nu mai fusese căsătorit, părinţii decedaţi nu aveau nevoie de ajutor. Mai vreţi ceva?! Făt-Frumos pe cal alb, prinţul din poveste! Fotografiile îl arătau ca pe un bărbat mai degrabă scund, cu tendinţă de îngrăşare şi un început de calviţie. Comun cu totul, Marcel era persoana pe care o uiţi de îndată ce i-ai întors spatele. Dar avea doi ochi, două mâini şi două picioare, câte au parte de un Alain Delon?, şi în afară de asta, chiar de la început descoperiseră că ei doi comunică extraordinar. Aveau ce să-şi spună, iar mentalitatea lor de viaţă era foarte asemănătoare. După o lună de plimbări şi alte distracţii specifice începutului de idilă, timp în care Doinița se simţea navigând printre nouri şi luceferi, Marcel o ceru de nevastă. Oficial, cu cravată, buchet de flori şi inel de logodnă adus în cutioară de catifea vişinie.

Îmi povestea Doinița peste ani…

Mă aflam pentru câteva zile la Frankfurt şi insistase să trag la ea. Serile, în special, cu cafea şi ţigări multe, resuscitau atmosfera şuetelor noastre din liceu. Contribuia mult şi ambianţa, mulţimea amănuntelor care refăcea decorul de odinioară, în aşa măsură încât aveai impresia că

timpul şi locul sunt aceleaşi. Doinița evoluase în parametrii anvizajaţi cu douăzeci de ani în urmă, povestea cu acelaşi glas scăzut, de mare confidenţă, avea cremă pe faţă, capoţel cochet şi, mereu cu pila la îndemână, manichiură impecabilă: exact coniţa care se visase, doar că nu aştepta pe nimeni cu mâncarea ţinută la cald, în cuptor. Cel mai mult m-a surprins însă impermeabilitatea ei, ca o rezistenţă organică opusă factorului extern, oricărei influenţe pe care în mod normal ar fi trebuit s-o exercite noul meleag. Cu alte lucruri, dar având aceeaşi destinaţie, Doinița îşi aranjase apartamentul din Frankfurt aidoma cu cel locuit cândva în Strada Bibescu Vodă. M-am descurcat la ea din prima clipă, nimerind la fix sertarul, găsind fără bâjbâială foarfecă, polonicul sau rezerva de săpun. Cred că nu m-am înşelat ghicind în toate acestea o lipsă de adaptare, o obstrucţie îndârjită, refuzul categoric de a se lăsa asimilată. Şi m-am întrebat, de astă dată eu, de ce? De ce această obstinaţie de a nu se dezrădăcina? Fusese atât de fericită în România? Aşi, Doinița nu fusese fericită niciodată. Ba da, o singură dată în viaţă şi pe deplin fericită. Timp de două luni…

— Ca un făcut, exact în seara când Marcel a venit să-mi ceară oficial mâna, tata fusese reţinut peste ore la serviciu şi s-a întors mai târziu. A ghicit dintr-o privire ce se petrece. Florile, ţinuta convenţională a lui Marcel, mama cu ochii umezi, eu cu un obraz învăpăiat, gata să ia foc de fericire. Mama a îngânat, pierită de emoţie: „Marcel ar vrea să-ţi spună ceva…“ N-am să uit cât oi trăi scena, în cele mai mici detalii, mi-amintesc şi până ce făcea Hans, motanul. Marcel, stângaci ca toţi bărbaţii în asemenea situaţii, vorbea privind mai mult covorul. Stătea în fotoliu. Nu, nu aici, eram în salonul alor mei… Noi trei, adică familia, stăteam pe canapea, ţinând-o pe mama la mijloc. După primele cuvinte, tata – Doamne, realmente nu pot uita clipa aceea! – s-a lăsat pe speteaza canapelei şi, prin spatele mamei, m-a întrebat articulând mut, doar cu buzele: *Ştie?* Am dat scurt din cap, *nu*.

— Extraordinar!, am exclamat. Ai avut mare curaj!

— Curajul dezastrului, a precizat Doinița. Eram decisă să joc ultima carte, încercând să forţez mâna destinului.

— Realizai totuşi că într-o zi va afla.

— Văzând şi făcând, îmi spuneam şi mai speram că în ziua când va afla că sunt bolnavă, cât mai târziu posibil, el se va fi legat îndeajuns ca să nu mă mai poată părăsi. Trebuie să-ţi spun că tata n-a fost niciodată de acord cu ceea ce el numea „minciuna“, mama spunea că am dreptul să hotărăsc singură. Ştiu că nu-şi făcea nici ea iluzii, dar abia azi îi înţeleg gândirea. Gândirea pe care inima şi raţiunea n-o lăsau s-o rostească cu glas tare: biata fetiţă n-a avut parte de nimic în viaţă, are dreptul la câteva clipe de fericire. Cât de puţine şi tot înseamnă ceva…

Au făcut o nuntă frumoasă şi au plecat imediat în voiaj de nuntă, două luni în Franţa şi Italia. Au fost cele două şi singurele luni de deplină, maximă, divină fericire din viaţa Doiniței. Pentru prima oară la braţ, braţul legitim al unui bărbat, al ei şi numai al ei, se simţea şi păşea ca o regină. Totul în jur, dincolo de locuri, era încântător: condiţiile de călătorie civilizate, hoteluri de patru stele, oamenii le zâmbeau cu simpatie, iar Marcel se dovedea un soţ tandru, atent, care ştia să ofere nopţi sublime.

Mi-a relatat, printre altele, un incident lipsit de importanţă, un fleac, emoţionant şi sfâşietor însă prin felul în care-l percepuse şi vibrase Doinița, pentru cantitatea de recunoştinţă umilă simţită, şi ţi se strângea inima gândind cât de puţin cerea fata asta de la viaţă.

În câteva cuvinte, la un hotel din Capri avusese loc o neînţelegere legată de camera pe care o rezervaseră din timp. Pertracta Doinița, expertă în limbi străine, ridicând la un moment dat glasul. Macaronarul n-a căzut pe spate şi, naţie de tenori, i-a demonstrat ce va să zică do de sus, recomandându-i totodată să elibereze peisajul, că n-are perspectivă. Pentru că Doinița stătea cu mâna pe registru, i-

a dat-o la o parte nu atât cu bruscheţe cât fără eleganţă. Aici, a intervenit Marcel, răţoindu-se în germano-română, cum de îndrăzneşte să vorbească pe acest ton cu soţia lui şi solicitând să discute mintenaş cu directorul…

— E cea mai frumoasă amintire a mea, lăcrima încă povestind Doinița. Nu-ţi poţi închipui cum m-am simţit! Cât de mândră, cât de ocrotită, cât de femeie! Femeia lui!

Au existat, fireşte, şi câteva momente de încordare. De pildă, pe Marcel îl mira stricteţea regimului alimentar la care se supunea Doinița refuzând, sub pretextul siluetei, aproape toate deliciile zonei.

— Dă-o naibii de siluetă, o să ai timp să ţii dietă acasă! O dată eşti în voiaj de nuntă. Să fii în Italia şi să nu te atingi de patiseriile lor celebre în toată lumea, de o pizza napolitana, de spaghetti milaneze! Măcar să guşti!

Încă o problemă, de astă dată ceva mai complicată, era cea a micii valize din piele albă. Aici îşi ţinea Doinița toată recuzita diabeticului: seringi, fiole, medicamente, nu ştiu ce „complex“ care-i permitea să-şi controleze zilnic glicemia. Valiza se încuia cu cheia, iar cheia era bine ascunsă. Marcel obiecta nemulţumit, dar eminamente civilizat. Spun civilizat, pentru că un altul în locul lui, mai curios, mai autoritar sau gelos, ar fi spintecat-o cu cuţitul, fără a se mai obosi să spargă broasca.

— Stau şi mă întreb ce ascunzi tu acolo? Mie nu mi se pare normal ca între doi soţi să existe secrete. Şi asta din prima zi!

— Depinde de secrete, replicase Doinița. Femeile au micile lor secrete de frumuseţe, mici trucuri pe care preferă să le păstreze doar pentru ele…

Dar totul are un sfârşit şi aproape fără să-şi dea seama când a trecut timpul, se treziră din nou la Frankfurt. Voiajul constituise un succes, aveau amintiri de neuitat, iar Doinița, peste ani, avea să ceară să fie îngropată cu albumul de fotografii făcute în timpul „vacanţei de miere“. Acum însă se

simţeau mulţumiţi şi plini de energie, se întoarseră la lucru, începând totodată viaţa în doi.

Măcar de-am şti din ce flintă se sloboade glonţul ucigaş! Sau măcar din ce parte… Doinița era conştientă de faptul că situaţia aceasta de bolnav incognito nu se poate eterniza însă, cu multă atenţie îşi zicea că poate dura câţiva ani şi pe urmă, om vedea, Dumnezeu cu mila! Dar ca la numai trei săptămâni de la întoarcerea din voiaj să se declanşeze catastrofa nu se aşteptase în ruptul capului! Şi din nou, de ce?, de ce atât de repede?

De ani de zile, doamna Mărculescu era angajata unui birou de contabilitate, unde mai lucrau câţiva români. Aşa cum se întâmplă pretutindeni în lume, colegii de serviciu, mai ales când sunt concetăţeni, devin într-un fel prieteni. De la comentarea rezultatelor sportive, a ştirilor din ziare şi a emisiunilor TV, de la schimbul de idei şi reţete culinare, se ajunge lesne la confesiuni de ordin intim, toată lumea din acelaşi birou ştiind despre toată lumea ce necazuri are fiecare în parte, ce fel de căsnicie şi, în primul rând, se discută problemele generate de copii.

Doamna Mărculescu nu făcea excepţie de la regulă şi, chiar dacă nu se lamenta în gura mare, existau totuşi colege, dintre cele mai vechi, care-i cunoşteau drama. Obişnuim să afirmăm că „lumea e mică“, dar în realitate nu ne-o putem imagina şi deci nici proceda ca atare. Cine ar fi putut, de exemplu, să prevadă că una din colegele doamnei Mărculescu, Mary, e bună prietenă cu o verişoară de-a lui Marcel? Că la un taifas de cucoane, subiectele de bârfă fiind epuizate, Mary a întrebat la întâmplare, aşa doar ca să mobileze conversaţia:

— Apropo, văru-tu Marcel ce mai face? Tot becher?

— A, nu ştiai?! S-a însurat, numai ce s-au întors din voiajul de nuntă.

— Ei, lasă-mă, cine-i fericita?

— Tot o romăncuţă de-a noastră. Aşa, pare o fată drăguţă şi cumsecade.

— Cineva cunoscut?

— Eu n-am auzit de ea. Doina Mărculescu…

Mary a căscat gura, fără aer:

— Una aşa, scundă, plinuţă, o şatenă cu ochi verzi?

— Exact, de unde o ştii?

— Păi lucrez în acelaşi birou cu maică-sa, suntem colege de aproape zece ani! Mă bucur pentru ea, săraca! Nu credea că-şi mai vede fata măritată, aranjată, la casa ei… În orice caz, îl felicit pe Marcel, are curaj!

— Cum adică, are curaj?!

— Dar cum îi zici cînd cineva se căsătoreşte cu un om bolnav şi încă din prima tinereţe?

— Bolnav?!

— Nu ştiaţi? Doina are diabet de la zece ani, e dependentă de insulina.

Doina a muşcat dintr-un fursec făcut cu zaharină. Fuma enorm şi îşi simţea gâtul uscat.

— Mama nu şi-a iertat-o niciodată. Se simţea vinovată de două ori şi nu pe degeaba.

— Eşti prea dură. Dacă te gândeşti bine, toate s-au petrecut sub semnul absurdului.

— Poate, dar ea singură nu s-a mai „îndurat“, nu se mai suporta. De altfel, s-a şi prăpădit în anul următor.

— Textual, ce ţi-a reproşat Marcel?

Doinița a râs cu amărăciune.

— Fireşte, minciuna, în primul rând, pe urmă că el vrea copii. Chiar dacă toţi medicii m-au asigurat că, nefiind un diabet ereditar, voi avea copii întregi, el nu se încumeta la o asemenea aventură. Pe scurt, chiar în seara când a aflat de la vară-sa şi-a făcut bagajul şi… adio, Mărio!

— Înseamnă că nu era un om de nădejde, am spus ca să nu tac, n-ai pierdut nimic.

În gândul meu însă îi spuneam altceva. Individul nu te-a iubit nici un pic, te-a suportat atâta vreme cât a considerat că-i convii.

— Ba de pierdut, a oftat Doinița, am pierdut şi încă mult. Orice speranţă. Ce-am câştigat în schimb? Absoluta certitudine că m-am născut fără strop de noroc. Altele, mult mai nenorocite decât mine, reuşesc să se cazeze… De ce?

Şi a continuat să povestească:

— Cam la un an de la divorţul nostru, m-am dus la Köln să văd un spectacol de magie cu David Copperfield. Balamuc de lume, personalităţi şi anonimi, toalete, briliante, parfumuri scumpe… Insist asupra amănuntului pentru că, în ciuda spectacolului pe care-l oferea sala însăşi, o pereche atrăgea în mod deosebit atenţia. Un bărbat în smoking manevra cu infinită grijă un scaun cu rotile în care se afla o femeie relativ tânără, într-o rochie neagră fără umeri şi minunat pieptănată. Evident, mi-au stârnit curiozitatea şi am scos binoclul din poşetă. Cred că în viaţa mea, n-am fost mai surprinsă!

Practic lovitura de teatru, am ceva antrenament în acest sens, aşa că, râzând, mi-am încercat norocul:

— Să nu-mi spui că era Marcel!

— El în persoană, cu verighetă pe deget. Inutil să-ţi mai zic că mi-a venit ameţeală, mă simţeam absolut blocată. Adică mă părăseşte pe mine, care-s cel puţin întreagă, pentru ca după aceea să accepte o şi mai nefericită care… Ce să mai discutăm!

— Cum ţi-ai explicat tu chestia asta?

— Îţi dai seama că m-am informat prin toate mijloacele. Hildegard, aşa o cheamă, e fiica unui mare bancher din Koln. Pe la douăzeci de ani, a avut un accident la schi şi a rămas imobilizată. Va fi o moştenitoare foarte bogată…

— Atunci, lucrurile sunt clare. Unde-i enigma? A luat-o pentru bani, nu mai încape loc de nici un de ce?

— Şi încă cum! De ce nu sunt eu o moştenitoare bogată căreia i se trece totul cu vederea, orice cusur, orice minus de dragul sacilor cu bani?

— Cum?, am exclamat consternată, ai fi acceptat un soţ pentru care nu însemni nimic, pentru care reprezinţi doar o

afacere, care nu se gândeşte decât la contul tău din bancă?

Doinița mi-a răspuns cu un surâs chinuit:

— Când toată viaţa ta n-ai făcut nimic altceva decât să te întrebi de ce?, obsedant, înnebunitor, la fiecare răscruce şi în tot momentul, de ce?...

— Ei, ce se întâmplă?

— Te mulţumeşti cu orice răspuns.

Doinița nu s-a mai căsătorit niciodată. În cele din urmă, boala necruţătoare a răpus-o când abia împlinise patruzeci de ani. Conform dorinţei ei, a fost îngropată împreună cu albumul de fotografii care-i erau atât de dragi.

Revine adesea în visele mele. Singură, fără întrebări. Poate a aflat.

PRIMA NOAPTE ALBĂ

Deunăzi, a trecut pe la mine o nepoată de văr, exponent al generaţiei disco, aşa cum întâlneşti pretutindeni, cu mici variaţiuni pe temă, desigur: nouăsprezece ani, studentă, vestimentaţie din piele, puzderie de capse si fermoare, părul în ţepi de arici, avertizând parcă pericol de electrocutare, buze albastre în culoarea levănţichii şi, bineînţeles, inconfundabilul aer de siguranţă de sine; o siguranţă de nezdruncinat, definitiv instalată – „lumea-i a mea, pe toate le ştiu, Bubulina mă cheamă, cu nimeni n-am treabă!…“

Din primul moment, am constatat că ceva nu-i în regulă, dar m-am mulţumit să observ în treacăt:

— Arăţi foarte bine (şi chiar arăta), îmi place cum îţi stă cu rujul ăsta, te avantajează…

— Serios?! Tata m-a întrebat dacă am înghiţit cianură.

— Taică-tău! Pe mine m-a întrebat de sineală, acum vreo treizeci de ani. Îmi făcusem sprâncenele bleu. Tocmai mă întorsesem de la mare şi pe faţa bronzată, dădeau foarte bine… După cum vezi, nimic nou sub soare… Tu îmi pari însă cam obosită, parcă n-ai fi dormit destul.

Andreea a oftat până în adâncul sufletului:

— Chiar n-am dormit. De două nopţi. Cosmin mă înşală. Ca să-i fac plăcere m-am arătat consternată:

— Ei, lasă-mă! Cum poţi fi atât de sigură?

În sinea mea însă, am gândit: „Pagubă’n ciuperci!“ Cosmin, în viziune personală, e o macaroană deşirată, cu

nas mare, plete slinoase şi crăcănat pe deasupra, care, după cum păşeşte şi se comportă, se crede Superman.

Printre sughiţuri, mi-a relatat timp de un ceas o poveste care începe în câteva rânduri. Nu s-au întâlnit sâmbătă seara, Cosmin pretinzând că lucrează cu un coleg, la un proiect important, care trebuie predat chiar luni. Ghinionul lui Cosmin, o prietenă de-a Andreei l-a văzut în aceeaşi seară la discoteca „Why Not“, „dansând în draci, cu o babă de vreo două’s’cinci de ani!“

Am încercat s-o calmez – „discută cu el, vezi ce-ţi spune, lucrurile nu sunt întotdeauna ce par a fi“ – în sfârşit textele care se recită îndeobşte în situaţii asemănătoare, dar Andreea mi-a retezat-o hohotind:

— Voi nu mă puteţi înţelege! Faceţi parte din altă generaţie. Lucrurile s-au schimbat de când erai tu fată mare, altele sunt relaţiile de dragoste, altfel se manifestă, alta e esenţa, la noi totul e… total!

— Te înşeli, scumpo, în materie de un băiat iubea o fată nimic nu s-a schimbat. Aceleaşi doruri, aceleaşi dulci suferinţe, patimi, gelozii, vise… S-a schimbat doar ambalajul. Alt machiaj, altă muzică, alte dansuri la modă, maşini în loc de motocicletă…

Andreea mi-a îndreptat o privire sarcastică:

— Serios?! Nu tu mi-ai povestit că pe primul tău soţ, prima ta dragoste, l-ai cunoscut în septembrie, a îndrăznit să te ia de mână la cinema, la sfârşitul lui noiembrie şi te-a sărutat prima oară abia de Crăciun?! Dacă-i povesteşti azi cuiva asemenea năzdrăvănie…

Ne-am cunoscut chiar pe 2 sau 3 septembrie, început de an universitar. Împlinisem de câteva zile şaisprezece ani, scăpasem definitiv de matematică, eram studentă, aveam nişte sandale cu barete trăsnet şi prima pereche de ciorapi nylon din viaţă, cine mai era ca mine?!

Nu cunoşteam pe nimeni, încă nu eram familiarizată cu arhitectura clădirii şi încercam stângace să mă orientez

printre sutele de studenţi care umpleau coridoarele. Râsete, turbulenţa veselă specifică regăsirii după trei luni de vacanţă, apostrofări cu voce tare, nelipsita garagaţă caracteristică evenimentului. Conform cununii, dar asta aveam s-o înţeleg ulterior, studenţii din anii mai mari, „veteranii“ sau „os bătrân“ – alcătuind mici grupuri, ieşiseră la vânătoare, trecând în revistă bobocii; mai exact – boboacele. Se dădeau note, se alcătuiau clasamente, după care urma agaţamentul. Ţinea sau nu.

Tot cu ochii pe tăbliţele care indicau amfiteatrele sau sălile de seminar, m-am trezit înconjurată de patru flăcăi. Printre ei, se afla şi B., cel care avea să devină soţul meu. Nu mi-amintesc pretextul sub care m-au abordat, ştiu doară că am răspuns arogant şi ermetic. Dam astfel curs poveţelor lui frate-meu, expert în materie îmi ziceam, fiind cu cinci ani mai mare şi bărbat de incontestabil succes. „Toată chestia, îmi spunea el, e să te laşi greu. Tot ce obţii uşor n-are valoare. Să te roage în genunchi să te duci la întâlnire. Înţelegi, ca şi cum i-ai acorda o favoare…“

B., în anul IV pe atunci, era considerat drept unul dintre cei mai frumoşi băieţi din facultate, multe voci decretându-l chiar cap de afiş. Era foarte special, o figură de Othello, cu minunaţi ochi verzi şi o dantură strălucitoare. Aducea puţin cu Harry Bellafonte, al cărui repertoriu îl interpreta cu mult suflet. Căci, peste toate, B. mai cânta la chitară şi „bătea step“ ca un profesionist. Trăgând linie, arhisuficient ca să suceşti minţile unei oiţe neprihănite, îndrăgostite de Reth Butler şi… Gică Petrescu. Iar „fiţele“, cum le zicea mama, îl făceau de-a dreptul irezistibil. De pildă, în perioada idilei platonice, când încă nu acceptasem să ieşim împreună, unul sau altul de-ai casei găsea câte un buchet de flori „anonim“, agăţat de uşa apartamentului. Asta într-o tristă vreme – şi contemporanele mele precis îşi aduc aminte – când florile căzuseră în desuetitudine, alături de galoşi, ghete, căciulă (pălărie) şi umbrelă. Purtătorii erau descalificaţi, iar eticheta necruţătoare: „Nişte lăbari!“

Dar prima întâlnire, în sfârşit prima întâlnire acordată după otpzeci şi trei de zile de eschive (frate-meu îmi dăduse OK-ul), într-o seară de toamnă târzie! Avusesem două seminarii după amiază şi B. mă aştepta în holul facultăţii. Eram amândoi stângaci din cauza emoţiei şi tocmai pentru că evitam atingerile (să nu-şi închipuie că aşa şi pe dincolo…) ne ciocneam la fiecare pas.

„Pardon!“ a constituit cel mai folosit cuvânt din prima noastră conversaţie, să-i zic faţă în faţă.

Dar fiţa-surpriză, abia urma! Făcuse rost de două bilete la premiera filmului „Ali Baba şi cei patruzeci de hoţi“, cu Fernandel. Un adevărat eveminent cinematografic în acei ani bombardaţi de filme sovietice şi producţii lamentabile ale ţărilor din lagărul socialist cu care întreţineam relaţii frăţeşti. Filmul rula la Clubul fabricii de ciorapi Adesgo, aflat în apropierea Cimitirului Bellu. Când am ieşit din incinta facultăţii, pe bulevard, B. a oprit un taxi. Eram topită! Deci nu cu tramvaiul 15, care ducea la Bellu, ca troglodiţii, ci cu maşina, ca boierii! N-am înţeles mare lucru din film (l-am revăzut peste ani, la televizor), dar râdeam, pentru că râdea toată lumea şi încercam să-mi ascund nervozitatea chiţăind. Pe urmă, cam la jumătate de oră de când se stinsese lumina în sală, am simţit că îmi caută mâna. De emoţie, tremuram, ba mai şi începusem să transpir. Mă sufocam de jenă, având impresia că i-am pus în palmă o porţie de piftie… M-a condus acasă tot cu taxiul. Peste aproximativ o lună, în seara de Ajun a Crăciunului, pe care o petreceam la o colegă de-a lui, dansând Camparsita, m-a sărutat prima oară. Cast.

Când iubeşti, totul ţi se pare formidabil! Oamenii din jur, strada, întreaga fire îţi surâd cu bunăvoinţă, conlucrează la fericirea ta. Îmi va rămâne veşnic în minte vacanţa studenţească de iarnă petrecută la Gârbova. Sunt o talentată antisportivă, de când mă ştiu am oroare de orice efort fizic, cel mult îmi place să stau la televizor să-i văd pe alţii cum se zbuciumă. Drumul până la cabană mi s-a părut

cu coşmar, deşi B. mă debarasase de rucsac şi schiuri, pe pistă eram o catastrofă, de parcă aş fi avut două picioare de stângul, iar condiţiile de cazare – oribile. O încăpere enormă unde, din pricina frigului, dormeam îmbrăcaţi vreo treizeci de inşi pe priciuri alăturate... Da, dar în schimb luna era dolofană, roşie ca aurul turcesc şi atât de aproape că-ţi venea să întinzi mâna s-o culegi, iar puzderia de stele beteală deasă, cum n-aveam să mai întâlnesc decât peste ani, pe cerul Alabamei. Încălziţi de dansul care prelungea serile până târziu în noapte, ieşeam să facem câţiva paşi în jurul cabanei. Nu uit scrâşnitul zăpezii de sub bocanci, dezmierdarea aspră a gerului sticlos pe obrajii încinşi, surâd amintindu-mi jurămintele înfocate, împletite de amândoi cu nestrămutată convingere. Exact ca în romanţe, ele mai există într-un sertar cu „fosile“ pe care nu mă îndur să le arunc... Ca şi amintirea nopţilor divine de la Gârbova, mereu inocente, dormind strâns îmbrăţişaţi în hanoracele noastre îngheţate scoarţă.

Mama nu agrea idila. În primul rând i se părea că sunt mult prea tânără ca să mă „angajez“ şi nici el destul de copt, chiar dacă era cu cinci ani mai mare. Considera neserios ca un bărbat se să însoare înainte de treizeci de ani, adică înainte de a-şi face un rost pe care să te poţi bizui, înainte ca el să ştie ce vrea cu adevărat. Tradus, până să ajungă la Primărie trebuie să consume câteva experienţe amoroase (mai bine înainte decât după, de vreme ce ele intră în legea firii), dobândind astfel termeni de comparaţie. Ca să apreciezi mătasea naturală, trebuie să fi încercat şi stamba, iar ca variantă culinară, punea în vizavi mămăliga cu magiun şi diafanul cataif. În al doilea rând, B. i se părea inadmisibil de frumos! Pe unul ca ăsta, tabără femeile singure, nu trebuie să mişte un deget şi nici măcar nu-i vinovat. Rezişti o dată, rezişti de două ori, dar nimeni nu-i sfânt... Aici mie îmi sărea ţandăra, explodam chibrit aprins la pulberărie. Adică ce, eu nu sunt frumoasă? Sunt superbă!... În privinţa aceasta, mama încerca însă unele

îndoieli şi nu o dată am auzit-o declarând prietenelor: „Am un băiat frumos şi o fetiţă… îm… drăgălaşă“. Mă minunam în sinea mea, îmi ziceam că biata de ea e chioară.

Idila noatră a continuat, evoluând între parametri si pe clişee clasice. Castani şi salcâmi înfloriţi, trandafirii de la Şosea, filme, inegalabilele seri de mai, jucării caraghioase de pluş, Mon Jardin şi Zissu (azi demolate) când câştiga la poker, plimbări lungi pe cheiul Dâmboviţei, inevitabilele proiecte, îmbujorate şi înaripate…

Deşi începuse sesiunea din vară şi amândoi eram genul de studenţi care trebuie să tragă tare la examene pentru a desţeleni materii uneori absolut virgine, continuam să ne vedem în fiecare seară, în program obişnuit. Era un iunie ameţitor, cu aromă densă, grea, de tei în floare, o aromă aţâţătoare, care te urmărea pretutindeni, iar noi nu izbuteam să ne desprindem unul de celălalt. Mai aveam însă atâtea şi atâtea cursuri de parcurs, era deja zece seara, încă un tur până la colţul străzii şi gata… mai merge unul, o să iau o cofeină… nu uita la douăşpe fix, steaua noastră!…" Adică, prima de pe latura cea mai lungă a Carului Mare. Banal, desigur, miliarde de îndrăgostiţi au „comunicat”, comunică de când lumea la fel, dar frumos. Un frumos gingaş, naiv, desăvârşit ca în cărţile poştale ilustrate de odinioară, mult odinioară…

Andreea nu fumează, totuşi aprinde o ţigară, aşa de fason. Buzele albastre se asortează cu cearcănele. Ansamblul are „fatal“, plus o nuanţă de pervers care intrigă. Cine gustă genul sofisticat e servit după plăcere. Declară visătoare:

— E ceva în ce spui tu, apropo de nimic nou sub soare… Şi mie mi-a făcut cadou animale de pluş, şi noi avem steaua noastră, Cosandra, ceva mai sus de Luceafăr…

— Cosandra?! Nu cred să fi auzit, dar sunt atâtea lucruri despre care n-am auzit…

— Noi i-am inventat numele. O combinaţie între Cosmin şi Andreea.

— Asta sună deja mai original. Nu mă îndoiesc că aveţi şi un cântec numai al vostru.

— Aşa e, râde, „Only the Only“.

— Noi eram mai romantici, ceea ce nu schimbă esenţa lucrurilor. „My Way“, cu Sinatra…

Mă întreabă pe neaşteptate:

— Tu consideri că partenerii trebuie să rămână caşti până în noaptea nunţii?

— Scumpa mea, eu una nu m-am mai măritat de mult, nici n-am intenţii în acest sens, aşa că problema nu mă preocupă. Oricum însă, mi se pare absolut lipsit de fascinaţie ca după nişte ani de concubinaj să duc la Primărie o legătură uzată din punct de vedere sexual. Tot ce a fost mai frumos, mai înfiorat, mai palpitant s-a consumat, au rămas doar ratele la casă şi mobilă.

— Nu te supăra, eşti complet depăşită.

— N-am afirmat că fac parte din generaţia Războiului din Golf. De fapt, am plecat de la cu totul altceva. Fie dantelă şi menuet, fie blugi şi rapp, lucrurile au rămas în esenţă aceleaşi…

Sâmbătă seara, ora şase şi jumătate, rendez-vous ca de obicei cu B. în faţa fostei Operete. Aici şi-au fixat întâlnirile, timp de mai multe generaţii, toţi tinerii din cartier. Aici, sau douăzeci de metri mai departe, la „Coana Zoe“, o fântână cişmea ridicată în amintirea Zoei Lahovary. Pe locurile respective, chelite de demolări, se traversează azi cheiul Dâmboviţei, spre Calea Victoriei.

M-a luat de braţ… încă un gest desuet! „Braţoleta“ n-o mai întâlneşti în peisajul contemporan decât la cuplurile bine sărite de şaizeci de ani. Tinerii sau se ţin de gât, de funduri sau, acolo unde idila şi-a pierdut din prospeţime, nu se mai ţin de nimic. Păşesc pur şi simplu alături.

Spre surprinderea mea, am luat drumul cheiului. Era plimbarea noastră obişnuită în serile când nu aveam bani nici măcar de un film, sau timpul ne presa. Orice s-ar fi

întâmplat însă, pentru sâmbătă seara, rezervam ceva special, adică cel puţin o ieşire la Cofetăria Albina, de pe Academiei, unde trăgeam cât se putea de un coniac (vodca a început să se poarte mai târziu) şi o ceaşcă de cafea.

Mi-am închipuit că n-are bani, dar eram prea timidă pe atunci şi îmbibată de prejudecăţi (când simţi că unui bărbat îi suflă vântul în buzunarele goale, te faci că nu observi, nu trebuie să-l pui în situaţii delicate) aşa că n-am comentat, n-am întrebat nimic. Simţeam totuşi ceva în aer, el părea uşor tensionat, iar când, scurtând itinerarul obişnuit, am făcut cale întoarsă spre casă, mi-a fost limpede că intenţionează să mă concedieze. Adică – m-am uitat pe furiş la ceas – întâlnirea noastră avea să dureze cel mult o oră.

Andreea mă întrerupe:

— Eşti deformată profesional, mă ţii ca pe jăratec. Care a fost chestia?

— Chestia era că venise maică-sa din provincie, de la vacanţa de iarnă nu mai comunicaseră decât prin scrisori, şi se ducea s-o vadă.

Părinţii lui B. locuiau la Timişoara si maică-sa venea cam de două ori pe an la Bucureşti să-şi vadă neamurile şi băieţii, adică pe B. şi pe cel de-al doilea fiu, student la Medicină. Trăgea la o soră de-a ei, stătea circa o săptămână şi… cam asta-i tot.

— De ce nu te-ai dus cu el?

— Mă ştii ţoapă? Chiar dacă m-ar fi invitat, aş fi avut atâta minte ca să refuz. În ce calitate să mă fi dus? Una din „gagicile“ lui fiu-său? Pe urmă, eram suficient de intuitivă ca să-mi dau seama că după atâtea luni de despărţire, maică-sa prefera să fie singură cu familia, fără intruşi.

Ne-am despărţit, urmând ca B. să mă sune a doua zi. Mă simţeam dezamăgită, fără ca să i-o fi arătat, şi mai ales dezorientată. Era abia şapte şi jumătate, lumină ca ziua, lungile seri de iunie! – distracţia abia acum începea, iar eu nu ştiam încotro s-o iau. De învăţat nici gând, prea eram nervoasă şi încă nu ştiam ceea ce aveam să practic cu

succes mai târziu, că în orice legătură, indiferent de natura ei, n-ai voie să te bizui doar pe glonţul de pe ţeava, pe ultima săgeată din tolbă, e bine să ai întotdeauna o rezervă. Onestă însă şi candidă, întrerupsesem toate relaţiile, nu mai răspundeam nici unui avans, însuşi gândul de a-l minţi pe B. părându-mi odios. (Peste un an, mai aveam inocenţa de a-i mărturisi că l-am „înşelat“ şi că trebuie să ne despărţim. Mă lăsasem sărutată de un alt băiat.)

Cum era şi de aşteptat, n-am găsit pe nimeni acasă. Ai mei erau la teatru, cât despre frate-meu, june şi superb, ce să mai discutăm?! Avea probabil să se întoarcă în zori!

Am deschis radioul, sâmbăta programul 1 dădea muzică uşoară şi de dans, iar pentru ora 20:00 era anunţat un recital Gică Petrescu. În sfârşit, prima veste bună din seara aceea, viaţa e totuşi frumoasă! Încă de pe la doişpe ani îmi închipuiam că sunt îndrăgostită de fermecătorul quatragenar pe atunci, aveam toate discurile ba chiar şi partiturile şlagărelor lui de dinainte de război. Le „tapase“ cândva mama la pian, apoi frate-meu şi chiar eu cu multă stângăcie. *Ploua în seara aceea, doamnă, Ne-am întâlnit la Capri într-o seară, J’attendrai*… Toate emanau puternic atmosfera Bucureştiului de altădată de care, fără să-mi dau seama, eram deja marcată, pentru toată viaţa.

Soneria de la uşă. De trei ori, deci cineva de-al casei. M-am gândit să deschid, cu entuziasmul unui naufragiat care zăreşte un colac de salvare. În prag, vărul meu, Mişu.

M-am bucurat. De copil, Mişu a fost un simpatic şi un pitoresc. Nu prin ce spunea, ci prin ce făcea. Din întâmplare, în familia mea au existat mulţi trăzniţi. Nu s-a ajuns niciodată până la ospiciu, dar numerele ne situau cu mult peste comun. Mai interesant e faptul că şi colateralii, adică cei care ni s-au alăturat datorită verighetei, şi-au adus din plin contribuţia. Probabil că totuşi cine se aseamănă… Şi asta timp de trei generaţii, după care ochiul meu n-a mai putut pătrunde.

Ne amuza nespus, când ne întruneam în plen; cu ocazia aniversărilor sau a marilor sărbători, să facem şi să refacem la infinit, în funcţie de cele mai recente isprăvi, clasamentul nebunilor din familie, de la 1 la 10. Mişu ocupa invariabil locul 2, primul revenindu-i *de jure* şi *de facto*, pe viaţă şi post-mortem lui taică-său.

N-am întâlnit în viaţa mea o persoană cu atâtea hobby-uri ca vărul meu Mişu! Hobby-uri dense şi de durată, fiecare în parte consumându-i decenii din viaţă. Enumăr în ordinea amintirii, arhitectura navală, şahul, boxul, pictura, limbile străine, călătoriile, arta fotografică, motociclismul, muzica, diapozitivele, fără a avea pretenţia că am fost exhaustivă.

La vremea când se situează povestirea mea, predomina muzica. Avea o voce pedală bas pe care o lucra intens cu profesori costisitori. Visa, şi pe bună dreptate, la o carieră în Operă, dar după doisprezece ani de canto, constatând că, prea timid, nu îndrăzneşte să urce pe scenă, a renunţat. Dar asta s-a întâmplat mult mai târziu. În seara aceea de iunie însă, când eu aşteptam în compensaţie şi ca pe un desert recitalul lui Gică Petrescu, Mişu se afla pe culmile pasiunii, nu scăpa concert sau spectacol de operă, avea toate discurile lui Şaliapin, toată ziua vocaliza. Şi, mult mai târziu, prima nevastă avea să-l părăsească sătulă de răgete (Saliapin), behăituri (vocalize) şi, în general, muzică „nasoală“. Se băteau pe patefon şi când Mişu i-a dat cu placa de pereţi – „Sârba lui Ouatu“ femeia a fugit ca din puşcă. Dar în seara aceea de iunie ne aflam încă departe de toate acestea.

— Am sunat într-o doară, am fost sigur că nu găsesc pe nimeni. Cum de eşti acasă?

— Am avut întâlnire cu B., dar ne-am despărţit mai devreme. A venit maică-sa de la Timişoara…

— Şi?!

— Ei bravo! Nu s-au văzut de la Crăciun. Era normal să se ducă. S-a dus şi frate-său. Chestii de familie…

— Aha.

Un aha plin de tâlc, care, pe moment, mi-a scăpat.

— Cât e ceasul?

Avea o Pabedă pe mână despre care am presupus că nu prezintă încredere şi m-am uitat la mica pendulă de pe servantă.

— Opt fără zece. Ai vreo treabă?

Figura i s-a luminat brusc, căpătând o expresie de extaz:

— Pe programul 2, se transmite la opt, concertul Filarmonicii din Salzburg. În direct! Un adevărat regal!

Şi a început să-mi înşire o sumedenie de opusuri, baghetă şi solouri de mare referinţă. L-am întrebat nedumerită:

— Atunci, de ce n-ai stat acasă să-l asculţi?

La vremea respectivă, datorită unor probleme de familie, văru-meu locuia la un unchi de-al nostru, Moş Jenică. Nu pentru că era moş, ci pentru că în părţile de unde ne tragem – moldovenii o ştiu – unchiului, indiferent de vârstă, i se spune moş, după cum fratelui mai mare i te adresezi cu bădie. Asta cel puţin în epoca părinţilor noştri, iar noi preluaserăm apelativele.

— Nu-l ştii pe Moş Jenică? La şapte, Vocea Americii, la opt BBC-ul, la nouă – Kölnul. Poa’ să cânte Caruso, poa’ să trâmbiţeze Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril, nu schimbă postul!

— Si tu ce vrei acum?

— Păi… am veni să ascult concertul la voi. Îţi dai seama?! E ceva unic, şi iar a început să-mi înşire nume şi opusuri şi pizzicato lipsite de semnificaţie pentru mine. Mai sunt doar câteva minute, to rog schimbă postul!

L-am privit oblic:

— Cred că eşti într-o ureche! La opt, cântă Gică Petrescu. Are recital de juma’ de ceas!

— Mai ai când să-l asculţi, e toată ziua la Radio!

— Mie tot nu-mi ajunge, şi am îmbrăţişat aparatul – un Philips 1935 – de parcă ar fi fost Gică Petrescu în persoană.

— Te rog frumos!

— Plimbă ursul.

— Adică sacrifici un Mozart, un Paganini, un Chopin pentru „Mi-a şoptit o viorea“ şi „Rochiţa cu puncte pe puncte“?!!

— Închipuieşte-ţi!

— Deci nu vrei să schimbi postul!

— Nu!

— Sigur?

— La dracu', doar vorbesc româneşte! Nu!!!

Văru-meu m-a privit lung, şi-a luat o pauză respirând adânc, pe urmă a izbucnit:

— Ei bine, zici că B. e la maică-sa! Vrei să-ţi spun unde l-am văzut acum jumătate de oră?

Am intuit imediat ceva rău şi m-am desprins de radio, întrebând stins:

— Unde?

— La Ateneul Român, mai exact în spate, la intrarea artiştilor.

— Da, şi?

— Era într-un grup mai mare…

— Spune odată!

— Păi Bebeluş era cu o tipă blondă, într-o rochie verde. O ţinea pe după umeri. Şi dacă mai vrei să ştii, tipa-i înaltă, superbă şi râdeau de se prăpădeau.

Ce nu mai ştiu e cum a rămas cu radioul. L-am ascultat pe Gică Petrescu sau concertul de la Salzburg? Oricum, indiferent de ce-aş fi ascultat n-aş fi auzit nimic.

— Te-a văzut?

— Nu. Era prea ocupat. N-ai decât să-l întrebi! Cu ei era şi D., şi mi-a dat numele unui student de la teatru, care avea să devină o celebritate.

Alt cui în inimă, considerând că ar mai fi avut loc. Mişu a plecat acasă, răzbunat, iar eu am rămas singură dinaintea unei lungi nopţi albe. A fost prima mea noapte de insomnie. Prima şi ultima din cauza unui bărbat, prima şi ultima din miile de nopţi nedormite pe care le am la activ.

Andreea îmi suflă în obraz un fuior subţire de fum:

— De vreme ce abia după aceea v-aţi căsătorit, înseamnă că l-ai iertat.

— Depinde cum o iei.

— În fond, cine era tipa în verde?

— O colegă de facultate. Una, Geta, într-adevăr spectaculoasă, pe care o ştiam.

— N-ai fost geloasă?

Am început să râd, gândindu-mă la incredibila mea naivitate din epocă:

— Nici gând! Să fiu geloasă pe o „babă“ de aceeaşi vârstă cu el? O babă de douăzeci şi unu de ani, când eu aveam şaişpe?!

— Hai că erai toantă rău, râde şi Andreea. Totuşi te-a minţit, spunea că merge la maică-sa.

— Da, dar în drum urma să ia şi o mătuşă de-a lor, care locuia în apropierea Ateneului. Aşa s-a întâlnit, întâmplător, cu grupul de colegi şi a stat cu ei preţ de o ţigară… Cam pe aici, nu mai ţin minte toate amănuntele.

— Totuşi, nu se lăsă Andreea, o ţinea pe tipă pe după umeri!

— Era un gest frecvent între colegi sau camarazi.

— Hm, pe mine nu m-ar fi convins. Tu l-ai crezut?

— Îmi închipui că abia aşteptam să-l cred.

„Iar tu vei face la fel“, am completat în gând, dar am rostit cu totul altceva:

— Părerea mea e să nu te pripeşti, ascultă-l întâi… Apropo, Cosmin ştie că a fost văzut?

— Cici, vreau să zic amica mea, pretinde că nu. Ea avea masă la etaj şi n-a dansat din cauză că-şi scrântise glezna.

— Perfect, ai cea mai bună ocazie să te convingi dacă te minte sau nu. E de-ajuns să-l întrebi cum a mers lucrul la proiect. Dacă ştie că Cici l-a văzut, va inventa o poveste care să-i justifice prezenţa la discotecă. În caz contrar, nu va pomeni un singur cuvânt despre… să-i zicem escapadă.

În sinea mea, mi-a părut rău pentru Andreea, aş fi preferat să nu dispună de un test atât de categoric; puteam paria pe ultimul leu din casă că drăgălaşul de Cosmin, ştiindu-se curat lacrimă – hoţul neprins, negustor cinstit – nu va sufla o vorbă despre ieşirea la „Why Not“, bombardând în schimb cu o grămadă de amănunte tehnice sau amuzante (neomiţând numărul de cafele consumate), legate de proiect.

Andreea a plecat, promiţând să mă ţină la curent cu desfăşurarea evenimentelor. Nu era chiar veselă, dar, oricum, părea mai senină.

Au trecut câteva zile la rând fără să se întâmple nimic, ceea ce am considerat a fi un semn bun. Oamenii te caută şi simt nevoia să se confeseze mai ales când sunt nenorociţi. Cel puţin în materie de „changrins d'amour“, verbul devine inepuizabil.

— Ceasuri şi ceasuri de istorisire şi reistorisire, interpretări, nuanţe, detalii despicate în paişpe, intenţii şi sensuri, argumente şi întrebări fără răspuns, puzderie de „nu ştiu dacă ţi-am spus că…“ (şi a mai spus-o cel puţin o dată), de „pe altă parte…“, „să nu uităm că…“, „ştii, atunci n-am dat importanţă“, „am uitat ce-i mai important“, „poate că ar fi trebuit să…“, „nu pot înţelege de ce…“ etc.

Când fericirea însă, cu obraji învăpăiaţi şi flori de cireş împletite în cosiţe, îţi dă din nou bună dimineaţa la fereşti, limbajul devine laconic, comunicarea e simplu enunţiativă, ca la „urmează ştirile pe scurt“. „Da, ne-am împăcat, îţi povestesc când ne vedem. Nu pot zilele astea, te caut eu săptămâna viitoare…“

Ce-i drept, m-a căutat, dar mult mai târziu, prin decembrie, luna cadourilor, chiar cu câteva zile înainte de Crăciun. Am zâmbit. Tinerii îşi închipuie că au descoperit primii trucuri vechi de când lumea şi, în general, înclină să-i creadă pe alţii mai proşti decât sunt, în orice caz, mai proşti decât ei înşişi, iar persoanele mai în vârstă vin în primul

rând. Parcă eu eram altfel? În ajunul sărbătorilor mă pălea un dor sfâşietor de mătuşile mele şi începeam colindul de-a lungul şi de-a latul Bucureştilor…

Bineînţeles, Andreea se afla în trecere, prea se nimerise în zonă, ca să nu urce până la mine. Răgaz însă de o cafea scurtă tot avea, cât să mă întrebe „how do you do?“. I-am răspuns că „I do“ bine şi i-am pus pe masă plicul de la Moş Crăciun. Opoziţie moale, mulţumiri, sărutări…

— Nu mi-ai terminat povestea cu Cosmin. Ce-a fost până la urmă?

A ridicat din umeri, adică „fleacuri!“:

— A, o coincidenţă tâmpită! La Nae, colegul lui Cosmin adică, venise un văr de la Cluj. Doar pentru două zile, nu ştiu ce probleme avea la minister. Tipul e asistent universitar la Electronică. I-a ajutat la proiect şi pe la doişpe, erau gata.

— După care, normal, s-au dus să sărbătorească evenimentul.

— Ştii cum sunt provincialii! Când ajung în Capitală încearcă să profite de orice minut. În fond, le făcuse treaba, nu puteau să refuze.

— În nici un caz. Povestea ţi-a spus-o spontan sau… l-ai tras tu de limbă?

— Eu… El n-a avut curaj… nu voia să mă supere.

— Şi l-ai crezut?

Surâde parşiv şi mă citează:

— „Îmi închipui că abia aşteptam să-l cred.“

Am început să râd: va să zică, în loc de mamă – un văr, în loc de vizită de familie, un proiect, nu Timişoara, ci Cluj şi aşa mai departe.

Andreea şi-a arătat dinţii care străluceau, acum, printre buze verzi:

— Ştiu de ce râzi. Cred că ai dreptate. După cât se pare, nimic nou sub soare…

— Cu excepţia nuanţei de ruj.

Vizita ei m-a înveselit. M-am dus la oglinda din dormitor şi am încercat un ruj albastru. A naibii să fiu, dacă-mi vine rău! Pe cuvânt.

Cuprins

1. Aprilia 7
2. Revelion 2000 23
3. Două drepte paralele ... 39
4. Un revelion à la Liz Taylor 53
5. Şedinţă de spiritism 77
6. Sertarul 93
7. Quod licet jovis... 107
8. Os de vagaboandă 122
9. Orgolii 137
10. Nebunul ăsta de Alex 152
11. Zâna cea bună 167
12. Giuvarurile Despinei 182
13. Clătite cu brânză 198
14. Aparenţe 211
15. Bărbaţii sunt nişte porci 227
16. De ce? 242
17. Prima noapte albă 257